

Republika e Kosovës
Republika Kosova- Kosova Cumhuriyeti

Komuna e Prizrenit
Opština Prizren – Prizren Belediyesi

Kuvendi Komunës së Prizrenit

Nr.001/011 - 151393

Më: 13 nëntor 2024

Në bazë të nenit 12 paragrafit 1, 2, pika d), dhe nenit 17, të Ligjit Nr. 03/L-040, për Vetëqeverisjen Lokale, nenit 20 dhe nenit 27 paragrafit 1, të Statutit të Komunës Nr.01/011-5643, i datës 15 tetor 2008, pas shqyrtimit të propozimit, Kuvendi i Komunës së Prizrenit, në mbledhjen e mbajtur më 13 nëntor 2024, miratoi këtë:

VENDIM

PËR MIRATIMIN E PLANIT ZHVILLIMOR KOMUNAL TË ARSIMIT 2025- 2027

Neni 1

Me këtë vendim, miratohet Plani Zhvillimor Komunal i Arsimit për periudhën 2025-2027.

Neni 2

Pjesë përbërëse e këtij Vendimi do të jetë Zhvillimor Komunal i Arsimit për periudhën 2025-2027.

Neni 3

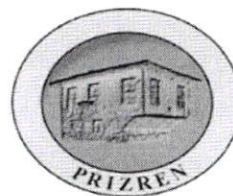
Për zbatimin e këtij Vendimi, do të kujdesen: Kryetari i Komunës, Drejtoria e Arsimit dhe Shkencës, si dhe drejtoritë, sektorët tjerë të përfshira në këtë plan.

Neni 4

Ky Vendim, hyn në fuqi pas dërgimit në autoritetin mbikëqyrës, konform nenit 81, të Ligjit Nr. 03/L-040 për Vetëqeverisje Lokale, si dhe publikimit në gjuhët zyrtare në ueb-faqen e Komunës.

Kryesuesja e Kuvendit
Antigona Bytyqi

Republika e Kosovës
Republika Kosova- Kosova Cumhuriyeti

Komuna e Prizrenit
Opština Prizren – Prizren Belediyesi

PLANI ZHVILLIMOR KOMUNAL I ARSIMIT 2025-2027

Prizren, 2024

Përmbajtja

Përmbledhje ekzekutive	3
1. Hyrja	5
2. Sfondi.....	7
3. Qasja strategjike.....	27
3.1. Vizioni dhe misioni.....	27
3.2. Objektivat strategjike dhe masat	28
3.3. Analiza e rrezikut.....	39
4. Plani i veprimit dhe buxheti.....	40
5. Korniza për vlerësimin e performancës	69

Lista e shkurtesave

DKA	Drejtoria Komunale e Arsimit
IPEH	Institucioni Privat i Edukimit të Hershëm
IPK	Instituti Pedagogjik i Kosovës
KKK	Korniza e Kurrikulës së Kosovës
MAShT	Ministria e Arsimit, e Shkencës dhe Teknologjisë
OJQ	Organizata joqeveritare
OS	Objektiva strategjike
PSAK	Plani Strategjik i Arsimit në Kosovë
SBAShK	Sindikata e Bashkuar e Arsimit dhe e Shkencës e Kosovës
SIA	Spektori i Inspektoratit të Arsimit
SWOT	Sukseset, Dobësitë, Mundësitë, Rreziqet
ZhPM	Zhvillimi profesional i mësimdhënësve

Përmbledhje ekzekutive

Plani Zhvillimor i Arsimit për Komunën e Prizrenit 2025-2027 është produkt i punës së përbashkët të personelit të Drejtorisë Komunale të Arsimit, të drejtorëve të shkollave, mësimeve, të komunitetit të prindërve dhe të organizatave joqeveritare. Ky plan zhvillimor komunal u hartua përmes një procesi të strukturuar mirë dhe me pjesëmarrje të gjerë të të gjitha palëve me interes, duke u mbështetur në nevojat reale për zhvillimin e arsimit në Komunën e Prizrenit, si dhe në Planin Strategjik për Arsimin në Kosovë 2022-2026, të aprovuar nga Qeveria e Republikës së Kosovës.

Plani Zhvillimor i Arsimit për Komunën e Prizrenit është përqendruar në shtatë fusha tematike: 1) Qeverisje, udhëheqje dhe menaxhim cilësor në të gjitha institucionet edukative-arsimore të komunës; 2) Mjedisi shkollor i përshtatshëm për zhvillimin e procesit mësimor dhe aktiviteteve jashtë mësimore; 3) Përmirësim domethënës i cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënit në shkolla; 4) Ndërtimi i vazhdueshëm i kapacitetit për mësimdhënie cilësore; 5) Përmirësim i vazhdueshëm i cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënit në shkolla; 6) Bashkëpunim cilësor dhe efikas në mes të hisedarëve të edukimit të hershëm; dhe 7) Ndërlidhja më e mirë e arsimit profesional me tregun e punës, si dhe janë mbledhur të dhëna që shërbyen për qëllime të planifikimit. Pesë fushat e para tematike përkrijnë me pesë fushat e cilësisë, gjersa dy fushat e fundit janë përzgjedhur nga komuniteti arsimor i Prizrenit si fusha të rëndësishme të veçantë të cilave duhet dhënë prioritet. Në vijim u formuluan vizioni dhe misioni i Planit Zhvillimor të Arsimit për periudhën 2025-2027.

Vizioni: Qytetarë të përgatitur me shprehje të të nxënit gjatë gjithë jetës, të mveshur me kompetenca dhe vlera të qytetarisë aktive, të cilët i kontribuojnë zhvillimit të qëndrueshëm ekonomik, shoqëror dhe kulturor.

Misioni: Sistem gjithëpërfshirës dhe llogaridhënës i arsimit, me menaxhim cilësor dhe mësimdhënës të përgatitur, me mjedise krijuese dhe kushte që sigurojnë edukim dhe arsim cilësor të fëmijëve.

Plani Zhvillimor i Arsimit ka shtatë objektiva strategjikë, nga një për secilën fushë me interes:

- OS1. Qeverisje, udhëheqje dhe menaxhim cilësor në të gjitha institucionet edukative-arsimore të komunës
- OS2. Mjedisi shkollor i përshtatshëm për zhvillimin e procesit mësimor dhe aktiviteteve jashtë mësimore
- OS3. Përmirësim domethënës i mësimdhënies dhe të nxënit në shkolla
- OS4. Ndërtimi i vazhdueshëm i kapacitetit për mësimdhënie cilësore
- OS5. Përmirësim i vazhdueshëm i cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënit në shkolla
- OS6. Bashkëpunim cilësor dhe efikas në mes të hisedarëve të edukimit të hershëm
- OS7. Ndërlidhja më e mirë e arsimit profesional me tregun e punës

Për secilin objektiv strategjik janë përcaktuar masat që çojnë në arritjen e tij, gjithsej 34 syresh. Po ashtu është prezantuar një analizë e rrezikut që identifikon masat parandaluese për rreziqet e perceptuara për zbatimin e Planit Strategjik.

Plani i veprimit dhe buxheti janë hartuar për gjithë periudhën e zbatimit të Planit Zhvillimor të Arsimit, duke filluar nga viti 2025 deri në vitin 2027. Vlera e mjeteve të nevojshme për

zbatimin e Planit, pa llogaritur shpenzimet operative të zakonshme, kap shumën prej € 5.472.800. Plani është që disa shpenzime për realizimin e Planit Zhvillimor të mbulohen nga burimet vetanake të Komunës, ndërsa disa të tjera nga Buxheti i Kosovës ose donatorët.

Dokumenti përfundon me kornizën për vlerësimin e performancës, e cila përcakton treguesit mbi bazën e të cilëve do të vlerësohet progresi për secilin nga shtatë objektivat e planit zhvillimor dhe si e tillë përmban caqet që duhet arritur gjatë periudhës së zbatimit të Planit, si dhe gjendjen e tanishme të treguesve.

1. Hyrja

Plani për Zhvillimin e Arsimit në Komunën e Prizrenit 2025-2027 u hartua pas aprovimit të një serie të dokumenteve të rëndësishme legjislative dhe strategjike në nivel qendror, si: Ligji për Edukimin e Hershëm, Ligjit për Arsimin Parauniversitar në Republikën e Kosovës, Ligjit për Arsimin në Komuna, Planit Strategjik të Arsimit në Kosovë 2022-2026, Strategjisë për Sigurimin e Cilësisë në Arsimin Parauniversitar, Strategjisë për Përfshirjen e Komunitetit Rom dhe Ashkali në shoqërinë kosovare 2022-2026, etj. Zhvillimi i planit u realizua edhe si vazhdimësi e nismave komunale për përparimin e sistemit të arsimit. Periudha zbatuese e Planit të DKA së Prizrenit 2012-2016 dhe Planit për Zhvillimin profesional të mësimeve 2012-2015 dhe së fundmi Plani i Veprimit i DKA-së 2017-2021 vetëm kishte përfunduar, prandaj hartimi i këtij plani ishte nevojë dhe njëkohësisht mundësi për të siguruar një vazhdimësi të punës në planifikimin e aktiviteteve në sektorin e arsimit. Përvoja e fituar gjatë planifikimeve të mëhershme bëri që Komuna e Prizrenit të përgatisë planin 5-vjeçar për zhvillimin e arsimit në këtë komunë.

Plani u hartua me qëllim që të përcaktohen kahet e zhvillimit të sistemit të arsimit parauniversitar në Komunën e Prizrenit gjatë periudhës 2025-2027, të cilat do të bashkërendisin politikat arsimore të nivelit qendror me prioritetet zhvillimore të këtij sektori të përcaktuara në nivelin komunal. Për të siguruar harmonizimin e këtij plani me politikat e nivelit qendror dhe reflektimin e interesave komunale, hartimi i planit u realizua përmes organizimit të një procesi planifikimi me pjesëmarrje të gjerë të të gjitha strukturave me interes në sferën e arsimit. Zyrtarë të DKA-së dhe MASHT, përfaqësues të shoqërisë civile dhe të komunitetit të prindërve kontribuan në mënyrë aktive në hartimin e këtij plani, i cili reflekton konsensusin e të gjitha palëve me interes lidhur me kahet e zhvillimit të arsimit në Komunën e Prizrenit.

Procesi i planifikimit është drejtuar nga Grupi për Planifikim i themeluar nga DKA e Prizrenit dhe është ndihmuar nga konsulentë e ofruar. Procesi u karakterizua me pjesëmarrje të gjerë të palëve me interes dhe konsultime të vazhdueshme, ndërsa u zhvillua në katër faza kryesore:

Faza e parë: Organizimi i procesit të planifikimit dhe mbledhja e të dhënave

Gjatë kësaj faze përgatitore u realizuan disa aktivitete që kishin për qëllim sigurimin e një procesi gjithëpërfshirës dhe profesional në hartimin e këtij plani. Në fillim DKA caktoi grupin bërthamë në përbërje të zyrtarëve të DKA dhe drejtorëve të shkollave, të cilët do të ishin përgjegjës për mbarëvajtjen e procesit të planifikimit. Në punëtoritë e organizuara ky grup u njoftua me procesin e planifikimit dhe fazat e realizimit të tij. Në këto punëtori grupi bërthamë vendosi të hartojë një plan gjithëpërfshirës të sektorit të arsimit, i cili do të mundësonte harmonizimin e iniciativave të nivelit qendror me prioritetet dhe nevojat komunale në këtë sektor. Më pas, grupi caktoi fushat për analizë të gjendjes dhe identifikoi burimet për sigurimin e informatave të nevojshme për planifikim. Fushat për analizë u përzgjedhën sipas Udhëzimit Administrativ 23/2016 për hartimin e Planit Zhvillimor Komunal të Arsimit, duke i shtuar dhe dy fusha të tjera për të cilat është konsideruar se duhen trajtuar viteve që vijnë. Me qëllim që gjatë hartimit të planit të sigurohej përfaqësim i grupeve të ndryshme të interesit brenda komunës, DKA caktoi edhe grupin punues për hartimin e planit të përbërë nga zyrtarë të DKA, të MASHT, përfaqësues të subjekteve politike që janë pjesë e Asamblesë Komunale të Prizrenit, përfaqësues të shoqërisë civile, SBASHK, Këshillit të Prindërve, etj. Grupi bërthamë së bashku me grupin punues përbëjnë ekipin planifikues, të cilët do të ndihmojnë në finalizimin e planit për zhvillimin e arsimit.

Faza e dytë: Analiza e gjendjes në sektorin e arsimit

Në punëtoritë e organizuara është bërë prezantimi i fushave për analizë të gjendjes, përshkrimi i tyre, si dhe informatat e mbledhura gjatë fazës përgatitore. Të dhënat e mbledhura, si dhe kontributet e pjesëmarrësve gjatë analizës SWOT mundësuan një analizë gjithëpërfshirëse dhe

kritike të gjendjes së arsimit në nivelin parauniversitar në komunën e Prizrenit. Një analizë e tillë nxori në pah sukseset dhe dobësitë që e karakterizojnë këtë komunë, si dhe evidentoi mundësitë për zhvillim më të suksesshëm në të ardhmen duke pasur kujdes rreziqet që mund të shoqërojnë një proces të tillë. Të gjithë pjesëmarrësit u pajtuan që planifikimi të përqendrohet në shtatë fusha kryesore që kanë të bëjnë me pjesëmarrjen dhe gjithëpërfshirjen e nxënësve në arsimin parauniversitar, menaxhimin dhe udhëheqjen e shkollave, zhvillimin profesional të mësimitdhënësve, zbatimin e kurrikulës së re, sigurimin e cilësisë në procesin mësimor, edukimin e hershëm, si dhe arsimin profesional.

Faza e tretë: Përcaktimi i rezultateve dhe planit të veprimit

Analiza e gjendjes në sektorin e arsimit mundësoi identifikimin e fushave me prioritet të punës së DKA-së gjatë periudhës 2025-2027. Në punëtoritë është përcaktuar synimi i përgjithshëm dhe qëllimi i planit për zhvillimin e arsimit parauniversitar në Komunën e Prizrenit, rezultatet, aktivitetet për arritjen e tyre, si dhe janë përcaktuar treguesit për matjen e progresit. Në fund të punëtorisë është bërë analiza e faktorëve të rrezikut, si dhe identifikimi i masave për parandalimin e tyre. Për të mundësuar monitorim efikas të realizimit të aktiviteteve dhe arritjes së treguesve, në plan është prezantuar në formë të tabelës edhe korniza për vlerësimin e performancës. Më pas është hartuar një plan veprimi, në të cilin u përcaktua zbatimi i aktiviteteve sipas viteve, si dhe është realizuar një vlerësim preliminar i buxhetit të nevojshëm për zbatim të planit duke u bazuar në kapacitetet buxhetore të komunës, si dhe mundësitë e sigurimit të burimeve alternative të buxhetit nga partnerët zhvillimor që bashkëpunojnë me të.

Faza e katërt: Hartimi i planit për zhvillimin e arsimit

Në bazë të dokumenteve të hartuara gjatë procesit të planifikimit, në përfundim të tij u hartua edhe drafti i Planit Zhvillimor të Arsimit, i cili, pasi u shqyrtua nga Grupi për Planifikim i DKA, mori formën e draftit përfundimtar.

2. Sfondi

2.1. Arsimi në Komunën e Prizrenit

Analiza e gjendjes

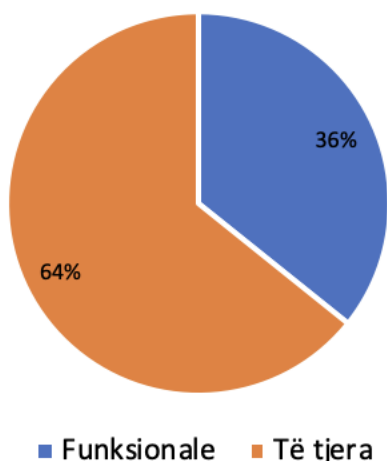
Infrastruktura e Objekteve Arsimore në Komunën e Prizrenit

Në komunën e Prizrenit, numri i nxënësve që frekuentojnë në shkolla është 26355, të shpërndarë në 87 shkolla, prej të cilave 65 shkolla janë në zonat rurale dhe 22 shkolla janë në zonat urbane.

Hapësira totale e objekteve shkollore ka një sipërfaqe prej 140750,911, ndërsa hapësira funksionale shkollore është 50337,53. Në graf.1 paraqitet se vetëm 36% e hapësirave shkollore janë funksionale, apo sipërfaqe të klasave.

Grafiku 1. Sipërfaqja e hapësirave shkollore

Sipërfaqja e objekteve shkollore

Të dhënat tregojnë se vetëm 25%, apo 21 shkolla në komunën e Prizrenit janë të pajisura me kabinete të kompletuara (12 në zonat rurale dhe 9 në zonat urbane).

Numri më i lartë i shkollave posedon fusha të jashtme të sportit me 55%, ndërsa vetëm 36% e shkollave kanë salla të edukatës fizike të plotësuara me vegla dhe mjete.

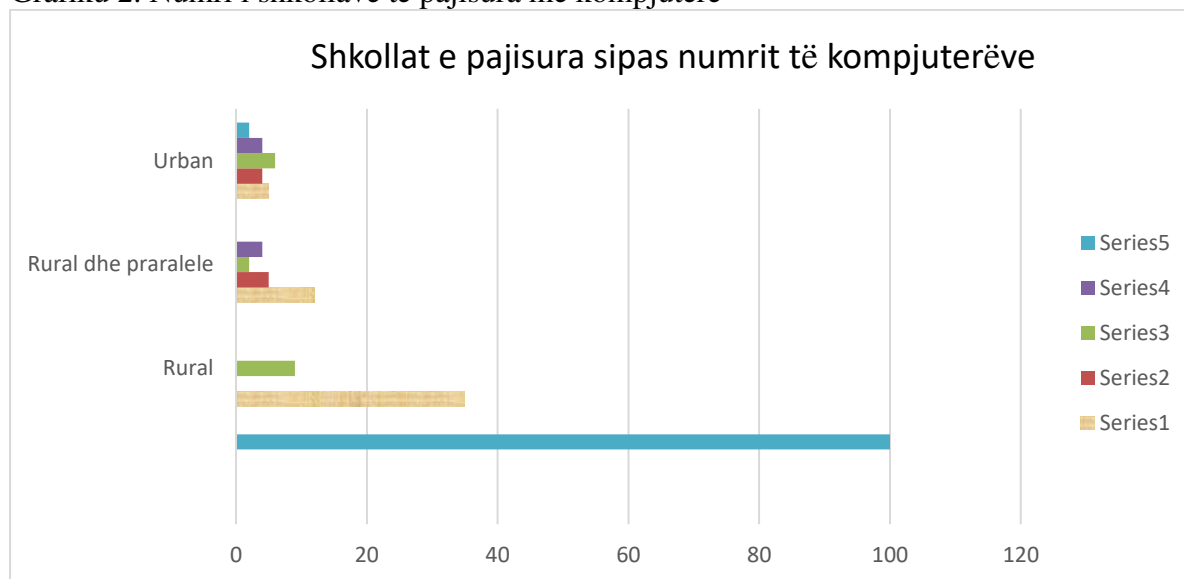
15 nga 87 shkolla janë të pajisura me vegla të edukatës muzikore, ku 67% e këtyre shkollave iu takojnë zonave rurale.

Sipas të dhënave nga DKA Prizren, nga gjithsej 87 shkolla në komunën e Prizrenit, 87% të shkollave janë të pajisura me kompjuterë dhe 35% janë të pajisura me tablete. Grafikoni 2. në vijim paraqet shpërndarjen e kompjuterëve sipas zonave rurale, rurale dhe paralelet si dhe ato urbane.

Në komunën e Prizrenit janë vetëm dy shkolla të cilat posedojnë më shumë se 100 kompjuterë, ndërsa 60% e shkollave posedojnë 0-9 kompjuterë.

Shpërndarja e pajisjeve kompjuterike në mes zonave rurale dhe urbane është e realizuar proporcionalisht sipas raportit të shkollave rurale/urbane. 67% e shkollave që posedojnë kompjuterë i takojnë shkollave rurale.

Grafiku 2. Numri i shkollave të pajisura me kompjuterë

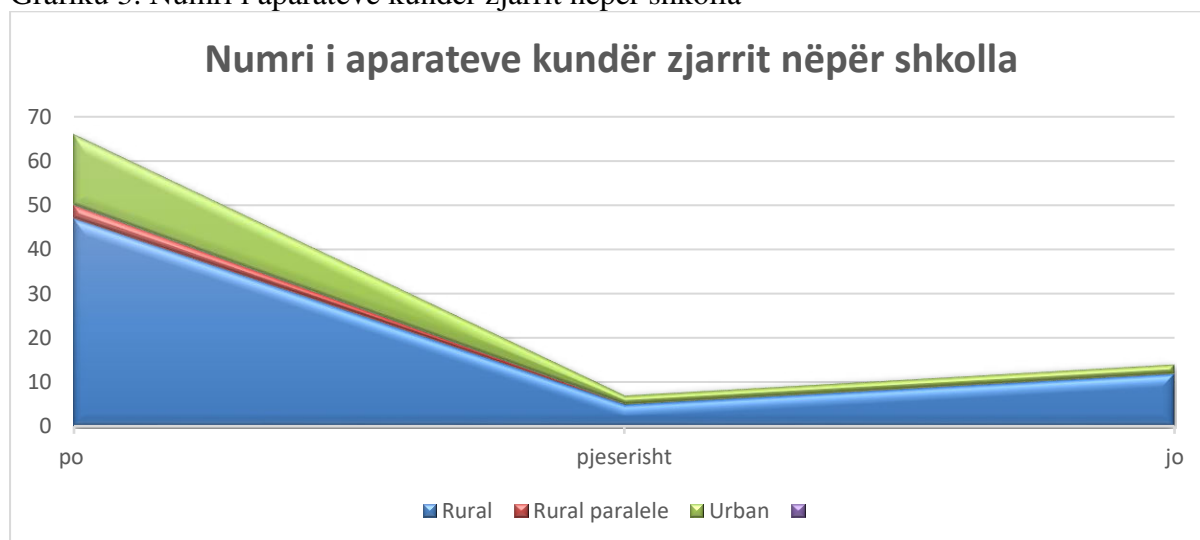
Në komunën e Prizrenit gjithsej janë 12 KDSH të trajnuar, prej tyre 8 KDSH të trajnuar janë në zonat rurale dhe 4 KDSH të trajnuar janë në zonat urbane.

Siguria e Objekteve Arsimore në Komunën e Prizrenit

Nga të dhënat e sigurisë, 67 shkolla apo 77 % e shkollave kanë qasje për makineritë e rënda të sigurisë dhe të emergjencave. Kjo bën që 22232 nxënës të jenë më të sigurt. Këto shkolla kryesisht ndodhen në zonat rurale (76%).

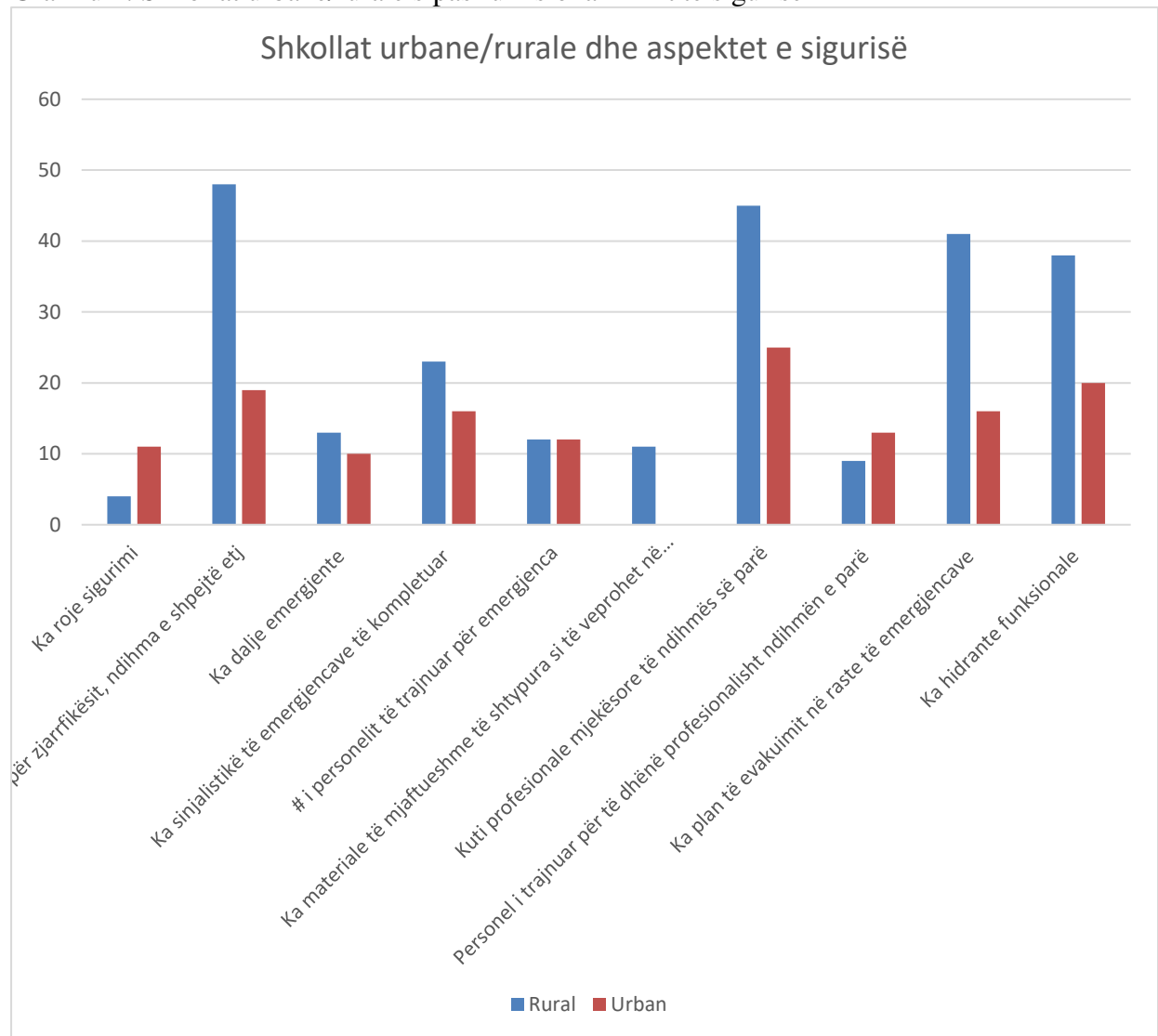
Shkollat në komunën e Prizrenit variojnë nga 2 deri në 4 kate, ndërsa 47% e objekteve shkollore u takojnë objekteve me lartësi 2 katëshe.

Grafiku 3. Numri i aparateve kundër zjarrit nëpër shkolla

Ky grafik paraqet që 66 shkolla posedojnë aparate kundër zjarrit, ndërsa 11 shkolla të tjera nuk posedojnë aparate kundër zjarrit.

Grafiku 4. Shkollat urbane/rurale sipas funksionalizimit të sigurisë

Komuna e Prizrenit shtrihet në jugperëndim të Republikës së Kosovës në sipërfaqe prej 640 km² (5.94 % të territorit të Kosovës) dhe përbëhet nga 76 vendbanime me 220,776 banorë¹. Njëra ndër veçoritë e Komunës së Prizrenit është karakteri multi-etnik i saj, pasi në të bashkëjetojnë komunitete të ndryshme, si: shqiptarë, boshnjakë, turq, goran, romë, ashkalinj dhe egjiptianë. Një karakteristikë e tillë reflektohet dhe në të gjitha nivelet e arsimit duke filluar nga edukimi parashkollor e deri në arsimin e lartë. Numri i institucioneve arsimore sipas niveleve dhe numri i fëmijëve, nxënësve dhe studenteve sipas nivele arsimore është dhënë në tabelën 1. Përveç institucioneve publike, në Komunë e Prizrenit funksionojnë dhe disa institucione private të nivelit parauniversitar dhe të arsimit të lartë, për të cilat ka të dhëna të pjesshme.

Tabela 1. Numri i nxënësve në institucionet publike të komunës së Prizrenit për vitin shkollor 2023 – 2024

Niveli i edukimit të hershëm		Niveli fillor					Niveli i mesëm i ulët				Niveli i mesëm i lartë		
Parashkollorë	Parafillorë	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
172	1571	2066	2003	2022	2144	2053	2190	2035	2057	2092	1329	1342	1275
Gjithsej													
Në nivelin e edukimit të hershëm											1743		
Në nivelin fillor											10288		
Në nivelin e mesëm të ulët											8374		
Në nivelin e mesëm të lartë											3946		
Për të gjitha nivelet											24351		

Tabela 2. Numri i nxënësve sipas komuniteteve 2023-2024

Etnia	Niveli i edukimit të hershëm		Niveli fillor					Niveli i mesëm i ulët				Niveli i mesëm i lartë		
	Parashkollorë	Parafillorë	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Shqiptarë	136	1312	1732	1710	1743	1810	1740	1860	1731	1698	1774	1107	1120	1123
Boshnjakë	7	90	134	125	110	144	143	146	159	169	129	102	113	89
Turq	11	105	123	96	103	116	88	112	85	118	132	120	109	63
Rom, ashkali, Egjiptian	1	47	77	72	66	74	82	72	60	72	57	7	17	10

Tabela 3. Struktura e të punësuarve në arsim

Nr.	Kuari	Shqiptarë		Boshnjakë		Turq		Romë, ashkali, egjiptian		Gjithsej		Gjithsej
		M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	
1	Eduktor	1	67		9		6		3	1	85	86
2	Mësues (I -V)	101	397	52	22	1	32	1	1	155	452	607
3	Arsimtar (VI-IX)	361	334	80	30	15	21			456	385	841
4	Mësimdhënës (X-XII)	162	112	19	13	11	13			192	138	330
5	Drejtor	34	18	6	1					40	19	59
6	Zv.drejtor	3	2			3				6	2	8
7	Sekretar	11	10							11	10	21
8	Psikolog	1	7							1	7	8
9	Pedagog	5	2							5	2	7
10	Bibliotekist	5	6							5	6	11

¹ <https://kk.rks-gov.net/prizren/City-guide/Geography.aspx>

11	Staf mbështetës	193	21	22	11	5	5	13	19	233	56	289
	Gjithsej	877	976	179	86	35	77	14	23	1105	1162	2267

Nga analiza e të dhënave të ofruara nga Drejtoria Komunale e Arsimit në Prizren, shqyrtimi i raporteve të ndryshme që i adresohen arsimit në këtë komunë, informacioneve të fituara nga vizita e disa shkollave, si dhe konsultimeve që janë realizuar gjatë takimeve të punës vërehet se sistemi arsimor në komunën e Prizrenit ka bërë përparime të konsiderueshme në disa fusha kyçe, por gjithashtu përballlet me sfida të mëdha që kërkojnë zgjidhje të qëndrueshme. Kjo analizë është ndarë në shtatë fusha kryesore:

- Udhëheqja dhe Menaxhimi,
- Kultura dhe Mjedi,
- Mësimdhënia dhe Nxënia,
- Zhvillimi Profesional i Mësimdhënësve, dhe
- Performanca e Nxënësve.
- Edukimi i hershëm
- Arsimi profesional

Secila nga këto fusha përmban një analizë të sukseseve, dobësive, mundësive dhe rreziqeve, duke ndihmuar në krijimin e një pasqyre të qartë dhe të balancuar të gjendjes aktuale.

Udhëheqja dhe Menaxhimi analizon situatën që ekziston në strukturat udhëheqëse të shkollave, si dhe sfidat që ka komuna për të siguruar një udhëheqje efektive të shkollave. Vendosja e koordinatorëve të cilësisë dhe funksionalizimi i Këshillit të Nxënësve dhe Prindërve ka rritur transparencën dhe përfshirjen e komunitetit në procesin e vendimmarrjes. Decentralizimi i buxhetit të shkollave ka kontribuar në menaxhimin më të mirë të fondeve dhe përmirësimin e cilësisë së arsimit. Nga ana tjetër, sfidat përfshijnë përplasjen e kompetencave ndërinstitucionale dhe mungesën e një organogrami të qartë për DKA-në, duke krijuar paqartësi dhe vonesa në vendimmarrje. Përfitimi i pamjaftueshëm i donacioneve dhe subvencioneve ka kufizuar mundësitë për përmirësime të mëtejshme.

Kultura dhe Mjedi trajtojnë bashkëpunimin e shkollave me DKA dhe policinë e komunitetit, që ka krijuar një mjedis më të sigurt dhe të kontrolluar për nxënësit. Respektimi i diversitetit kulturor dhe përfshirja e komuniteteve në aktivitetet shkollore kanë kontribuar në një atmosferë të respektit dhe bashkëjetesës harmonike. Funksionimi i Ekipit për Parandalim dhe Reagim ndaj Braktisjes dhe Mosregjistrimit të Nxënësve (EPRBM) ka ndihmuar në parandalimin e braktisjes së shkollës. Dobësitë përfshijnë mungesën e kuzhinës qendrore për institucionet parashkollore dhe mungesën e politikave për sigurinë fizike në shkolla. Ndriçimi i papërshtatshëm rreth objekteve shkollore krijon probleme sigurie, dhe aktivitetet jashtëshkollore janë të pakta.

Mësimdhënia dhe Nxënia kanë parë përmirësime në respektimin e diversitetit të nxënësve dhe përdorimin e metodave fleksibile. Përzgjedhja dhe shpërblimi i nxënësve më të mirë ka motivuar përpjekjet dhe suksesin e tyre. Megjithatë, ndërprerja e rrjetit dhe mungesa e internetit kanë krijuar vështirësi në zhvillimin e mësimi të integruar dhe në përdorimin e teknologjisë. Procesi mësimor zhvillohet me vështirësi në konceptin e mësimdhënies së integruar dhe zhvillimit të kompetencave. Mungesa e bashkëpunimit të prindërve në procesin arsimor dhe moszbatimi i plotë i instrumenteve të vlerësimit janë dobësi që kërkojnë zgjidhje.

Zhvillimi Profesional i Mësimdhënësve ka bërë përparime me shumëllojshmërinë e trajnimeve dhe mundësinë e kyçjes së të gjithë mësimdhënësve në to. Mësimdhënësit e trajnuar në ECDL dhe IT kanë rritur aftësitë e tyre teknologjike dhe përdorimin e teknologjisë në procesin mësimor. Funksionimi i ekipit komunal për implementimin e kurrikulës ka ndihmuar në zbatimin efektiv të reformave arsimore. Sfidat kryesore është mungesa e trajnimeve adekuate sipas fushave të caktuara dhe neglizhenca e mësimdhënësve ndaj trajnimeve të OJQ-ve. Për t'i përmirësuar këto sfida, ekzistojnë mundësi të shumta për lidhjen e marrëveshjeve për punë praktike dhe përfshirjen në trajnime shtesë.

Në përmbledhje, ndërkohë që ka shumë suksese të rëndësishme në të gjitha fushat e sistemit arsimor në komunën e Prizrenit, është e domosdoshme të adresohen dobësitë ekzistuese dhe të shfrytëzohen mundësitë për përmirësim. Rreziqet e identifikuara duhet të menaxhohen me kujdes për të siguruar një sistem arsimor të drejtë, gjithëpërfshirës dhe cilësor për të gjithë nxënësit dhe mësimdhënësit.

Udhëheqja dhe Menaxhimi

Udhëheqja dhe menaxhimi i shkollave në komunën e Prizrenit kanë treguar përmirësime të dukshme në disa fusha, duke përfshirë ndërtimin e qerdheve të reja dhe vendosjen e koordinatorëve të cilësisë në shkolla. Këto përpjekje kanë ndihmuar në krijimin e një mjedisi më të sigurt dhe më të organizuar për nxënësit dhe stafin arsimor. Funksionalizimi i Këshillit të Nxënësve dhe Prindërve në nivel komunal ka përmirësuar përfshirjen e prindërve dhe nxënësve në procesin e vendimmarrjes, duke rritur transparencën dhe përgjegjshmërinë. Këto suksese janë thelbësore për krijimin e një sistemi arsimor më të drejtë dhe të barabartë, duke u siguruar që zëri i të gjitha palëve të dëgjohet dhe të merret parasysh.

Sfidat kryesore:

- Përplasja e kompetencave ndërinstitucionale
- Infrastruktura ligjore e kufizuar/mangët për rekrutimin e punonjësve
- Përfitimi i pamjaftueshëm i donacioneve/subvencioneve
- Nuk ndërveprohet mjaftueshëm me komunitetin (donator - biznesi, agjencitë etj)
- Mungesë e organogramit të DKA (riorganizimi)
- Kompensimi i punonjësve arsimorë përmes përmbarrimit ka shkaktuar krizë financiare në DKA)
- Kapacitete të pamjaftueshme profesionale për nivelet 0 deri 3 në komunë

Megjithatë, ekzistojnë disa dobësi që ndikojnë në efikasitetin e menaxhimit të arsimit në komunë. Përplasja e kompetencave ndërinstitucionale ka krijuar konfuzion dhe vonesa në vendimmarrje, duke ndikuar negativisht në efikasitetin e përgjithshëm të sistemit. Mungesa e një organogrami të qartë për Drejtorinë Komunale të Arsimit (DKA) ka rezultuar në paqartësi dhe mosefikasitet në menaxhimin e burimeve njerëzore dhe administrative. Për më tepër, infrastruktura ligjore e kufizuar për rekrutimin e punonjësve ka sjellë mungesë të stafit të kualifikuar, duke kufizuar aftësinë për të ofruar një arsim cilësor.

Udhëheqësit e institucioneve edukative-arsimore në Komunën e Prizrenit e kanë kryer trajnimin e programeve në institucione të akredituara për udhëheqje arsimore. 268 punonjës arsimor janë të trajnuar për menaxhim dhe udhëheqje të shkollave në komunën e Prizrenit. Pavarësisht trajnimeve të kryera, udhëheqja dhe menaxhimi efektiv i institucioneve sërish mbetet sfida. Ngritja e mëtejshme profesionale për drejtuesit e shkollave, në mënyrë që t'i plotësojnë nevojat specifike në menaxhim dhe udhëheqje, është jetike. Vëzhgimi i performancës së drejtorëve të shkollave, me anë të proceseve siç janë vlerësimi i brendshëm

dhe i jashtëm, duke dhënë komente kthyesë tek drejtoret, është forma më e mirë që bën DKA për momentin, por që duhet të jetë konstante edhe më tutje. Funksionimi efikas i Këshillave Drejtues të shkollave duhet të fuqizohet dhe më tej sepse ka shkolla ku Këshillat Drejtues nuk i kryejnë detyrat dhe përgjegjësitë e përcaktuara. Menaxhimi dhe udhëheqja nuk mund të kenë rezultate të kënaqshme nëse nuk funksionojnë organet e shkollës.

Ndërkohë, përfitimi i pamjaftueshëm i donacioneve dhe subvencioneve ka kufizuar mundësitë për përmirësime të mëtejshme në arsim. Shkollat nuk kanë kapacitete të mjaftueshme për të shkruar projekte dhe për të tërhequr fonde shtesë, duke penguar zhvillimin dhe inovacionin. Kjo situatë përkeqësohet nga mungesa e bashkëpunimit me komunitetin, përfshirë donatorët, bizneset dhe agjencitë, duke kufizuar kështu mbështetjen e nevojshme për përmirësimin e kushteve arsimore. Për më tepër, kompensimi i punonjësve arsimor përmes përmbarimit ka shkaktuar krizë financiare në DKA, duke kufizuar aftësinë për të investuar në përmirësime të nevojshme.

Tabela 4. Buxheti për arsimin parauniversitar në vitin 2023.

Burimi	Pagat dhe mëditjet	Mallrat dhe shërbimet	Shpenzim et komunale	Subvencion et dhe transferet	Shpenzim et kapitale	Gjithsej
Grantet qeveritar e	16.276.763.4 ₃	1.846.731	230.000	N/A	1.702.000	20.055.49 ₄
Të hyrat vetanake	70.000	455.500		N/A	384.495	909.995
Gjithsej	16.346.763	1.847.186. ₅	230.000	N/A	2.086.495	20.965.48 ₉

Pavarësisht këtyre sfidave, ekzistojnë mundësi të shumta për përmirësimin e menaxhimit të arsimit në komunë. Ngritja e kapaciteteve brenda komunës për orientim dhe këshillim në karrierë mund t'i ndihmojë nxënësve në zgjedhjen e rrugëve të tyre të ardhshme arsimore dhe profesionale. Zhvillimi i praktikës profesionale në institucione publike, përfshirë mësimin dual, mund të rrisë përgatitjen praktike të nxënësve dhe t'i bëjë ata më konkurrues në tregun e punës. Krijimi i qeverisjes së mirë në funksionalizimin e organeve qeverisëse në institucionet arsimore mund të përmirësojë transparencën dhe efikasitetin, ndërsa shfrytëzimi i mundësive për bashkëpunim me OJQ-të vendore dhe ndërkombëtare mund të sjellë burime dhe ekspertizë shtesë në arsim.

Digjitalizimi i të gjitha shërbimeve arsimore mund të rrisë efikasitetin dhe qasjen në arsim, duke përmirësuar menaxhimin dhe ofrimin e shërbimeve arsimore. Rritja e numrit të asistentëve dhe mësuesve mbështetës për fëmijët me nevoja të veçanta mund të përmirësojë përfshirjen dhe suksesin e këtyre nxënësve, duke siguruar që të gjithë nxënësit të kenë qasje të barabartë në arsim.

Megjithatë, ekzistojnë disa rreziqe që duhen marrë parasysh. Interesimi i pakët i komuniteteve rom, ashkali dhe egjiptian për gjithëpërfshirje mund të çojë në përjashtim dhe pabarazi në arsim. Politikat e papërshtatshme të Ministrisë së Arsimit për rrjetëzimin/fuzionimin e shkollave mund të krijojnë paqartësi dhe të ndikojnë negativisht në cilësinë e arsimit. Përplasja dhe shpërputhja e ligjeve të arsimit mund të krijojnë konfuzion dhe vështirësi në zbatimin e politikave arsimore.

Shkathësitë digjitale të pamjaftueshme nga komuniteti arsimor mund të kufizojnë përdorimin efektiv të teknologjisë në mësimdhënie dhe nxënie. Shpërdorimi i pajisjeve dhe mjeteve digjitale nga nxënësit dhe mësimdhënësit mund të krijojë probleme disiplinore dhe të ulë efektivitetin e mësimdhënies. Përdorimi i inteligjencës artificiale nga nxënësit për qëllime jo të përshtatshme mund të krijojë sfida etike dhe disiplinore.

Gjithashtu, ekziston hapësirë për shpërdorim të realizimit të zonës së mbulueshmërisë, ku prindërit nuk regjistrojnë fëmijët në zonat e tyre të shkollave, duke krijuar pabarazi dhe mbingarkesë në disa shkolla. Arsimi nuk konsiderohet prioritet nga vendimmarrësit, duke kufizuar fondet dhe vëmendjen për përmirësime të nevojshme. Kontestet e pazgjidhura pronësore shkollore mund të pengojnë zhvillimin dhe përmirësimin e infrastrukturës shkollore. Numri i pamjaftueshëm i zyrtarëve arsimor në DKA mund të kufizojë aftësinë për t'i mbështetur dhe monitoruar shkollat në mënyrë efektive, ndërsa mungesa e mjeteve buxhetore mund t'i kufizojë mundësitë për investime dhe përmirësime në arsim.

Në përmbledhje, ndërkohë që ka shumë suksese të rëndësishme në udhëheqjen dhe menaxhimin e arsimit në komunën e Prizrenit, është e domosdoshme të adresohen dobësitë ekzistuese dhe të shfrytëzohen mundësitë për përmirësim. Rreziqet e identifikuara duhet të menaxhohen me kujdes për të siguruar një sistem arsimor të drejtë, gjithëpërfshirës dhe cilësor për të gjithë nxënësit.

Kultura dhe Mjedisi

Kultura dhe mjedisi në shkollat e komunës së Prizrenit janë elemente kyçe për krijimin e një ambienti arsimor të shëndetshëm dhe të frytshëm. Një nga sukseset më të mëdha është bashkëpunimi i shkollave me Drejtorinë Komunale të Arsimit (DKA) dhe policinë e komunitetit, duke krijuar një mjedis më të sigurt dhe të kontrolluar për nxënësit. Respektimi i diversitetit kulturor dhe përfshirja e të gjitha komuniteteve në aktivitetet shkollore kanë kontribuar në krijimin e një atmosfere të respektit dhe bashkëjetesës harmonike. Këto përpjekje kanë qenë thelbësore për promovimin e një kulture të qëndrueshme dhe të përfshirjes.

Funksionimi i Ekipit për Parandalim dhe Reagim ndaj Braktisjes dhe Mosregjistrimit të Nxënësve (EPRBM) ka ndihmuar në parandalimin e braktisjes së shkollës dhe në përfshirjen e nxënësve të rrezikuar, duke siguruar që asnjë fëmijë të mos mbetet jashtë sistemit arsimor. Bashkëpunimi i kujdestarëve të klasave me nxënës dhe bashkëpunimi i mirë me komunitetin kanë rritur mbështetjen dhe udhëzimin për nxënësit, duke përmirësuar performancën e tyre akademike dhe sjelljen. Ndërtimi i qerdheve të reja dhe zgjerimi i hapësirave për kopshte publike kanë krijuar mundësi të reja për edukimin e hershëm, duke përmirësuar cilësinë e arsimit që nga mosha e hershme.

Sfidat kryesore:

- Nuk ka politikë për ofrimin e sigurisë fizike në shkolla
- Infrastruktura nuk është sipas standardeve për ndërtimin e kopshteve
- Mungesa e hapësirave për të zhvilluar aktivitete jashtë kurrikulare
- Mungesa e mësimit përmes projekteve
- Prezenca e dukurive negative në shkolla

Megjithatë, ka ende dobësi që ndikojnë në cilësinë e kulturës dhe mjedisit në shkolla. Mungesa e kuzhinës qendrore për institucionet parashkollore ka kufizuar mundësitë për ofrimin e ushqimit të shëndetshëm dhe të rregullt për fëmijët. Nuk ka politikë për ofrimin e sigurisë fizike në shkolla, duke lënë hapësira për incidente dhe rreziqe të ndryshme. Infrastruktura e shkollave nuk është sipas standardeve për ndërtimin e kopshteve, duke krijuar kushte të papërshtatshme për fëmijët e vegjël. Mosfunksionimi i ndriçimit rreth objekteve shkollore ka krijuar probleme sigurie, veçanërisht gjatë orëve të errëta të ditës.

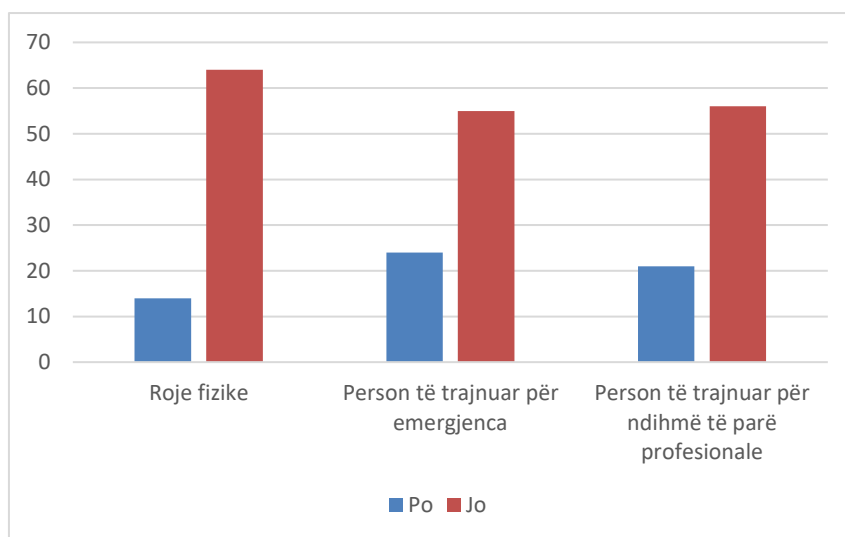
Aktivitetet jashtëshkollore në fushën e kulturës dhe mjedisit janë të pakta, duke kufizuar mundësitë për zhvillim të gjithanshëm të nxënësve. Mungesa e stafit mjekësor në shkolla ka krijuar vështirësi në ofrimin e shërbimeve shëndetësore të shpejta dhe të specializuara. Mungesa e barrierave horizontale në rrugë afër shkollave ka krijuar rreziqe për sigurinë e fëmijëve gjatë lëvizjeve të tyre. Mungesa e hapësirave për të zhvilluar aktivitete jashtëkurrikulare ka kufizuar mundësitë për angazhimin dhe zhvillimin e talenteve të nxënësve. Mungesa e mirëmbajtjes së kabineteve ka ndikuar në cilësinë e mësimdhënies dhe të nxënësve.

Tabela 5. Numri i shkollave që posedojnë masa të sigurisë.

Vlerësimi i Sigurisë		
Numri i shkollave që i posedojnë masat më poshtë:	Po	Jo
Roje fizike	14	64
Person të trajnuar për emergjencë	24	55
Person të trajnuar për ndihmë të parë profesionale	21	56

Pavarësisht këtyre sfidave, ekzistojnë mundësi të shumta për përmirësimin e kulturës dhe mjedisit në shkolla. Funksionalizimi i grupeve dhe klubeve të ndryshme shkollore, si ato ekologjike, mund të rrisë angazhimin e nxënësve dhe të promovojë edukimin mbi mjedisin dhe qëndrueshmërinë. Krijimi i hapësirave të gjelbra mund të përmirësojë ambientin shkollos dhe të sigurojë hapësira të rehatshme për mësim dhe lojë. Ofrimi i një mjedisi të ngrohtë, miqësor, të pastër dhe të sigurt mund të rrisë mirëqenien dhe performancën e nxënësve.

Vendosja e sigurimit fizik në shkolla mund ta rrisë sigurinë dhe t'i parandalojë incidentet e ndryshme. Bashkëpunimi me komunitetin shkollos dhe përmirësimi i infrastrukturës fizike të shkollave mund të krijojnë kushte më të mira për mësim dhe zhvillim të gjithanshëm të nxënësve. Ndërtimi i terreneve sportive dhe funksionalizimi i bufeve në shkolla mund të promovojnë një stil të shëndetshëm jetese dhe të rrisin angazhimin e nxënësve. Organizimi i aktiviteteve vetëdijësuese për normat e sjelljes dhe investimet e drejtpërdrejta brenda dhe jashtë objekteve shkollore mund ta përmirësojnë atmosferën dhe cilësinë e jetës shkollore.

Grafiku 5. Numri i Shkollave që i Posedojnë Masat e Sigurisë.

Megjithatë, ekzistojnë disa rreziqe të cilat duhen marrë parasysh. Barrierat gjuhësore ulin nivelin e bashkëpunimit ndërmjet hisedarëve të arsimit, duke krijuar vështirësi në komunikim dhe përfshirje. Lokalet e papërshtatshme afër shkollave dhe prezencat e dukurive negative, si bullizmi dhe lokalet e lojërave, krijojnë një mjedis të pasigurt dhe të paqëndrueshëm për nxënësit. Mungesa e sinjalizimit në rrugët afër shkollave dhe pasiguria fizike e fëmijëve në këndin e lojërave janë probleme serioze që kërkojnë zgjidhje të menjëhershme. Rezistenca e komunitetit për bashkëpunim dhe mosfunksionimi në praktikë i këshillave të prindërve janë sfida që kufizojnë përfshirjen dhe mbështetjen e nevojshme për përmirësimin e arsimit.

Në përmbledhje, ndërkohë që ka shumë suksese të rëndësishme në kulturën dhe mjedisin e shkollave në komunën e Prizrenit, është e domosdoshme të adresohen dobësitë ekzistuese dhe të shfrytëzohen mundësitë për përmirësim. Rreziqet e identifikuar duhet të menaxhohen me kujdes për të siguruar një mjedis arsimor të sigurt, gjithëpërfshirës dhe të cilësisë së lartë për të gjithë nxënësit.

Mësimdhënia dhe Nxënia

Mësimdhënia dhe nxënia janë elemente thelbësore për suksesin e sistemit arsimor në komunën e Prizrenit. Zhvillimi i zyrave mësimore dhe integrimi i teknologjisë kompjuterike me rrjet kanë rritur qasjen në burime dhe informacion, duke përmirësuar cilësinë e mësimdhënies dhe të nxënësve. Krijimi i mekanizmave mbështetës profesional për implementimin e kurrikulës në shkolla ka ndihmuar në zbatimin efektiv të reformave arsimore, duke siguruar që mësimdhënësit të kenë mbështetjen dhe udhëzimet e nevojshme për t'i zbatuar praktikën më të mirë pedagogjike.

Shkollat respektojnë diversitetin e nxënësve dhe përdorin metoda fleksibile që i përgjigjen nevojave të tyre, duke siguruar gjithëpërfshirje dhe barazi. Përzgjedhja dhe shpërblyerja e nxënësve më të mirë ka motivuar përpjekjet dhe suksesin e nxënësve, duke krijuar një kulturë të vlerësimit dhe përparimit. Monitorimi i mësimdhënësve nga Inspektorati i Arsimit ka siguruar përmbushjen e standardeve dhe përmirësimin e vazhdueshëm të cilësisë së mësimdhënies. Organizimi i ligjëratave brenda aktiveve dhe bashkëpunimi me DKA kanë ndihmuar në përmirësimin e procesit mësimor dhe zhvillimin profesional të mësimdhënësve. Përfshirja e nxënësve me nevoja të veçanta në procesin mësimor ka siguruar një arsim gjithëpërfshirës dhe të barabartë për të gjithë.

Sfidat kryesore:

- Mungon mekanizmi i bashkëpunimit të prindërve në shkolla, në procesin e planifikimit të kurrikulës me bazë në shkollë
- Mosbashkëpunimi me shkolla tjera
- Moszbatimi i i instrumenteve të vlerësimit sipas udhëzimit administrativ
- Mungesa e kabineteve për lëndët natyrore
- Mungesa e internetit dhe ndërprerja e rrymës elektrike

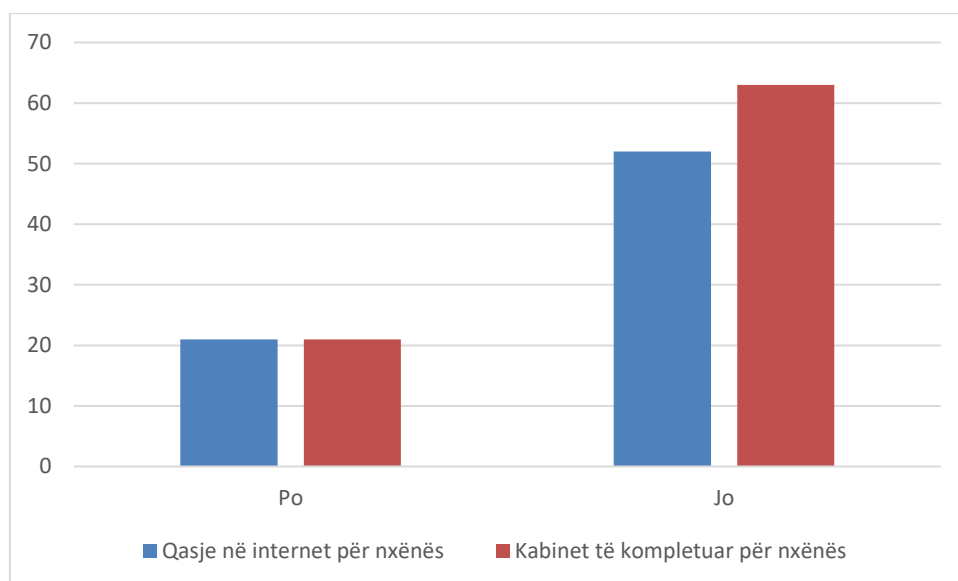
Tabela 6. Numri i nxënësve sipas komuniteteve në Komunën e Prizrenit 2023 – 2024.

Nivelet	Shqiptarë	Boshnjakë	Turq	Romë, ashkalinj, egiptianë
Gjithsej në nivelin e edukimit të hershëm	1448	97	116	48
Gjithsej në nivelin shkollor	8735	656	526	371
Gjithsej në nivelin e mesëm të ulët	7063	603	447	261
Gjithsej në nivelin e mesëm të lartë	3350	304	292	34

Tabela 7. Numri i nxënësve me nevoja të veçanta sipas komuniteteve në komunën e Prizrenit 2023-2024.

Numri i nxënësve në punë me PIA 2023 – 2024														
Etnia	Niveli i edukimit të hershëm		Niveli fillor					Niveli i mesëm i ulët				Niveli i mesëm i lartë		
	Parashkol-lor	Parafill-or	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Shqiptarë	2	8	9	7	16	14	6	15	18	9	13	4	7	5
Boshnjakë	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0
Turq	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Rom, ashkali, Egiptian	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Megjithatë, ka ende dobësi që ndikojnë në cilësinë e mësimdhënies dhe të nxënies. Ndërprerja e rrjetit dhe mungesa e internetit kanë krijuar vështirësi në zhvillimin e mësimi të integruar dhe në përdorimin e teknologjisë në procesin mësimor. Procesi mësimor zhvillohet me vështirësi të konceptit të mësimdhënies së integruar dhe të bazuar në zhvillimin e kompetencave. Mungesa e bashkëpunimit të prindërve në procesin e planifikimit dhe jetësimit të kurrikulës me bazë në shkollë ka ndikuar në efektivitetin e reformave arsimore. Moszbatimi i plotë i instrumenteve të vlerësimit dhe mungesa e kabineteve për lëndët natyrore kanë krijuar sfida për mësimdhënësit dhe nxënësit.

Grafiku 6. Numri i shkollave që kanë qasje në internet apo kabinet të kompletuar për nxënës.

Ndërkohë, mungesa e mbështetjes për nxënësit me sukses të dobët dhe mungesa e aktiviteteve shtesë për nxënësit më të mirë dhe më të suksesshëm kanë kufizuar mundësitë për përparim dhe zhvillim të gjithanshëm. Për më tepër, mungesa e mekanizmave për bashkëpunim efektiv midis shkollave dhe prindërve ka krijuar një hendek në përfshirjen e prindërve në procesin arsimor.

Të gjitha shkollat i kanë krijuar aktivet profesionale, të cilat funksionojnë në masë të madhe. Sfida për funksionimin e aktiveve profesionale paraqitet në shkollat me numër të vogël të punonjësve arsimor. Aktivitetet profesionale nuk i kanë të dokumentuara sa duhet: planifikimin dhe realizimin e programeve mësimore, vlerësimin e vazhdueshëm të nxënësve, përcaktimin e instrumenteve për vlerësimin e nxënësve në mënyrë që të dokumentohen rezultatet sipas planit zhvillimor të shkollës.

Tabela 8. Raporti mësimdhënës-nxënës në institucionet publike.

Niveli	Komuna e Prizrenit	Republika e Kosovës
Parashkollor	13.2	10.0
Parafillor	21.5	16.8
Fillor dhe i mesëm i ulët	12.9	13.3
I mesëm i lartë	12	12.3

Pavarësisht këtyre sfidave, ekzistojnë mundësi të shumta për përmirësimin e mësimdhënies dhe të nxënies. Paisja e shkollave dhe nxënësve me tableta dhe laptopë mund të rrisë qasjen në

teknologji dhe të përmirësojë cilësinë e mësimdhënies dhe të nxënësve. Organizimi i aktiviteteve plotësuese për nxënësit me sukses më të dobët dhe aktiviteteve shtesë për nxënësit më të mirë mund të ndihmojë në përmirësimin e performancës dhe zhvillimin e talenteve. Krijimi i infrastrukturës shkollore dhe profesionale për gjithëpërfshirje mund të sigurojë një arsim gjithëpërfshirës dhe të barabartë për të gjithë nxënësit.

Tabela 9. Numri i nxënësve që marrin shërbime nga Qendrat Mësimore të licensuara nga MASHTI dhe të financuara nga agjencitë zhvillimore 2023-2024.

Qendrat mësimore	Numri i fëmijëve		
	Komuniteti rom, ashkalinj, egjiptian	Shqiptarë	Tjetër (nëse ka)
Mati Logoreci, Prizren	33	11	N/A
Lekë Dukagjini, Prizren	18	30	N/A
Dy Dëshmorët, Piranë	27	05	N/A
Gjithsej	78	46	

Përdorimi i teknologjisë në realizimin e orës mësimore mund të rrisë angazhimin dhe efektivitetin e mësimdhënies. Organizimi i garave dhe kuizeve të diturisë në nivel komune mund të rrisë motivimin dhe përfshirjen e nxënësve në aktivitete arsimore. Harmonizimi i numrit të fëmijëve në grupe në klasat përgatitore dhe zbulimi i talenteve të rinj përmes zhvillimit të aktiviteteve të veçanta mund të ndihmojnë në identifikimin dhe zhvillimin e potencialit të plotë të nxënësve.

Megjithatë, ekzistojnë disa rreziqe të cilat duhen marrë parasysh. Përdorimi i telefonave dhe mosperputhja e teksteve shkollore për realizimin e rezultateve të kompetencave kanë krijuar sfida për mësimdhënësit dhe nxënësit. Numri i vogël i prindërve të pranishëm në procesin e planifikimit të kurrikulës me bazë në shkollë dhe mosmarrja parasysh e talenteve ose potencialeve të nxënësve në fusha të ndryshme janë sfida që kufizojnë efektivitetin e reformave arsimore. Mosnjohja e mësimdhënësve për të identifikuar dhe punuar me nxënësit të talentuar ka çuar në ngecje të progresit dhe zhvillimit të nxënësve.

Në përmbljedhje, ndërkohë që ka shumë suksese të rëndësishme në mësimdhënien dhe nxënien në shkollat e komunës së Prizrenit, është e domosdoshme të adresohen dobësitë ekzistuese dhe të shfrytëzohen mundësitë për përmirësim. Rreziqet e identifikuar duhet të menaxhohen me kujdes për të siguruar një sistem arsimor të drejtë, gjithëpërfshirës dhe cilësor për të gjithë nxënësit.

Zhvillimi Profesional i Mësimdhënësve

Zhvillimi profesional i mësimdhënësve është një komponent kyç për përmirësimin e cilësisë së arsimit në komunën e Prizrenit. Një nga sukseset kryesore është shumëllojshmëria e trajnimeve dhe mundësia e kyçjes së të gjithë mësimdhënësve në këto trajnime. Mësimdhënësit e trajnuar në ECDL dhe në fushat e IT-së kanë rritur aftësitë e tyre teknologjike dhe përdorimin e teknologjisë në procesin mësimor. Funksionimi i ekipit komunal për implementimin e kurrikulës ka ndihmuar në zbatimin efektiv të reformave arsimore. Krijimi i databazës për zhvillimin profesional të mësimdhënësve ka siguruar një pasqyrë të qartë të nevojave dhe progresit të mësimdhënësve.

588 mësimdhënës klasor janë trajnuar në të paktën një trajnim për mësimdhënje më cilësore, ndërsa 828 mësimdhënës lëndor janë trajnuar në të paktën dy e më shumë trajnime në drejtimet e tyre.

Bashkëpunimi me biznese jashtë vendit për të realizuar praktikën e nxënies ka krijuar mundësi për përvojë praktike dhe zhvillim profesional. Trajnimet për zbatimin e kurrikulës dhe lidhja e marrëveshjeve me administratën shtetërore, komunën dhe gjykatat, për praktikën profesionale për nxënësit e drejtimeve juridike, kanë ndihmuar në përgatitjen e nxënësve për tregun e punës. Kyçja në projekte dhe trajnime, bashkëpunimi i ndërsjellë mësimdhënës-drejtor dhe identifikimi i zhvillimit profesional të mësimdhënësve përmes monitorimeve nga inspektorët e arsimit dhe drejtorët e shkollave kanë siguruar një zhvillim të vazhdueshëm dhe cilësor të mësimdhënësve. Përfundimi i suksesshëm i trajnimeve për zbatimin e kurrikulës së re, hartimi i planit individual për zhvillim profesional dhe mentorimi kolegjial nëpër shkolla kanë ndihmuar në përmirësimin e cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënësve.

Sfidat kryesore:

- Mungesë e trajnimeve adekuate sipas fushave të caktuara
- Neglizhenca e mësimdhënësve ndaj trajnimeve të OJQ-ve
- Mosbashkëpunimi adekuat i aktiveve profesionale në ZhPM
- Mungesa e trajnimeve me bazë në shkollë
- Mungesë e zbatimit praktik të njohurive të fituara

Megjithatë, ekzistojnë disa dobësi që pengojnë zhvillimin profesional të mësimdhënësve. Mungesa e trajnimeve adekuate sipas fushave të caktuara ka krijuar sfida për mësimdhënësit në përmbushjen e standardeve arsimore. Neglizhenca e mësimdhënësve ndaj trajnimeve të OJQ-ve dhe mosbashkëpunimi adekuat i aktiveve profesionale në zhvillimin profesional të mësimdhënësve kanë kufizuar efektivitetin e trajnimeve dhe zhvillimin profesional. Mungesa e trajnimeve me bazë në shkollë dhe mungesa e zbatimit praktik të njohurive të fituara kanë ndikuar negativisht në cilësinë e mësimdhënies. Laramania e përdorimit të teknikave mësimore dhe mungesa e përkushtimit të nxënësve në mësimnxënie si dhe mungesa e prindërve në monitorimin e suksesit të fëmijëve janë sfida që kërkojnë zgjidhje.

Pavarësisht këtyre sfidave, ekzistojnë mundësi të shumta për përmirësimin e zhvillimit profesional të mësimdhënësve. Lidhja e marrëveshjeve për punë praktike me institucionet shëndetësore dhe trajnime shitesë për mësimdhënies dhe mësimnxënie mund të rrisin aftësitë dhe përgatitjen e mësimdhënësve. Angazhimi i resurseve profesionale në komunë për zhvillim profesional të mësimdhënësve dhe përfshirja e të gjithë mësimdhënësve në trajnime të MKLSH-së (mendimi kritik në shkrim-lexim) mund të ndihmojë në përmirësimin e cilësisë së mësimdhënies. Ndërtimi i vendpunishteve dhe kabineteve për punë profesionale në arsimin profesional dhe pranimi me kohë i mësimdhënësve të rinj mund të krijojnë mundësi për zhvillim profesional të mësimdhënësve. Shkëmbimi i praktikave metodike me shkolla jashtë vendit dhe garantimi i MoU me organet kompetente për realizimin e praktikës profesionale mund të rrisin përvojat dhe aftësitë e mësimdhënësve. Identifikimi i nevojave të mësimdhënësve dhe hartimi i planit vjetor për zhvillim profesional mund të ndihmojë në planifikimin dhe realizimin e trajnimeve të nevojshme.

Megjithatë, ekzistojnë disa rreziqe të cilat duhen marrë parasysh. Mungesa e kapaciteteve njerëzore për vlerësimin e performancës së mësimdhënësve dhe mungesa e hapësirës shkollore janë sfida që kufizojnë zhvillimin profesional të mësimdhënësve. Mosinteresi në përdorimin e teknologjisë nga ana e mësimdhënësve dhe mungesa e materialit për demonstrim të punës praktike janë probleme që kërkojnë zgjidhje. Mungesa e bashkëpunimit me sektorin privat dhe bizneset dhe mungesa e praktikës në institucionet e dhura janë sfida që kufizojnë përvojat dhe zhvillimin profesional të nxënësve dhe mësimdhënësve.

Në përmbledhje, ndërkohë që ka shumë suksese të rëndësishme në zhvillimin profesional të mësimdhënësve në komunën e Prizrenit, është e domosdoshme të adresohen dobësitë ekzistuese dhe të shfrytëzohen mundësitë për përmirësim. Rreziqet e identifikuar duhet të menaxhohen me kujdes për të siguruar një sistem arsimor të drejtë, gjithëpërfshirës dhe cilësor për të gjithë mësimdhënësit dhe nxënësit.

Sigurimi i Cilësisë

Performanca e nxënësve në komunën e Prizrenit është një tregues kyç i suksesit të sistemit arsimor dhe përfshin një sërë faktorësh që ndikojnë në zhvillimin akademik dhe personal të nxënësve. Marrëdhënia e fortë mes mësimdhënësve dhe nxënësve, përmes komunikimit dhe bashkëpunimit të vazhdueshëm, ka krijuar një atmosferë të mirë në klasë dhe marrëdhënie ndërnjerëzore të shëndetshme. Shkëmbimi i informacioneve mes nxënësve dhe nën mbikëqyrjen e mësimdhënësve ka rritur ndërveprimin dhe ka përmirësuar procesin e nxënies.

Një nga sukseset kryesore është zbatimi i mësimdhënies së integruar sipas kurrikulës, duke u bazuar në zotërimin e kompetencave që nxënësit të jenë të përgatitur për sfidat e shekullit XXI. Mbështetja e aktiviteteve nga Këshilli i Nxënësve dhe organizimi i garave shkollore dhe komunale, si olimpiadat e matematikës dhe fizikës, kanë motivuar nxënësit dhe kanë promovuar ekselencën akademike. Pjesëmarrja në garat ndërkombëtare dhe mbështetja e IA me ekipin komunal të trajnereve të KKK-së për RNK kanë krijuar mundësi për nxënësit që t'i tregojnë aftësitë e tyre në një kontekst më të gjerë dhe të fitojnë përvojë ndërkombëtare.

Megjithatë, ka ende dobësi që ndikojnë në performancën e nxënësve. Harmonizimi i kompetencave mes DKA dhe dikasterëve të ndryshëm që burojnë nga komuna është i dobët, dhe rritja e partneritetit/bashkëpunimit me hisedarët (palët e interesit) është e nevojshme. Ngritja e kapaciteteve dhe krijimi i mekanizmave për tërheqjen/absorbimin e fondeve nga donatorët dhe bizneset është një fushë që kërkon përmirësim. Për më tepër, përcaktimi i modaliteteve për angazhimin ad-hoc të stafit arsimor dhe hartimi dhe funksionalizimi i organogramit janë sfida të vazhdueshme. Përdorimi i teknologjisë digjitale për përmirësimin e shërbimeve dhe të cilësisë në arsim është ende i kufizuar, si dhe ka mungesë të trajnimeve adekuate sipas fushave të caktuara.

Sfidat kryesore:

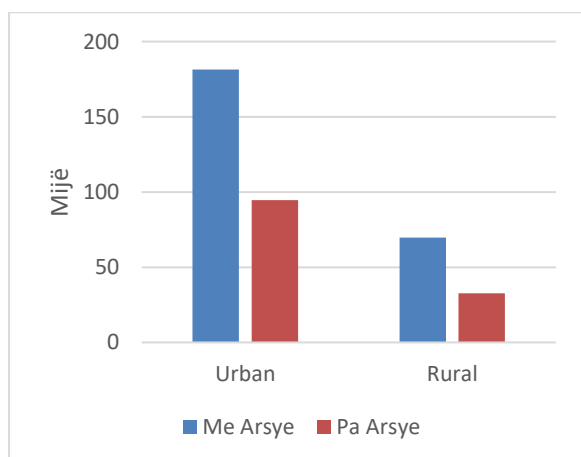
- Përcaktimi i modaliteteve për angazhimin ad-hoc të stafit arsimor
- Përdorimi i teknologjisë digjitale për përmirësimin e shërbimeve dhe të cilësisë në arsim, në përputhje me trendet e transformimit digjital
- Mospërshtatja e teknikave mësimore për realizimin e orëve mësimore
- Laramania e përdorimit të teknikave mësimore
- Përkushtimi i paktë i nxënësve në të nxënë dhe i prindërve në monitorim të suksesit të fëmijëve
- Mosnxitja e analizës dhe mendimit kritik të nxënësit

Neglizhenca e mësimdhënësve ndaj trajnimeve të ofruara nga OJQ-të dhe mosbashkëpunimi adekuat i aktiveve profesionale në zhvillimin profesional të mësimdhënësve janë sfida që ndikojnë në cilësinë e mësimdhënies. Mungesa e trajnimeve me bazë në shkollë dhe mungesa e zbatimit praktik të njohurive të fituara janë dobësi që kërkojnë zgjidhje. Mospërshtatja e teknikave mësimore për realizimin e orëve mësimore dhe laramania e përdorimit të teknikave mësimore janë sfida që ndikojnë në efektivitetin e mësimdhënies.

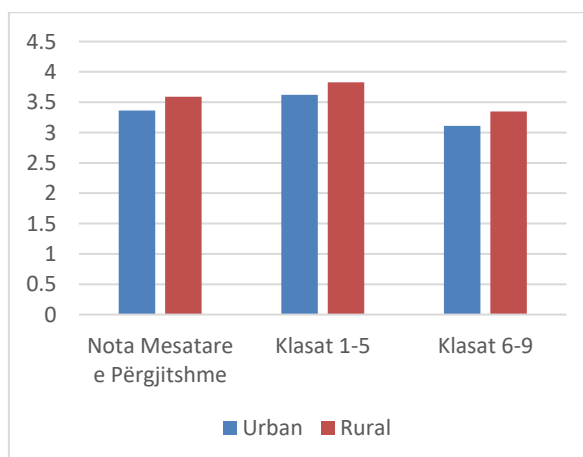
Tabela 10. Treguesit e cilësisë së arsimit sipas lokacionit të shkollës dhe nivelit të klasave.

Cilësia e Arsimit			
	Urban	Rural	Përbashkët
Nota Mesatare e Përgjithshme	3.365	3.59	3.53
Klasat 1-5	3.62	3.83	3.77
Klasat 6-9	3.11	3.35	3.29
Nota Mesatare në Matematikë	2.87	2.85	2.86
Numri i Përgjithshëm i Mungesave	275.881	102.226	378.107
Me Arsye	181.343	69.587	250.930
Pa Arsye	94.538	32.639	127.177
Mesatarja e Mungesave për Nxënës	7.5	6.5	14
Me Arsye	10	9	10
Pa Arsye	5	4	5

Pavarësisht këtyre sfidave, ekzistojnë mundësi të shumta për përmirësimin e performancës së nxënësve. Nxënësit i ushtrojnë përgjegjësitë e tyre sociale dhe qytetare në klasë, në shkollë dhe në komunitet, duke ndihmuar në zhvillimin e një ndjenje të fortë të përgjegjësisë dhe angazhimit qytetar. Arritja dhe progresi i nxënësve në zotërimin e rezultateve të përcaktuara për fushat kurrikulare plotëson pritshmëritë e vendosura me Kornizën Kombëtare të Kurrikulës (KB). Organizimi i aktiviteteve në shkolla dhe komuna për përfshirje më të madhe të nxënësve dhe angazhimi i tyre në aktivitete jashtëkurrikulare mund të ndihmojnë në zhvillimin e aftësive të tyre të përgjithshme dhe të promovojnë një arsim më gjithëpërfshirës dhe të barabartë.

Grafiku 7. Numri i Mungesave Sipas Arsyetimit

Grafiku 8. Nota Mesatare Sipas Klasave

Identifikimi i prirjeve individuale të nxënësve dhe angazhimi i tyre aty ku kanë më shumë interes mund të ndihmojnë në zhvillimin e potencialit të tyre të plotë. Nxënësit dhe mësimdhënësit duhet të kenë mundësi për t'u aftësuar dhe shkathtësuar në përdorimin e

metodave bashkëkohore të mësimdhënies dhe të nxënies. Aplikimi i teknologjisë bashkëkohore në shkolla në fushat e IT-së dhe funksionimi i suksesshëm i ekipit komunal për implementimin e KKK mund të ndihmojnë në përmirësimin e cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënies. Krijimi i databazës komunale të Zhvillimit Profesional të Mësimdhënësve (PZhPM) dhe implementimi i saj mund të sigurojnë një bazë të dhënash të qartë për nevojat dhe progresin e zhvillimit profesional.

Megjithatë, ekzistojnë disa rreziqe të cilat duhen marrë parasysh. Përdorimi i telefonave dhe mosperputhja e teksteve shkollore për realizimin e rezultateve të kompetencave janë sfida që ndikojnë në cilësinë e arsimit. Numri i vogël i prindërve të pranishëm në procesin e planifikimit të kurrikulës me bazë në shkollë dhe mosmarrja parasysh e talenteve ose potencialeve të nxënësve në fusha të ndryshme janë sfida që kufizojnë efektivitetin e reformave arsimore. Mosnjohja e mësimdhënësve për t'i identifikuar dhe për të punuar me nxënës të talentuar ka çuar në stagnim të progresit dhe zhvillimit të nxënësve.

Në përmbledhje, ndërkohë që ka shumë suksese të rëndësishme në performancën e nxënësve në komunën e Prizrenit, është e domosdoshme të adresohen dobësitë ekzistuese dhe të shfrytëzohen mundësitë për përmirësim. Rreziqet e identifikuar duhet të menaxhohen me kujdes për të siguruar një sistem arsimor të drejtë, gjithëpërfshirës dhe cilësor për të gjithë nxënësit.

Edukimi i Hershëm

Sistemi i edukimit të hershëm në komunën e Prizrenit ka bërë përparime të dukshme, duke treguar sukses në disa fusha kyçe, por gjithashtu përballet me sfida të rëndësishme që kërkojnë zgjidhje të qëndrueshme. Një nga pikat e forta është bashkëpunimi cilësor dhe efikas mes hisedarëve kryesorë, duke përfshirë partneritetet publiko-private dhe institucionet e edukimit parashkollor. Stimulimi i hapjes së institucioneve të reja përmes identifikimit të hapësirave publike dhe krijimit të ofertave për operatorët ka qenë një hap i rëndësishëm drejt zgjerimit të kapaciteteve edukative. Për më tepër, angazhimi i MASht/SIA për licencimin e institucioneve të edukimit parashkollor (IPEP) dhe lehtësimi i procesit të licencimit kanë përmirësuar standardet dhe sigurinë në këto institucione. Mekanizmat e raportimit dhe llogaridhënies nga IPEP-të sigurojnë një menaxhim dhe kontroll të vazhdueshëm mbi cilësinë e shërbimeve të ofruara.

Sfidat kryesore:

- Mungesa e hapësirave publike të përshtatshme
- Procesi kompleks dhe burokratik i licencimit
- Përfshirja e pamjaftueshme e grupeve të marginalizuara
- Mungesa e fondeve të mjaftueshme
- Rezistenca e komunitetit
- Ngadalësia e proceseve burokratike

Organizimi i fushatave vetëdijësuese për rëndësinë e edukimit në fëmijërinë e hershme, që përfshijnë edhe grupet e marginalizuara, është një tjetër fuqi e rëndësishme. Këto fushata synojnë të rrisin ndërgjegjësimin dhe përfshirjen e këtyre grupeve, duke parandaluar braktisjen e shkollës dhe duke ndihmuar në integrimin e të ri-atdhesuarve. Bashkëpunimi me organizatat joqeveritare (OJQ) për të rritur përfshirjen e fëmijëve të grupeve të marginalizuara është një

hap pozitiv drejt një edukimi gjithëpërfshirës dhe barazie. Bashkëpunimi me institucionet private të edukimit të hershëm, përmes organizimit të aktiviteteve të përbashkëta dhe mbajtjes së takimeve të rregullta, rrit cilësinë e shërbimeve edukative dhe ndihmon në shkëmbimin e përvojave të mira.

Një nga dobësitë kryesore është mungesa e hapësirave publike të përshtatshme për institucionet e edukimit të hershëm. Identifikimi dhe adaptimi i këtyre hapësirave kërkon kohë dhe burime, gjë që mund të pengojë zgjerimin e shpejtë të kapaciteteve edukative. Procesi i licencimit për institucionet e reja është kompleks dhe burokratik, duke krijuar sfida për përshpejtimin e këtij procesi dhe për sigurimin që të gjitha institucionet t'i përmbushin standardet e nevojshme. Përfshirja e pamjaftueshme e grupeve të marginalizuara në sistemin edukativ mbetet një problem që kërkon vazhdimësi dhe përpjekje të koordinuara për t'i arritur rezultatet e dëshiruara.

Tabela 11. Numri i institucioneve parashkollore publike dhe private dhe numri i fëmijëve që vijnë në edukimin parashkollor, përfshirë fëmijët me nevoja të veçanta.

Institucionet parashkollore	Numri	Nr i fëmijëve			Nr i fëmijëve me nevoja të veçanta		
		M	F	Gjithsej	M	F	Gjithsej
Publike	1563	807	749	1556	6	1	7
Private	238	121	116	237	1	0	1
Gjithsej	1801	928	865	1793	7	1	8

Ekzistojnë mundësi të shumta për përmirësimin e edukimit të hershëm. Zgjerimi i partneriteteve publiko-private mund të krijojë më shumë institucione të edukimit të hershëm dhe të rrisë kapacitetet ekzistuese, duke e përmirësuar qasjen në edukim për të gjithë fëmijët. Përmirësimi i procesit të licencimit për institucionet e reja mund të rrisë cilësinë dhe sigurinë në edukimin e hershëm. Fushatat e ndërgjegjësimit për rëndësinë e edukimit të hershëm mund të përmirësojnë përfshirjen e komunitetit dhe të rrisin mbështetjen për programet edukative. Bashkëpunimi me media, organizata joqeveritare dhe institucione fetare mund të ndihmojë në shpërndarjen e informacionit dhe në krijimin e një kulture të re që vlerëson dhe mbështet edukimin e hershëm.

Megjithatë, ekzistojnë disa kërcënime të cilat duhet të merren parasysh. Mungesa e fondeve të mjaftueshme për të mbështetur zgjerimin dhe përmirësimin e institucioneve të edukimit të hershëm është një nga kërcënimet kryesore. Pa mbështetje të qëndrueshme financiare, shumë nga iniciativat e planifikuara mund të mbeten të pazbatuara. Në disa raste, mund të ketë rezistencë nga komuniteti për të përfshirë ndryshime të reja ose për t'i pranuar grupet e marginalizuara në institucionet ekzistuese, duke i penguar përpjekjet për një edukim gjithëpërfshirës dhe të barabartë. Kompleksiteti dhe ngadalësia e proceseve burokratike për licencimin dhe hapjen e institucioneve të reja mund të jenë një pengesë serioze për përparimin e edukimit të hershëm. Për ta adresuar këtë, është e nevojshme një reformë në proceset administrative për t'i lehtësuar dhe përshpejtuar këto procese.

Në përmbledhje, edukimi i hershëm në komunën e Prizrenit ka potencial të madh për përmirësim dhe zgjerim, duke i shfrytëzuar partneritetet publiko-private dhe duke e rritur

ndërgjegjësimin në komunitet. Megjithatë, është e domosdoshme të adresohen dobësitë ekzistuese dhe të menaxhohen rreziqet për të siguruar një sistem edukativ të drejtë, gjithëpërfshirës dhe cilësor për të gjithë fëmijët. Një përpjekje e koordinuar për t'i përmirësuar proceset burokratike, për të siguruar mbështetje financiare të qëndrueshme dhe për të rritur ndërgjegjësimin e komunitetit do të ndihmojë në arritjen e objektivave të edukimit të hershëm në komunën e Prizrenit.

Arsimi Profesional

Arsimi profesional në komunën e Prizrenit ka treguar përparime të rëndësishme, duke përfshirë përkushtimin për ndërlidhjen më të mirë me tregun e punës dhe përmirësimin e mundësive për regjistrim në profile të ndryshme. Hartimi i planeve për promovimin e këtyre profileve, organizimi i ngjarjeve publike si "Ditët e dymë hapura", dhe avancimi i faqeve të internetit dhe rrjeteve sociale të shkollave profesionale kanë ndihmuar në rritjen e ndërgjegjësimit dhe regjistrimit të nxënësve. Këto masa jo vetëm që rrisin shikueshmërinë e programeve profesionale, por gjithashtu ndihmojnë në orientimin e nxënësve drejt karrierave që përputhen me nevojat e tregut të punës.

Një aspekt tjetër i rëndësishëm është rishikimi i profileve dhe kuotave për regjistrim në arsimin profesional, i cili sigurohet përmes analizës së tregut të punës dhe konsultimeve me organizatat dhe asociacionet e punëdhënësve. Hartimi i planeve për strukturën e profileve dhe përcaktimi i kuotave për regjistrim ndihmon në orientimin e nxënësve drejt profesionave më të kërkuara. Sigurimi i kuadrit profesional për profilet e reja përmes risistemimit garanton cilësinë e mësimdhënies dhe përputhshmërinë me nevojat e tregut.

Organizimi i orientimit dhe këshillimit në karrierë në shkolla është një fuqi tjetër e rëndësishme e sistemit të arsimit profesional në Prizren. Sponsorizimi i mësimdhënësve për kryerjen e trajnimeve të specializuara dhe rekrutimi i këshilltarëve të karrierës ndihmojnë në udhëzimin e nxënësve për zgjedhjen e karrierës së tyre, duke siguruar mbështetje dhe drejtim të vazhdueshëm gjatë gjithë procesit të arsimit.

Një element kyç i arsimit profesional është ndërtimi i lidhjeve të forta me komunitetin e biznesit për kryerjen e praktikës profesionale. Lidhja e marrëveshjeve me asociacionet e punëdhënësve, identifikimi i bizneseve të gatshme për të pranuar nxënës në praktikë, dhe nënshkrimi i memorandumeve të mirëkuptimit me bizneset janë hapa të rëndësishëm që sigurojnë mundësi praktike për nxënësit. Këto përvoja praktike përmirësojnë aftësitë e tyre dhe i bëjnë ata më të gatshëm për tregun e punës pas përfundimit të studimeve.

Megjithatë, ekzistojnë disa dobësi që ndikojnë në cilësinë e arsimit profesional. Mungesa e infrastrukturës dhe burimeve të nevojshme për të mbështetur arsimin profesional mbetet një sfidë e madhe. Shkollat profesionale shpesh kanë nevojë për pajisje dhe materiale të përditësuara për të ofruar një mësimdhënie cilësore dhe për të përmbushur kërkesat e tregut të punës. Përfshirja e pamjaftueshme e komunitetit dhe mungesa e bashkëpunimit të ngushtë me sektorin privat mund të kufizojnë mundësitë për praktikë profesionale dhe për zhvillimin e aftësive praktike të nxënësve. Një tjetër dobësi është mungesa e trajnimeve të vazhdueshme dhe të specializuara për mësimdhënësit, gjë që mund të ndikojë negativisht në cilësinë e mësimdhënies dhe në përgatitjen e nxënësve për tregun e punës.

Megjithatë, ka mundësi të mëdha për përmirësimin e arsimit profesional. Zgjerimi i partneriteteve me bizneset dhe përmirësimi i proceseve për promovimin e profileve të arsimit

profesional dhe orientimin në karrierë mund të rrisin ndërgjegjësimin dhe tërheqjen e nxënësve të rinj. Organizimi i ngjarjeve publike, zhvillimi i materialeve kreative informuese dhe avancimi i faqeve të internetit dhe rrjeteve sociale të shkollave profesionale do të kontribuojnë në rritjen e regjistrimeve dhe interesit për këto programe. Investimet në infrastrukturën dhe burimet e shkollave profesionale janë thelbësore për përmirësimin e cilësisë së mësimdhënies dhe përgatitjen e nxënësve për tregun e punës. Sigurimi i pajisjeve moderne dhe materialeve të mësimdhënies do të ndihmojë në përgatitjen më të mirë të nxënësve për sfidat profesionale.

Megjithatë, ekzistojnë disa kërcënime të cilat duhet të merren parasysh. Një nga kërcënimet kryesore është mungesa e mbështetjes së qëndrueshme financiare për të mbështetur zgjerimin dhe përmirësimin e arsimit profesional. Pa fonde të mjaftueshme, shumë nga iniciativat dhe projektet e planifikuara mund të mbeten të pazbatuara, duke e kufizuar kështu zhvillimin e arsimit profesional. Rezistenca ndaj ndryshimeve dhe përmirësimeve të propozuara në sistemin e arsimit profesional mund të vijë nga komuniteti, mësimdhënësit ose institucionet ekzistuese, duke e penguar përparimin dhe inovacionin në këtë fushë. Ndryshimet e papritura në tregun e punës mund të krijojnë sfida për adaptimin e programeve të arsimit profesional, duke kërkuar një reagim të shpejtë dhe fleksibil për të siguruar që këto programe të mbeten relevante dhe të kërkuara.

Në përmblledhje, arsimi profesional në komunën e Prizrenit ka potencial të madh për përmirësim dhe zhvillim përmes ndërlidhjes më të mirë me tregun e punës, promovimit të profileve të reja dhe ndërtimit të lidhjeve të forta me komunitetin e biznesit. Është thelbësore të adresohen dobësitë ekzistuese dhe të menaxhohen kërcënimet për të siguruar një sistem arsimor profesional të drejtë, gjithëpërfshirës dhe cilësor, që plotëson nevojat e tregut të punës dhe përgatit nxënësit për karriera të suksesshme.

3. Qasja strategjike

3.1. Vizioni dhe misioni

Vizioni është pasqyrim i gjendjes që duam ta shohim në mjedisin ku jetojmë, pra në Komunën e Prizrenit. Si i tillë, vizioni nuk i referohet vetëm sistemit të arsimit, por situatës së dëshiruar që ndikohet nga sistemi i arsimit. Një pikënisje për të formuluar vizionin për planin zhvillimor të arsimit ka qenë “Plani Zhvillimor i Komunës së Prizrenit 2013-2015”, një dokument i hartuar nga Komuna e Prizrenit që përcaktonte kahet e zhvillimit të Komunës në të gjitha sferat e jetës. Ky plan zhvillimor paraqet një ombrellë për strategjitë sektoriale, siç është plani zhvillimor i arsimit, prandaj misioni i tij është marrë si bazë për hartimin e vizionit të secilës nga strategjitë sektoriale. Gjithashtu orientim për hartimin e vizionit është marrë edhe “Plani Zhvillimor i Drejtorisë së Arsimit 2014-2016”, i cili paraqiste dokumentin strategjik të përcaktimit të kaheve të zhvillimit të arsimit në komunë. Si vazhdimësi e planeve të mëhershme dhe e përcaktimit të objektivave të tyre strategjike është përcaktuar vizioni i Planit Zhvillimor të Arsimit për Komunën e Prizrenit 2025-2027.

Vizioni: Qytetarë të përgatitur me shprehje të të nxëniet gjatë gjithë jetës, të mveshur me kompetenca dhe vlera të qytetarisë aktive, të cilët i kontribuojnë zhvillimit të qëndrueshëm ekonomik, shoqëror dhe kulturor.

Zhvillimi i burimeve njerëzore është çelësi për rritjen e mirëqenies dhe përmirësimin e kushteve të jetesës, ndërkaj arsimit është çelësi për zhvillimin e burimeve njerëzore. Për këtë arsye, Komuna e Prizrenit merr mbi vete obligime të cilat, në raport me zhvillimin e sistemit të arsimit që i kontribuojnë arritjes së vizionit, përmbledhen në misionin e Planit Zhvillimor.

Misioni: Sistem gjithëpërfshirës dhe llogaridhënës i arsimit, me menaxhim cilësor dhe mësimdhënës të përgatitur, me mjedise krijuese dhe kushte që sigurojnë edukim dhe arsim cilësor të fëmijëve.

Komuna është përgjegjëse për ofrimin e arsimit të nivelit parauniversitar, prandaj merr obligim të ndërtojë një sistem të menaxhimit cilësor përmes krijimit të mekanizmave transparentë dhe llogaridhënës. Duke pasur parasysh që përgatitja profesionale e mësimdhënësve është parakusht për rritje të cilësisë, komuna do të fokusohet në ndërtimin e kapaciteteve profesionale të mësimdhënësve konform zhvillimeve të fundit në sferën e arsimit. Përgatitja e mjedisit përmes ndërhyrjeve infrastrukturore krijon kushte për arsim cilësor të fëmijëve.

Deklarata e misionit – “sistem gjithëpërfshirës dhe llogaridhënës i arsimit” - ngërthen në vete edhe komponentin e menaxhimit cilësor edhe atë të gjithëpërfshirjes. Pra, komuna merr përgjegjësinë për menaxhim cilësor, në masën në të cilën kjo varet nga komuna. Ndërkaj, përgjegjësia për gjithëpërfshirje i takon komunës pavarësisht faktit se ndonjëherë varet nga rrethanat socio-ekonomike që janë jashtë kontrollit të komunës.

3.2. Objektivat strategjike dhe masat

Plani Zhvillimor i Arsimit 2025-2027 ka shtatë objektiva strategjike, nga një për secilën fushë të analizës, siç është prezantuar në tabelën e mëposhtme.

Tabela 12. Fushat dhe objektivat strategjike

Fusha	Objektivi strategjik
1. Udhëheqja dhe menaxhimi i shkollave	OS1. Qeverisje, udhëheqje dhe menaxhim cilësor në të gjitha institucionet edukative-arsimore të komunës
2. Kultura dhe mjedisi shkollor	OS2. Mjedisi shkollor i përshtatshëm për zhvillimin e procesit mësimor dhe aktiviteteve jashtë mësimore
3. Mësimdhënia dhe të nxënit	OS3. Përmirësim domethënës i cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënit në shkolla
4. Zhvillimi profesional i mësimdhënësve	OS4. Ndërtimi i vazhdueshëm i kapacitetit për mësimdhënie cilësore
5. Sigurimi i cilësisë	OS5. Përmirësim i vazhdueshëm i cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënit në shkolla
6. Edukimi i hershëm	OS6. Bashkëpunim cilësor dhe efikas në mes të hisedarëve të edukimit të hershëm
7. Arsimi profesional	OS7. Ndërlidhja më e mirë e arsimit profesional me tregun e punës

Secila nga objektivat strategjike është zbërthyer në masa, të cilat paraqesin veprimtaritë e nevojshme që duhet të ndërmerren për arritjen e tyre. Janë gjithsej 29 masa të ndryshme që janë shtjelluar në vijim.

3.2.1. Udhëheqja dhe menaxhimi i shkollave

Objektivi Strategjik 1. Qeverisje, udhëheqje dhe menaxhim cilësor në të gjitha institucionet edukative-arsimore të komunës

Qeverisja, udhëheqja dhe menaxhimi cilësor në institucionet edukative-arsimore të komunës janë elementë thelbësorë për të siguruar një edukim të lartë dhe të qëndrueshëm për të gjithë nxënësit. Ky proces fillon me funksionalizimin dhe fuqizimin e këshillave drejtues të shkollave, të cilët përfshijnë përfaqësues nga mësuesit, prindërit, nxënësit dhe komuniteti lokal. Këto këshilla luajnë një rol kyç në vendimmarrje dhe mbikëqyrje, duke siguruar transparencë dhe përfshirje të gjerë. Për të përmirësuar cilësinë e arsimit, është e domosdoshme ngritja e kapaciteteve për udhëheqje dhe menaxhim. Kjo arrihet përmes trajnimeve të vazhdueshme për drejtorët dhe personelin menaxhues të shkollave, duke i pajisur ata me aftësi dhe njohuri të nevojshme për të udhëhequr dhe menaxhuar në mënyrë efektive. Një strukturë e fortë për menaxhim efektiv të arsimit në Drejtorinë Komunale të Arsimit (DKA) është gjithashtu thelbësore. Kjo përfshin përcaktimin e qartë të roleve dhe përgjegjësi, krijimin e procedurave të standardizuara dhe sigurimin e burimeve të nevojshme për zbatimin efektiv të politikave arsimore. Krijimi i mekanizmave për vlerësim dhe stimulim të strukturave udhëheqëse të shkollave është një hap i rëndësishëm për të motivuar dhe mbështetur drejtuesit e shkollave. Këto mekanizma përfshijnë zhvillimin e sistemeve të vlerësimit të performancës, ofrimin e feedback-ut të rregullt dhe objektiv, dhe ofrimin e stimuljeve si avancimi në karrierë, shpërblime financiare dhe njohje publike. Rishikimi dhe racionalizimi i rrjetit të shkollave në komunë është një tjetër aspekt kyç për të siguruar përdorim efikas të burimeve dhe për të përmirësuar cilësinë e arsimit. Kjo përfshin analizimin e numrit të shkollave, shpërndarjen e tyre gjeografike dhe kapacitetet e tyre për të siguruar që çdo shkollë të jetë në gjendje të ofrojë një edukim cilësor dhe të qëndrueshëm për nxënësit. Në përfundim, qeverisja, udhëheqja dhe menaxhimi cilësor në institucionet edukative-arsimore të komunës kërkojnë një qasje të integruar dhe të koordinuar që përfshin përfshirjen e komunitetit, ngritjen e kapaciteteve, ndërtimin e strukturave efektive dhe krijimin e mekanizmave të qëndrueshëm për vlerësim dhe stimulim. Këto përpjekje synojnë të sigurojnë që çdo shkollë të funksionojë në mënyrë optimale dhe të ofrojë edukim cilësor për të gjithë nxënësit.

Masat

Funksionalizimi dhe Fuqizimi i Këshillave Drejtues të Shkollave

Për të siguruar qeverisje të mirë dhe menaxhim efektiv në shkolla, është thelbësore funksionalizimi dhe fuqizimi i këshillave drejtues. Këto këshilla duhet të përfshijnë përfaqësues nga mësuesit, prindërit, nxënësit dhe komuniteti lokal, duke siguruar kështu një bazë të gjerë për vendimmarrje dhe mbikëqyrje të drejtë.

Ngritja e Kapaciteteve për Udhëheqje dhe Menaxhim

Përmirësimi i cilësisë së arsimit kërkon ngritjen e kapaciteteve për udhëheqje dhe menaxhim. Kjo mund të arrihet përmes trajnimeve të vazhdueshme për drejtorët dhe personelin menaxhues të shkollave, duke i pajisur ata me aftësi dhe njohuri të nevojshme për të udhëhequr dhe menaxhuar në mënyrë efektive.

Ndërtimi i Strukturës për Menaxhim Efektiv të Arsimit në DKA

Ndërtimi i një strukture të fortë për menaxhim efektiv të arsimit në Drejtorinë Komunale të Arsimit (DKA) është i domosdoshëm. Kjo përfshin përcaktimin e qartë të roleve dhe përgjegjësi, krijimin e procedurave të standardizuara dhe sigurimin e burimeve të nevojshme për zbatimin efektiv të politikave arsimore.

Krijimi i Mekanizmave për Vlerësim dhe Stimulim të Strukturave Udhëheqëse të Shkollave

Për të motivuar dhe mbështetur drejtuesit e shkollave, është e nevojshme krijimi i mekanizmave të vlerësimit dhe stimulimit. Kjo përfshin zhvillimin e sistemeve të vlerësimit të performancës, që përfshin feedback të rregullt dhe objektiv, dhe ofrimin e stimuljeve si avancimi në karrierë, shpërblime financiare dhe njohje publike.

Rishikimi dhe Racionalizimi i Rrjetit të Shkollave në Komunë

Rishikimi dhe racionalizimi i rrjetit të shkollave është një hap i rëndësishëm për të siguruar përdorim efikas të burimeve dhe për të përmirësuar cilësinë e arsimit. Ky proces përfshin analizimin e numrit të shkollave, shpërndarjen e tyre gjeografike dhe kapacitetet e tyre, për të siguruar që çdo shkollë të jetë në gjendje të ofrojë një edukim cilësor dhe të qëndrueshëm për nxënësit.

Duke i adresuar këto aspekte, institucionet edukative-arsimore të komunës mund të arrijnë një qeverisje, udhëheqje dhe menaxhim cilësor, që do të ndikojë pozitivisht në cilësinë e përgjithshme të arsimit dhe zhvillimin e nxënësve.

3.2.2. Kultura dhe mjedisi shkollor

Objektivi Strategjik 2. Mjedisi shkollor i përshtatshëm për zhvillimin e procesit mësimor dhe aktivitetet jashtë mësimore

Krijimi i një mjedisi shkollor të përshtatshëm për zhvillimin e procesit mësimor dhe aktivitetet jashtëmësimore është thelbësor për të siguruar një arsim cilësor dhe një përvojë të pasur për nxënësit. Ky mjedis nënkupton një ambient të sigurt, të mirëmbajtur dhe të pajisur me infrastrukturën e nevojshme që mbështet jo vetëm mësimin, por edhe zhvillimin fizik dhe emocional të nxënësve. Kultura dhe mjedisi shkollor përfshijnë atmosferën, vlerat, normat dhe dinamikën që karakterizojnë një shkollë. Kjo përfshin të gjitha aspektet e jetës shkollore, si sjelljet dhe marrëdhëniet ndërmjet nxënësve, stafit akademik dhe administrativ, si dhe praktikën dhe ritualet e përdorura në shkollë. Kultura shkollore përcakton mënyrën sesi individët ndjehen, mendojnë dhe sjellen në një shkollë. Kjo mund të përfshijë vlera të përbashkëta, si respekti, përkushtimi ndaj mësimin, diversiteti i pranuar dhe bashkëpunimi. Kultura shkollore gjithashtu mund të ndikojë në nivelin e motivimit të nxënësve dhe stafit shkollor, në perceptimin e tyre për sigurinë dhe përkushtimin e tyre ndaj arsimit. Mjedisi shkollor përfshin aspektet fizike dhe të perceptuara të ambientit shkollor. Këtu përfshihen infrastruktura fizike (si klasat, korridorët, terrenet sportive), kushtet e sigurisë, teknologjitë e përdorura dhe organizimi i hapësirave për mësim dhe aktivitete të tjera. Mjedisi shkollor gjithashtu përfshin aspektet emocionale dhe sociale të ambientit, duke lidhur marrëdhëniet ndërmjet nxënësve dhe stafit dhe ndikimin e këtyre marrëdhënieve në aspektin e përgjithshëm të shkollës. Kultura dhe mjedisi shkollor janë dy koncepte të rëndësishme që formojnë jetën dhe përvojën në një

shkollë, duke ndikuar në motivimin, suksesin akademik dhe përgatitjen për jetën jashtë shkollës për nxënësit dhe stafin e shkollës.

Masat

Analiza e Gjendjes së Sigurisë në Shkolla dhe Marrja e Masave për Plotësimin e Nevojave më Prioritare

Së pari, analiza e gjendjes së sigurisë në shkolla është hapi i parë dhe më i rëndësishëm. Kjo përfshin vlerësimin e rreziqeve të mundshme dhe identifikimin e zonave problematike që kërkojnë ndërhyrje të menjëhershme. Pas identifikimit të këtyre çështjeve, duhet të merren masa për plotësimin e nevojave më prioritare, të tilla si përmirësimi i sigurisë fizike, instalimi i sistemeve të monitorimit dhe sigurimi i kushteve të përshtatshme për evakuim në rast emergjence.

Ndërtimi i Terreneve dhe i Sallave të Edukatës Fizike

Ndërtimi i terreneve dhe sallave të edukatës fizike është një tjetër komponent i rëndësishëm për krijimin e një mjedisi shkollor të përshtatshëm. Hapësirat e dedikuara për edukatë fizike jo vetëm që nxisin një mënyrë jetese të shëndetshme për nxënësit, por edhe mbështesin zhvillimin e tyre fizik dhe emocional. Investimi në terrene sportive dhe salla të edukatës fizike duhet të jetë një prioritet për çdo shkollë, duke siguruar që nxënësit të kenë akses në infrastrukturë cilësore për aktivitete sportive dhe rekreative.

Hartimi i Planit për Mirëmbajtje Teknike të Shkollave

Për të siguruar që ndërtesat shkollore të jenë gjithmonë në gjendje të mirë dhe të sigurt për përdorim, është e nevojshme hartimi i një plani për mirëmbajtje teknike. Ky plan duhet të përfshijë inspektime të rregullta, riparime të nevojshme dhe përmirësime periodike të infrastrukturës. Mirëmbajtja e rregullt teknike siguron që shkollat të funksionojnë pa ndërprerje dhe që ambientet të jenë gjithmonë të pastra, të sigurta dhe të përshtatshme për procesin mësimor dhe aktivitetet jashtëmësimore.

Në përmbledhje, krijimi i një mjedisi shkollor të përshtatshëm për zhvillimin e procesit mësimor dhe aktiviteteve jashtëmësimore kërkon një qasje të gjithanshme që përfshin përmirësimin e sigurisë, ndërtimin e infrastrukturës së nevojshme për edukatë fizike dhe mirëmbajtjen e rregullt teknike të shkollave. Këto masa do të sigurojnë një mjedis të sigurt, të shëndetshëm dhe të motivuar për nxënësit, duke mbështetur kështu suksesin e tyre akademik dhe zhvillimin e plotë personal.

3.2.3. Mësimdhënia dhe të nxënit

Objektivi Strategjik 3. Përmirësim domethënës i cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënit në shkolla

Përmirësimi i cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënit në shkolla është një qëllim themelor për të siguruar një edukim cilësor dhe të përshtatshëm për të gjithë nxënësit. Kjo përfshin përdorimin e metodave inovative mësimore, përmirësimin e infrastrukturës shkollore dhe zhvillimin e kapaciteteve të mësuesve dhe stafit akademik.

Një pjesë e rëndësishme e përmirësimit të cilësisë së mësimdhënies është përdorimi i metodave të ndryshme mësimore që inkurajojnë angazhimin aktiv të nxënësve në mësim. Kjo përfshin

përdorimin e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit (TIK) për të përmirësuar aksesin dhe efektivitetin e mësimi. Gjithashtu, përdorimi i metodave aktive mësimore, si diskutimet e grupit, projekte të bazuara në hulumtim dhe punëtoritë praktike, ndihmojnë në rritjen e interesit dhe motivimit të nxënësve.

Për të përmirësuar cilësinë e të nxënit, është e rëndësishme të kemi një fokus të qëndrueshëm në përgatitjen dhe aftësimin e mësuesve. Trajnimet dhe zhvillimi profesional i vazhdueshëm i mësuesve në metoda mësimore të reja dhe përdorimi i teknologjisë moderne kontribuojnë në përmirësimin e aftësive të tyre për të mësuar dhe mbajtur një mësim efektiv.

Përveç kësaj, infrastruktura e përmirësuar shkollore është një përparësi. Kushtet e mira fizike dhe teknologjike të shkollës sigurojnë një ambient të përshtatshëm për mësim dhe mënyrat e reja të nxënies. Kjo përfshin modernizimin e klasave, bibliotekave, laboratorëve dhe terreneve sportive për të përmbushur nevojat e nxënësve në një mjedis të sigurt dhe të përkushtuar ndaj mësimi.

Në përfundim, përmirësimi i cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënit kërkon një përkushtim të përbashkët nga të gjithë pjesëmarrësit e shkollës - nga mësuesit dhe stafi administrativ deri te nxënësit dhe prindërit. Nëse implementohet me sukses, ky përmirësim do të ndihmojë në përmbushjen e qëllimit të një arsimit cilësor që përgatit nxënësit për sfidat e jetës dhe për kontributin e tyre në shoqëri.

Masat

Fuqizimi i modelit "komuniteti i të mësuarit së bashku"

Ky koncept përfshin krijimin e një mjedisi ku mësuesit, nxënësit, prindërit dhe stafi tjetër shkolllor bashkëpunojnë për të përmirësuar procesin mësimor. Duke inkurajuar bashkëpunimin dhe komunikimin efektiv në mes tyre, kjo strategji ndihmon në rritjen e angazhimit të nxënësve dhe përmirësimin e performancës së tyre akademike.

Pajisja e shkollave me mjete të TIK dhe rrjete lokale:

Teknologjitë e informacionit dhe komunikimit (TIK) ofrojnë mundësi të mëdha për përmirësimin e mësimdhënies dhe nxënies. Pajisja e shkollave me pajisje moderne të TIK, si kompjuterë, tableta, dhe akses në internet, ndihmon në rritjen e aksesit të nxënësve në burime të reja mësimore dhe zhvillimin e aftësive të tyre në përdorimin e teknologjisë.

Furnizimi i shkollave me mjete elementare të konkretizimit (0-5):

Mjetet elementare të konkretizimit, si lojrat edukative, materialet artistike dhe librat për lexim, sigurojnë një ambient të pasur dhe stimulues për zhvillimin e fëmijëve në moshën e hershme. Këto mjete ndihmojnë në zhvillimin e aftësive motorike, aftësive gjuhësore si dhe në kreativitetin e fëmijëve.

Pajisja e shkollave me laboratorë të ndryshëm:

Laboratorët e shkencave, teknologjisë, inxhinierisë, matematikës dhe shkencave tjera ofrojnë një mjedis praktik për nxënësit për të eksperimentuar dhe aplikuar njohuritë e tyre teorike në praktikë. Pajisja e shkollave me laboratorë të mirëmbajtur dhe të pajisur me teknologji të fundit siguron një përvojë mësimore të pasur dhe të motivuar për nxënësit.

Këto përpjekje të përbashkëta për përmirësimin e cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënit synojnë të krijojnë një ambient të stimulueshëm dhe të përgatitur për zhvillimin e suksesshëm akademik dhe personal të nxënësve në shkolla.

3.2.4. Zhvillimi profesional i mësimeve

Objektivi Strategjik 4. Ndërtimi i vazhdueshëm i kapacitetit për mësime cilësore

Ndërtimi i vazhdueshëm i kapacitetit për mësime cilësore është një proces i rëndësishëm dhe i përhershëm që synon të përmirësojë aftësitë dhe performancën e mësuesve dhe stafit shkollor për të ofruar një arsim cilësor dhe të përshtatshëm për nxënësit. Ky proces përfshin disa aspekte dhe strategji që përmirësojnë aftësitë mësimore dhe profesionale të të gjithë personelit shkollor.

Në fillim, trajnimet dhe zhvillimi profesional janë thelbësore për ndërtimin e kapaciteteve të mësuesve. Kjo përfshin trajnime periodike mbi metodat mësimore inovative, përdorimin e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit (TIK), si dhe strategjitë për menaxhimin e klasës dhe mbështetjen e nxënësve me nevojë të veçanta. Trajnimi i vazhdueshëm nxit rritjen e kompetencave dhe siguron që mësuesit të jenë të përgatitur për t'u përballur me sfidat e reja dhe për të përdorur metoda të avancuara mësimore.

Gjithashtu, ndarja e praktikave të mira dhe bashkëpunimi mes mësuesve dhe shkollave është një tjetër aspekt kyç. Duke ndarë përvojat dhe strategji efektive mësimore, mësuesit kanë mundësi të mësojnë nga njëri-tjetri dhe të zhvillojnë një kulturë të përbashkët mësimore në komunitetin shkollor. Kjo përfshin organizimin e punës, takimeve profesionale dhe platformave për ndarjen e njohurive dhe ideve të reja.

Një element tjetër që ndihmon në ndërtimin e kapacitetit për mësime cilësore është përdorimi i vlerësimit dhe rishikimit të mësimet. Krijimi i mekanizmave për vlerësim të rregullt të performancës së mësuesve dhe nxënësve ndihmon në identifikimin e zonave për përmirësim dhe në përdorimin e strategjive të përshtatshme për të rritur cilësinë e mësimit dhe nxënies nëpërmjet rishikimit të programit mësimor dhe të metodave të përdorura.

Ndërtimi i vazhdueshëm i kapacitetit për mësime cilësore është një proces dinamik dhe i përhershëm që përfshin trajnimin, bashkëpunimin dhe përdorimin e mekanizmave të vlerësimit për të siguruar një arsim cilësor dhe të përshtatshëm për të gjithë nxënësit nëpërmjet inovacionit dhe përmirësimit të vazhdueshëm.

Masat

Identifikimi i nevojave të mësimeve për trajnime

Për të filluar, është e rëndësishme identifikimi i nevojave të mësimeve për trajnime. Ky proces siguron që trajnimet janë të përshtatshme dhe adresojnë nevojat konkrete të mësuesve, duke përfshirë zhvillimin e aftësive të reja mësimore, përdorimin e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit (TIK), dhe menaxhimin e klasës.

Organizimi i trajnimeve në nivel të komunës dhe me bazë në shkollë

Organizimi i trajnimeve në nivel komunal dhe me bazë në shkollë ofron mundësi për mësuesit për të përmirësuar aftësitë e tyre në një mjedis të njohur dhe të përshtatshëm. Kjo gjithashtu inkurajon bashkëpunimin dhe shkëmbimin e përvojave mes mësuesve të ndryshëm.

Nxitja e monitorimit dhe shkëmbimit të përvojave në mes të kolegëve

Shkëmbimi i përvojave dhe monitorimi i vazhdueshëm i praktikave mësimore ndihmon në rritjen e cilësisë së mësimdhënies. Kjo mund të realizohet përmes grupeve të punës, takimeve profesionale dhe platformave për ndarjen e njohurive dhe strategjive të suksesshme.

Themelimi i Qendrës Didaktike dhe mbështetja e qendrës për ngritje profesionale

Qendrat didaktike ofrojnë mjete dhe resurse për të përmirësuar vazhdimisht aftësitë e mësuesve. Përmes trajnimeve, kërkimit shkencor dhe zhvillimit të kurrikulave të përditësuara, qendrat didaktike mbështesin ngritjen profesionale të mësuesve dhe përmirësimin e cilësisë së mësimdhënies në shkollat e tyre.

Krijimi i mekanizmave efikas për financimin e Zhvillimit Profesional të Mësimdhënësve
Financimi i sigurt dhe i qëndrueshëm për zhvillimin profesional të mësuesve siguron që programet dhe trajnimet janë të vazhdueshme dhe të përshtatshme për nevojat e shkollave dhe mësuesve.

Angazhimi i drejtorëve të shkollave për monitorim të vazhdueshëm të mësimdhënësve lidhur me zbatimin e metodologjive bashkëkohore

Drejtorët e shkollave luajnë një rol kyç në sigurimin e cilësisë së mësimdhënies në shkollë. Ata duhet t'i monitorojnë vazhdimisht praktikat mësimore të mësuesve dhe të inkurajojnë përdorimin e metodologjive të fundit dhe më të mira në mësim.

Ngritja e kapaciteteve të shkollës për vlerësimin e performancës së mësimdhënësve

Zhvillimi i aftësive të drejtorëve, bashkëpunëtorëve profesionalë dhe mësuesve për të vlerësuar performancën e mësimdhënësve përmirëson transparencën dhe përgjegjshmërinë në procesin e mësimdhënies.

Krijimi i mekanizmave funksional për stimulim të mësimdhënësve të suksesshëm

Nxitja dhe kompensimi i mësimdhënësve të suksesshëm përmes stimulimeve materiale dhe jo-materiale inkurajon motivimin dhe përkushtimin e tyre ndaj përmirësimit të cilësisë së mësimdhënies dhe nxënies.

3.2.5. Sigurimi i cilësisë

Objektivi Strategjik 5. Përmirësim i vazhdueshëm i cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënies në shkollë

Përmirësimi i vazhdueshëm i cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënies në shkollë është një proces që kërkon angazhim të qëndrueshëm dhe përkushtim të plotë nga të gjithë aktorët e edukimit. Ky proces përfshin një gamë të gjerë veprimesh dhe strategjish për të siguruar një ambient mësimor sa më efektiv dhe të përshtatshëm për nxënësit, duke i përgatitur ata për të ardhmen dhe për t'i zhvilluar aftësitë e tyre në mënyrë të përshtatshme dhe inovative. Një aspekt kyç i përmirësimit të cilësisë së mësimdhënies është trajnimi i vazhdueshëm dhe zhvillimi profesional i mësuesve. Përmes trajnimeve të rregullta dhe të përshtatshme, mësuesit i përmirësojnë aftësitë e tyre mësimore, mësojnë për metodat e fundit dhe përdorin teknologjinë e informacionit dhe komunikimit (TIK) për të përmirësuar mësimin dhe të nxënies. Koordinimi i këtyre trajnimeve në nivel shkollor dhe komunal siguron që nevojat e individëve dhe të shkollës në përgjithësi të adresohen me efikasitet. Gjithashtu, një tjetër komponent i rëndësishëm është sigurimi i infrastrukturës së nevojshme dhe pajisjeve të shkollave. Kjo përfshin sigurimin e mjeteve moderne të TIK, laboratorëve të pajisur mirë dhe mjeteve të

nevojshme për lëndën e edukatës fizike. Një infrastrukturë e mirë e shkollës siguron që mësuesit dhe nxënësit të kenë burime të mjaftueshme për të realizuar mësimin dhe eksplorimin e shkencës dhe teknologjisë në mënyrë efektive. Në anën tjetër, për të siguruar cilësinë e mësimdhënies, është i rëndësishëm ndërtimi i mekanizmave të vlerësimit dhe monitorimit të cilësisë në nivel shkollor dhe komunal. Kjo përfshin vlerësimin e rregullt të performancës së mësuesve dhe nxënësve, si dhe përdorimin e feedback-ut për të përmirësuar metodat dhe praktikatat mësimore. Përmes këtyre mekanizmave, shkollat mund të rrisin standardet dhe të sigurojnë se cilësia e mësimdhënies është në nivel të lartë dhe të përshtatshëm për të gjithë nxënësit. Për të krijuar një mjedis të përkushtuar ndaj përmirësimit të cilësisë së mësimdhënies, është e rëndësishme të fuqizohen aktorët profesionistë në shkollë dhe të inkurajohet bashkëpunimi i tyre në nivel profesional. Drejtorët e shkollave dhe koordinatorët e cilësisë kanë një rol të rëndësishëm në drejtimin dhe mbështetjen e këtyre përpjekjeve, duke siguruar që çdo iniciativë dhe zhvillim është në përputhje me nevojat dhe qëllimet e përbashkëta për një arsim të cilësisë së lartë.

Masat

Përkrahja e koordinatorëve të cilësisë me bazë në shkollë

Koordinatorët e cilësisë luajnë një rol të rëndësishëm në monitorimin dhe përmirësimin e cilësisë së mësimdhënies në nivel lokal. Ata i koordinojnë përpjekjet për përmirësimin e praktikave mësimore dhe implementimin e standardeve të cilësisë nëpërmjet trajnimeve dhe mbështetjes së mësuesve.

Caktimi i fondeve për ndërtim, renovim, zgjerim dhe mirëmbajtje të infrastrukturës shkollore

Sigurimi i mjeteve financiare për ndërtimin dhe mirëmbajtjen e infrastrukturës fizike të shkollave është kritik për të krijuar një mjedis të sigurt dhe të përshtatshëm për mësimdhënie. Kjo përfshin investime në klasat e reja, bibliotekat, laboratorët dhe mjediset e tjera mësimore.

Furnizimi i shkollave me kompjuterë dhe infrastrukturë të TIK dhe mjeteve të tjera të nevojshme

Teknologjitë e informacionit dhe komunikimit (TIK) ofrojnë shumë mundësi për përmirësimin e mësimdhënies dhe nxënies. Pajisja e shkollave me kompjuterë, akses në internet dhe platforma të TIK ndihmon në rritjen e aksesit të nxënësve në burime mësimore moderne dhe efikase.

Pajisje e shkollave me pako të veglave për lëndën e edukatës fizike

Mjetet e përshtatshme për edukatë fizike, si veglat sportive dhe mjetet sportive të ndryshme, kontribuojnë në zhvillimin e shëndetshëm dhe të përshtatshëm fizik të nxënësve. Kjo përfshin sigurimin e mjeteve për ushtrime fizike dhe lojëra sportive të cilat ndihmojnë në zhvillimin motorik dhe shëndetin e përgjithshëm të nxënësve.

Ndërtimi dhe fuqizimi i mekanizmave për sigurimin e cilësisë në nivel të shkollës dhe të komunës

Implementimi i sistemeve të vlerësimit të cilësisë dhe monitorimit të performancës së mësimdhënësve dhe nxënësve siguron që cilësia e mësimdhënies të mbetet në nivel të lartë.

Kjo përfshin vlerësimin e rregullt dhe rishikimin e programit mësimor, si dhe përdorimin e feedback-ut për përmirësimin e metodave dhe strategjive mësimore.

Fuqizimi i aktiveve profesionale në shkolla

Trajnimi i vazhdueshëm dhe zhvillimi profesional i mësuesve dhe stafit shkollor kontribuon në rritjen e aftësive dhe kompetencave të tyre. Kjo përfshin zhvillimin e programeve trajnuese të përshtatshme për nevojat specifike të mësuesve dhe mbështetjen për përdorimin e metodave mësimore të inovative dhe efektive.

3.2.6. Edukimi i hershëm

Objektivi Strategjik 6. Bashkëpunim cilësor dhe efikas në mes të hisedarëve të edukimit të hershëm

Për të arritur një bashkëpunim cilësor dhe efikas në mes të hisedarëve të edukimit të hershëm, është e rëndësishme të krijojmë një mjedis të përkushtuar për të përmirësuar cilësinë dhe efikasitetin e shërbimeve edukative për fëmijët tanë.

Bashkëpunimi cilësor dhe efikas në mes të hisedarëve të edukimit të hershëm është një pjesë thelbësore e përpjekjeve për të siguruar një bazë arsimore të fortë dhe të përshtatshme për fëmijët në moshën e tyre parashkollore. Ky bashkëveprim i koordinuar dhe i përfshirë përfshin një numër aktorësh që punojnë së bashku për të arritur qëllime të përbashkëta arsimore dhe për të përmirësuar cilësinë e shërbimeve arsimore për fëmijët tanë. Bashkëpunimi cilësor fillon me një koordinim të mirë të përpjekjeve dhe planifikim të përbashkët të aktiviteteve arsimore. Aktorët kyçë si prindërit, mësuesit, administratorët shkollorë, autoritetet lokale dhe sektori privat bashkohen nëpërmjet dialogjeve të hapura për të hartuar strategji dhe plane të përbashkëta që të përmirësojnë ofertën arsimore. Bashkëpunimi efikas siguron që resurset financiare dhe njerëzore të përdoren në mënyrë të zgjuar dhe të efektshme. Kjo përfshin investime të përbashkëta në infrastrukturë, pajisje teknologjike, trajnime për mësuesit dhe zhvillim të programeve inovative mësimore për të përshpejtuar zhvillimin arsimor dhe rritjen e cilësisë së mësimin. Gjithaashtu bashkëpunimi cilësor inkurajon ndërgjegjësimin dhe pjesëmarrjen aktive të prindërve dhe komunitetit lokal në proceset arsimore. Duke organizuar takime informuese, punëtori për prindër, dhe pjesëmarrje në vendimmarrje arsimore, ne sigurojmë mbështetje të gjerë dhe angazhim të komunitetit për t'i përmirësuar shërbimet arsimore për fëmijët.

Masat

Stimulimi i hapjes së institucioneve të edukimit parashkollor përmes partneriteteve publiko-private

Partneritetet publiko-private ofrojnë një mundësi të rëndësishme për të zgjeruar qasjen në arsimin parashkollor duke përfshirë sektorin privat. Kjo mund të përfshijë subvencione, lehtësime fiskale apo mbështetje të tjera për organizatat private që ofrojnë shërbime arsimore parashkollor. Bashkëpunimi i këtyre partneriteteve mund të rrisë kapacitetin dhe disponueshmërinë e vendeve në institucionet parashkollor.

Bashkëpunimi me MASHT/SIA për licencimin e IPEH

Bashkëpunimi i ngushtë me autoritetet e arsimit publik për licencimin dhe rregullimin e institucioneve private të edukimit të hershëm siguron që standardet minimale arsimore janë të plotësuara dhe respektuar. Kjo përfshin zbatimin e rregullave të sigurisë, kushteve të mjedisit dhe cilësisë së programit mësimor për fëmijët.

Ndërgjegjësimi i komunitetit për përfshirje në edukimin e hershëm dhe parafillor

Informimi dhe ndërgjegjësimi i prindërve dhe komunitetit për rëndësinë e arsimit parashkollor ndihmon në rritjen e pjesëmarrjes dhe mbështetjes për këtë fazë kritike të zhvillimit të fëmijëve. Aktivitete të tilla mund të përfshijnë takime informuese, fushata ndërgjegjëse dhe pjesëmarrje aktive të prindërve në procesin arsimor të fëmijëve të tyre.

Bashkëpunim i shtuar me institucionet private të edukimit të hershëm

Shtimi i bashkëpunimit me institucionet private të edukimit të hershëm përmirëson qasjen dhe diversifikon ofertën arsimore për fëmijët. Kjo mund të përfshijë shkëmbimin e praktikave të mira, trajnime për mësuesit dhe koordinimin e aktiviteteve mësimore për të përmirësuar cilësinë dhe efikasitetin e mësimdhënies në të gjitha nivelet.

3.2.6. Arsimi profesional

Objektivi Strategjik 7. Ndërlidhja më e mirë e arsimit profesional me tregun e punës

Ndërlidhja e mirë e arsimit profesional me tregun e punës është një aspekt kritik për të siguruar që programet dhe trajnimet profesionale ofrojnë aftësitë dhe njohuritë që kërkohen në botën e punës aktuale. Institucionet e arsimit profesional duhet të jenë të përfshira në konsultime të vazhdueshme me industrinë dhe sektorin privat për t'i identifikuar nevojat aktuale dhe të ardhshme të tregut të punës. Kjo përfshin identifikimin e fushave të zhvillimit të shpejtë teknologjik, si dhe aftësitë dhe kompetencat e reja që punëdhënësit kërkojnë. Bazuar në informacionin e përcjellur nga tregu i punës, institucionet e arsimit profesional duhet të adaptojnë dhe të zhvillojnë kurrikula dhe programe të studimit për t'i përmbushur këto kërkesa. Kjo përfshin përdorimin e metodave mësimore të përshtatshme, trajnimin e mësuesve dhe instruktorëve për të siguruar që ata i kanë njohuritë dhe aftësitë e nevojshme për të mësuar materiale relevante dhe të fundit në fushën e tyre. Bashkëpunimi i ngushtë me industrinë dhe organizatat e ndryshme punëdhënëse mund të përfshijë praktika të punës, vizita në vendet e punës, projekte bashkëpunuese, dhe mundësi për punësim të sigurt për studentët pas përfundimit të studimeve. Kjo ndihmon në sigurimin e një eksperience të pasur praktike dhe njohuri të qëndrueshme për studentët, si dhe në garantimin e rritjes së aftësive të kërkuara nga tregu i punës. Institucionet e arsimit profesional duhet të kenë mekanizma të vlerësimit dhe monitorimit të efikasitetit të trajnimeve të tyre. Kjo përfshin vlerësimin e ndikimit të trajnimit në karrierën dhe zhvillimin e studentëve, si dhe vlerësimin e suksesit të ndihmës për t'i arritur qëllimet e vendosura për përshtatshmëri të aftësive dhe pritjet e tregut të punës. Ndërlidhja e mirë e arsimit profesional me tregun e punës jo vetëm që i përmirëson mundësitë e punësimit të nxënësve, por gjithashtu kontribuon në rritjen e konkurrueshmërisë së ekonomisë dhe në përshtatjen e saj me zhvillimin global të tregut të punës. Ky bashkëpunim mund të krijojë një rrjet të fortë të bashkëpunimit midis sektorit arsimor dhe atij të biznesit, duke siguruar që aftësitë dhe njohuritë e fituara nga studentët janë në përputhje me pritjet dhe kërkesat e kohës.

Masat

Identifikimi i nevojave të tregut të punës

Institucionet e arsimit profesional duhet të jenë të përfshira në konsultime të vazhdueshme me industrinë dhe sektorin privat për t'i identifikuar nevojat aktuale dhe të ardhshme të tregut të punës. Kjo përfshin identifikimin e fushave të zhvillimit të shpejtë teknologjik, si dhe aftësitë dhe kompetencat e reja që i kërkojnë punëdhënësit.

Përshtatja e kurrikulave dhe programeve të studimit

Bazuar në informacionin e përcjellur nga tregu i punës, institucionet e arsimit profesional duhet të adaptojnë dhe të zhvillojnë kurrikula dhe programe të studimit për t'i përmbushur këto kërkesa. Kjo përfshin përdorimin e metodeve mësimore të përshtatshme, trajnimin e mësuesve dhe instruktorëve për të siguruar që ata i kanë njohuritë dhe aftësitë e nevojshme për të mësuar materiale relevante dhe të fundit në fushën e tyre.

Pjesëmarrja aktive e industrisë në procesin mësimor

Bashkëpunimi i ngushtë me industrinë dhe organizatat e ndryshme punëdhënëse mund të përfshijë praktika të punës, vizita në vendet e punës, projekte bashkëpunuese, dhe mundësi për punësim të sigurtë për studentët pas përfundimit të studimeve. Kjo ndihmon në sigurimin e një eksperiencë të pasur praktike dhe njohuri të qëndrueshme për studentët, si dhe në garantimin e rritjes së aftësive të kërkuara nga tregu i punës.

Monitorimi dhe vlerësimi i efikasitetit të trajnimit

Institucionet e arsimit profesional duhet të kenë mekanizma të vlerësimit dhe monitorimit të efikasitetit të trajnimeve të tyre. Kjo përfshin vlerësimin e ndikimit të trajnimit në karrierën dhe zhvillimin e studentëve, si dhe vlerësimin e suksesit të ndihmës për të arritur qëllimet e vendosura për përshtatshmëri të aftësive dhe pritjet e tregut të punës.

3.3. Analiza e rrezikut

Analiza e rrezikut bëhet me qëllim të parandalimit të situatave të papritura që mund ta vënë në rrezik zbatimin e planit strategjik dhe përmban në vete vlerësimin për mundësinë e paraqitjes së një rreziku, të ndikimit që ai rrezik mund të ketë, si dhe elaborimin e masave për parandalimin ose minimizimin e rrezikut. Një analizë e tillë është prezantuar në tabelën 7.

Vlerësimet janë dhënë sipas objektivave strategjike, duke dalluar tri nivele të gjasës për paraqitjen e rrezikut (“e vogël”, “mesatare” dhe “e madhe”), si dhe tri nivele analoge të ndikimit që rreziku i tillë mund të ketë për zbatimin e planit zhvillimor (“i vogël”, “mesatar”, “i madh”).

Nga tabela shihet se një rrezik të rëndësisë së veçantë paraqet mungesa e përkrahjes nga MASHT për zbatimin e kurrikulës së re, pasi bëhet fjalë për një qasje krejtësisht të re, rreth së cilës nuk ekziston përvoja në Kosovë. Po ashtu, rrezik paraqet mirëmbajtja jo e mirë e pajisjeve të TIK-ut, që zhvlerëson investimet e bëra në këtë fushë, pasi pajisjet e blera nuk mund të shfrytëzohen në mënyrë efektive.

Në çdo situatë, DKA duhet të bëj kujdes që analiza e rrezikut të rishikohet në intervale të rregullta kohore, duke i bërë ndryshimet dhe plotësimet e duhura në të, në mënyrë që rrezikut të minimizohet sa më shumë që të jetë e mundshme.

Tabela 13. Analiza e rrezikut për Planin Zhvillimor të Arsimit

Rreziku	Gjasa	Ndikimi	Masat parandaluese
	1- E vogël 2- Mesatare 3- E madhe	1- I vogël 2- Mesatar 3- I madh	
1.3. Ndërtimi i strukturës për menaxhim efektiv të arsimit në DKA	2	3	Përfshirja e autoriteteve komunale në procesin e zhvillimit të strukturës së re të DKA
1.5. Rishikimi dhe racionalizimi i rrjetit të shkollave në komunë	1	3	Përfshirja e ekzekutivit të komunës në fillet e zbatimit të rrjetit të shkollave
2.1. Analiza e gjendjes së sigurisë në shkolla dhe marrja e masave për plotësimin e nevojave më prioritare	2	2	Marrja në konsideratë e të gjitha aspekteve të sigurisë, përfshirë menaxhimin e emergjencave mjekësore dhe nga shkaqet natyrore
3.2. Pajisja e shkollave me mjete të TIK dhe rrjete lokale	1	3	Instalimi filterëve kufizues në pajisjet e TIK
4.4. Themelimi i Qendrës Didaktike dhe mbështetja e qendrës për ngritje profesionale dhe të shkollave në të cilat organizohet ZhPM	2	3	Përfshirja e ekzekutivit të komunës dhe autoriteteve tjera komunale në procesin e përzgjedhjes së lokacionit për qendër didaktike
4.5. Krijimi i mekanizmave efikas për financimin e ZhPM	2	2	Zhvillimi një politike të favorshme për mësimdhënësit për bashkëfinancimin e zhvillimit profesional
6.1. Stimulim i hapjes së institucioneve të edukimit parashkollor përmes partneriteteve publiko-private			Përfshirje më e madhe e SIA dhe autoriteteve komunale

4. Plani i veprimit dhe buxheti

Plani i veprimit dhe buxheti janë hartuar për gjithë periudhën e zbatimit të Planit Zhvillimor të Arsimit, duke filluar nga viti 2025 dhe duke vazhduar deri në përfundim të vitit 2027. Si plani i veprimit, ashtu edhe buxheti janë të karakterit orientues dhe duhet të rishikohen para fillimit të çdo viti fiskal. Po ashtu, para fillimit të çdo viti fiskal duhet të përpilohet një plan i detajuar i aktiviteteve për atë vit.

Disa shpenzime për realizimin e Planit Zhvillimor duhet të mbulohen nga burimet vetanake të Komunës, ndërsa disa të tjera nga Buxheti i Kosovës ose donatorët. Sidoqoftë, shpenzimet që do të mbulohen nga burimet vendore duhet të përfshihen në buxhetin e Komunës për vitin vijues, ndërsa për shpenzime që mendohet të mbulohen nga burimet e donatorëve, duhet komunikuar me donatorët përkatës. Tabela e mëposhtme jep një pasqyrë të buxhetit të nevojshëm për realizimin e Planit Zhvillimor të Komunës sipas shtatë objektivave strategjike të tij.

Tabela 14. Përmbledhja e buxhetit të Planit Zhvillimor të Arsimit

Fusha	Buxheti			
	2025	2026	2027	Totali
1. Qeverisje, udhëheqje dhe menaxhim cilësor në të gjitha institucionet edukative-arsimore të komunës	€46 500,00	€56 800,00	€72 800,00	€176 100,00
2. Mjedisi shkollor i përshtatshëm për zhvillimin e procesit mësimor dhe aktiviteteve jashtë mësimore	€397 000,00	€391 000,00	€2 191 000,00	€2 979 000,00
3. Përmirësim domethënës i mësimdhënies dhe të nxënit në shkolla	€361 000,00	€375 000,00	€375 000,00	€1 111 000,00
4. Ndërtimi i vazhdueshëm i kapacitetit për mësimdhënie cilësore	€211 000,00	€151 000,00	€151 000,00	€513 000,00
5. Përmirësim i vazhdueshëm i cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënit në shkolla	€180 000,00	€206 000,00	€237 200,00	€623 200,00
6. Bashkëpunim cilësor dhe efikas në mes të hisedarëve të edukimit të hershëm	€2 000,00	€2 000,00	€2 000,00	€6 000,00
7. Ndërlidhja më e mirë e arsimit profesional me tregun e punës	€21 500,00	€21 500,00	€21 500,00	€64 500,00
	€1 219 000	€1 203 300	€3 050 500	€5 472 800

Në vijim është dhënë plani i detajuar i aktiviteteve dhe vlerësimi i kostos buxhetore sipas objektivave dhe masave të planit zhvillimor të arsimit.

Objektivi 1: Qeverisje, udhëheqje dhe menaxhim cilësor në të gjitha institucionet edukative-arsimore të komunës

Masa 1.1 Funksonalizimi dhe fuqizimi i këshillave drejtues të shkollave											
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/ organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
1.1.1	Rifreskimi i anëtarëve të këshillave drejtues që përfaqësojnë komunën përmes vendosjes së kritereve bazë nga DKA	I – III 2025	DKA			0	0	0	0	0	0
1.1.2	Organizimi i trajnimit për këshillat drejtues për bazat e menaxhimit (funksionet dhe kompetencat) dhe qeverisjes në arsim, përfshirë buxhetimin bazë	Çdo vit	Drejtorët e shkollave	DKA	Gjithsej 150 të trajnuar x 300 Eur	15000	15000	15000	0	0	45000
1.1.3	Krijimi i sistemit të raportimit të rregullt për mbajtjen e mbledhjeve të këshillave drejtues nëpër shkolla	I – III 2025	Drejtorët e shkollave	DKA		0	0	0	0	0	0
1.1.4	Krijimi i mekanizmit për llogaridhënie në financa dhe buxhet	I – III 2025	DKA			0	0	0	0	0	0
1.1.5	Hartohen udhërrëfyes për personelin e KDSH-ve	I – III 2025	DKA	Donatorët OJQ-të	Angazhimi i konsulentit x 1200 Eur Botimi i udhërrëfyesve 500 copë x 3 Eur = 1.500 Eur	2700	0	0	0	0	2700

1.1.6	Motivimi i prindërve për pjesëmarrje në KDSH-të	III, X të secilit vit	DKA	Donatorët OJQ-të	2 fushata në vit x 300 Eur për fushatë	600	600	600	0	0	1800
1.1.7	Përzgjedhja e prindërve në KDSH sipas kriterëve të përcaktuara (suksesi, autoriteti, rrjeti, etnia në shkollat me gjuhë mësimore të shumta, ndërmarrësia, koha e ndarë për pjesëmarrje)	I – III 2025	DKA			0	0	0	0	0	0
1.1.8	Ndarja e burimeve për KDSH-të (hapësirë dhe TI)	I – III 2025	DKA	Komuna Donatorët OJQ-të	Rekomandohet hapësira e dedikuar për Qendër Didaktike 3.000 Eur (kompjuterë, tavolina etj)	3000	0	0	0	0	3000
1.1.9	Rrjetëzimi i KDSH-ve të shkollave	Që nga IX 2025	Shkollat	DKA		0	0	0	0	0	0
1.1.10	Sigurimi pjesëmarrjes së KDSH në takimet dhe aktivitetet e shkollave	Që nga I 2025	Shkollat	DKA		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 1.1						21300	15600	15600	0	0	52500
Masa 1.2	Ngritja e kapaciteteve për udhëheqje dhe menaxhim										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/ organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
1.2.1	Përzgjedhja e personelit arsimor për trajnime për udhëheqje në arsim	Që nga IV 2025	Shkolla	DKA		0	0	0	0	0	

1.2.2	Organizimi i trajnimeve për udhëheqje arsimore	Që nga IV 2025	Shkolla	DKA Donatorët	Tri grupe x 30 persona x 100 Eur për person	3000	3000	3000	0	0	9000
1.2.3	Krijimi i mekanizmit për llogaridhënie në menaxhim	Që nga I 2025	DKA			0	0	0	0	0	0
1.2.4	Takime të rregullta koordinuese dhe të shkëmbimit të përvojave me drejtorë shkollash	Që nga I 2025	DKA			0	0	0	0	0	0
1.2.5	Përmbledhja dhe publikimi i punimeve që përmirësojnë menaxhimin në arsim	Që nga IX 2025	DKA	Donatorët	Një publikim i përmbledhjeve në vit x 3.000 Eur	3000	3000	3000	0	0	9000
1.2.6	Përditësimi i vazhdueshëm i PZhSh-ve të shkollave, në raste të shkollave gjeografikisht të afërta konsultime të përbashkëta	Që nga I 2025	Shkollat	DKA		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 1.2						6000	6000	6000	0	0	18000
Masa 1.3	Ndërtimi i strukturës për menaxhim efektiv të arsimit në DKA										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/ organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
1.3.1	Analiza e strukturës dhe i organogramit ekzistues	IX, X, XI 2024	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0

1.3.2	Rishikim funksional i strukturës menaxhuese në DKA	IX, X, XI 2024	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
1.3.3	Rishikimi i shpërndarjes së detyrave	IX, X, XI 2024	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
1.3.4	Zhvillimi i strukturës së re të organogramit i përshtatur ndryshimeve në arsim dhe nevojat e shkollave	XII 2024	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
1.3.5	Harmonizimi i strukturës së re sipas katalogut të punës	XII 2024	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
1.3.6	Aprovimi i organogramit nga asambleja komunale	XII 2024	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
1.3.7	Rekrutimi i personelit shtesë	Që nga I 2025	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 1.3						0	0	0	0	0	0
Masa 1.4	Krijimi i mekanizmave për vlerësim dhe stimulim të strukturave udhëheqëse të shkollave										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/ organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
1.4.1	Organizimi i vizitave në shkollat e tjera	Që nga IV 2025	Shkollat	DKA	Një vizitë x 300 Eur x 4 vizita në vit	1200	1200	1200	0	0	0
1.4.2	Krijimi i kriterëve/standardeve për strukturat funksionale	Që nga IV 2025	DKA			0	0	0	0	0	0

1.4.3	Shpërblimet publike vjetore për strukturat më të suksesshme	Që nga IV 2025	DKA	Shkollat	Një ngjarje publike në vit x 2000 Eur	2000	2000	2000	0	0	0 -
Nën-Totali 1.4						3200	3200	3200	0	0	9600
Masa 1.5	Rishikimi dhe racionalizimi i rrjetit të shkollave në komunë										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/ organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
1.5.1	Analiza e gjendjes në të gjitha shkollat dhe paralelet e ndara ku funksionojnë paralelet e kombinuara	Që nga IV 2025	DKA	Komuna MASHTI		0	0	0	0	0	0
1.5.2	Sigurimi i informatave plotësuese për numrin e mundshëm të fëmijëve për të paktën tri gjeneratat pasuese dhe të mësimdhënësve, duke përcjellë trendin e lëvizjes demografike	Që nga IV 2025	DKA	Zyra e ofiqarisë		0	0	0	0	0	0
1.5.3	Inicimi i debateve me grupe të interesit duke filluar nga komuniteti	Që nga IX 2025	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
1.5.4	Organizimi i transportit për bartjen e nxënësve deri në shkollën e afërt	Që nga I 2026	DKA	Komuna	4 shkolla në 2026 me rritje progresive në 12 shkolla në 2027 Një shkollë x 4000 Eur x 12 shkolla	16000	32000	48000	0	0	96000
1.5.5	Sistemimi i punonjësve të arsimit në shkolla tjera	Që nga I 2026	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	-

Nën-Totali 1.5		16000	32000	48000	0	0	96000
-----------------------	--	--------------	--------------	--------------	----------	----------	--------------

Totali i Objektivit 1:	46500	56800	72800	0	0	176100
-------------------------------	--------------	--------------	--------------	----------	----------	---------------

Objektivi 2: Mjedisi shkollor i përshtatshëm për zhvillimin e procesit mësimor dhe aktivitetëve jashtë mësimorë

Masa 2.1 Analiza e gjendjes së sigurisë në shkolla dhe marrja e masave për plotësimin e nevojave më prioritare											
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/or ganizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
2.1.1	Formimi i ekipit për siguri në nivel të DKA-së	Që nga I 2025	DKA	Drejtorja e emergjencave		0	0	0	0	0	0
2.1.2	Analizimi i gjendjes së sigurisë në shkolla dhe dhënia e rekomandimeve	Që nga I 2025	DKA	Drejtorja e emergjencave		0	0	0	0	0	0
2.1.3	Hartimi planeve të emergjencës për secilën shkollë	Që nga III 2025	DKA	Drejtorja e emergjencave		0	0	0	0	0	0
2.1.4	Përditësimi i shkollave me mjetet e nevojshme të sigurisë (Aparate kundër zjarrit, ndihma e parë etj.)	Që nga III 2025	DKA	Drejtorja e emergjencave	30 shkolla x 2000 Eur	2000 0	2000 0	20000	0	0	6000 0
2.1.5	Përditësimi dhe instalimi i kamerave të sigurisë në shkolla	Që nga III 2025	Shkollat	DKA	Nga 20 shkolla në vit x 1000 Eur	2000 0	2000 0	20000	0	0	6000 0
2.1.6	Formimi i ekipeve për parandalim dhe reagim ndaj dhunës në kuadër të shkollave	Që nga III 2025	Shkollat	DKA		0	0	0	0	0	0
2.1.7	Organizimi i trajnimeve për ekipet për parandalim dhe reagim ndaj dhunës	Që nga III 2025	Shkollat	DKA	60 persona x 100 Eur për person në vit	6000	6000	6000	0	0	6000

2.1.8	Krijimi i ekipeve shkollore për përgjigje të shpejtë ndaj emergjencave me natyrë mjekësore dhe trajnimi i tyre	Që nga IX 2025	Shkollat	DKA	3 grupe me nga 30 persona x 100 Eur	9000	9000	9000	0	0	6000
2.1.9	Krijimi i protokolleve për emergjencat në shkolla	Që nga IX 2025	DKA	Shkollat	Angazhimi i konsulencës dhe i Drejtorisë së Emergjencave	6000	0	0	0	0	6000
2.1.10	Furnizimi i shkolla me pajisje të emergjencave	Që nga I 2026	DKA	Komuna Donatorët	60 objekte shkollore x 1000 Eur	2000 0	2000 0	20000	0	0	6000 0
2.1.11	Fuqizimi i EPBR (Ekipit për Parandalim dhe Reagim ndaj Braktisjes dhe Mosregjistrimit të Nxënësëve)	Që nga I 2025	Shkollat	DKA	Trajnimi për EPBRM, 120 persona x 50 Eur në vit	6000	6000	6000	0	0	1800 0
Nën-Totali 2.1						8700 0	8100 0	81000	0	0	2490 00
Masa 2.2	Ndërtimi i terreneve dhe i sallave të edukatës fizike										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/or ganizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
2.2.1	Identifikimi i shkollave që kanë nevojë për terrene sportive dhe salla të edukatës fizike	Që nga IX 2024	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0
2.2.2	Hartimi i projekteve për terrene sportive	Që nga I 2025	DKA	Komuna DKRS		0	0	0	0	0	0

2.2.3	Hartimi i projekteve për salla të edukatës fizike	Që nga IV 2025	DKA	Komuna DKRS							
2.2.4	Ndërtimi i terreneve sportive	Që nga VI 2025	DKA	Komuna DKRS	Nga 3 terrene në vit x 20000 Eur	6000 0	6000 0	60000	0	0	1800 00
2.2.5	Ndërtimi i sallave të edukatës fizike	Që nga IX 2025	DKA	Komuna DKRS Donatorët	Nga një sallë në vit x 250000 Eur	2500 00	2500 00	250000	0	0	7500 00
2.2.6	Ndërtimi i një pishine shkollore për shfrytëzim të të gjitha shkollave të Komunës	III 2027	DKA	Komuna Donatorët				180000 0	0	0	1800 000
Nën-Totali 2.2						3100 00	3100 00	211000 0	0	0	2730 000
Masa 2.3	Hartimi i planit për mirëmbajtje teknike të shkollave										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/or ganizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
2.3.1	Formimi i grupit të punës për planin e mirëmbajtjes	Që nga I 2025	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
2.3.2	Analizimi i gjendjes teknike të të gjitha shkollave në komunë	Që nga I 2025	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
2.3.3.	Hartimi i planit të mirëmbajtjes teknike të shkollave dhe plani i buxhetit	Që nga IV 2025	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
2.3.4	Përcaktimi i prioriteteve	Që nga IV 2025	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0

2.3.5	Bërja e kërkesave për financim	Që nga IV 2025	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 2.3						0	0	0	0	0	0

Objekti 3: Përmirësim domethënës i mësimdhënies dhe të nxënësve në shkollë

3.1.5	Monitorimi i "komuniteteve të mësuarit së bashku"	Që nga IV 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 3.1						6000	0	0	0	0	6000
Masa 3.2	Pajisja e shkollave me mjete të TIK dhe rrjete lokale										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/ organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
3.2.1	Instalimi i rrjeteve lokale të brezit të gjerë në të gjitha shkollat e komunës dhe instalimit të softuerëve që menaxhojnë informacionin nga interneti	Që nga IX 2025	DKA	Komuna Donatorët	50 objekte shkollore x 2000 Eur	2000 0	4000 0	4000 0	0	0	1000 00
3.2.2	Sigurimi i qasjes në Internet për të gjitha shkollat	Që nga IX 2025	DKA	Komuna Donatorët	30 objekte shkollore x 500 Eur	5000	5000	5000	0	0	1500 0
3.2.3	Blerja e kompjuterëve për shkolla	Që nga I 2025	DKA	Komuna Donatorët	600 kompjuterë në tri vite, nga 200 në vit x 500 Eur	1000 00	1000 00	1000 00	0	0	3000 00
3.2.4	Blerja e tabelave Smart për shkolla	Që nga I 2025	DKA	Komuna Donatorët	180 tabela për tri vite, nga 60 në vit x 1500 Eur	9000 0	9000 0	9000 0	0	0	2700 00
3.2.5	Krijimi klubeve të teknikëve të rinj të TIK në të gjitha shkollat	Që nga I 2025	Shkollat	DKA		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 3.2						2150 00	2350 00	2350 00	0	0	6850 00
Masa 3.3	Furnizimi i shkollave me mjete elementare të konkretizimit (0-5)										
Kodi	Aktiviteti		Përgjegjësia		Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					

		Periudha e implementimit		Institucioni/ organizata mbështetëse		2025	2026	2027	2028	2029	Totali
3.3.1	Shqyrtimi i kërkesave të shkollave	Që nga XI 2024	DKA			0	0	0	0	0	0
3.3.2	Përcaktimi i nevojave të shkollave për mjete konkretizimi	Që nga XII 2024	DKA			0	0	0	0	0	0
3.3.3	Ndarja e mjeteve të konkretizimit ndërmjet të shkollave	Që nga III 2025	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
3.3.4	Krijimi i grupit të punës për hartimin e udhëzimit për bërjen e kërkesave për mjete konkretizimi	Që nga III 2025	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
3.3.5	Blerja e mjeteve të konkretizimit sipas prioriteteve të përcaktuara	Që nga III 2025	DKA	Komuna	60 shkolla x 1 pako e mjeteve x 1000 Eur	2000 0	2000 0	2000 0	0	0	6000 0
Nën-Totali 3.3						2000 0	2000 0	2000 0	0	0	6000 0
Masa 3.4	Pajisje e shkollave me laboratorë të ndryshëm										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/ organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
3.4.1	Analiza e nevojave në shkolla për furnizim dhe përditësim të laboratoreve	Që nga III 2025	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0

3.4.2	Sigurimi i fondeve për pajisje shkollore me kabinete dhe me laboratorë	Që nga III 2025	DKA	Komuna	30 shkolla x 12000 Eur	1200 00	1200 00	1200 00	0	0	3600 00
Nën-Totali 3.4						1200 00	1200 00	1200 00	0	0	3600 00

Totali i Objektivit 3:	3610 00	3750 00	3750 00	0	0	1111 000
-------------------------------	--------------------	--------------------	--------------------	----------	----------	---------------------

Objektivi 4: Ndërtimi i vazhdueshëm i kapacitetit për mësimdhënie cilësore

Masa 4.1 Identifikimi i nevojave të mësimdhënësve për trajnime											
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/ organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
4.1.1	Themelimi i grupit të punës për analizën e nevojave për ZhPM kundrejt qasjeve dhe metodologjive të reja	Që nga I 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0
4.1.2	Hartimi i metodologjisë për analizën e nevojave për trajnime	Që nga I 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0
4.1.3	Kryerja e analizës së nevojave në mënyrë individuale dhe për secilën shkollë	Që nga II 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0
4.1.4	Hartimi i planeve për ZhPM në nivel komune	IV 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0

4.1.5	Rritja progresive e buxhetit për ZhPM për 20% secilin vit	Që nga VI 2025	DKA	Komuna Donatorët	600 mësimdhënës x 300 Eur	6000 0	60000	6000 0	0	0	1800 00
4.1.6	Hartimi i planeve individuale të zhvillimit profesional	Që nga I 2025	Shkollat	DKA		0	0	0	0	0	0
4.1.7	Hartimi i planeve shkollore për zhvillim profesional që jetësohen nga kapaciteti i brendshëm i shkollës	Që nga III 2025	Shkollat	DKA		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 4.1						6000 0	60000	6000 0	0	0	1800 00
Masa 4.2	Organizimi i trajnimeve në nivel të komunës dhe me bazë në shkollë										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/ organizata mbështetëse	Përshkrimi i koston	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
4.2.1	Emërimi i një zyrtari në nivel të DKA përgjegjës për zhvillimin profesional	IV 2025	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
4.2.2.	Organizimi i trajnimeve në nivel të komunës dhe në nivel të shkollës	Që nga IX 2025	DKA	Shkollat	Participimi në shkolla, 30 shkolla x 500 Eur	5000	5000	5000	0	0	1500 0
4.2.3	Shkollat koordinojnë me DKA për trajnimet me bazë në shkollë	Që nga IX 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0
4.2.4	Planifikimi dhe organizimi i trajnimeve në përputhje me katalogun e trajnimeve të MASHT	Që nga IX 2025	DKA	Donatorët	300 mësimdhënës x 300 Eur	3000 0	30000	3000 0	0	0	9000 0

Nën-Totali 4.2						3500 0	35000	3500 0	0	0	1050 00
Masa 4.3	Nxitja e monitorimit dhe shkëmbimit të përvojave në mes të kolegëve										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
4.3.1	Organizimi i takimeve të rregullta të paktën një mujore brenda shkollave dhe ndërmjet aktiveve profesionale për shkëmbim të përvojave	Që nga III 2025	Shkollat	DKA		0	0	0	0	0	0
4.3.2	Monitorimi i orëve të mësimdhënësve nga mësimdhënësit me qëllim të krijimit të përvojave dhe ndarjes së tyre me shkollat tjera	Që nga IV 2025	Shkollat	DKA		0	0	0	0	0	0
4.3.3	Hartimi i planit vjetor të takimeve të mësimdhënësve të fushave të ndryshme lëndore	Që nga IV 2025	Shkollat	DKA		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 4.3						0	0	0	0	0	0
Masa 4.4	Themelimi i Qendrës Didaktike dhe mbështetja e qendrës për ngritje profesionale dhe të shkollave në të cilat organizohet ZhPM										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
4.4.1	Angazhimi i zyrtarit për koordinim, ndërlidhje, planifikim dhe ngritje të	I 2025	DKA			0	0	0	0	0	0

	kapaciteteve lidhur me themelimin e qendrës										
4.4.2	Përzgjedhja e lokacionit të Qendrës Didaktike	I 2025	DKA			0	0	0	0	0	0
4.4.3	Ndarja e mjeteve financiare për pajisjen e qendrës me mjete të nevojshme dhe për mirëmbajtje	III 2025	DKA	Komuna	Pajisjet dhe mjetet për demonstrim të mësimiit x 60000 Eur	6000 0	0	0	0	0	6000 0
4.4.4	Vendosja e koordinatorit të cilësisë në nivel komune për menaxhim të qendrës	II 2025	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 4.4						6000 0	0	0	0	0	6000 0
Masa 4.5	Krijimi i mekanizmave efikas për financimin e ZhPM										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/ organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
4.5.1	Hartimi i rregullores për financim të ZhPM me pjesëmarrje	IV 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0
4.5.2	Planifikimi i mjeteve për ZhPM	V 2025	DKA		Nga 100 mësimdhënës në vit x 150 Eur	1500 0	15000	1500 0	0	0	4500 0
4.5.3	Rritja e bashkëpunimit me MASHT, partnerët zhvillimorë dhe OJQ-të lidhur me organizimin e trajnimeve për ZhPM	Që nga III 2025	DKA	Donatorët		0	0	0	0	0	0

Nën-Totali 4.5						1500 0	15000	1500 0	0	0	4500 0
Masa 4.6	Monitorimi i vazhdueshëm të mësimdhënësve nga drejtorët lidhur me zbatimin e metodologjive bashkëkohore										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
4.6.1	Organizimi i trajnimeve të drejtorëve për monitorim	Që nga IX 2025	DKA	Shkollat	60 persona x 150 Eur në vit	9000	9000	9000	0	0	27000
4.6.2	Përditësimi i instrumenteve të standardizuara për monitorim	Që nga X 2024	DKA	MASHTI		0	0	0	0	0	0
4.6.3	Raportimi i rregullt në DKA lidhur me monitorimin e mësimdhënësve	Që nga X 2024	Shkollat	DKA		0	0	0	0	0	0
4.6.4	Organizimi i rregullt i vlerësimit të performancës	Që nga X 2024	DKA	MASHTI		0	0	0	0	0	0
4.6.5	Ndërmarrja e veprimeve korrektuese dhe mbështetëse	Që nga X 2024	DKA	MASHTI		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 4.6						9000	9000	9000	0	0	27000 0
Masa 4.7	Ngritje e kapaciteteve të shkollës (drejtorit, bashkëpunëtorëve profesionalë dhe mësimdhënësve) për vlerësimin e performancës së mësimdhënësve										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali

4.7.1	Organizimi i trajnimeve për vlerësim të performancës	Që nga I 2025	DKA	Shkollat	60 persona x 150 Eur në vit	9000	9000	9000	0	0	2700 0
Nën-Totali 4.7						9000	9000	9000	0	0	2700 0
Masa 4.8	Krijimi i mekanizmave funksionalë për stimulim të mësimdhënësve të suksesshëm										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/ organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
4.8.1	Organizimi i vizitave me karakter rekreativ në vend dhe në rajon	Që nga IX 2025	DKA	Shkollat	Nga 12 persona x 1500 Eur në vit	1800 0	18000	1800 0	0	0	5400 0
4.8.2	Zhvillimi i kriterëve dhe i standardeve për mësimdhënësit më të suksesshëm	Që nga IV 2025	DKA	Donatorët		0	0	0	0	0	0
4.8.3	Shpërblimet publike vjetore për mësimdhënësit më të suksesshëm në fushat lëndore	Që nga IV 2025	DKA	Donatorët	10 shpërbile në vit x 500 Eur	5000	5000	5000	0	0	1500 0
Nën-Totali 4.8						2300 0	23000	2300 0	0	0	6900 0

Totali i Objektivit 4:	2110 00	151000	1510 00	0	0	5130 00
-------------------------------	--------------------	---------------	--------------------	----------	----------	--------------------

Objekti 5: Përmirësim i vazhdueshëm i cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënësve në shkollë

Masa 5.1	Përkrahja e koordinatoreve të cilësisë me bazë në shkollë
-----------------	--

Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni / organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
5.1.1	Zhvillimi dhe jetësimi i mekanizmit për shkëmbimin e përvojave ndërmjet koordinatorëve të cilësisë përmes koordinatorit të cilësisë në nivel komune	Që nga IX 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 5.1						0	0	0	0	0	0
Masa 5.2	Caktimi i fondeve për ndërtim, renovim, zgjerim dhe mirëmbajtje të infrastrukturës shkollore										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni / organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
5.2.1	Rritja progresive e fondit për intervenime të mirëmbajtjes në infrastrukturën shkollore për të paktën 20% secilin vit	Që nga III 2025	DKA	Shkollat	20 objekte shkollore në vitin e parë x 3,500 EUR x 20% për vit deri në 3 vite	100000	12000 0	144000	0	0	364000
Nën-Totali 5.2						100000	12000 0	144000	0	0	364000
Masa 5.3	Furnizimi i shkollave me kompjuterë dhe infrastrukturë të TIK dhe mjeteve të tjera të nevojshme										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni / organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
5.3.1	Hartimi i planit të furnizimit sipas nevojave të shkollave	I-III 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0

	dhe treguesve të MASHTI-t										
5.3.2	Rritja progresive e fondit për të paktën 20% në vit për mirëmbajtjen dhe pajisjen e shkollave me kompjuterë	Që nga VI 2025	DKA		30 shkolla x 1000 Eur në vit x 20% për secilin vit	30000	36000	43200	0	0	109200
Nën-Totali 5.3						30000	36000	43200	0	0	109200
Masa 5.4	Pajisje e shkollave me pako të veglave për lëndën e edukatës fizike										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni / organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
5.4.1	Analiza e nevojave të shkollave për realizim të suksesshëm të edukatës fizike	Që nga III 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0
5.4.2	Sigurimi i fondeve për pajisje për lëndën e edukatës fizike	Që nga V 2025	DKA	Donatorët	20 shkolla x 15000	50000	50000	50000	0	0	150000
Nën-Totali 5.4						50000	50000	50000	0	0	150000
Masa 5.5	Ndërtimi dhe fuqizimi i mekanizmave për sigurimin e cilësisë në nivel të shkollës dhe të komunës										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni / organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali

5.5.1	5.5.1 Caktimi/përzgjedhja e koordinatorit të cilësisë nivel komune	I-III 2025	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
5.5.2	5.5.2 Ndërmarrja e fushatave të informimit për drejtorët dhe mësimdhënësit për përzgjedhjen e koordinatorit të cilësisë në nivel komune	I-III 2025	DKA			0	0	0	0	0	0
5.5.3	Sigurimi i qasjes në trajnime të organizuara nga MASHT dhe palët tjera	Që nga III 2025	DKA	MASHTI Donatorët		0	0	0	0	0	0
5.5.4	Ofrimi i mbështetjes në kryerjen e detyrave të dhëna nga koordinatori i cilësisë në nivel të Komunës	Që nga III 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0
5.5.5	Organizimi i zhvillimit profesional dhe i rrjetëzimit ndërmjet koordinatorëve të cilësisë në shkolla	Që nga IV 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 5.5						0	0	0	0	0	0
Masa 5.6	Fuqizimi i aktiveve profesionale në shkolla										
Kodi	Aktiviteti		Përgjegjësia		Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					

		Periudha e implementimit		Institucioni / organizata mbështetëse		2025	2026	2027	2028	2029	Totali
5.6.1	Koordinimi i aktiveve profesionale me drejtorët e shkollave për zbatimin e planit zhvillimor të shkollës	Që nga I 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0
5.6.2	Organizimi i sesioneve konsultative në kuadër të aktiveve profesionale për promovim të metodave të mësimdhënies	Që nga I 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0
5.6.3	Rrjetëzimi i aktiveve profesionale me pjesëmarrje të të gjitha shkollave	Që nga III 2025	DKA	Shkollat		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 5.6						0	0	0	0	0	0

Totali i Objektivit 5:	180000	20600	237200	0	0	623200
		0				

Objektivi 6: Bashkëpunim cilësor dhe efikas në mes të hisedarëve të edukimit të hershëm

Masa 6.1	Stimulum i hapjes së institucioneve të edukimit parashkollor përmes partneriteteve publiko-private										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
6.1.1	Identifikimi i hapësirave publike për IPEP	I-VI	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0

6.1.2	Zhvillimi i ofertës dhe ofrimi i mundësive për operatorët për IPEH	Që nga VI 2025	DKA	Komuna		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 6.1						0	0	0	0	0	0
Masa 6.2	Bashkëpunimi me MASHT/SIA për licencimin e IPEH										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
6.2.1	Identifikimi i IPEH dhe lehtësimi / ndërmjetësimi i licencimit të tyre	Që nga I 2025	DKA	SIA Komuna		0	0	0	0	0	0
6.2.2	Kërkimi i mekanizmit të raportimit dhe i llogaridhënies nga IPEH	Që nga I 2025	DKA	SIA Komuna		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 6.2						0	0	0	0	0	0
Masa 6.3	Ndërgjegjësimi i komunitetit për përfshirje në edukimin e hershëm dhe parafillor										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
6.3.1	Organizim i fushatave vetëdijësuese lidhur me rëndësinë e edukimit në fëmijërinë e hershme, përfshirë grupet e marginalizuara	Që nga I 2025	DKA	Shkollat Donatorët	4 fushata në vit x 500 Eur	2000	2000	2000	0	0	6000
6.3.2	Bashkëpunim i shtuar me OJQ për rritjen e përfshirjes së fëmijëve të grupeve të marginalizuara,	Që nga I 2025	DKA	Donatorët Shkollat OJQ-të		0	0	0	0	0	0

	dhe integrimin e të ri-atdhesuarve										
Nën-Totali 6.3						2000	2000	2000	0	0	6000
Masa 6.4	Bashkëpunim i shtuar me institucionet private të edukimit të hershëm										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
6.4.1	Organizimi i aktiviteteve të përbashkëta të IP publike me IPEH	Që nga IX 2025	DKA	IPEH SIA		0	0	0	0	0	0
6.4.2	Takimet e rregullta me IPEH dhe raportimi në DKA	Që nga IX 2025	DKA	IPEH SIA		0	0	0	0	0	0
6.4.3	Identifikimi dhe përcaktimi i mjeteve konkretizuese për edukimin e hershëm	Që nga I 2025	DKA	IEH		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 6.4						0	0	0	0	0	0

Totali i Objektivit 6:	0	0	0	0	0	0
-------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Objektivi 7: Ndërlidhja më e mirë e arsimit profesional me tregun e punës

Masa 7.1	Promovimi i mundësive për regjistrim në profile të arsimit profesional										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali

7.1.1	Hartimi i planeve për promovimin e profileve	III-V	DKA	Shkollat profesionale		0	0	0	0	0	0
7.1.2	Organizimi publik i ngjarjeve "Ditët e dyerve të hapura"	III-V	DKA	Shkollat profesionale		0	0	0	0	0	0
7.1.3	Avancimi i web faqeve të shkollave profesionale si dhe i faqeve në rrjetet sociale	Që nga V 2025	Shkollat profesionale	DKA Donatorët	2 shkolla x 5000 Eur në vit	10000	10000	10000	0	0	30000
7.1.4	Zhvillimi dhe shpërndarja e materialeve kreative informuese në shkollat e mesme të ulëta	Që nga V 2025	Shkollat profesionale	DKA Donatorët	2 shkolla x 2000 Eur në vit	4000	4000	4000	0	0	12000
Nën-Totali 7.1						14000	14000	14000	0	0	42000
Masa 7.2	Rishikimi i profileve dhe i kuotave për regjistrim në arsimin profesional										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
7.2.1	Analiza e tregut të punës	Që nga III 2025	DKA	Shkollat profesionale Donatorët	Angazhimi i hulumtimit x 3000 Eur	3000	3000	3000	0	0	9000
7.2.2	Organizimi i konsultimeve me organizatat dhe asociacionet e punëdhënësve	Që nga III 2025	DKA	Shkollat profesionale Donatorët		0	0	0	0	0	0
7.2.3	Hartimi i planit për strukturën e profileve të arsimit të mesëm profesional	Që nga III 2025	DKA	Shkollat profesionale MASHTI		0	0	0	0	0	0

7.2.4	Përcaktimi i kuotave për profilet	Që nga III 2025	DKA	Shkollat profesionale Komuna MASHTI		0	0	0	0	0	0
7.2.5	Sigurimi i kuadrit profesional për profilet e reja përfshirë risistemimin	Që nga IX 2025	DKA	Shkollat profesionale Komuna		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 7.2						0	0	0	0	0	0
Masa 7.3	Organizimi i orientimit dhe i këshillimit në karrierë në shkolla										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
7.3.1	Sponsorizimi me pjesëmarrje i mësimitdhënësve për kryerjen e nivelit të 5-të për këshillim në karrierë në shkolla	Që nga III 2025	DKA	Donatorët	50 persona x 450 Eur	7500	7500	7500	0	0	22500
7.3.2	Organizimi i trajnimeve për mësimitdhënësit për Orientim në Karrierë	Që nga III 2025	DKA			0	0	0	0	0	0
7.3.3	Rekrutimi i këshilltarëve të karrierës në shkolla	Që nga IX 2025	DKA			0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 7.3						7500	7500	7500	0	0	22500
Masa 7.4	Ndërtimi i lidhjeve me komunitetin e biznesit për kryerjen e praktikës profesionale										
Kodi	Aktiviteti	Periudha e implementimit	Përgjegjësia	Institucioni/organizata mbështetëse	Përshkrimi i kostos	B U X H E T I (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali

7.4.1	Lidhja e marrëveshjes me asociacionet e punëdhënësve për kryerjen e praktikës profesionale	Që nga III 2025	Shkollat profesionale	DKA		0	0	0	0	0	0
7.4.2	Identifikimi i bizneseve dhe i mundësive të tyre për të pranuar në praktikë nxënës të profileve të ndryshme	Që nga I 2025	Shkollat profesionale	DKA		0	0	0	0	0	0
7.4.3	Vendosja e kontakteve me organizatat biznesore që funksionojnë në komunë	Që nga I 2025	Shkollat profesionale	DKA		0	0	0	0	0	0
7.4.4	Nënshkrimi i memorandumeve të mirëkuptimit / bashkëpunimit me bizneset	Që nga III 2025	Shkollat profesionale	DKA		0	0	0	0	0	0
7.4.5	Caktimi i nxënësve për praktikë profesionale në biznese	Që nga III 2025	Shkollat profesionale	DKA		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 7.4						0	0	0	0	0	0

Totali i Objektivit 7:	0	0	0	0	0	0
-------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

5. Korniza për vlerësimin e performancës

Ky plan është dokumenti bazë për zhvillimin e arsimit parauniversitar në Komunën e Prizrenit në periudhën 2025-2027. Përgjegjësia operative për zbatimin e Planit i takon Drejtorisë Komunale të Arsimit, e cila mund t'i delegojë detyrat tek institucionet arsimore të Komunës, si dhe të bashkërendisë detyrat me dikasteret e tjera të Komunës. Ndërkaq, mbikëqyrjen e zbatimit e bën Asambleja Komunale përmes Komitetit për Arsim, i cili, të paktën një herë në vit i shqyrton raportet e DKA-së për zbatimin e Planit.

Korniza për vlerësimin e performancës përcakton treguesit mbi bazën e të cilëve do të vlerësohet progresi për secilën nga shtatë objektivat e planit zhvillimor dhe si e tillë përmban gjendjen e tanishme të treguesve dhe caqet që duhet arritur gjatë periudhës së zbatimit të Planit. Kjo kornizë është prezantuar në vijim, në formë të shtatë tabelave, nga një për secilin objektiv strategjik.

OS1. Qeverisje, udhëheqje dhe menaxhim cilësor në të gjitha institucionet edukative-arsimore të komunës

Treguesi	Gjendja e tanishme	Caku
Numri i KDSH-ve të trajnuar	12	60
Numri i punëtorëve të arsimit të trajnuar për udhëheqje arsimore	268	400

OS2. Mjedisi shkollor i përshtatshëm për zhvillimin e procesit mësimor dhe aktiviteteteve jashtë mësimore

Treguesi	Gjendja e tanishme	Caku
Shkollat që kanë salla të edukatës fizike	32%	60%

OS3. Përmirësim domethënës i mësimdhënies dhe të nxënit në shkolla

Treguesi	Gjendja e tanishme	Caku
Mesatarja e suksesit të përgjithëm (1-9)	3.54	3.8
Mesatarja e suksesit në matematikë (6-9)	2.85	3.5

OS4. Ndërtimi i vazhdueshëm i kapacitetit për mësimdhënie cilësore

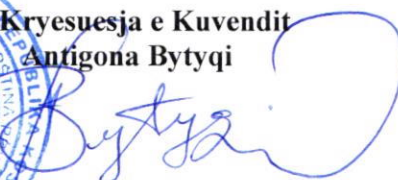
Treguesi	Gjendja e tanishme	Caku
Përqindja e mësimdhënësve që marrin pjesë në programe të zhvillimit profesional	79%	99%

OS5. Përmirësim i vazhdueshëm i cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënës në shkollë		
Treguesi	Gjendja e tanishme	Caku
Raporti kompjuter nxënës	1:47	1:25
Numri i tabelave të mençura në shkollë	117	300
Përqindja e shkollave e pajisur me kabinete të lëndëve shkencore	38%	70%
Përqindja e shkollave me rrjete lokale për qëllime mësimore dhe qasje në internet	28%	80%
Përqindja e shkollave e pajisur me vegla të edukatës fizike	32%	90% deri më 2027
Përqindja e shkollave (niveli arsimi fillor) që kanë pako të mjeteve të konkretizimit	30%	90% deri më 2027

OS6. Bashkëpunim cilësor dhe efikas në mes të hisedarëve të edukimit të hershëm		
Treguesi	Gjendja e tanishme	Caku
Numri i institucioneve private të licencuara të edukimit parashkollor	10 institucione	20 institucione
Partneritete publike private për IEH	0	2

OS7. Ndërlidhja më e mirë e arsimit profesional me tregun e punës		
Treguesi	Gjendja e tanishme	Caku
Profillet e reja në harmoni me tregun e punës	0	4

Shënim zyrtar: Ky dokument, u miratua në mbledhjen e Kuvendit të Komunës të Komunës, të mbajtur më datë 13 nëntor 2024.

Kryesuesja e Kuvendit
Antigona Bytyqi

Shtojcë: Pjesëmarrësit në procesin e planifikimit

1	Adelina Beqiri Minci	29	Mehdi Krasniqi
2	Afërdita Çollaku	30	Milazim Avdylaj
3	Akif Gash	31	Milazim Pajaziti
4	Alban Bislimaj	32	Mimoza Duraj
5	Alberita Krasniqi	33	Mirela Zajmi
6	Alen Azari	34	Muhamet Ramadani
7	Alija Bilibani	35	Munir Elezi
8	Arben Shala	36	Myvedete Gavazaj
9	Asim Karadollami	37	Nadije Ajazaj
10	Behare Kryeziu	38	Nexhat Maçkaj
11	Bekim Nerjovaj	39	Nezir osmani
12	Besnik Berisha	40	Renis Jusufi
13	Edis Aljilji	41	Reshit Kushaj
14	Ekrem Bajraktari	42	Sadije Osaj
15	Ferdi Kovaç	43	Sali Ademaj
16	Fidan Axhillari	44	Shqipe Kurti
17	Fisnik Berisha	45	Shqipe Tabaku
18	Florim Gashi	46	Shqiptar Thaçi
19	Hamëz Destani	47	Valmira Morina
20	Hanife Shorra	48	Veton Sylhasi
21	Haxhere Gavazaj	49	Vezire Berisha
22	Hilmi Rexha	50	Vezire Kastrati
23	Hyrije Hoti	51	Vlora Karavidaj
24	Idriz Kryeziu	52	Vloran Cenaj
25	Isuf Kurtaj	53	Zenel Ahmetaj
26	Luljeta Veselaj Gutaj	54	Zihnie Gurmani
27	Lulzim Drini	55	Zijad Kuliqi
28	Lumnije Rakaj		

SQARIM:

Vendimi Nr.001/011-151393 për miratimin e Planit Zhvillimor Komunal të Arsimit 2025-2027, miratuar nga Kuvendi i Komunës së Prizrenit me datë 13 nëntor 2024 dhe dërguar në MAPL më 19.11. 2024, deri më datën 30.12.2024, nuk kemi pranuar konfirmim nëse vendimi është në përputhje me legjislacionin në fuqi ose jo.

Andaj, duke u bazuar në dispozitat e Ligjit Nr. 03/L-040, për Vetëqeverisje Lokale, Rregullores (QRK) nr.10/2019 për Shqyrtimin Administrativ të akteve të komunave dhe Rregullores (QRK) Nr. 06/2021 për ndryshimin dhe plotësimin e Rregullores (QRK) 10/2019 për shqyrtimin administrativ të akteve të komunave, për shkak të nevojës për zbatimin e vendimit dhe pas kalimit të afateve ligjore për shqyrtimin e ligjshmërisë nga ana e Ministrisë përgjegjëse, bëhet publikimi i vendimit Nr.001/011-151393 për miratimin e Planit Zhvillimor Komunal të Arsimit 2025-2027.

Datë: 31.12.2024

Republika e Kosovës
Republika Kosova- Kosova Cumhuriyeti

Komuna e Prizrenit
Opština Prizren – Prizren Belediyesi

Skupština Opštine Prizren

Br. 001/011 – 151393

Dana: 13.11.2024

Na osnovu člana 12. stav 1., 2. tačka d) i člana 17. Zakona br. 03/L-040, za Lokalnu Samoupravu, član 20. i član 27. stav 1. Statuta opštine br. 01/011-5643, od 15. oktobra 2008. godine, nakon razmatranja predloga, Skupština opštine Prizren je na sednici održanoj 13. novembra 2024. godine usvojila ovu:

**ODLUKU
ZA USVAJANJE RAZVOJNOG OPŠTINSKOG PLANA
OBRAZOVANJA ZA PERIOD 2025- 2027**

Član 1

Ovom odlukom usvaja se Razvojni opštinski plan obrazovanja za period 2025-2027.

Član 2

Sastavni dio ove Odluke biće Razvojni opštinski plan obrazovanja za period 2025-2027.

Član 3

Za sprovođenje ove Odluke staraće se: Gradonačelnik opštine, Direktorijat za obrazovanje i nauku, kao i direktorijati, drugi sektori obuhvaćeni ovim planom.

Član 4

Ova Odluka stupa na snagu nakon dostavljanja nadzornom organu, u skladu sa članom 81. Zakona o Lokalnoj Samoupravi br. 03/L-040, kao i objavljivanje na službenim jezicima na web stranici opštine.

**Predsedavajuća Skupštine
Antigona Bytyqi**

Republika e Kosovës
Republika Kosova- Kosova Cumhuriyeti

Komuna e Prizrenit
Opština Prizren – Prizren Belediyesi

RAZVOJNI PLAN OBRAZOVANJA 2025-2027

Prizren, 2024

Sadržaj

Izvršni pregled	3
1. Uvod.....	Error! Bookmark not defined.
2. Pozadina	7
3. Strateški pristup	26
3.1. Vizija i misija	26
3.2. Strateški ciljevi i mere	27
3.3. Analiza rizika	37
4. Akcioni plan i budžet	38
5. Okvir za evaluaciju učinka	67

Spisak skraćenica

ODO	Opštinska direkcija za obrazovanje
PURO	Privatna ustanova za rano obrazovanje
PIK	Pedagoški institut Kosova
OKK	Okvir kosovskog kurikuluma
MONT	Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije
NVO	Nevladina organizacija
SC	Strateški ciljevi
SPOK	Strateški plan obrazovanja na Kosovu
USONK	Ujedinjeni sindikat obrazovanja i nauke Kosova
SOK	Sektor prosvetnog inspektorata
SWOT	Uspesi, slabosti, mogućnosti, rizici
SUN	Stručno usavršavanje nastavnika

Izvršni pregled

Plan razvoja obrazovanja za opštinu Prizren 2025-2027 je proizvod zajedničkog rada osoblja Opštinske direkcije za obrazovanje, direktora škola, nastavnika, zajednice roditelja i nevladinih organizacija. Ovaj opštinski razvojni plan je izrađen kroz dobro struktuiran proces i uz široko učešće svih zainteresovanih strana, oslanjajući se na stvarne potrebe za razvoj obrazovanja u Opštini Prizren, kao i na Strateški plan za obrazovanje na Kosovu. 2022-2026, usvojen od strane Vlade Republike Kosovo.

Plan razvoja obrazovanja za opštinu Prizren je fokusiran na sedam tematskih oblasti: 1) Kvalitetno upravljanje, rukovođenje i menadžiranje u svim vaspitno-obrazovnim institucijama opštine; 2) školsko okruženje pogodno za razvoj procesa učenja i vannastavnih aktivnosti; 3) Značajno poboljšanje kvaliteta nastave i učenja u školama; 4) Kontinuirana izgradnja kapaciteta za kvalitetnu nastavu; 5) Kontinuirano unapređenje kvaliteta nastave i učenja u školama; 6) Kvalitetna i efikasna saradnja između aktera u ranom obrazovanju; i 7) Bolja povezanost stručnog obrazovanja sa tržištem rada, a prikupljeni su i podaci koji su poslužili za potrebe planiranja. Prvih pet tematskih oblasti poklapaju se sa pet oblasti kvaliteta, dok su poslednje dve oblasti odabrane od strane obrazovne zajednice Prizrena kao oblasti od posebnog značaja kojima treba dati prioritet. U nastavku je formulisana vizija i misija Plana razvoja obrazovanja za period 2025-2027.

Vizija: Građani pripremljeni sa navikama celoživotnog učenja, opremljeni kompetencijama i vrednostima aktivnog građanstva, koji doprinose održivom ekonomskom, društvenom i kulturnom razvoju.

Misija: Sveobuhvatan i odgovoran sistem obrazovanja, sa kvalitetnim upravljanjem i pripremljenim nastavnicima, sa kreativnim okruženjem i uslovima koji obezbeđuju kvalitetnu edukaciju i obrazovanje dece.

Plan razvoja obrazovanja ima sedam strateških ciljeva, po jedan za svaku oblast od interesa:

- SC. Kvalitetno upravljanje, rukovođenje i menadžiranje u svim vaspitno-obrazovnim ustanovama opštine
- SC 2 . Školsko okruženje pogodno za razvoj procesa učenja i vannastavnih aktivnosti
- SC 3 . Značajno poboljšanje nastave i učenja u školama
- SC 4. Kontinuirana izgradnja kapaciteta za kvalitetnu nastavu
- SC 5. Kontinuirano unapređenje kvaliteta nastave i učenja u školama
- SC. Kvalitetna i efikasna saradnja između učesnika u ranom obrazovanju
- SC. Bolja povezanost stručnog obrazovanja sa tržištem rada

Za svaki strateški cilj utvrđene su mere koje vode do njegovog ostvarivanja, ukupno 34. Takođe je predstavljena analiza rizika koja identifikuje preventivne mere za uočene rizike za sprovođenje Strateškog plana.

Akcioni plan i budžet izrađeni su za ceo period sprovođenja Plana razvoja obrazovanja, počev od 2025. do 2027. godine. Vrednost sredstava potrebnih za realizaciju Plana, bez redovnih operativnih troškova, iznosi 5.472.800 Planirano je da deo troškova za realizaciju Razvojnog plana bude pokriven sopstvenim sredstvima opštine, dok će neki drugi biti pokriveni iz budžeta Kosova ili donatora.

Dokument se završava okvirom za evaluaciju učinka koji definiše indikatore na osnovu kojih će se ocenjivati napredak za svaki od sedam ciljeva razvojnog plana i kao takav sadrži ciljeve koje treba postići tokom perioda implementacije Plana., kao i sadašnje stanje indikatora.

1. Uvod

Plan za razvoj obrazovanja u opštini Prizren 2025-2027 je sačinjen nakon usvajanja niza važnih zakonodavnih i strateških dokumenata na centralnom nivou, kao što su: Zakon o ranom obrazovanju, Zakon o preduniverzitetskom obrazovanju, Zakon o obrazovanju u opštinama, Strateški plan obrazovanja na Kosovu 2022-2026, Strategija za osiguranje kvaliteta u preduniverzitetskom obrazovanju, Strategija za uključivanje zajednice Roma i Aškalija u kosovsko društvo 2022-2026, itd. Izrada plana je takođe sprovedena kao nastavak opštinskih inicijativa za napredak obrazovnog sistema. Period implementacije Prizrenskog ODO plana 2012-2016 i Plana stručnog usavršavanja nastavnika 2012-2015 i nedavno Akcionog plana ODO 2017-2021 je upravo završen, stoga je izrada ovog plana bila potreba i istovremeno prilika da se obezbedi kontinuitet rada u planiranju aktivnosti u sektoru obrazovanja. Iskustvo stečeno tokom prethodnog planiranja navelo je opštinu Prizren da pripremi petogodišnji plan razvoja obrazovanja u ovoj opštini.

Plan je sačinjen u cilju utvrđivanja pravca razvoja sistema preduniverzitetskog obrazovanja u opštini Prizren u periodu 2025-2027, koji će koordinisati obrazovne politike centralnog nivoa sa razvojnim prioritetima ovog sektora utvrđenim na opštinskom nivou. Da bi se obezbedila usaglašenost ovog plana sa politikama centralnog nivoa i odraz opštinskih interesa, izrada plana je sprovedena kroz organizaciju procesa planiranja uz široko učešće svih zainteresovanih struktura u oblasti obrazovanja. Službenici ODO i MONT, predstavnici civilnog društva i zajednice roditelja aktivno su doprineli izradi ovog plana, koji odražava konsenzus svih zainteresovanih strana u vezi sa pravcima razvoja obrazovanja u opštini Prizren.

Procesom planiranja je upravljala Grupa za planiranje koju je osnovalo ODO Prizrena i uz pomoć obezbeđenih konsultanata. Proces je karakterisao široko učešće zainteresovanih strana i kontinuirane konsultacije, a odvijao se u četiri glavne faze:

Prva faza: Organizacija procesa planiranja i prikupljanje podataka

Tokom ove pripremne faze sprovedeno je nekoliko aktivnosti u cilju obezbeđivanja sveobuhvatnog i stručnog procesa izrade ovog plana. Na početku, ODO je imenovalo osnovnu grupu u čijem sastavu su službenici ODO i direktori škola, koji bi bili odgovorni za nesmetan tok procesa planiranja. U organizovanim radionicama ova grupa je upoznata sa procesom planiranja i fazama njegove realizacije. Na ovim radionicama, glavna grupa je odlučila da napravi sveobuhvatan plan za sektor obrazovanja, koji bi omogućio usklađivanje prioriteta inicijativa centralnog nivoa i opštinskih potreba u ovom sektoru. Zatim je grupa odredila oblasti za situacionu analizu i identifikovala izvore za pružanje potrebnih informacija za planiranje. Oblasti za analizu su izabrane u skladu sa Administrativnim uputstvom 23/2016 za izradu opštinskog plana razvoja obrazovanja, dodajući još dve oblasti za koje se smatra da će biti adresirane u narednim godinama. Da bi se obezbedila zastupljenost različitih interesnih grupa unutar opštine tokom izrade plana, ODO je imenovalo radnu grupu za izradu plana koju čine službenici ODO, MONT, predstavnici političkih subjekata koji su deo Skupština opštine Prizren, predstavnici civilnog društva, USONK, Savet roditelja itd. Osnovna grupa zajedno sa radnom grupom čini tim za planiranje, koji će pomoći u finalizaciji plana razvoja obrazovanja.

Druga faza: Analiza stanja u sektoru obrazovanja

Na organizovanim radionicama predstavljene su oblasti za analizu situacije, njihov opis, kao i informacije prikupljene tokom pripremne faze. Prikupljeni podaci, kao i doprinosi učesnika tokom SWOT analize omogućili su sveobuhvatnu i kritičku analizu stanja obrazovanja na preduniverzitetskom nivou u opštini Prizren. Ovakva analiza je istakla uspehe i slabosti koje karakterišu ovu opštinu, kao i identifikovane mogućnosti za uspešniji razvoj u budućnosti, vodeći računa o rizicima koji mogu da prate takav proces. Svi učesnici su se složili da planiranje treba da se fokusira na sedam glavnih oblasti koje se odnose na učešće i uključivanje

učenika u preduniverzitetsko obrazovanje, upravljanje i rukovođenje školama, profesionalni razvoj nastavnika, implementaciju novog nastavnog plana i programa, osiguranje kvaliteta u procesu učenja, ranom obrazovanju, kao i u stručnom obrazovanju.

Treća faza: Utvrđivanje rezultata i akcioni plan

Analiza stanja u sektoru obrazovanja omogućila je identifikaciju prioritetnih oblasti rada ODO tokom perioda 2025-2027. Na radionicama su definisani opšti cilj i svrha plana razvoja preduniverzitetskog obrazovanja u opštini Prizren, rezultati, aktivnosti za njihovo postizanje, a definisani su i indikatori za merenje napretka. Na kraju radionice analizirani su faktori rizika, i identifikovane su mere za njihovu prevenciju. Kako bi se omogućilo efikasno praćenje realizacije aktivnosti i ostvarenja indikatora, plan predstavlja i okvir za evaluaciju učinka u obliku tabele. Zatim je sačinjen akcioni plan u kome je utvrđena realizacija aktivnosti po godinama, kao i preliminarna procena budžeta neophodnog za realizaciju plana, na osnovu budžetskih kapaciteta opštine, kao i mogućnosti obezbeđivanja alternativnih budžetskih izvora od razvojnih partnera koji sarađuju.

Četvrta faza: Izrada plana razvoja obrazovanja

Na osnovu dokumenata sačinjenih tokom procesa planiranja, na kraju istog, sačinjen je nacrt Plana razvoja obrazovanja, koji je nakon razmatranja od strane Grupe za planiranje ODO dobio oblik konačnog nacrta.

2. Pozadina

2.1. Obrazovanje u opštini Prizren

Analiza situacije

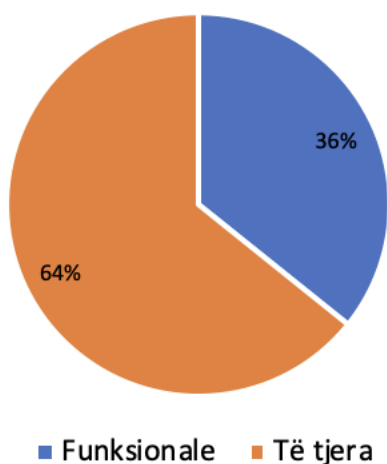
Infrastruktura obrazovnih objekata u opštini Prizren

U opštini Prizren, broj učenika koji pohađaju škole je 26355, raspoređenih u 87 škola, od kojih je 65 škola u ruralnim područjima i 22 škole u urbanim sredinama.

Ukupan prostor školskih objekata je površine 140.750.911, dok je funkcionalni školski prostor 50.337,53. Grafikon 1 pokazuje da je samo 36% školskih prostora funkcionalno, odnosno površina učionica.

Grafikon 1. Površina školskih prostora

Sipërfaqja e objekteve shkollore

Funkcionalne Ostale

Podaci pokazuju da je samo 25% ili 21 škola u opštini Prizren opremljena kompletnim kabinetima (12 u seoskim i 9 u urbanim sredinama).

Najveći broj škola ima otvorene sportske terene sa 55%, dok samo 36% škola ima sale za fizičko vaspitanje kompletirane sa priborom i opremom.

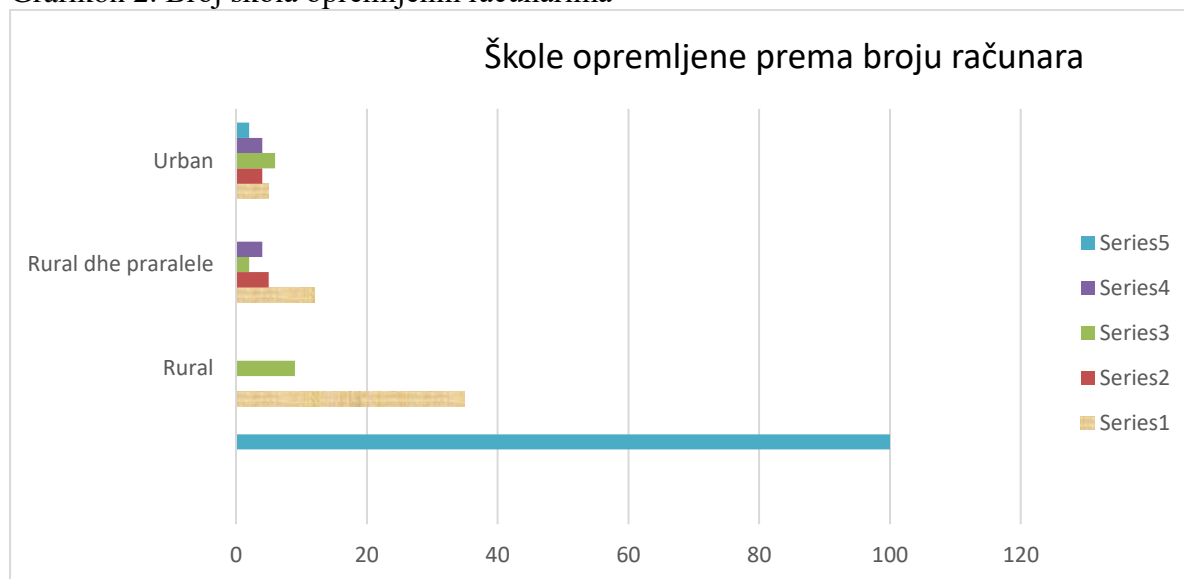
15 od 87 škola opremljeno je sredstvima za muzičko obrazovanje, pri čemu 67% ovih škola pripada ruralnim područjima.

Prema podacima ODO Prizren, od ukupno 87 škola u opštini Prizren, 87% škola je opremljeno kompjuterima, a 35% tabletima. Na grafikonu 2. prikazana je distribucija računara prema ruralnim područjima, ruralnim i paralelnim kao i urbanim područjima.

U opštini Prizren postoje samo dve škole koje imaju više od 100 računara, dok 60% škola ima 0-9 računara.

Raspodela računarske opreme između ruralnih i urbanih sredina vrši se proporcionalno prema odnosu seoske/gradske škole. 67% škola koje imaju računare pripadaju seoskim školama.

Grafikon 2. Broj škola opremljenih računarima

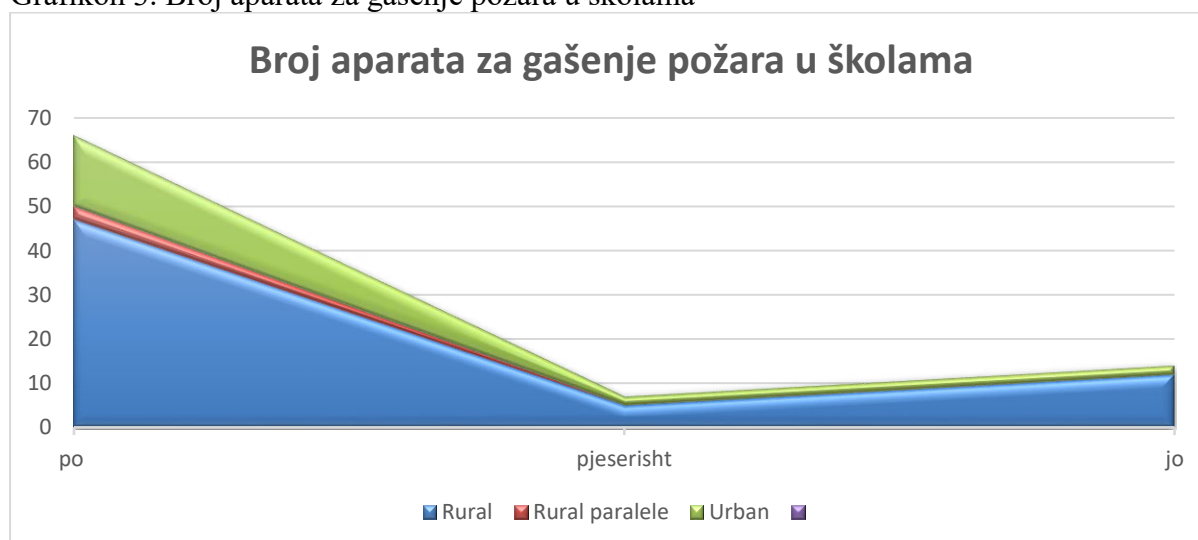
U opštini Prizren ima ukupno 12 obučenih SHUO, od kojih je 8 obučenih SHUO (Školski Upravni Odbor) u ruralnim područjima i 4 obučenih SHUO u urbanim sredinama.

Obezbeđenje obrazovnih ustanova u opštini Prizren

Prema bezbednosnim podacima, 67 škola ili 77% škola ima pristup visokoj bezbednosnoj i hitnoj mehanizaciji. To čini 22.232 učenika sigurnijim. Ove škole se uglavnom nalaze u ruralnim područjima (76%).

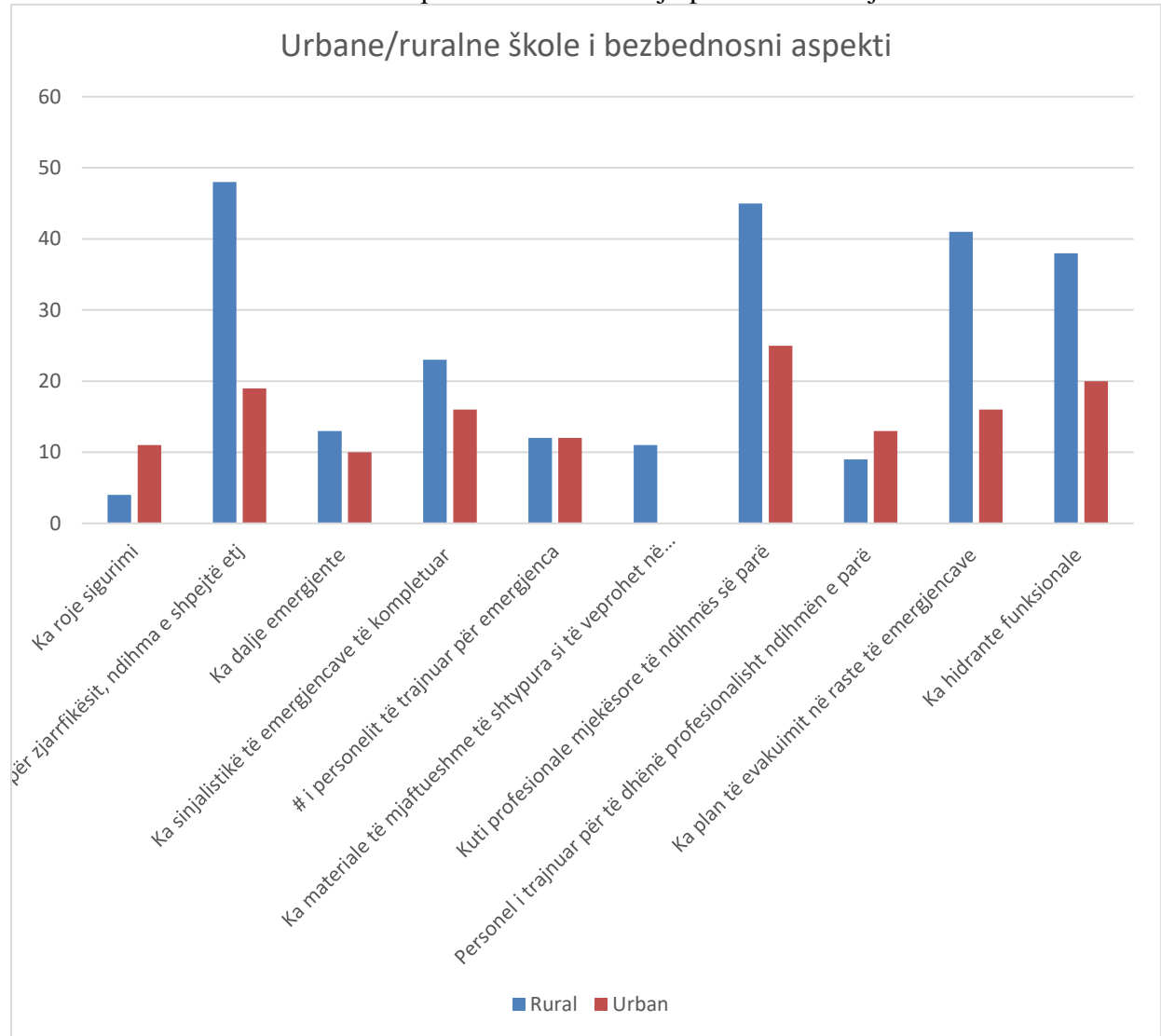
Škole u opštini Prizren imaju od 2 do 4 sprata, dok 47% školskih zgrada ima 2 sprata.

Grafikon 3. Broj aparata za gašenje požara u školama

Ovaj grafikon pokazuje da 66 škola ima aparate za gašenje požara, dok još 11 škola nema aparate za gašenje požara.

Grafikon 4. Gradske/seoske škole prema bezbednosnoj operacionalizaciji

Opština Prizren leži na jugozapadu Republike Kosovo na površini od 640 km² (5,94% teritorije Kosova) i sastoji se od 76 naselja sa 220.776 stanovnika¹. Jedna od karakteristika opštine Prizren je njen multietnički karakter, jer u njoj koegzistiraju različite zajednice, kao što su: Albanci, Bošnjaci, Turci, Goranci, Romi, Aškalije i Egipćani. Takva karakteristika se ogleda u svim nivoima obrazovanja, počev od predškolskog do visokog obrazovanja. Broj obrazovnih ustanova po nivoima i broj dece, učenika i studenata prema obrazovnim nivoima dat je u tabeli 1. Pored javnih ustanova, u opštini Prizren postoje i privatne ustanove preduniverzitetskog i visokog obrazovanja stepen obrazovanja, za koji postoje delimični podaci.

Tabela 1. Broj učenika u javnim ustanovama opštine Prizren za školsku godinu 2023 – 2024

Nivo ranog obrazovanja		Osnovni nivo					Srednje niski nivo				Srednje visoki nivo		
Predškolski	Predškolsko	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
172	1571	2066	2003	2022	2144	2053	2190	2035	2057	2092	1329	1342	1275

ukupno

Na nivou ranog obrazovanja	1743. godine
Na osnovnom nivou	10288
Na nižem srednjem nivou	8374
Na višem srednjem nivou	3946
Za sve nivoe	24351

Tabela 2. Broj učenika prema zajednicama 2023-2024

Etnička pripadnost	Nivo ranog obrazovanja		Osnovni nivo					Nizak srednji nivo				Viši srednji nivo		
	Pres Masline	Početni iznova st	The	II	II I	IV	V	VI	VI I	VII I	IX	X	XI	XII
Albanci	136	1312	1732	1710	1743	1810	1740	1860	1731	1698	1774	1107	1120	1123
Bosanci	7	90	134	125	110	144	143	146	159	169	129	102	113	89
Turci	11	105	123	96	103	116	88	112	85	118	132	120	109	63
Romi, aškalije, Egipćani	1	47	77	72	66	74	82	72	60	72	57	7	17	10

Tabela 3. Struktura zaposlenih u obrazovanju

Br.	Kontekst	Albanci		Bosanci		Turci		Romi, Aškalije, Egipćani		Ukupno		Ukupno
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	V	
1	Vaspitač	1	67		9		6		3	1	85	86
2	Učitelj (I - V)	101	397	52	22	1	32	1	1	155	452	607
3	Nastavnik (VI-IX)	361	334	80	30	15	21			456	385	841
4	Predavač (X-XII)	162	112	19	13	11	13			192	138	330
5	Direktor	34	18	6	1					40	19	59
6	Zamenik direktora	3	2			3				6	2	8
7	Sekretar	11	10							11	10	21
8	Psiholog	1	7							1	7	8
9	Pedagog	5	2							5	2	7
10	Bibliotekar	5	6							5	6	11
11	Pomoćno osoblje	193	21	22	11	5	5	13	19	233	56	289
	Ukupno	877	976	179	86	35	77	14	23	1105	1162	2267

¹ <https://kk.rks-gov.net/prizren/Citi-guide/Geographi.aspxk>

Iz analize podataka koje je dostavila Opštinska direkcija za obrazovanje u Prizrenu, razmatranja različitih izveštaja upućenih obrazovanju u ovoj opštini, informacija dobijenih posetom nekim školama, kao i konsultacija koje su obavljene tokom radnih sastanaka, primećeno je da je sistemsko obrazovanje u opštini Prizren ostvarilo značajan napredak u nekoliko ključnih oblasti, ali se takođe suočava sa velikim izazovima koji zahtevaju održiva rešenja. Ova analiza je podeljena u sedam glavnih oblasti:

- Rukovodstvo i menadžment,
- Kultura i životna sredina,
- Nastava i učenje,
- Stručno usavršavanje nastavnika, i
- Performance učenika.
- Rano obrazovanje
- Stručno obrazovanje

Svaka od ovih oblasti sadrži analizu uspeha, slabosti, mogućnosti i rizika, pomažući da se stvori jasna i uravnotežena slika trenutnog stanja.

Rukovodstvo i menadžment analizira stanje koje postoji u rukovodećim strukturama škola, kao i izazove koje opština ima da obezbedi efikasno rukovođenje školama. Uspostavljanje koordinatora kvaliteta i funkcionalizacija Saveta učenika i roditelja povećala je transparentnost i uključenost zajednice u proces donošenja odluka. Decentralizacija školskog budžeta doprinela je boljem upravljanju sredstvima i poboljšanju kvaliteta obrazovanja. S druge strane, izazovi uključuju sukob međuinstitucionalnih nadležnosti i nedostatak jasnog organograma za ODO, što stvara nejasnoće i kašnjenja u donošenju odluka. Nedovoljno dobijanje donacija i subvencija je ograničilo mogućnosti za dalja poboljšanja.

Kultura i životna sredina se bave saradnjom škola sa ODO i policijom zajednice, što je stvorilo sigurnije i kontrolisanije okruženje za učenike. Poštovanje kulturne raznolikosti i uključivanje zajednica u školske aktivnosti doprineli su atmosferi poštovanja i harmoničnog suživota. Rad Tima za prevenciju i odgovor na napuštanje i neupis učenika (EPRBM) pomogao je u sprečavanju napuštanja škole. Slabosti uključuju nedostatak centralne kuhinje za predškolske ustanove i nedostatak politike fizičkog obezbeđenja u školama. Neadekvatno osvetljenje oko školskih objekata stvara bezbednosne probleme, a vannastavnih aktivnosti je malo.

U nastavi i učenju došlo je do poboljšanja u poštovanju različitosti učenika i korišćenju fleksibilnih metoda. Odabir i nagrađivanje najboljih učenika motivisalo je njihov trud i uspeh. Međutim, prekidi u mreži i nedostatak interneta stvorili su poteškoće u razvoju integrisanog učenja i korišćenja tehnologije. Proces učenja se teško razvija u konceptu integrisane nastave i razvoja kompetencija. Nesaradnja roditelja u vaspitno-obrazovnom procesu i potpuna neprimena instrumenata evaluacije su slabosti koje zahtevaju rešenja.

Profesionalni razvoj nastavnika je napredovao sa raznovrsnošću obuka i mogućnošću uključivanja svih nastavnika u njih. ECDL i IT obučeni nastavnici su poboljšali svoje tehnološke veštine i korišćenje tehnologije u nastavnom procesu. Funkcionisanje opštinskog tima za implementaciju nastavnog plana i programa pomoglo je u delotvornoj primeni obrazovnih reformi. Glavni izazov je nedostatak adekvatne obuke u određenim oblastima i

zanemarivanje nastavnika obuka NVO-a. Da bi se ovi izazovi ublažili, postoje brojne mogućnosti za dogovaranje praktičnog rada i uključivanje u dodatnu obuku.

Ukratko, iako postoji mnogo značajnih uspeha u svim oblastima obrazovnog sistema u opštini Prizren, imperativ je adresirati postojeće slabosti i iskoristiti mogućnosti za poboljšanje. Identifikovanim rizicima se mora pažljivo upravljati kako bi se osigurao pravičan, inkluzivan i kvalitetan obrazovni sistem za sve učenike i nastavnike.

Rukovodstvo i upravljanje

Rukovodstvo i menadžment škola u opštini Prizren su pokazali značajna poboljšanja u nekoliko oblasti, uključujući izgradnju novih obdaništa i postavljanje koordinatora kvaliteta u škole. Ovi naponi su pomogli da se stvori sigurnije i organizovanije okruženje za učenike i obrazovno osoblje. Funkcionalizacijom Saveta učenika i roditelja na opštinskom nivou poboljšana je uključenost roditelja i učenika u proces donošenja odluka, povećana je transparentnost i odgovornost. Ovi uspjesi su od suštinskog značaja za stvaranje pravednijeg i ravnopravnog obrazovnog sistema, osiguravajući da se glasovi svih strana čuju i uzmu u obzir.

Međutim, postoje neke slabosti koje utiču na efikasnost upravljanja obrazovanjem u opštini. Sukob međuinstitucionalnih ovlašćenja stvorio je konfuziju i kašnjenja u donošenju odluka, negativno utičući na ukupnu efikasnost sistema. Nedostatak jasne organizacione šeme za Opštinsku direkciju za obrazovanje (ODO) rezultirao je nejasnoćom i neefikasnošću u upravljanju ljudskim i administrativnim resursima. Štaviše, ograničena zakonska infrastruktura za zapošljavanje osoblja dovela je do nedostatka kvalifikovanog osoblja, ograničavajući mogućnost pružanja kvalitetnog obrazovanja.

Rukovodioci vaspitno-obrazovnih institucija u opštini Prizren su završili programe obuke u akreditovanim institucijama za rukovodstvo u obrazovanju. 268 prosvetnih radnika je obučeno za upravljanje i rukovođenje školama u opštini Prizren. Uprkos obukama, efikasno rukovođenje i upravljanje institucijama i dalje ostaje izazov. Od vitalnog je značaja dalji profesionalni razvoj školskih rukovodioca kako bi se zadovoljile specifične potrebe upravljanja i rukovođenja. Posmatranje rada direktora škola, kroz procese kao što su interna i eksterna evaluacija, davanje povratnih informacija direktorima, najbolji je oblik koji ODO radi u ovom trenutku, ali koji bi trebalo da bude konstantan u budućnosti. Efikasno funkcionisanje upravnih saveta škola treba dodatno jačati jer postoje škole u kojima upravni saveti ne obavljaju definisane poslove i odgovornosti. Upravljanje i rukovođenje ne mogu imati zadovoljavajuće rezultate ako školski organi ne funkcionišu.

U međuvremenu, nedovoljna korist od donacija i subvencija je ograničila mogućnosti za dalja poboljšanja u obrazovanju. Škole nemaju dovoljno kapaciteta da pišu projekte i privlače

- **Glavni izazovi:**
- **Sukob međuinstitucionalnih ovlašćenja**
- **Ograničena/nedovoljna pravna infrastruktura za zapošljavanje radnika**
- **Nedovoljna korist od donacija/subvencija**
- **Ne postoji dovoljna interakcija sa zajednicom (donator - biznis, agencije, itd.)**
- **Odsustvo organograma ODO (reorganizacija)**
- **Nadoknada prosvetnih radnika putem prinudnog izvršenja izazvala je finansijsku krizu u ODO**
- **Nedovoljni stručni kapaciteti za nivoe od 0 do 3 u opštini**

dodatna finansijska sredstva, ometajući razvoj i inovacije. Ova situacija je pogoršana nedostatkom saradnje sa zajednicom, uključujući donatore, preduzeća i agencije, čime se ograničava podrška potrebna za poboljšanje uslova obrazovanja. Pored toga, nadoknada prosvetnih radnika putem prinudnog izvršenja izazvala je finansijsku krizu u ODO, ograničavajući mogućnost ulaganja u neophodna poboljšanja.

Tabela 4. Budžet za preduniverzitetsko obrazovanje u 2023. godini.

Izvo	Plate i dnevnice	Robe i usluge	Opštinski troškovi	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Državni grantovi	16.276.763.4 3	1,846,731	230.000	N/A	1,702,000	20,055,49 4
Sopstven i prihodi	70.000	455,500		N/A	384.495	909,995
Ukupno	16,346,763	1.847.186. 5	230.000	N/A	2,086,495	20,965,48 9

Uprkos ovim izazovima, postoje mnoge mogućnosti za poboljšanje upravljanja obrazovanjem u opštini. Izgradnja kapaciteta u okviru opštine za karijerno vođenje i savetovanje može pomoći učenicima da izaberu svoje buduće obrazovne i profesionalne puteve. Razvoj stručne prakse u javnim institucijama, uključujući dualno učenje, može povećati praktičnu pripremu učenika i učiniti ih konkurentnijim na tržištu rada. Uspostavljanje dobrog upravljanja u funkcionisanju organa upravljanja u obrazovnim institucijama može se poboljšati transparentnost i efikasnost, dok iskorištavanje mogućnosti saradnje sa lokalnim i međunarodnim nevladinim organizacijama može doneti dodatne resurse i stručnost obrazovanju.

Digitalizacija svih obrazovnih usluga može povećati efikasnost i pristup obrazovanju, poboljšavajući upravljanje i pružanje obrazovnih usluga. Povećanje broja asistenata i pomoćnih nastavnika za decu sa posebnim potrebama može poboljšati inkluziju i uspeh ovih učenika, obezbeđujući da svi učenici imaju jednak pristup obrazovanju.

Međutim, postoje neki rizici koje treba uzeti u obzir. Slabo interesovanje zajednica Roma, Aškalija i Egipćana za inkluziju može dovesti do isključenosti i nejednakosti u obrazovanju. Neadekvatne politike Ministarstva obrazovanja o umrežavanju/spajanju škola mogu stvoriti nejasnoće i negativno uticati na kvalitet obrazovanja. Konfliktne i nedosledni zakoni o obrazovanju mogu stvoriti zabunu i poteškoće u sprovođenju obrazovnih politika.

Neadekvatne digitalne veštine obrazovne zajednice mogu ograničiti efektivnu upotrebu tehnologije u nastavi i učenju. Zloupotreba digitalnih uređaja i alata od strane učenika i nastavnika može stvoriti disciplinske probleme i smanjiti efikasnost nastave. Korišćenje veštačke inteligencije od strane učenika u neprikladne svrhe može stvoriti etičke i disciplinske izazove.

Takođe, postoji prostor za zloupotrebu realizacije pokrivenosti, gde roditelji ne upisuju decu u svoje školske zone, stvarajući nejednakost i prenatrpanost u nekim školama. Donosioci odluka ne smatraju obrazovanje prioritetom, što ograničava finansiranje i pažnju za potrebna poboljšanja. Nerešeni školski imovinski sporovi mogu da ometaju razvoj i unapređenje školske infrastrukture. Neadekvatan broj službenika za obrazovanje u ODO može ograničiti sposobnost da se efikasno podrže i nadgledaju škole, dok nedostatak budžetskih sredstava može ograničiti mogućnosti za ulaganja i poboljšanja u obrazovanju.

Ukratko, iako postoji mnogo značajnih uspeha u rukovođenju i upravljanju obrazovanjem u opštini Prizren, imperativ je adresirati postojeće slabosti i iskoristiti mogućnosti za poboljšanje. Identifikovanim rizicima se mora pažljivo upravljati kako bi se osigurao pravičan, inkluzivan i kvalitetan obrazovni sistem za sve učenike.

Kultura i životna sredina

Kultura i životna sredina u školama opštine Prizren su ključni elementi za stvaranje zdravog i plodnog obrazovnog okruženja. Jedan od najvećih uspeha je saradnja škola sa Opštinskom direkcijom za obrazovanje (ODO) i policijom zajednice, stvarajući bezbednije i kontrolisane okruženje za učenike. Poštovanje kulturne raznolikosti i uključivanje svih zajednica u školske aktivnosti doprineli su stvaranju atmosfere poštovanja i skladnog suživota. Ovi napori su bili od suštinskog značaja za promovisanje održive i inkluzivne kulture.

Rad Tima za prevenciju i odgovor na napuštanje i neupis učenika (EPRBM) pomogao je u sprečavanju napuštanja škole i uključivanju učenika pod rizikom, osiguravajući da nijedno dete ne bude izostavljeno iz obrazovnog sistema. Saradnja razrednih nastavnika sa učenicima i dobra saradnja sa zajednicom povećali su podršku i usmeravanje učenika, poboljšavajući njihov akademski učinak i ponašanje. Izgradnjom novih obdaništa i proširenjem prostora za javna obdaništa stvorene su nove mogućnosti za rano obrazovanje, unapređenje kvaliteta obrazovanja od najranijeg uzrasta.

Glavni izazovi:

- Ne postoji politika fizičkog obezbeđenja u školama
- Infrastruktura nije po standardima za izgradnju obdaništa
- Nedostatak prostora za razvoj vannastavnih aktivnosti
- Nedostatak učenja kroz projekte
- Prisustvo negativnih pojava u školama

Ipak, i dalje postoje slabosti koje utiču na kvalitet kulture i životne sredine u školama. Nedostatak centralne kuhinje za predškolske ustanove ograničio je mogućnosti za obezbeđivanje zdrave i redovne hrane za decu. Ne postoji politika fizičkog obezbeđenja u školama, ostavljajući prostor za razne incidente i rizike. Infrastruktura škola nije prema standardima za izgradnju obdaništa, stvarajući neprikladne uslove za malu decu. Neispravno funkcionisanje osvetljenja oko školskih objekata stvorilo je bezbednosne probleme, posebno u mračnim satima dana.

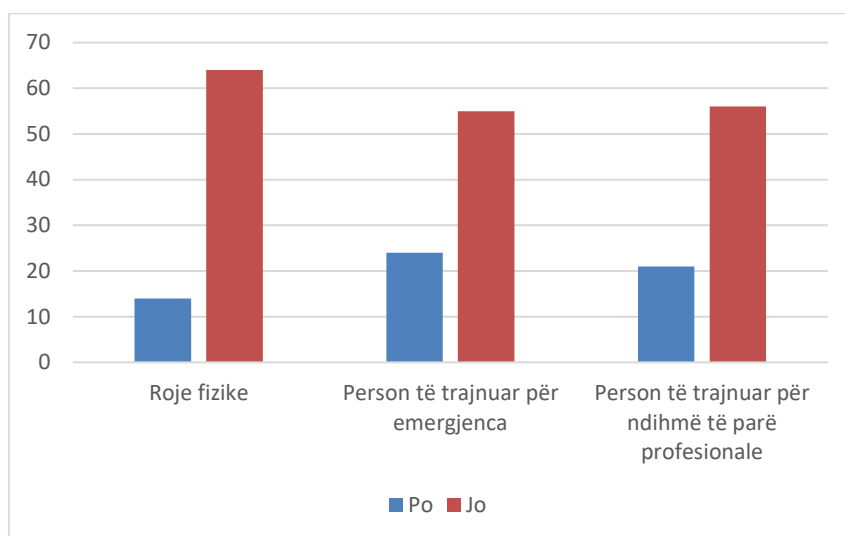
Vannastavne aktivnosti iz oblasti kulture i životne sredine su malobrojne, što ograničava mogućnosti za svestrani razvoj učenika. Nedostatak medicinskog osoblja u školama stvorio je poteškoće u pružanju brzih i specijalizovanih zdravstvenih usluga. Nedostatak horizontalnih barijera na ulicama u blizini škola stvorio je rizike po bezbednost dece tokom njihovog kretanja. Nedostatak prostora za razvoj vannastavnih aktivnosti ograničio je mogućnosti za angažovanje i razvoj talenata učenika. Neodržavanje kabineta uticalo je na kvalitet nastave i učenja.

Tabela 5. Broj škola koje imaju mere bezbednosti.

Procena bezbednosti		
Broj škola koje imaju sledeće mere:	Da	Ne
Fizički čuvar	14	64
Obučeno osoblje za hitne slučajeve	24	55
Osoba obučena za profesionalnu prvu pomoć	21	56

Uprkos ovim izazovima, postoje mnoge mogućnosti da se poboljša kultura i okruženje u školama. Funkcionisanje različitih školskih grupa i klubova, kao što su ekološki, može povećati angažovanje učenika i promovisati obrazovanje o životnoj sredini i održivosti. Stvaranje zelenih površina može poboljšati školsko okruženje i obezbediti udobne prostore za učenje i igru. Obezbeđivanje toplog, prijateljskog, čistog i bezbednog okruženja može poboljšati dobrobit i učinak učenika.

Uspostavljanje fizičkog obezbeđenja u školama može povećati bezbednost i sprečiti različite incidente. Saradnjom sa školskom zajednicom i unapređenjem fizičke infrastrukture škola mogu se stvoriti bolji uslovi za učenje i svestrani razvoj učenika. Izgradnjom sportskih terena i funkcionalizacijom školskih menzi može se promovisati zdrav način života i povećati angažovanje učenika. Organizovanje aktivnosti podizanja svesti o normama ponašanja i direktnim investicijama unutar i van školskih objekata mogu poboljšati atmosferu i kvalitet školskog života.

Grafikon 5. Broj škola koje imaju mere bezbednosti.

Međutim, postoje neki rizici koje treba uzeti u obzir. Jezičke barijere smanjuju nivo saradnje između aktera u obrazovanju, stvarajući poteškoće u komunikaciji i inkluziji. Neadekvatni lokali u blizini škola i prisustvo negativnih pojava, kao što su maltretiranje i igraonice, stvaraju nesigurno i nestabilno okruženje za učenike. Nedostatak signalizacije na ulicama u blizini škola i fizička nesigurnost dece na igralištu su ozbiljni problemi koji zahtevaju hitna rešenja. Otpor zajednice prema saradnji i nefunkcionisanje saveta roditelja u praksi su izazovi koji ograničavaju uključenost i podršku potrebnu za unapređenje obrazovanja.

Ukratko, iako postoji mnogo značajnih uspeha u kulturi i školskom okruženju u opštini Prizren, imperativ je adresirati postojeće slabosti i iskoristiti mogućnosti za poboljšanje. Identifikovanim rizicima se mora pažljivo upravljati kako bi se osiguralo bezbedno, inkluzivno i visokokvalitetno okruženje za učenje za sve učenike.

Nastava i učenje

Nastava i učenje su suštinski elementi za uspeh obrazovnog sistema u opštini Prizren. Razvoj nastavnih kancelarija i integracija računarske tehnologije sa mrežama povećali su pristup resursima i informacijama, poboljšavajući kvalitet nastave i učenja. Stvaranje mehanizama stručne podrške za implementaciju nastavnog plana i programa u školama pomoglo je u delotvornoj primeni obrazovnih reformi, obezbeđujući da nastavnici imaju neophodnu podršku i smernice za sprovođenje najbolje pedagoške prakse.

Škole poštuju različitost učenika i koriste fleksibilne metode koje odgovaraju njihovim potrebama, obezbeđujući inkluzivnost i jednakost. Odabir i nagrađivanje najboljih učenika motivisalo je učenike za trud i uspeh, stvarajući kulturu uvažavanja i napredovanja. Praćenjem nastavnika od strane Prosvetne inspekcije obezbeđeno je ispunjavanje standarda i kontinuirano unapređenje kvaliteta nastave. Organizacija predavanja u okviru aktivnosti i saradnja sa ODO doprineli su unapređenju nastavnog procesa i stručnom usavršavanju nastavnika. Uključivanje učenika sa posebnim potrebama u proces učenja obezbedilo je sveobuhvatno i ravnopravno obrazovanje za sve.

Glavni izazovi:

- Nedostaje mehanizam saradnje roditelja u školama, u procesu planiranja nastavnog plana i programa u školama
- Nesaradnja sa drugim školama
- Nesprovođenje instrumenata za procenu prema administrativnim uputstvima
- Nedostatak kabineta za prirodne predmete
- Nedostatak interneta i nestanak struje

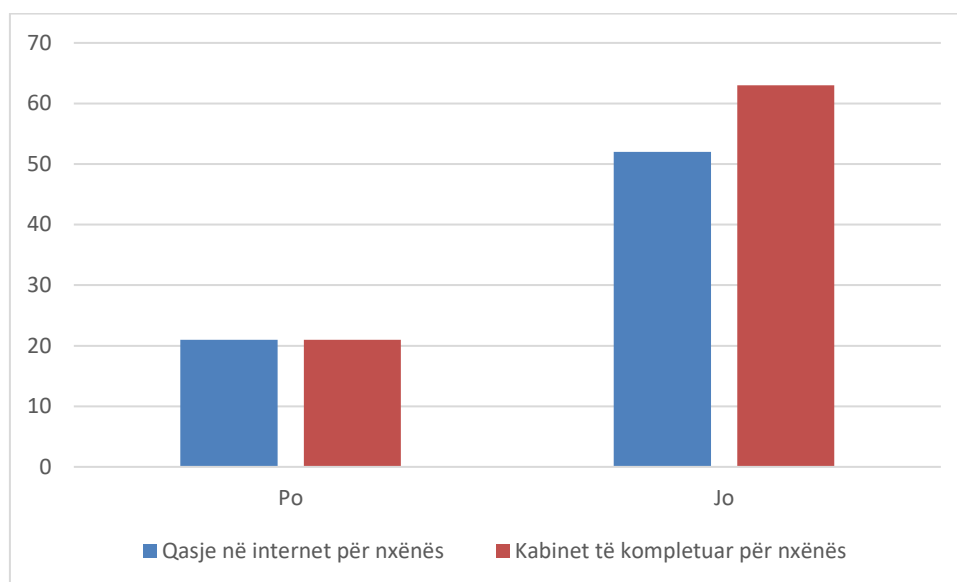
Tabela 6. Broj učenika prema zajednicama u opštini Prizren 2023 - 2024.

Nivoi	Albanci	Bosanci	Turci	Romi, Aškalije, Egipćani
Ukupno na nivou ranog obrazovanja	1448	97	116	48
Ukupno na nivou škole	8735	656	526	371
Sveukupno na nižem srednjem nivou	7063	603	447	261
Potpuno na gornjem srednjem nivou	3350	304	292	34

Tabela 7. Broj učenika sa posebnim potrebama prema zajednicama u opštini Prizren 2023-2024.

Broj studenata koji rade sa PIA 2023-2024														
Etnička pripadnost	Nivo ranog obrazovanja		Osnovni nivo					Nizak srednji nivo				Gornji srednji nivo		
	Predškolsko	Predosnovno	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Albanci	2	8	9	7	16	14	6	15	18	9	13	4	7	5
Bosanci	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0
Turci	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Romi, Aškalije, Egipćani	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ipak, i dalje postoje slabosti koje utiču na kvalitet nastave i učenja. Prekidi mreže i nedostatak interneta stvorili su poteškoće u razvoju integrisanog učenja i korišćenju tehnologije u nastavnom procesu. Nastavni proces se razvija uz teškoće koncepta integrisane nastave i na osnovu razvoja kompetencija. Nedostatak saradnje roditelja u procesu planiranja i implementacije nastavnog plana i programa u školama uticao je na efikasnost obrazovnih reformi. Potpuna neprimena instrumenata ocenjivanja i nedostatak kabineta za prirodne predmete stvorili su izazove za nastavnike i učenike.

Grafikon 6. Broj škola koje imaju pristup internetu ili kompletan kabinet za učenike.

U međuvremenu, nedostatak podrške učenicima sa slabim uspehom i nedostatak dodatnih aktivnosti za najbolje i najuspešnije učenike ograničilo je mogućnosti za napredak i svestrani razvoj. Štaviše, nedostatak mehanizama za efikasnu saradnju između škole i roditelja stvorio je jaz u uključivanju roditelja u obrazovni proces.

Sve škole su stvorile stručne aktive, koji u velikoj meri funkcionišu. Izazov za funkcionisanje stručnih aktiva predstavlja se u školama sa malim brojem zaposlenih u obrazovanju. Stručne aktivnosti nisu dovoljno dokumentovane: planiranje i realizacija nastavnih programa, kontinuirano ocenjivanje učenika, određivanje instrumenata za ocenjivanje učenika u cilju dokumentovanja rezultata prema razvojnom planu škole.

Tabela 8. Odnos nastavnika i učenika u javnim ustanovama.

Nivo	Opština Prizren	Republika Kosovo
Predškolske ustanove	13.2	10.0
Preosnovne	21.5	16.8
Osnovno srednje niže	12.9	13.3
Srednje visoko	12	12.3

Uprkos ovim izazovima, postoje mnoge mogućnosti za poboljšanje nastave i učenja. Opremanje škola i učenika tabletima i laptopima može povećati pristup tehnologiji i poboljšati kvalitet nastave i učenja. Organizovanje dodatnih aktivnosti za učenike sa slabijim uspehom i dodatnih aktivnosti za bolje učenike može pomoći u poboljšanju učinka i razvoju talenata. Stvaranje školske i profesionalne infrastrukture za inkluziju može osigurati inkluzivno i pravično obrazovanje za sve učenike.

Tabela 9. Broj učenika koji dobijaju usluge od centara za učenje licenciranih od strane MONTI i finansiranih od strane razvojnih agencija 2023-2024.

Centri za učenje	Broj dece		
	Zajednica Roma, Aškalija, Egipćana	Albanac	Drugo (ako postoji)
Mati Logoreci, Prizren	33	11	N/A
Lek Dukađini, Prizren	18	30	N/A
Dva pala borca, Pirane	27	05	N/A
Ukupno	78	46	

Korišćenje tehnologije u realizaciji nastavnog časa može povećati angažovanost i efektivnost nastave. Organizovanje takmičenja u znanju i kvizova na opštinskom nivou može povećati motivaciju i uključivanje učenika u obrazovne aktivnosti. Usklađivanje broja dece u grupama u pripremnim odeljenjima i otkrivanje novih talenata kroz razvoj posebnih aktivnosti može pomoći da se identifikuju i razviju puni potencijali učenika.

Međutim, postoje neki rizici koje treba uzeti u obzir. Upotreba telefona i nedoslednost udžbenika za postizanje rezultata kompetencija stvorila je izazove za nastavnike i učenike. Mali broj roditelja prisutnih u procesu planiranja nastavnog plana i programa u školama i neuzimanje u obzir talenata ili potencijala učenika u različitim oblastima predstavljaju izazove koji ograničavaju efikasnost obrazovnih reformi. Nedostatak znanja nastavnika za identifikaciju i rad sa darovitim učenicima doveo je do stagnacije napredovanja i razvoja učenika.

Ukratko, iako postoji mnogo značajnih uspeha u nastavi i učenju u školama opštine Prizren, neophodno je adresirati postojeće slabosti i iskoristiti mogućnosti za poboljšanje. Identifikovanim rizicima se mora pažljivo upravljati kako bi se osigurao pravičan, inkluzivan i kvalitetan obrazovni sistem za sve učenike.

Stručno usavršavanje nastavnika

Profesionalni razvoj nastavnika je ključna komponenta za poboljšanje kvaliteta obrazovanja u opštini Prizren. Jedan od glavnih uspeha je raznovrsnost obuka i mogućnost uključivanja svih nastavnika u ove obuke. Nastavnici obučeni u ECDL i IT oblastima povećali su svoje tehnološke veštine i korišćenje tehnologije u nastavnom procesu. Funkcionisanje opštinskog tima za implementaciju nastavnog plana i programa pomoglo je u delotvornoj primeni obrazovnih reformi. Izrada baze podataka za stručno usavršavanje nastavnika dala je jasan pregled potreba i napretka nastavnika.

U najmanje jednoj obuci za kvalitetniju nastavu obučeno je 588 nastavnika razredne nastave, dok je 828 predmetnih nastavnika obučeno u najmanje dve ili više obuka iz svojih oblasti.

Saradnja sa preduzećima u inostranstvu za sprovođenje prakse učenja stvorila je mogućnosti za praktično iskustvo i profesionalni razvoj. Obuke za sprovođenje nastavnog plana i programa i potpisivanje ugovora sa državnom upravom, opštinom i sudovima, za stručnu praksu studenata pravnih smerova, pomogli su u pripremi studenata za tržište rada. Uključivanje u projekte i obuke, međusobna saradnja nastavnika i direktora i identifikacija profesionalnog razvoja nastavnika kroz praćenje od strane prosvetnih inspektora i direktora škola obezbedili su kontinuiran i kvalitetan razvoj nastavnika. Uspešan završetak obuke za primenu novog nastavnog plana i programa, izrada individualnog plana stručnog usavršavanja i kolegijalno mentorstvo u školama doprineli su poboljšanju kvaliteta nastave i učenja.

Glavni izazovi:

- Nedostatak adekvatne obuke u određenim oblastima
- Zapoostavljanje obuka NVO od strane nastavnika
- Adekvatna nesaradnja u stručnim aktivima ZhPM-u
- Nedostatak obuke u školi
- Nedostatak praktične primene stečenih znanja

Međutim, postoje neke slabosti koje ometaju profesionalni razvoj nastavnika. Nedostatak adekvatne obuke u određenim oblastima stvorio je izazove za nastavnike u ispunjavanju obrazovnih standarda. Nebriga nastavnika prema obukama NVO-a i neadekvatna saradnja profesionalnih aktivista u stručnom usavršavanju nastavnika ograničili su efikasnost obuka i stručnog usavršavanja. Nedostatak obuke u školama i nedostatak praktične primene stečenih znanja negativno su uticali na kvalitet nastave. Raznolikost u korišćenju nastavnih tehnika i nedostatak posvećenosti učenika učenju, kao i nedostatak roditelja u praćenju uspeha dece su izazovi koji zahtevaju rešenja.

Uprkos ovim izazovima, postoje mnoge mogućnosti za unapređenje profesionalnog razvoja nastavnika. Zaključivanje ugovora za praktičan rad sa zdravstvenim ustanovama a dodatna obuka u nastavi i učenju može unaprediti veštine i pripremu nastavnika.. Posvećenost stručnih resursa u opštini za profesionalni razvoj nastavnika i uključivanje svih nastavnika u obuku KRPC (kritičko razmišljanje u pisanju i čitanju) može pomoći da se poboljša kvalitet nastave. Izgradnjom radionica i kabineta za stručni rad u stručnom obrazovanju i blagovremenim prijemom novih nastavnika mogu se stvoriti mogućnosti za profesionalni razvoj nastavnika. Razmena metodičke prakse sa školama u inostranstvu i garancija MoU sa nadležnim organima za realizaciju stručne prakse mogu povećati iskustva i veštine nastavnika. Identifikovanje potreba nastavnika i izrada godišnjeg plana stručnog usavršavanja može pomoći u planiranju i sprovođenju neophodne obuke.

Međutim, postoje neki rizici koje treba uzeti u obzir. Nedostatak ljudskih kapaciteta za evaluaciju rada nastavnika i nedostatak školskog prostora su izazovi koji ograničavaju profesionalni razvoj nastavnika. Nezainteresovanost nastavnika za korišćenje tehnologije i nedostatak materijala za demonstraciju praktičnog rada su problemi koji zahtevaju rešenja. Nedostatak saradnje sa privatnim sektorom i biznisom i nedostatak prakse u odgovarajućim institucijama su izazovi koji ograničavaju iskustva i profesionalni razvoj učenika i nastavnika.

Ukratko, iako postoji mnogo značajnih uspeha u profesionalnom razvoju nastavnika u opštini Prizren, imperativ je adresirati postojeće slabosti i iskoristiti mogućnosti za poboljšanje.

Identifikovanim rizicima se mora pažljivo upravljati kako bi se osigurao pravičan, inkluzivan i kvalitetan obrazovni sistem za sve nastavnike i učenike.

Garancija kvaliteta

Uspešnost učenika u opštini Prizren je ključni pokazatelj uspeha obrazovnog sistema i uključuje niz faktora koji utiču na akademski i lični razvoj učenika. Snažan odnos između nastavnika i učenika, kroz kontinuiranu komunikaciju i saradnju, stvorio je dobru atmosferu u učionici i zdrave međuljudske odnose. Razmena informacija između učenika i pod nadzorom nastavnika povećala je interakciju i unapredila proces učenja.

Jedan od glavnih uspeha je realizacija integrisane nastave po nastavnom planu i programu, zasnovanoj na ovladavanju kompetencijama kako bi se učenici pripremili za izazove XXI veka. Podrška aktivnostima Saveta učenika i organizovanje školskih i opštinskih takmičenja, kao što su olimpijade iz matematike i fizike, motivisale su učenike i promovisale akademsku izvrsnost. Učešće na međunarodnim takmičenjima i podrška IA sa opštinskim timom OKK trenera za RNK stvorili su prilike za učenike da pokažu svoje veštine u širem kontekstu i steknu međunarodno iskustvo.

Glavni izazovi:

- Određivanje modaliteta za ad-hoc angažovanje obrazovnog osoblja
- Korišćenje digitalne tehnologije za unapređenje usluga i kvaliteta u obrazovanju, u skladu sa trendovima digitalne transformacije
- Neprilagođavanje nastavne tehnike za realizaciju nastave
- Nedoslednost u korišćenju nastavnih tehnika
- Niska posvećenost učenika učenju, a i roditelja praćenju uspeha svoje dece
- Nepodsticanje analize i kritičkog mišljenja kod učenika

Međutim, i dalje postoje slabosti koje utiču na učinak učenika. Usklađenost nadležnosti između ODO i različitih odeljenja koja potiču iz opštine je slaba, a neophodno je povećanje partnerstva/saradnje sa akcionarima (zainteresovanim stranama). Izgradnja kapaciteta i stvaranje mehanizama za privlačenje/apsorbovanje sredstava od donatora i preduzeća je oblast koja zahteva poboljšanje. Štaviše, definisanje modaliteta za ad-hoc angažovanje obrazovnog osoblja i dizajn i operacionalizacija organizacione šeme su stalni izazovi. Upotreba digitalne tehnologije za poboljšanje usluga i kvaliteta u obrazovanju je i dalje ograničena, a postoji i nedostatak adekvatne obuke u određenim oblastima.

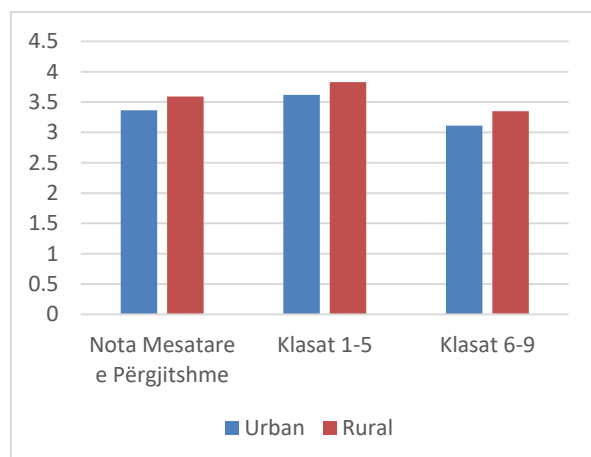
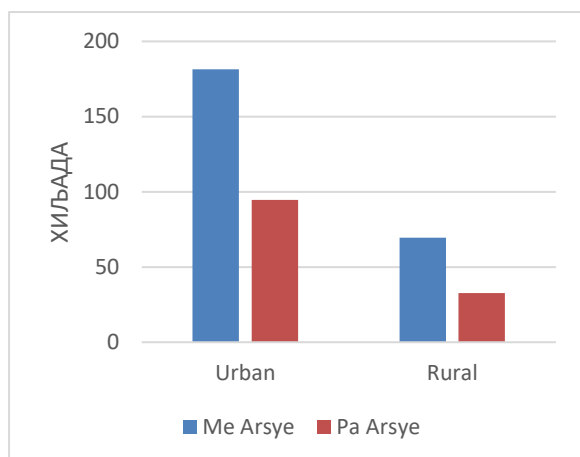
Zanemarivanje obuke od strane nastavnika koju pružaju NVO i nedostatak adekvatne saradnje stručnih aktiva u profesionalnom razvoju nastavnika su izazovi koji utiču na kvalitet nastave. Nedostatak školske obuke i nedostatak praktične primene stečenog znanja su slabosti koje zahtevaju rešenja. Neprilagođenost nastavnih tehnika za realizaciju nastavnog časa i nedoslednost u korišćenju nastavnih tehnika su izazovi koji utiču na efikasnost nastave.

Tabela 10. Indikatori kvaliteta obrazovanja po lokaciji škole i nivou razreda.

Kvalitet obrazovanja			
	Urbano	Seosko	Zajedničko
Ukupan prosek ocena	3.365	3.59	3.53
Razredi 1-5	3.62	3.83	3.77
Razredi 6-9	3.11	3.35	3.29

Prosečna ocena iz matematike	2.87	2.85	2.86
Ukupan broj izostanaka	275,881	102,226	378,107
S'razlogom	181,343	69,587	250,930
Bez razloga	94,538	32,639	127,177
Prosečan broj izostanaka po učeniku	7.5	6.5	14
S'razlogom	10	9	10
Bez razloga	5	4	5

Uprkos ovim izazovima, postoji mnogo mogućnosti za poboljšanje učinka učenika. Učenici ostvaruju svoje društvene i građanske odgovornosti u učionici, školi i zajednici, pomažući u razvijanju snažnog osećaja odgovornosti i građanskog angažmana. Postignuće i napredak učenika u savladavanju ishoda definisanih za nastavne oblasti ispunjava očekivanja postavljena Nacionalnim okvirom kurikuluma (NOK). Organizovanje aktivnosti u školama i opštinama za veće uključivanje učenika i njihovo angažovanje u vannastavnim aktivnostima može pomoći u razvoju njihovih opštih veština i promovisanju inkluzivnijeg i ravnopravnijeg obrazovanja.

Grafikon 7. Broj izostanaka prema razlozima Grafikon 8. Prosečne ocene po razredima

Identifikovanje individualnih sklonosti učenika i njihovo angažovanje tamo gde su najzainteresovaniji može pomoći u razvoju njihovog punog potencijala. Učenici i nastavnici treba da imaju mogućnosti da postanu vešti i umešni u korišćenju savremenih metoda podučavanja i učenja. Primena savremene tehnologije u školama iz oblasti informacionih tehnologija i uspešno funkcionisanje opštinskog tima za implementaciju KKK može pomoći poboljšanju kvaliteta nastave i učenja. Stvaranje opštinske baze podataka o stručnom usavršavanju nastavnika (SUN) i njena implementacija može obezbediti jasnu bazu podataka o potrebama i napredovanje u profesionalnom razvoju.

Međutim, postoje neki rizici koje treba uzeti u obzir. Upotreba telefona i neusklađenost udžbenika za postizanje rezultata kompetencija su izazovi koji utiču na kvalitet obrazovanja. Mali broj roditelja prisutnih u procesu planiranja nastavnog plana i programa u školama i neuzimanje u obzir talenata ili potencijala učenika u različitim oblastima predstavljaju izazove koji ograničavaju efikasnost obrazovnih reformi. Nedostatak znanja nastavnika za identifikaciju i rad sa darovitim učenicima doveo je do stagnacije u napredovanju i razvoju učenika.

Ukratko, iako postoji mnogo značajnih uspeha u radu učenika u opštini Prizren, imperativ je da se adresiraju postojeće slabosti i iskoriste mogućnosti za poboljšanje. Identifikovanim

rizicima se mora pažljivo upravljati kako bi se osigurao pravičan, inkluzivan i kvalitetan obrazovni sistem za sve učenike.

Rano obrazovanje

Sistem ranog obrazovanja u opštini Prizren je ostvario značajan napredak, pokazujući uspehe u nekoliko ključnih oblasti, ali se takođe suočava sa značajnim izazovima koji zahtevaju održiva rešenja. Jedna od prednosti je kvalitetna i efikasna saradnja između glavnih aktera, uključujući javno-privatna partnerstva i ustanove predškolskog obrazovanja. Podsticanje otvaranja novih institucija kroz identifikaciju javnih prostora i kreiranje ponuda za operatore je bio važan korak ka proširenju obrazovnih kapaciteta. Štaviše, posvećenost MONT/SPI za licenciranje ustanova predškolskog obrazovanja (IPEP) i olakšavanje procesa licenciranja poboljšali su standarde i bezbednost u ovim institucijama. Mehanizmi izveštavanja i odgovornosti IPEP-a obezbeđuju kontinuirano upravljanje i kontrolu kvaliteta pruženih usluga.

Glavni izazovi:

- Nedostatak odgovarajućih javnih prostora
- Složen i birokratski proces licenciranja
- Nedovoljna uključenost marginalizovanih grupa
- Nedostatak dovoljnih sredstava
- Otpor zajednice
- Sporost birokratskih procesa

Organizovanje kampanja podizanja svesti o važnosti obrazovanja u ranom detinjstvu, koje uključuju i marginalizovane grupe, je još jedna važna prednost. Ove kampanje imaju za cilj da povećaju svest i inkluziju ovih grupa, sprečavajući napuštanje škole i pomažući u integraciji repatriраних лица. Saradnja sa nevladinim organizacijama (NVO) na povećanju inkluzije dece iz marginalizovanih grupa je pozitivan korak ka inkluzivnom i pravičnom obrazovanju. Saradnja sa privatnim ustanovama za rano obrazovanje, kroz organizovanje zajedničkih aktivnosti i održavanja redovnih sastanaka, povećava kvalitet obrazovnih usluga i pomaže u razmeni dobrih iskustava.

Jedna od glavnih slabosti je nedostatak odgovarajućih javnih prostora za ustanove ranog obrazovanja. Identifikacija i prilagođavanje ovih prostora zahteva vreme i resurse, što može da ometa brzo širenje obrazovnih kapaciteta. Proces licenciranja za nove institucije je složen i birokratski, što stvara izazove za ubrzavanje ovog procesa i osiguravanje da sve institucije ispune neophodne standarde. Nedovoljna uključenost marginalizovanih grupa u obrazovni sistem ostaje problem koji zahteva kontinuitet i koordinisane napore za postizanje željenih rezultata.

Tabela 11. Broj javnih i privatnih predškolskih ustanova i broj dece koja pohađaju predškolsko vaspitanje i obrazovanje, uključujući i decu sa posebnim potrebama.

Predškolske ustanove	Broj	Broj dece			Broj dece sa posebnim potrebama		
		M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno

Javne	1563	807	749	1556	6	1	7
Privatne	238	121	116	237	1	0	1
Ukupno	1801	928	865	1793	7	1	8

Postoji mnogo mogućnosti za poboljšanje ranog obrazovanja. Širenje javno-privatnog partnerstva može stvoriti više ustanova za rano obrazovanje i povećati postojeće kapacitete, poboljšavajući pristup obrazovanju za svu djecu. Poboljšanje procesa licenciranja za nove institucije može povećati kvalitet i sigurnost u ranom obrazovanju. Kampanje podizanja svesti o važnosti ranog obrazovanja mogu poboljšati uključivanje zajednice i povećati podršku obrazovnim programima. Saradnja sa medijima, nevladinim organizacijama i verskim institucijama može pomoći u širenju informacija i stvaranju nove kulture koja vrednuje i podržava rano obrazovanje.

Međutim, postoje neke pretnje koje treba razmotriti. Nedostatak dovoljnih sredstava za podršku širenju i unapređenju ustanova ranog obrazovanja jedna je od glavnih prijetnji. Bez stabilne finansijske podrške, mnoge od planiranih inicijativa mogu ostati nerealizovane. U nekim slučajevima može postojati otpor zajednice da se inkorporiraju nove promene ili da se marginalizovane grupe prime u postojeće institucije, ometajući napore za inkluzivno i ravnopravno obrazovanje. Složenost i sporost birokratskih procesa za licenciranje i otvaranje novih institucija može biti ozbiljna prepreka za napredak ranog obrazovanja. Da bi se ovo rešilo, potrebna je reforma administrativnih procesa kako bi se ti procesi olakšali i ubrzali.

Ukratko, rano obrazovanje u opštini Prizren ima veliki potencijal za unapređenje i proširenje, korišćenjem javno-privatnog partnerstva i unapređenjem svesti zajednice. Međutim, imperativ je adresirati postojeće slabosti i upravljati rizicima kako bi se osigurao pravičan, inkluzivan i kvalitetan obrazovni sistem za svu decu. Koordinisani naponi da se poboljšaju birokratski procesi, obezbedi održiva finansijska podrška i poveća svest zajednice će pomoći u postizanju ciljeva ranog obrazovanja u opštini Prizren.

Stručno obrazovanje

Stručno obrazovanje u opštini Prizren je pokazalo značajan napredak, uključujući posvećenost boljoj povezanosti sa tržištem rada i poboljšanju mogućnosti registracije u različitim profilima. Osmišljavanje planova za promociju ovih profila, organizovanje javnih događaja kao što su „Dani otvorenih vrata“ i promocija web stranica stručnih škola i društvenih mreža pomogli su unapređenju svesti i upisu učenika. Ove mere ne samo da povećavaju vidljivost stručnih programa, već i pomažu da se studenti orijentišu na karijere koje odgovaraju potrebama tržišta rada.

Drugi važan aspekt je revizija profila i kvota za upis u stručno obrazovanje, što se obezbeđuje kroz analizu tržišta rada i konsultacije sa organizacijama i udruženjima poslodavaca. Izrada planova strukture profila i određivanje kvota za registraciju pomažu u orijentaciji učenika ka najtraženijim profesijama. Obezbeđivanje stručnog okvira za nove profile kroz restrukturiranje garantuje kvalitet nastave i usklađenost sa potrebama tržišta.

Organizacija karijernog vođenja i savetovanja u školama je još jedna važna snaga sistema stručnog obrazovanja u Prizrenu. Sponzorisanje nastavnika za sprovođenje specijalizovane

obuke i regrutovanje savetnika za karijeru pomažu da se učenici usmere u njihovom izboru karijere, pružajući stalnu podršku i smernice tokom celog obrazovnog procesa.

Ključni element profesionalnog obrazovanja je izgradnja čvrstih veza sa poslovnom zajednicom za obavljanje profesionalne prakse. Zaključivanje sporazuma sa udruženjima poslodavaca, identifikacija preduzeća koja su spremna da prihvate pripravnike i potpisivanje memoranduma o razumevanju sa preduzećima su važni koraci koji obezbeđuju praktične prilike za pripravnike. Ova praktična iskustva poboljšavaju njihove veštine i čine ih spremnijima za tržište rada nakon diplomiranja.

Međutim, postoje neke slabosti koje utiču na kvalitet stručnog obrazovanja. Nedostatak infrastrukture i resursa potrebnih za podršku stručnom obrazovanju ostaje veliki izazov. Stručnim školama je često potrebna moderna oprema i materijali kako bi pružili kvalitetnu nastavu i ispunili zahteve tržišta rada. Nedovoljna uključenost zajednice i nedostatak bliske saradnje sa privatnim sektorom mogu ograničiti mogućnosti za profesionalnu praksu i razvoj praktičnih veština učenika. Druga slabost je nedostatak kontinuirane i specijalizovane obuke nastavnika, što može negativno uticati na kvalitet nastave i pripremu učenika za tržište rada.

Međutim, postoje velike mogućnosti za unapređenje stručnog obrazovanja. Proširivanje partnerstava sa preduzećima i poboljšanje procesa za promovisanje profila stručnog obrazovanja i karijerno vođenje mogu povećati svest i privući mlade učenike. Organizovanje javnih događaja, izrada kreativnih informativnih materijala, unapređenje sajtova stručnih škola i društvenih mreža doprineće povećanju upisa i interesovanja za ove programe. Ulaganja u infrastrukturu i resurse stručnih škola su od suštinskog značaja za poboljšanje kvaliteta nastave i pripremu učenika za tržište rada. Obezbeđenje savremene opreme i nastavnog materijala pomoći će da se učenici bolje pripreme za profesionalne izazove.

Međutim, postoje neke pretnje koje treba razmotriti. Jedna od glavnih pretnji je nedostatak održive finansijske podrške za podršku širenju i unapređenju stručnog obrazovanja. Bez dovoljnih sredstava, mnoge od planiranih inicijativa i projekata mogu ostati nerealizovane, čime se ograničava razvoj stručnog obrazovanja. Otpor predloženim promenama i poboljšanjima u sistemu stručnog obrazovanja može doći od zajednice, nastavnika ili postojećih institucija, ometajući napredak i inovacije u ovoj oblasti. Neočekivane promene na tržištu rada mogu stvoriti izazove za prilagođavanje programa stručnog obrazovanja, zahtevajući brz i fleksibilan odgovor kako bi se osiguralo da ovi programi ostanu relevantni i traženi.

Ukratko, stručno obrazovanje u opštini Prizren ima veliki potencijal za unapređenje i razvoj kroz bolje povezivanje sa tržištem rada, promociju novih profila i izgradnju jakih veza sa poslovnom zajednicom. Neophodno je adresirati postojeće slabosti i upravljati pretnjama kako bi se obezbedio pravičan, inkluzivan i kvalitetan sistem stručnog obrazovanja koji zadovoljava potrebe tržišta rada i priprema učenike za uspešnu karijeru.

3. Strateški pristup

3.1. Vizija i misija

Vizija je odraz stanja koje želimo da vidimo u sredini u kojoj živimo, odnosno u opštini Prizren. Kao takva, vizija se ne odnosi samo na obrazovni sistem, već na željenu situaciju na koju obrazovni sistem utiče. Polazna tačka za formulisanje vizije plana razvoja obrazovanja bio je „Plan razvoja opštine Prizren 2013-2015“, dokument koji je izradila Opština Prizren koji je odredio pravac razvoja opštine u svim sferama života. . Ovaj razvojni plan predstavlja krovni okvir za sektorske strategije, kao što je plan razvoja obrazovanja, pa se njegova misija uzima kao osnova za izradu vizije svake od sektorskih strategija. Kao smernica za izradu vizije uzet je i „Plan razvoja Uprave za obrazovanje 2014-2016“, kojim je predstavljen strateški dokument za određivanje pravca razvoja obrazovanja u opštini. Kao nastavak prethodnih planova i definisanje njihovih strateških ciljeva, definisana je vizija Plana razvoja obrazovanja za opštinu Prizren 2025-2027.

Vizija: Građani pripremljeni sa navikama celoživotnog učenja, opremljeni kompetencijama i vrednostima aktivnog građanstva, koji doprinose održivom ekonomskom, društvenom i kulturnom razvoju.

Razvoj ljudskih resursa je ključ za povećanje blagostanja i poboljšanje uslova života, dok je obrazovanje ključ za razvoj ljudskih resursa. Iz tog razloga, Opština Prizren preuzima obaveze koje su, u vezi sa razvojem obrazovnog sistema koje doprinose ostvarivanju vizije, sažete u misiji Razvojnog plana.

Misija: Sveobuhvatan i odgovoran sistem obrazovanja, sa kvalitetnim upravljanjem i pripremljenim nastavnicima, sa kreativnim okruženjem i uslovima koji obezbeđuju kvalitetno obrazovanje i vaspitanje dece.

Opština je odgovorna za pružanje preduniverzitetskog obrazovanja, stoga se obavezuje da će izgraditi sistem kvalitetnog upravljanja kroz stvaranje transparentnih i odgovornih mehanizama. Imajući u vidu da je stručna sprema nastavnika preduslov za povećanje kvaliteta, opština će se fokusirati na izgradnju stručnih kapaciteta nastavnika u skladu sa najnovijim dostignućima u oblasti obrazovanja. Priprema sredine kroz infrastrukturne intervencije stvara uslove za kvalitetno obrazovanje dece.

Izjava o misiji – „sveobuhvatan i odgovoran sistem obrazovanja“ – uključuje i komponentu kvalitetnog upravljanja i inkluzivnosti. Dakle, opština preuzima odgovornost za kvalitetno upravljanje, u meri u kojoj to zavisi od opštine. U međuvremenu, odgovornost za inkluzivnost pripada opštini uprkos činjenici da ponekad zavisi od društveno-ekonomskih okolnosti koje su van kontrole opštine.

3.2. Strateški ciljevi i mere

Plan razvoja obrazovanja za 2025-2027 ima sedam strateških ciljeva, po jedan za svaku oblast analize, kao što je prikazano u tabeli ispod.

Tabela 12. Strateške oblasti i ciljevi

Oblast	Strateški cilj
1. Rukovođenje i upravljanje školama	SC 1. Kvalitetno upravljanje, rukovođenje i upravljanje u svim obrazovnim ustanovama opštine
2. Školska kultura i okruženje	SC 2. Školsko okruženje pogodno za razvoj procesa učenja i vannastavnih aktivnosti
3. Nastava i učenje	SC 3. Značajno poboljšanje kvaliteta nastave i učenja u školama
4. Stručno usavršavanje nastavnika	SC 4. Kontinuirana izgradnja kapaciteta za kvalitetnu nastavu
5. Osiguranje kvaliteta	SC 5. Kontinuirano unapređenje kvaliteta nastave i učenja u školama
6. Rano obrazovanje	SC 6. Kvalitetna i efikasna saradnja između učesnika u ranom obrazovanju
7. Stručno obrazovanje	SC 7. Bolja povezanost stručnog obrazovanja sa tržištem rada

Svaki od strateških ciljeva je podjeljen na mere koje predstavljaju neophodne aktivnosti koje se moraju preduzeti da bi se oni postigli. Postoji ukupno 29 različitih mera koje su razrađene u nastavku.

3.2.1. Rukovodstvo i upravljanje školama

Strateški cilj 1. Kvalitetno upravljanje, rukovođenje i menadžiranje u svim obrazovno - vaspitnim institucijama opštine

Kvalitetno upravljanje, rukovođenje i menadžiranje u obrazovno-vaspitnim institucijama opštine su suštinski elementi za obezbeđivanje visokog i održivog obrazovanja za sve učenike. Ovaj proces počinje operacionalizacijom i osnaživanjem upravnih saveta škola, koji uključuju predstavnike nastavnika, roditelja, učenika i lokalne zajednice. Ovi saveti igraju ključnu ulogu u donošenju odluka i nadzoru, obezbeđujući transparentnost i široku uključenost. Da bi se unapredio kvalitet obrazovanja, neophodno je podizanje kapaciteta za liderstvo i upravljanje. Ovo se postiže kontinuiranom obukom za direktore i rukovodeće osoblje škola, opremajući ih veštinama i znanjem potrebnim za efikasno rukovođenje i upravljanje. Jaka struktura za efikasno upravljanje obrazovanjem u Opštinskoj direkciji za obrazovanje (ODO) je takođe neophodna. Ovo uključuje jasno definisanje uloga i odgovornosti, uspostavljanje standardizovanih procedura i obezbeđivanje neophodnih resursa za efektivno sprovođenje obrazovnih politika. Stvaranje mehanizama za evaluaciju i stimulisanje školskih liderskih struktura je važan korak za motivisanje i podršku školskih lidera. Ovi mehanizmi uključuju razvoj sistema za ocenjivanje učinka, pružanje redovnih i objektivnih povratnih informacija i pružanje podsticaja kao što su napredovanje u karijeri, finansijske nagrade i javno priznanje. Pregled i racionalizacija mreže škola u opštini je još jedan ključni aspekt za efikasno korišćenje resursa i poboljšanje kvaliteta obrazovanja. Ovo uključuje analizu broja škola, njihovu geografsku rasprostranjenost i njihovi kapaciteti kako bi se uverili da svaka škola može da pruži kvalitetno i održivo obrazovanje za učenike. U zaključku, kvalitetno upravljanje, liderstvo i rukovođenje u obrazovnim institucijama opštine zahtevaju integrisan i koordinisan pristup koji obuhvata uključivanje zajednice, izgradnju kapaciteta, izgradnju efikasnih struktura i stvaranje održivih mehanizama za evaluaciju i stimulaciju. Ovi naponi imaju za cilj da osiguraju da svaka škola funkcioniše optimalno i pruži kvalitetno obrazovanje svim učenicima.

Mere

Funkcionalizacija i osnaživanje upravnih školskih saveta

Da bi se obezbedilo dobro upravljanje i efikasno rukovođenje u školama, od suštinske je važnosti da se operacionalizuju i ojačaju upravni saveti. Ovi saveti bi trebalo da uključuju predstavnike nastavnika, roditelja, učenika i lokalne zajednice, čime bi se obezbedila široka osnova za pravedno donošenje odluka i nadzor.

Podizanje kapaciteta za liderstvo i upravljanje

Poboljšanje kvaliteta obrazovanja zahteva izgradnju kapaciteta za liderstvo i upravljanje. Ovo se može postići kroz stalnu obuku za direktore i rukovodeće osoblje škola, opremajući ih veštinama i znanjem potrebnim za efikasno rukovođenje i upravljanje.

Izgradnja strukture za efikasno upravljanje obrazovanjem u ODO

Izgradnja jake strukture za efikasno upravljanje obrazovanjem u Opštinskoj direkciji za obrazovanje (ODO) je neophodna. Ovo uključuje jasno definisanje uloga i odgovornosti,

uspostavljanje standardizovanih procedura i obezbeđivanje neophodnih resursa za delotvorno sprovođenje obrazovnih politika.

Stvaranje mehanizama za vrednovanje i stimulisanje školskih rukovodećih struktura

Da bi se motivisali i podržali rukovodioci škola, neophodno je kreirati mehanizme evaluacije i stimulacije. Ovo uključuje razvoj sistema za ocenjivanje rada koji uključuju redovne i objektivne povratne informacije i pružanje podsticaja kao što su napredovanje u karijeri, finansijske nagrade i javno priznanje.

Pregled i racionalizacija mreže škola u opštini

Preispitivanje i racionalizacija školske mreže je važan korak da se obezbedi efikasno korišćenje resursa i unapredi kvalitet obrazovanja. Ovaj proces uključuje analizu broja škola, njihovu geografsku rasprostranjenost i njihove kapacitete, kako bi se osiguralo da svaka škola može da pruži kvalitetno i održivo obrazovanje za učenike.

Baveći se ovim aspektima, obrazovno-vaspitne institucije opštine mogu ostvariti kvalitetno upravljanje, rukovođenje i menadžiranje, što će pozitivno uticati na opšti kvalitet obrazovanja i razvoj učenika.

3.2.2. Kultura i školsko okruženje

Strateški cilj 2. Školsko okruženje pogodno za razvoj procesa učenja i vannastavnih aktivnosti

Stvaranje školskog okruženja pogodnog za razvoj procesa učenja i vannastavnih aktivnosti je od suštinskog značaja za obezbeđivanje kvalitetnog obrazovanja i bogatog iskustva za učenike. Ovo okruženje znači bezbedno, dobro održavano okruženje opremljeno neophodnom infrastrukturu koja podržava ne samo učenje, već i fizički i emocionalni razvoj učenika. Kultura i školsko okruženje obuhvataju atmosferu, vrednosti, norme i dinamiku koji karakterišu školu. Ovo uključuje sve aspekte školskog života, kao što su ponašanja i odnosi između učenika, akademskog i administrativnog osoblja, kao i prakse i rituali koji se koriste u školi. Školska kultura određuje kako se pojedinci osećaju, misle i ponašaju u školi. Ovo može uključivati zajedničke vrednosti kao što su poštovanje, posvećenost učenju, prihvaćena različitost i saradnja. Školska kultura takođe može uticati na nivo motivacije učenika i školskog osoblja, njihovu percepciju bezbednosti i posvećenost obrazovanju. Školsko okruženje uključuje fizičke i percipirane aspekte školskog okruženja. Ovo uključuje fizičku infrastrukturu (kao što su učionice, hodnici, sportski tereni), bezbednosne uslove, korišćene tehnologije i organizaciju prostora za učenje i druge aktivnosti. Školsko okruženje takođe uključuje emocionalne i socijalne aspekte okruženja, povezujući odnose između učenika i osoblja i uticaj ovih odnosa sa generalnog aspekta škole. Kultura i školsko okruženje su dva važna koncepta koja oblikuju život i iskustvo u školi, utičući na motivaciju, akademski uspeh i pripremu za život van škole učenika i školskog osoblja.

Mere

Analiza stanja bezbednosti u školama i preduzimanje mera za zadovoljavanje najprioritetnijih potreba

Prvo, analiza bezbednosne situacije u školama je prvi i najvažniji korak. Ovo uključuje procenu potencijalnih rizika i identifikovanje problematičnih oblasti koje zahtevaju hitnu intervenciju. Nakon identifikovanja ovih pitanja, treba preduzeti mere za zadovoljavanje najprioritetnijih potreba, kao što je poboljšanje fizičke bezbednosti, instaliranje sistema za praćenje i obezbeđivanje adekvatnih uslova za evakuaciju u slučaju hitne situacije.

Izgradnja terena i sala za fizičko vaspitanje

Izgradnja terena i sala za fizičko vaspitanje je još jedna važna komponenta za stvaranje odgovarajućeg školskog okruženja. Prostori posvećeni fizičkom vaspitanju ne samo da promovišu zdrav način života učenika, već i podržavaju njihov fizički i emocionalni razvoj. Ulaganje u sportske terene i sale za fizičko vaspitanje trebalo bi da bude prioritet svake škole, obezbeđujući da učenici imaju pristup kvalitetnoj infrastrukturi za sportsko-rekreativne aktivnosti.

Izrada Plana za tehničko održavanje škola

Da bi školske zgrade uvek bile u dobrom stanju i bezbedne za upotrebu, potrebno je izraditi plan tehničkog održavanja. Ovaj plan treba da uključi redovne inspekcije, neophodne popravke i periodične nadogradnje infrastrukture. Redovno tehničko održavanje obezbeđuje da škole rade bez prekida i da su prostorije uvek čiste, bezbedne i pogodne za proces učenja i vannastavne aktivnosti.

Ukratko, stvaranje školskog ambijenta pogodnog za razvoj procesa učenja i vannastavnih aktivnosti zahteva sveobuhvatan pristup koji podrazumeva unapređenje bezbednosti, izgradnju neophodne infrastrukture za fizičko vaspitanje i redovno tehničko održavanje škola. Ove mere će obezbediti bezbedno, zdravo i motivisano okruženje za učenike i na taj način podržati njihov akademski uspeh i puni lični razvoj.

3.2.3. Nastava i učenje

Strateški cilj 3. Značajno poboljšanje kvaliteta nastave i učenja u školama

Unapređenje kvaliteta nastave i učenja u školama je osnovni cilj da se obezbedi kvalitetno i odgovarajuće obrazovanje za sve učenike. To uključuje korišćenje inovativnih nastavnih metoda, poboljšanje školske infrastrukture i razvoj kapaciteta nastavnika i akademskog osoblja.

Važan deo unapređenja kvaliteta nastave predstavlja korišćenje različitih nastavnih metoda koje podstiču aktivno angažovanje učenika u nastavi. Ovo uključuje upotrebu informacione i komunikacione tehnologije (IKT) za poboljšanje pristupa i efikasnosti učenja. Takođe, korišćenje aktivnih nastavnih metoda, kao što su grupne diskusije, projekti zasnovani na istraživanju i praktične radionice, pomažu da se poveća interesovanje i motivacija učenika.

Da bi se poboljšao kvalitet učenja, važno je imati trajni fokus na pripremu i obuku nastavnika. Kontinuirano stručno usavršavanje i razvoj nastavnika u novim nastavnim metodama i korišćenje savremene tehnologije doprinosi unapređenju njihovih sposobnosti za učenje i vođenje efektivne nastave.

Pored toga, prioritet je poboljšana školska infrastruktura. Dobri fizički i tehnološki uslovi u školi obezbeđuju pogodno okruženje za nastavu i nove načine učenja. Ovo uključuje

modernizaciju učionica, biblioteka, laboratorija i sportskih terena kako bi se zadovoljile potrebe učenika u bezbednom i posvećenom okruženju za učenje.

U zaključku, unapređenje kvaliteta nastave i učenja zahteva zajedničku posvećenost svih učesnika škole – od nastavnika i administrativnog osoblja do učenika i roditelja. Ako se uspešno primeni, ovo unapređenje će pomoći u ispunjavanju cilja kvalitetnog obrazovanja koje priprema učenike za životne izazove i za njihov doprinos društvu.

Mere

Jačanje modela „zajednica zajedničkog učenja“.

Ovaj koncept uključuje stvaranje okruženja u kojem nastavnici, učenici, roditelji i drugo školsko osoblje sarađuju kako bi poboljšali proces učenja. Podstičući saradnju i efikasnu komunikaciju među njima, ova strategija pomaže u povećanju angažovanja studenata i poboljšanju njihovog akademskog učinka.

Opremanje škola IKT alatima i lokalnim mrežama:

Informacione i komunikacione tehnologije (IKT) nude velike mogućnosti za unapređenje nastave i učenja. Opremanje škola savremenom IKT opremom, kao što su računari, tableti i pristup Internetu, pomaže u povećanju pristupa učenika novim resursima za učenje i razvijanju njihovih veština u korišćenju tehnologije.

Snabdevanje škola elementarnim sredstvima za konkretizaciju (0-5):

Elementarna sredstva konkretizacije, kao što su edukativne igre, likovni materijali i knjige za čitanje, pružaju bogatu i podsticajnu sredinu za razvoj dece u ranom uzrastu. Ovi alati pomažu u razvoju motoričkih veština, jezičkih veština i kreativnosti dece.

Opremanje škola raznim laboratorijama:

Laboratorije za nauku, tehnologiju, inženjerstvo, matematiku i druge nauke pružaju praktično okruženje učenicima da eksperimentišu i primenjuju svoja teorijska znanja u praksi. Opremanje škola sa dobro održavanim laboratorijama opremljenim najnovijom tehnologijom osigurava bogato i motivirajuće nastavno iskustvo za učenike.

Ovi zajednički naponi na unapređenju kvaliteta nastave i učenja imaju za cilj stvaranje podsticajnog i pripremljenog okruženja za uspešan akademski i lični razvoj učenika u školama.

3.2.4. Stručno usavršavanje nastavnika

Strateški cilj 4. Kontinuirana izgradnja kapaciteta za kvalitetnu nastavu

Kontinuirana izgradnja kapaciteta za kvalitetnu nastavu je važan i trajan proces koji ima za cilj da unapredi veštine i učinak nastavnika i školskog osoblja kako bi se učenicima pružilo kvalitetno i odgovarajuće obrazovanje. Ovaj proces uključuje nekoliko aspekata i strategija koje unapređuju nastavne i profesionalne veštine celokupnog školskog osoblja.

Za početak, obuka i profesionalni razvoj su od suštinskog značaja za izgradnju kapaciteta nastavnika. Ovo uključuje periodičnu obuku o inovativnim nastavnim metodama, korišćenju informaciono-komunikacionih tehnologija (IKT), kao i strategije za upravljanje razredima i podršku učenicima sa posebnim potrebama. Kontinuirana obuka promoviše rast kompetencija

i osigurava da su nastavnici spremni da se suoče sa novim izazovima i koriste napredne nastavne metode.

Takođe, razmena dobrih praksi i saradnja između nastavnika i škola je još jedan ključni aspekt. Deleći iskustva i efektivne strategije podučavanja, nastavnici imaju priliku da uče jedni od drugih i razvijaju zajedničku nastavnu kulturu u školskoj zajednici. Ovo uključuje organizovanje radionica, stručnih sastanaka i platformi za razmenu znanja i novih ideja.

Drugi element koji pomaže u izgradnji kapaciteta za kvalitetnu nastavu je korišćenje ocenjivanja i pregleda nastave. Uspostavljanje mehanizama za redovno vrednovanje rada nastavnika i učenika pomaže da se identifikuju oblasti za poboljšanje i da se koriste odgovarajuće strategije za povećanje kvaliteta nastave i učenja kroz reviziju nastavnog plana i programa i korišćenih metoda.

Kontinuirana izgradnja kapaciteta za kvalitetnu nastavu je dinamičan i stalan proces koji uključuje obuku, saradnju i upotrebu mehanizama ocenjivanja kako bi se osiguralo kvalitetno i relevantno obrazovanje za sve učenike kroz inovacije i kontinuirano poboljšanje.

Mere

Identifikacija potreba nastavnika za obukom

Za početak, važno je identifikovati potrebe nastavnika za obukom. Ovaj proces obezbeđuje da obuka bude odgovarajuća i da se bavi konkretnim potrebama nastavnika, uključujući razvoj novih nastavnih veština, korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija (IKT) i upravljanje razredom.

Organizacija obuka na opštinskom i školskom nivou

Organizovanje opštinskih obuka zasnovanih na školama pruža mogućnosti nastavnicima da unaprede svoje veštine u poznatom i pogodnom okruženju. Ovo takođe podstiče saradnju i razmenu iskustava između različitih nastavnika.

Podsticanje praćenja i razmene iskustava među kolegama

Razmena iskustava i kontinuirano praćenje nastavne prakse doprinosi povećanju kvaliteta nastave. To se može uraditi kroz radne grupe, stručne sastanke i platforme za razmenu znanja i uspešnih strategija.

Osnivanje Didaktičkog centra i podrška centra za stručno usavršavanje

Didaktički centri pružaju alate i resurse za kontinuirano unapređenje veština nastavnika. Kroz obuku, naučno istraživanje i razvoj ažuriranih nastavnih planova i programa, didaktički centri podržavaju profesionalni razvoj nastavnika i unapređenje kvaliteta nastave u njihovim školama.

Stvaranje efikasnih mehanizama za finansiranje stručnog usavršavanja nastavnika

Sigurno i održivo finansiranje profesionalnog razvoja nastavnika osigurava da su programi i obuka kontinuirani i da odgovaraju potrebama škola i nastavnika.

Zalaganje direktora škola za kontinuirano praćenje rada nastavnika u pogledu primene savremenih metodologija

Direktori škola imaju ključnu ulogu u obezbeđivanju kvaliteta školske nastave. Oni treba da stalno prate nastavnu praksu nastavnika i podstiču upotrebu najnovijih i najboljih nastavnih metodologija.

Podizanje školskih kapaciteta za evaluaciju rada nastavnika

Razvijanje veština direktora, stručnih saradnika i nastavnika za ocenjivanje rada nastavnika poboljšava transparentnost i odgovornost u nastavnom procesu.

Stvaranje funkcionalnih mehanizama za stimulisanje uspešnih nastavnika

Podsticanje i nagrađivanje uspešnih nastavnika kroz materijalne i nematerijalne podsticaje podstiče njihovu motivaciju i posvećenost unapređenju kvaliteta nastave i učenja.

3.2.5. Garancija kvaliteta

Strateški cilj 5. Kontinuirano unapređenje kvaliteta nastave i učenja u školama

Kontinuirano unapređenje kvaliteta nastave i učenja u školama je proces koji zahteva trajno angažovanje i punu posvećenost svih aktera obrazovanja. Ovaj proces uključuje širok spektar akcija i strategija kako bi se osiguralo najefikasnije i najprikladnije okruženje za učenje za učenike, pripremajući ih za budućnost i razvijajući njihove veštine na odgovarajući i inovativan način. Ključni aspekt unapređenja kvaliteta nastave je kontinuirano usavršavanje i profesionalni razvoj nastavnika. Kroz redovnu i odgovarajuću obuku, nastavnici unapređuju svoje nastavne veštine, uče o najnovijim metodama i koriste informaciono-komunikacione tehnologije (IKT) za unapređenje nastave i učenja. Koordinacija ovih obuka na školskom i opštinskom nivou obezbeđuje efikasno rešavanje potreba pojedinaca i škole uopšte. Takođe, još jedna važna komponenta je obezbeđivanje neophodne infrastrukture i školske opreme. Ovo podrazumeva obezbeđivanje savremenih IKT alata, dobro opremljenih laboratorija i neophodne opreme za predmet fizičkog vaspitanja. Dobra školska infrastruktura osigurava da nastavnici i učenici imaju dovoljno resursa da efikasno sprovedu učenje i istraživanje nauke i tehnologije. S druge strane, da bi se obezbedio kvalitet nastave, važno je izgraditi mehanizme za ocenjivanje i praćenje kvaliteta na nivou škole i opštine. Ovo uključuje redovnu procenu učinka nastavnika i učenika, kao i korišćenje povratnih informacija za poboljšanje nastavnih metoda i praksi. Kroz ove mehanizme, škole mogu podići standarde i osigurati da kvalitet nastave bude visok i prikladan za sve učenike. Da bi se stvorilo okruženje posvećeno unapređenju kvaliteta nastave, važno je osnažiti profesionalne aktere u školi i podstaći njihovu saradnju na profesionalnom nivou. Direktori škola i koordinatori za kvalitet imaju važnu ulogu u vođenju i podršci ovim naporima, obezbeđujući da svaka inicijativa i razvoj budu u skladu sa potrebama i zajedničkim ciljevima za kvalitetno obrazovanje.

Mere

Podrška školskim koordinatorima kvaliteta

Koordinatori kvaliteta igraju važnu ulogu u praćenju i unapređenju kvaliteta nastave na lokalnom nivou. Oni koordiniraju napore da poboljšaju nastavnu praksu i implementiraju standarde kvaliteta kroz obuku i podršku nastavnika.

Dodela sredstava za izgradnju, obnovu, proširenje i održavanje školske infrastrukture

Obezbeđivanje finansijskih sredstava za izgradnju i održavanje fizičke infrastrukture škola je ključno za stvaranje bezbednog i pogodnog okruženja za učenje. Ovo uključuje ulaganje u nove učionice, biblioteke, laboratorije i druga okruženja za učenje.

Snabdevanje škola računarima i IKT infrastrukturom i drugim neophodnim alatima

Informacione i komunikacione tehnologije (IKT) nude mnoge mogućnosti za unapređenje nastave i učenja. Opremanje škola računarima, pristupom Internetu i IKT platformama pomaže u povećanju pristupa učenika savremenim i efikasnim nastavnim resursima.

Školska oprema sa priborom za predmet fizičko vaspitanje

Zdravom i odgovarajućem fizičkom razvoju učenika doprinose odgovarajuća sredstva za fizičko vaspitanje, kao što su sportska oprema i različiti sportski rekviziti. Ovo uključuje obezbeđivanje alata za fizičke vežbe i sportske igre koje pomažu u motoričkom razvoju i opštem zdravlju učenika.

Izgradnja i jačanje mehanizama za osiguranje kvaliteta na školskom i opštinskom nivou

Primena sistema ocenjivanja kvaliteta i praćenje rada nastavnika i učenika obezbeđuje da kvalitet nastave ostane na visokom nivou. Ovo uključuje redovnu evaluaciju i reviziju nastavnog plana i programa, kao i korišćenje povratnih informacija za poboljšanje nastavnih metoda i strategija.

Jačanje stručnih sredstava u školama

Kontinuirano usavršavanje i stručno usavršavanje nastavnika i školskog osoblja doprinosi povećanju njihovih veština i kompetencija. Ovo uključuje razvijanje programa obuke koji odgovaraju specifičnim potrebama nastavnika i podržavanje upotrebe inovativnih i efikasnih nastavnih metoda.

3.2.6. Rano obrazovanje

Strateški cilj 6. Kvalitativna i efikasna saradnja između aktera u ranom obrazovanju

Da bismo ostvarili kvalitetnu i efikasnu saradnju između učesnika u ranom obrazovanju, važno je stvoriti okruženje posvećeno unapređenju kvaliteta i efikasnosti obrazovnih usluga za našu decu.

Kvalitetna i efikasna saradnja između aktera u ranom obrazovanju je suštinski deo napora da se obezbedi jaka i odgovarajuća obrazovna osnova za decu predškolskog uzrasta. Ova koordinirana i inkluzivna interakcija uključuje brojne aktere koji rade zajedno na postizanju zajedničkih obrazovnih ciljeva i poboljšanju kvaliteta obrazovnih usluga za našu decu. Kvalitetna saradnja počinje dobrom koordinacijom napora i zajedničkim planiranjem obrazovnih aktivnosti. Ključni akteri kao što su roditelji, nastavnici, školski administratori, lokalne vlasti i privatni sektor okupljaju se kroz otvorene dijaloge kako bi razvili zajedničke strategije i planove za poboljšanje obrazovne ponude. Efikasna saradnja osigurava da se finansijski i ljudski resursi koriste pametno i efikasno. Ovo uključuje zajednička ulaganja u infrastrukturu, tehnološku opremu, obuku za nastavnike i razvoj inovativnih nastavnih programa kako bi se ubrzao razvoj obrazovanja i povećao kvalitet učenja. Kvalitetna saradnja, takođe, podstiče unapređenje svesti i aktivno učešće roditelja i lokalne zajednice u vaspitno-obrazovnim procesima. Organizovanjem informativnih sastanaka, radionice za roditelje i učešćem u donošenju obrazovnih odluka, obezbeđujemo široku podršku i angažovanje zajednice u poboljšanju obrazovnih usluga za decu.

Mere

Podsticanje otvaranja ustanova predškolskog vaspitanja i obrazovanja kroz javno-privatna partnerstva

Javno-privatna partnerstva nude važnu priliku za proširenje pristupa predškolskom obrazovanju uključivanjem privatnog sektora. Ovo može uključivati subvencije, poreske olakšice ili drugu podršku privatnim organizacijama koje pružaju usluge predškolskog obrazovanja. Saradnja ovih partnerstava može povećati kapacitet i dostupnost mesta u predškolskim ustanovama.

Saradnja sa MONT/SPI za licenciranje PURO-a

Tesna saradnja sa organima za javno obrazovanje za licenciranje i regulisanje privatnih ustanova za rano obrazovanje osigurava da su minimalni obrazovni standardi ispunjeni i poštovani. To uključuje primenu bezbednosnih pravila, uslove životne sredine i kvalitet nastavnog plana i programa za decu.

Svest zajednice za inkluziju u ranom i predškolskom obrazovanju

Informisanje i podizanje svesti roditelja i zajednice o značaju predškolskog vaspitanja i obrazovanja pomaže u povećanju učešća i podrške ovoj kritičnoj fazi razvoja dece. Takve aktivnosti mogu uključivati informativne sastanke, kampanje podizanja svesti i aktivno učešće roditelja u obrazovnom procesu njihove dece.

Povećana saradnja sa privatnim ustanovama za rano obrazovanje

Povećanje saradnje sa privatnim ustanovama za rano obrazovanje poboljšava pristup i diverzifikuje obrazovnu ponudu za decu. Ovo može uključivati razmenu dobre prakse, obuku za nastavnike i koordinaciju nastavnih aktivnosti radi poboljšanja kvaliteta i efikasnosti nastave na svim nivoima.

3.2.6. Stručno obrazovanje

Strateški cilj 7. Bolja povezanost stručnog obrazovanja sa tržištem rada

Dobra veza između stručnog obrazovanja i tržišta rada je kritičan aspekt da se osigura da stručni programi i obuka obezbede veštine i znanja koja su potrebna u današnjem svetu rada. Institucije stručnog obrazovanja treba da budu uključene u stalne konsultacije sa industrijom i privatnim sektorom kako bi se identifikovale trenutne i buduće potrebe tržišta rada. Ovo uključuje identifikovanje oblasti brzog tehnološkog razvoja, kao i novih veština i kompetencija koje poslodavci traže. Na osnovu informacija koje prenosi tržište rada, institucije stručnog obrazovanja moraju da prilagode i razviju nastavne planove i programe kako bi ispunile ove zahteve. Ovo uključuje korišćenje odgovarajućih nastavnih metoda, obuku nastavnika i instruktora kako bi se osiguralo da imaju neophodna znanja i veštine da predaju relevantan i ažuran materijal u svojoj oblasti. Bliska saradnja sa industrijom i raznim organizacijama poslodavaca može uključivati radna mesta, posete radnom mestu, projekte saradnje i mogućnosti sigurnog zapošljavanja za studente nakon diplomiranja. Ovo pomaže da se studentima obezbedi bogato praktično iskustvo i trajno znanje, kao i da se obezbedi razvoj veština koje zahteva tržište rada. Institucije stručnog obrazovanja moraju imati mehanizme za vrednovanje i praćenje efikasnosti njihove obuke. Ovo uključuje procenu uticaja obuke na karijeru i razvoj učenika, kao i procenu uspešnosti pomaganja u postizanju postavljenih ciljeva

u pogledu prilagođavanja veština i očekivanja tržišta rada. Dobra povezanost stručnog obrazovanja sa tržištem rada ne samo da poboljšava mogućnosti zapošljavanja učenika, već doprinosi povećanju konkurentnosti privrede i njenom prilagođavanju globalnom razvoju tržišta rada. Ova saradnja može stvoriti snažnu mrežu saradnje između obrazovnog i poslovnog sektora, obezbeđujući da veštine i znanja koja su stekli studenti budu u skladu sa očekivanjima i zahtevima vremena.

Mere

Identifikacija potreba tržišta rada

Institucije stručnog obrazovanja treba da budu uključene u stalne konsultacije sa industrijom i privatnim sektorom kako bi se identifikovale trenutne i buduće potrebe tržišta rada. Ovo uključuje identifikovanje oblasti brzog tehnološkog razvoja, kao i novih veština i kompetencija koje poslodavci traže.

Adaptacija nastavnih planova i programa studija

Na osnovu informacija koje prenosi tržište rada, institucije stručnog obrazovanja moraju da prilagode i razviju nastavne planove i programe kako bi ispunile ove zahteve. Ovo uključuje korišćenje odgovarajućih nastavnih metoda, obuku nastavnika i instruktora kako bi se osiguralo da oni imaju neophodna znanja i veštine da nauče relevantan i noviji materijal u svojoj oblasti.

Aktivno učešće industrije u procesu učenja

Bliska saradnja sa industrijom i raznim organizacijama poslodavaca može uključivati radne prakse, posete radnom mestu, projekte saradnje i mogućnosti za sigurno zapošljavanja studenata nakon završetka studija. Ovo pomaže da se studentima obezbedi bogato praktično iskustvo i trajno znanje, kao i da se garantuje rast veština koje zahteva tržište rada.

Praćenje i evaluacija efikasnosti obuke

Institucije stručnog obrazovanja moraju imati mehanizme za vrednovanje i praćenje efikasnosti njihove obuke. Ovo uključuje procenu uticaja obuke na karijeru i razvoj studenata, kao i procenu uspešnosti pomaganja u postizanju ciljeva postavljenih u pogledu adekvatnosti veština i očekivanja tržišta rada.

3.3. Analiza rizika

Analiza rizika se vrši u cilju sprečavanja neočekivanih situacija koje bi mogle da ugroze sprovođenje strateškog plana i sadrži procenu mogućnosti nastanka rizika, uticaja koji taj rizik može imati, kao i razradu mera za sprečavanje ili minimiziranje rizika. Takva analiza je predstavljena u tabeli 7.

Procene su date prema strateškim ciljevima, izdvajajući tri nivoa verovatnoće nastanka rizika („mali”, „srednji” i „veliki”), kao i tri analogna nivoa uticaja koji takav rizik može imati na realizaciji plana razvoja („mali“, „srednji“, „veliki“).

Iz tabele se vidi da je posebno značajan rizik nedostatak podrške MONT-a za implementaciju novog nastavnog plana i programa, pošto je to potpuno nov pristup, o čemu nema iskustva na Kosovu. Takođe, postoji rizik od lošeg održavanja IKT opreme, što obezvređuje ulaganja u ovu oblast, jer se kupljena oprema ne može efikasno koristiti.

U svakoj situaciji, ODO mora da se pobrine da se analiza rizika pregleda u redovnim vremenskim intervalima, praveći odgovarajuće izmene i dodatke u njoj, tako da se rizik minimizira što je više moguće.

Tabela 13. Analiza rizika za Plan razvoja obrazovanja

Opasnost	Verovatno	Uticaj	Preventivne mere
	1- Mala 2- Prosek 3- Velika	1- Mali 2- Prosek 3- Veliki	
1.3. Izgradnja strukture za efikasno upravljanje obrazovanjem u ODO	2	3	Uključivanje opštinskih vlasti u proces razvoja nove strukture ODO
1.5. Pregled i racionalizacija mreže škola u opštini	1	3	Uključivanje izvršne vlasti opštine u početak implementacije mreže škola
2.1. Analiza stanja bezbednosti u školama i preduzimanje mera za zadovoljavanje najprioritetnijih potreba	2	2	Razmatranje svih aspekata bezbednosti, uključujući upravljanje hitnim medicinskim situacijama i prirodnim uzrocima
3.2. Opremanje škola IKT alatima i lokalnim mrežama	1	3	Ugradnja ograničavajućih filtera na IKT opremu
4.4. Osnivanje Didaktičkog centra i podrška centra za stručno usavršavanje i školama u kojima se organizuje SUN	2	3	Uključivanje izvršne vlasti opštine i drugih opštinskih organa u proces izbora lokacije za didaktički centar
4.5. Stvaranje efikasnih mehanizama za finansiranje SUN-a	2	2	Izrada povoljne politike za nastavnike za sufinansiranje stručnog usavršavanja
6.1 Podsticanje otvaranja ustanova predškolskog vaspitanja i obrazovanja kroz javno-privatna partnerstva			Veće uključivanje SIO i opštinskih vlasti

4. Akcioni plan i budžet

Akcioni plan i budžet izrađeni su za ceo period implementacije Plana razvoja obrazovanja, počev od 2025. godine pa do kraja 2027. godine. I akcioni plan i budžet su orijentacione prirode i treba ih razmotriti pre početka svake fiskalne godine. Takođe, pre početka svake fiskalne godine mora se sačiniti detaljan plan aktivnosti za tu godinu.

Neki troškovi za realizaciju razvojnog plana moraju biti pokriveni iz sopstvenih sredstava opštine, dok neki drugi iz budžeta Kosova ili donatora. Međutim, troškovi koji će biti pokriveni iz lokalnih sredstava treba da budu uključeni u budžet opštine za narednu godinu, dok za troškove koji bi trebalo da budu pokriveni sredstvima donatora treba saopštiti dotičnim donatorima. U sledećoj tabeli dat je pregled budžeta potrebnog za realizaciju Razvojnog plana opštine prema njegovih sedam strateških ciljeva.

Tabela 14. Rezime budžeta Plana razvoja obrazovanja

Oblast	Budžet			
	2025	2026	2027	Ukupno
1. Kvalitetno upravljanje, rukovođenje i menadžiranje u svim vaspitno-obrazovnim institucijama opštine	46.500,00 €	56.800,00 €	72.800,00 €	176 100,00 €
2. Školsko okruženje pogodno za razvoj nastavnog procesa i vannastavnih aktivnosti	397.000,00 €	391.000,00 €	2.191.000,00 €	2 979 000,00 €
3. Značajno unapređenje nastave i učenja u školama	361.000,00 €	375.000,00 €	375.000,00 €	1.111.000,00 €
4. Kontinuirana izgradnja kapaciteta za kvalitetnu nastavu	211.000,00 €	151.000,00 €	151.000,00 €	513.000,00 €
5. Kontinuirano unapređenje kvaliteta nastave i učenja u školama	180.000,00 €	206.000,00 €	237.200,00 €	623.200,00 €
6. Kvalitativna i efikasna saradnja između učesnika u ranom obrazovanju	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €	6.000,00 €
7. Bolja povezanost stručnog obrazovanja sa tržištem rada	21.500,00 €	21.500,00 €	21.500,00 €	64.500,00 €
	€1 219 000	€1 203 300	3 050 500 €	5 472 800 €

U nastavku je dat detaljan plan aktivnosti i procena budžetskih troškova prema ciljevima i merama plana razvoja obrazovanja.

Cilj 1: Kvalitetno upravljanje, rukovođenje i upravljanje u svim obrazovnim institucijama opštine

Mera 1.1		Funkcionalizacija i osnaživanje upravnih saveta škola									
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Institucija/ organizacija za podršku	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Ukupno
1.1.1	Osveženje članova upravnih odbora koji predstavljaju opštinu kroz utvrđivanje osnovnih kriterijuma od strane ODO	I - III 2025	ODO			0	0	0	0	0	0
1.1.2	Organizacija obuke za upravne odbore o osnovama menadžmenta (funkcije i nadležnosti) i upravljanja u obrazovanju, uključujući osnovno budžetiranje	Svake godine	Direktori škola	ODO	Ukupno 150 polaznika x 300 Eur	15000	15000	15000	0	0	45000
1.1.3	Stvaranje redovnog sistema izveštavanja za održavanje sastanaka upravnih odbora u školama	I - III 2025	Direktori škola	ODO		0	0	0	0	0	0
1.1.4	Stvaranje mehanizma za odgovornost u finansijama i budžetu	I - III 2025	ODO			0	0	0	0	0	0
1.1.5	Sastavljaju se uputstva za osoblje KDSHs-a	I - III 2025	ODO	Donatori NVO	Angažovanje konsultanta x 1200 Eur Izdavanje vodiča 500 komada x 3 Eur = 1.500 Eur	2700	0	0	0	0	2700

1.1.6	Motivacija roditelja za učešće u ŠUO	III, X svake godine	ODO	Donatori NVO-e	2 kampanje godišnje x 300 Eur po kampanji	600	600	600	0	0	1800
1.1.7	Odabir roditelja u ŠUO prema definisanim kriterijumima (uspešnost, autoritet, mreža, nacionalna pripadnost u školama sa više jezika nastave, preduzetništvo, vreme predviđeno za učešće)	I - III 2025	ODO			0	0	0	0	0	0
1.1.8	Dodela resursa za ŠUO (prostor i IT)	I - III 2025	ODO	Opština Donatori NVO	Preporučuje se prostor posvećen Didaktičkom centru 3.000 Eur (računari, stolovi itd.)	3000	0	0	0	0	3000
1.1.9	Umrežavanje ŠUO škola	Od IX 2025	Škole	ODO		0	0	0	0	0	0
1.1.10	Obezbeđivanje učešća ŠUO na školskim sastancima i aktivnostima	Od I 2025	Škole	ODO		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 1.1						21300	15600	15600	0	0	52500
Mera 1.2	Izgradnja kapaciteta za liderstvo i upravljanje										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Institucija/ organizacija za podršku	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
1.2.1	Izbor obrazovnog osoblja za obuku o rukovođenju u obrazovanju	Od IV 2025	Škola	ODO		0	0	0	0	0	

1.2.2	Organizacija obuka za obrazovno liderstvo	Od IV 2025	Škola	ODO Donatori	Tri grupe x 30 osoba x 100 Eur po osobi	3000	3000	3000	0	0	9000
1.2.3	Stvaranje mehanizma odgovornosti u upravljanju	Od I 2025	ODO			0	0	0	0	0	0
1.2.4	Redovni sastanci koordinacije i razmene iskustava sa direktorima škola	Od I 2025	ODO			0	0	0	0	0	0
1.2.5	Sastavljanje i objavljivanje radova koji unapređuju menadžment u obrazovanju	Od IKS 2025	ODO	Donatori	Jedna publikacija sažetaka godišnje x 3.000 Eur	3000	3000	3000	0	0	9000
1.2.6	Kontinuirano ažuriranje školskih Pzhsh-a, u slučajevima geografski bliskih škola, zajedničke konsultacije	Još o d I 2025	Škola	ODO		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 1.2						6000	6000	6000	0	0	18000
Mera 1.3	Izgradnja strukture za efikasno upravljanje obrazovanjem u ODO										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Institucija/ organizacija za podršku	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
1.3.1	Analiza postojeće strukture i organizacione šeme	IX, X, XI 2024	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
1.3.2	Funkcionalni pregled upravljačke strukture u ODO	IX, X, XI 2024	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0

1.3.3	Pregled raspodele dužnosti	IX, X, XI 2024	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
1.3.4	Izrada nove strukture organograma prilagođena promenama u obrazovanju i potrebama škola	XII 2024	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
1.3.5	Usklađivanje nove strukture prema katalogu radova	XII 2024	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
1.3.6	Usvajanje organizacione šeme od strane Skupštine opštine	XII 2024	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
1.3.7	Zapošljavanje dodatnog osoblja	Od I 2025	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 1.3						0	0	0	0	0	0
Mera 1.4	Stvaranje mehanizama za evaluaciju i stimulisanje školskih liderskih struktura										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
1.4.1	Organizacija poseta drugim školama	Od IV 2025	Škola	ODO	Jedna poseta x 300 Eur x 4 posete godišnje	1200	1200	1200	0	0	0
1.4.2	Izrada kriterijuma/standarda za funkcionalne strukture	Od IV 2025	ODO			0	0	0	0	0	0

1.4.3	Godišnje javne nagrade za najuspješnije strukture	Od IV 2025	ODO	Škole	Jedan javni događaj godišnje x 2000 Eur	2000	2000	2000	0	0	0 -
Pod-zbir 1.4						3200	3200	3200	0	0	9600
Mera 1.5	Pregled i racionalizacija mreže škola u opštini										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
1.5.1	Analiza stanja u svim školama i odvojenim paralelama gde funkcionišu kombinovane paralele	Od IV 2025	ODO	Opština MONT		0	0	0	0	0	0
1.5.2	Pružanje dodatnih informacija o mogućem broju dece za najmanje tri naredne generacije i nastavnika, prateći trend demografskog kretanja	Od IV 2025	ODO	Kancelarija matičara		0	0	0	0	0	0
1.5.3	Pokretanje debata sa interesnim grupama počevši od zajednice	Od IX 2025	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
1.5.4	Organizacija prevoza učenika do najbliže škole	Od I 2026	ODO	Opština	4 škole u 2026 sa progresivnim rastom u 12 škola u 2027 Jedna škola x 4000 Eur x 12 škola	16000	32000	48000	0	0	96000
1.5.5	Sistematizacija prosvetnih radnika u drugim školama	Od 2026	ODO	Opština		0	0	0	0	0	-
Pod-zbir 1.5						16000	32000	48000	0	0	96000

Cilj 1 Ukupno:	46500	56800	72800	0	0	176100
-----------------------	--------------	--------------	--------------	----------	----------	---------------

Cilj 2: Školsko okruženje pogodno za razvoj procesa učenja i vannastavnih aktivnosti

Mera 2.1 Analiza stanja bezbednosti u školama i preduzimanje mera za zadovoljavanje najprioritetnijih potreba											
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/orga nizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKU PNO
2.1.1	Formiranje tima za obezbeđenje na nivou ODO	Od I 2025	ODO	Direkcija za hitne slučajeve		0	0	0	0	0	0
2.1.2	Analiziranje bezbednosne situacije u školama i davanje preporuka	Od I 2025	ODO	Direkcija za hitne slučajeve		0	0	0	0	0	0
2.1.3	Izrada planova za vanredne situacije za svaku školu	Od III 2025	ODO	Direkcija za hitne slučajeve		0	0	0	0	0	0
2.1.4	Ažuriranje škola potrebnom sigurnosnom opremom (aparati za gašenje požara, prva pomoć, itd.)	Od III 2025	ODO	Direkcija (Uprava) za hitne slučajeve	30 škola x 2000 Eur	2000 0	2000 0	20000	0	0	6000 0
2.1.5	Ažuriranje i postavljanje sigurnosnih kamera u školama	Od III 2025	Škole	ODO	Od 20 škola godišnje x 1000 Eur	2000 0	2000 0	20000	0	0	6000 0
2.1.6	Formiranje timova za prevenciju i reagovanje na nasilje u okviru škola	Od III 2025	Škole	ODO		0	0	0	0	0	0
2.1.7	Organizacija obuka za timove za prevenciju i reagovanje na nasilje	Od III 2025	Škole	ODO	60 osoba x 100 Eur po osobi godišnje	6000	6000	6000	0	0	6000

2.1.8	Formiranje školskih timova za brzo reagovanje na hitne slučajeve medicinske prirode i njihova obuka	Od IX 2025	Škole	ODO	3 grupe od 30 osoba x 100 Eur	9000	9000	9000	0	0	6000
2.1.9	Izrada protokola za hitne slučajeve u školama	Od IX 2025	ODO	Škole	Angažovanje konsultanta i Uprave za vanredne situacije	6000	0	0	0	0	6000
2.1.10	Snabdevanje škola opremom za hitne slučajeve	Od I 2026	ODO	Opština Donatori	60 školskih objekata x 1000 Eur	2000 0	2000 0	20000	0	0	6000 0
2.1.11	Osnaživanje EPBR (Tim za prevenciju i odgovor na napuštanje škole i neregistrovanje učenika)	Od I 2025	Škole	ODO	Obuka za EPBRM, 120 ljudi x 50 Eur godišnje	6000	6000	6000	0	0	1800 0
Pod-zbir 2.1						8700 0	8100 0	81000	0	0	2490 00
Mera 2.2	Izgradnja terena i sala za fizičko vaspitanje										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/orga nizaciona	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKU PNO
2.2.1	Identifikacija škola kojima su potrebni sportski tereni i sale za fizičko vaspitanje	Od IX 2024	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
2.2.2	Izrada projekata sportskih terena	Od I 2025	ODO	Opština DKOS		0	0	0	0	0	0
2.2.3	Izrada projekata sala za fizičko vaspitanje	Od IV 2025	ODO	Opština DKOS							

2.2.4	Izgradnja sportskih terena	Od VI 2025	ODO	Opština DKOS	Po 3 terena godišnje x 20.000 Eur	6000 0	6000 0	60000	0	0	1800 00
2.2.5	Izgradnja sala za fizičko vaspitanje	Od IX 2025	ODO	Opština DKOS Donatori	Po jedna hale godišnje x 250.000 Eur	2500 00	2500 00	250000	0	0	7500 00
2.2.6	Izgradnja školskog bazena za korišćenje svih škola Opštine	III 2027	ODO	Opština Donatori				180000 0	0	0	1800 000
Pod-zbir 2.2						3100 00	3100 00	211000 0	0	0	2730 000
Mera 2.3	Izrada plana za tehničko održavanje škola										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/orga nizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	TOT AL
2.3.1	Formiranje radne grupe za plan održavanja	Od I 2025	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
2.3.2	Analiziranje tehničkog stanja svih škola na području opštine	Od I 2025	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
2.3.3.	Izrada plana tehničkog održavanja škole i plana budžeta	Od IV 2025	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
2.3.4	Određivanje prioriteta	Od IV 2025	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
2.3.5	Podnošenje zahteva za finansiranje	Od IV 2025	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 2.3						0	0	0	0	0	0

Cilj 2 Ukupno:	3970	3910	391000	0	0	1179
	00	00				000

Cilj 3: Značajno unapređenje nastave i učenja u školama

Mera 3.1		Jačanje modela „zajednica zajedničkog učenja“.									
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	BUDŽET (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
3.1.1.	Obaveštavanje direktora škola sa modelom „zajednica zajedničkog učenja“.	Od III 2025	ODO			0	0	0	0	0	0
3.1.2	Stvaranje "zajednica koje uče zajedno" od strane škola u Opštini	Od III 2025	Škole	ODO		0	0	0	0	0	0
2.1.3	Funkcionisanje „zajednica zajedničkog učenja“	Od IV 2025	Škole	ODO		0	0	0	0	0	0
3.1.4	Organizacija obuka za izradu plana aktivnosti za „zajednicu zajedničkog učenja“	Od IV meseca 2025	ODO	Škole	120 ljudi x 50 Eur	6000 0	0	0	0	0	0
3.1.5	Praćenje „zajednica zajedničkog učenja“	Od IV 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 3.1						6000	0	0	0	0	6000
Mera 3.2		Opremanje škola IKT alatima i lokalnim mrežama									
Kod	Aktivnost		Odgovornost		Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					

		Period implementacije		Podržavajuća institucija/organizacija		2025	2026	2027	2028	2029	TOTAL
3.2.1	Instalacija lokalnih širokopojsnih mreža u svim školama opštine i instaliranje softvera koji upravlja informacijama sa interneta	Od IX 2025	ODO	Opština Donatori	50 školskih objekata x 2000 Eur	2000 0	4000 0	4000 0	0	0	1000 00
3.2.2	Obezbeđenje pristupa Internetu za sve škole	Od IX 2025	ODO	Opština Donatori	30 školskih objekata x 500 Eur	5000	5000	5000	0	0	1500 0
3.2.3	Nabavka računara za škole	Od I 2025	ODO	Opština Donatori	600 kompjutera za tri godine, od 200 godišnje x 500 Eur	1000 00	1000 00	1000 00	0	0	3000 00
3.2.4	Nabavka pametnih tabli za škole	Od I 2025	ODO	Opština Donatori	180 stolova za tri godine, od 60 godišnje x 1500 Eur	9000 0	9000 0	9000 0	0	0	2700 00
3.2.5	Osnivanje klubova mladih IKT tehničara u svim školama	Od I 2025	Škole	ODO		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 3.2						2150 00	2350 00	2350 00	0	0	6850 00
Mera 3.3	Snabdevanje škola elementarnim sredstvima za konkretizaciju (0-5)										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U DŽ E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKU PNO
3.3.1	Razmatranje školskih zahteva	Od XI 2024	ODO			0	0	0	0	0	0
3.3.2	Utvrđivanje potreba škola za alatima za konkretizaciju	Od XII 2024	ODO			0	0	0	0	0	0

3.3.3	Podela sredstava konkretizacije između škola	Od III 2025	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
3.3.4	Formiranje radne grupe za izradu uputstva za izradu zahteva za alate za konkretizaciju	Od III 2025	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
3.3.5	Nabavka alata za konkretizaciju prema definisanim prioritetima	Od III 2025	ODO	Opština	60 škola x 1 paket alata x 1000 Eur	2000 0	2000 0	2000 0	0	0	6000 0
Pod-zbir 3.3						2000 0	2000 0	2000 0	0	0	6000 0
Mera 3.4	Oprema škole sa raznim laboratorijama										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKU PNO
3.4.1	Analiza potreba u školama za snabdevanje i ažuriranje laboratorija	Od III 2025	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
3.4.2	Finansiranje školske opreme sa kabinetima i laboratorijama	Od III 2025	ODO	Opština	30 škola x 12.000 evra	1200 00	1200 00	1200 00	0	0	3600 00
Pod-zbir 3.4						1200 00	1200 00	1200 00	0	0	3600 00

Cilj 3 ukupno:	3610 00	3750 00	3750 00	0	0	1111 000
-----------------------	--------------------	--------------------	--------------------	----------	----------	---------------------

Cilj 4: Kontinuirana izgradnja kapaciteta za kvalitetnu nastavu

Mera 4.1 Identifikacija potreba nastavnika za obukom											
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/or organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
4.1.1	Osnivanje radne grupe za analizu potreba za SUN u odnosu na nove pristupe i metodologije	Od I 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
4.1.2	Dizajniranje metodologije za analizu potreba za obukom	Od I 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
4.1.3	Sprovođenje analize potreba pojedinačno i za svaku školu	Od II 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
4.1.4	Izrada planova za ŽhPM na nivou opštine	IV 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
4.1.5	Progresivno povećanje budžeta za SUN za 20% svake godine	Od VI 2025	ODO	Opština Donatori	600 nastavnika x 300 Eur	6000 0	60000	6000 0	0	0	1800 00
4.1.6	Izrada individualnih planova za stručno usavršavanje	Od I 2025	Škole	ODO		0	0	0	0	0	0
4.1.7	Izrada školskih planova za stručno usavršavanje koji se realizuju internim kapacitetom škole	Od III 2025	Škole	ODO		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 4.1						6000 0	60000	6000 0	0	0	1800 00

Mera 4.2		Organizacija obuka na opštinskom i školskom nivou									
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKU PNO
4.2.1	Imenovanje službenika na nivou ODO odgovornog za profesionalni razvoj	IV 2025	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
4.2.2.	Organizacija obuka na nivou opštine i škole	Od IX 2025	ODO	Škole	Učešće u školama, 30 škola X 500 Eur	5000	5000	5000	0	0	15000
4.2.3	Škole koordiniraju sa ODO za obuku u školama	Od IX 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
4.2.4	Planiranje i organizacija obuka u skladu sa katalogom obuka MONT-a	Od IX 2025	ODO	Donatori	300 nastavnika x 300 Eur	30000	30000	30000	0	0	90000
Pod-zbir 4.2						35000	35000	35000	0	0	105000
Mera 4.3		Podsticanje praćenja i razmene iskustava među kolegama									
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKU PNO
4.3.1	Organizovanje redovnih sastanaka najmanje jednom mesečno u okviru škola i između stručnih aktivnosti radi razmene iskustava	Od III 2025	Škole	ODO		0	0	0	0	0	0
4.3.2	Praćenje nastavničkih časova od strane	Od IV 2025	Škole	ODO		0	0	0	0	0	0

	nastavnika kako bi se stvorila iskustva i njihova podelila sa drugim školama										
4.3.3	Izrada godišnjeg plana sastanaka nastavnika različitih predmetnih oblasti	Od IV 2025	Škole	ODO		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 4.3						0	0	0	0	0	0
Mera 4.4	Osnivanje Didaktičkog centra i podrška centra za stručno usavršavanje i škola u kojima se organizuje SUN										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U DŽ E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKU PNO
4.4.1	Angažovanje službenika za koordinaciju, vezu, planiranje i izgradnju kapaciteta u vezi sa osnivanjem centra	I 2025	ODO			0	0	0	0	0	0
4.4.2	Izbor lokacije Didaktičkog centra	I 2025	ODO			0	0	0	0	0	0
4.4.3	Izdvajanje finansijskih sredstava za opremanje centra potrebnim alatima i za održavanje	III 2025	ODO	Opština	Oprema i alati za demonstraciju nastave x 60000 Eur	6000 0	0	0	0	0	6000 0
4.4.4	Postavljanje koordinatora kvaliteta na nivou opštine za upravljanje centrom	II 2025	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 4.4						6000 0	0	0	0	0	6000 0

Mera 4.5		Stvaranje efikasnih mehanizama za finansiranje SUN									
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKU PNO
4.5.1	Izrada pravilnika za finansiranje SUN uz učešće	IV 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
4.5.2	Planiranje sredstava za SUN	V 2025	ODO		Od 100 nastavnika godišnje x 150 Eur	15000	15000	15000	0	0	45000
4.5.3	Povećana saradnja sa MONT-om, razvojnim partnerima i nevladinim organizacijama u vezi sa organizacijom obuka za SUN	Od III 2025	ODO	Donatori		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 4.5						15000	15000	15000	0	0	45000
Mera 4.6		Kontinuirano praćenje nastavnika od strane direktora u pogledu primene savremenih metodologija									
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKU PNO
4.6.1	Organizacija obuka direktora za praćenje	Od IX 2025	ODO	škola	60 osoba x 150 Eur godišnje	9000	9000	9000	0	0	27000
4.6.2	Ažuriranje standardizovanih instrumenata za praćenje	Od X 2024	ODO	MONTI		0	0	0	0	0	0

4.6.3	Redovno izveštavanje ODO u vezi praćenja nastavnika	Od X 2024	Škole	ODO		0	0	0	0	0	0
4.6.4	Redovna organizacija ocenjivanja učinka	Od X 2024	ODO	MONTI		0	0	0	0	0	0
4.6.5	Preduzimanje korektivnih i pomoćnih mera	Od X 2024	ODO	MONTI		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 4.6						9000	9000	9000	0	0	27000
Mera 4.7	Podizanje kapaciteta škole (direktora, stručnih saradnika i nastavnika) za vrednovanje rada nastavnika										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
4.7.1	Organizacija treninga za evaluaciju rada	Od I 2025	ODO	Škole	60 osoba x 150 Eur godišnje	9000	9000	9000	0	0	27000
Pod-zbir 4.7						9000	9000	9000	0	0	27000
Mera 4.8	Stvaranje funkcionalnih mehanizama za stimulisanje uspešnih nastavnika										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
4.8.1	Organizacija rekreativnih poseta u zemlji i regionu	Od IX 2025	ODO	Škole	Od 12 osoba x 1500 Eur godišnje	18000	18000	18000	0	0	54000

4.8.2	Izrada kriterijuma i standarda za najuspješnije nastavnike	Od IV 2025	ODO	Donatori		0	0	0	0	0	0
4.8.3	Godišnje javne nagrade za najuspješnije nastavnike u predmetnim oblastima	Od IV 2025	ODO	Donatori	10 nagrada godišnje x 500 Eur	5000	5000	5000	0	0	15000
Pod-zbir 4.8						23000	23000	23000	0	0	69000

Cilj 4 Ukupno:	211000	151000	151000	0	0	513000
-----------------------	---------------	---------------	---------------	----------	----------	---------------

Cilj 5: Kontinuirano unapređenje kvaliteta nastave i učenja u školama

Mera 5.1	Podrška školskim koordinatorima kvaliteta										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Institucija / prateća organizacija	Opis troškova	B U D Z E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
5.1.1	Razvoj i implementacija mehanizma za razmenu iskustava između koordinatora kvaliteta preko koordinatora za kvalitet na nivou opštine	Od IX 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 5.1						0	0	0	0	0	0

Mera 5.2	Dodela sredstava za izgradnju, obnovu, proširenje i održavanje školske infrastrukture										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Institucija / prateća organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUP NO
5.2.1	Progresivno povećanje fonda za intervencije održavanja školske infrastrukture za najmanje 20% svake godine	Od III 2025	ODO	Škole	20 školskih objekata u prvoj godini x 3.500 EUR x 20% godišnje do 3 godine	100000	120000	144000	0	0	364000
Pod-zbir 5.2						100000	120000	144000	0	0	364000
Mera 5.3	Snabdevanje škola računarima i IKT infrastrukturom i drugim neophodnim alatima										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Institucija / prateća organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUP NO
5.3.1	Izrada plana snabdevanja prema potrebama škola i indikatorima MONTI	I-III 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
5.3.2	Progresivno povećanje sredstava za najmanje 20% godišnje za održavanje i opremanje škola računarima	Od VI 2025	ODO		30 škola x 1000 Eur godišnje x 20% za svaku godinu	30000	36000	43200	0	0	109200
Pod-zbir 5.3						30000	36000	43200	0	0	109200
Mera 5.4	Školska oprema sa priborom za predmet fizičko vaspitanje										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Institucija / prateća organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUP NO

5.4.1	Analiza potreba škola za uspešno sprovođenje fizičkog vaspitanja	Od III 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
5.4.2	Obezbeđivanje sredstava za opremu za predmet fizičko vaspitanje	Od V 2025	ODO	Donatori	20 škola x 15.000	50000	50000	50000	0	0	150000
Pod-zbir 5.4						50000	50000	50000	0	0	150000
Mera 5.5	Izgradnja i jačanje mehanizama za osiguranje kvaliteta na školskom i opštinskom nivou										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Institucija / prateća organizacija	Opis troškova	B U D Z E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
5.5.1	5.5.1 Imenovanje/izbor koordinatora za kvalitet na nivou opštine	I-III 2025	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
5.5.2	5.5.2 Preduzimanje informativnih kampanja za direktore i nastavnike za izbor koordinatora za kvalitet na opštinskom nivou	I-III 2025	ODO			0	0	0	0	0	0
5.5.3	Obezbeđivanje pristupa obuci koju organizuju MONT i druge strane	Od III 2025	ODO	MONTI Donatori		0	0	0	0	0	0

5.5.4	Pružanje podrške u obavljanju zadataka koje daje koordinator za kvalitet na nivou Opštine	Od III 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
5.5.5	Organizacija profesionalnog razvoja i umrežavanje koordinatora kvaliteta u školama	Od IV 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 5.5						0	0	0	0	0	0
Mera 5.6	Jačanje stručnih aktivna u školama										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Institucija / prateća organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUP NO
5.6.1	Koordinacija stručnih aktivna sa direktorima škola za sprovođenje razvojnog plana škole	Od I 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
5.6.2	Organizacija konsultacija u okviru stručnih aktivna za unapređenje nastavnih metoda	Od I 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0
5.6.3	U mrežavanje stručnih aktivna uz učešće svih škola	Od III 2025	ODO	Škole		0	0	0	0	0	0

Pod-zbir 5.6		0	0	0	0	0	0
---------------------	--	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Cilj 5 ukupno:	180000	206000	237200	0	0	623200
-----------------------	---------------	---------------	---------------	----------	----------	---------------

Cilj 6: Kvalitetna i efikasna saradnja između učesnika u ranom obrazovanju

Mera 6.1	Podsticanje otvaranja ustanova predškolskog vaspitanja i obrazovanja kroz javno-privatna partnerstva										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Z E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
6.1.1	Identifikacija javnih prostora za IPEP	I-VI	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
6.1.2	Razvijanje ponude i pružanje mogućnosti operaterima za PURO	Od VI 2025	ODO	Opština		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 6.1						0	0	0	0	0	0
Mera 6.2	Saradnja sa MONTI/SPI za licenciranje PURO-a										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Z E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
6.2.1	Identifikacija PURO-a i olakšavanje/posredovanje njihovog licenciranja	Od I 2025	ODO	SPI Opština		0	0	0	0	0	0
6.2.2	Zahtev za mehanizam izveštavanja i odgovornosti PURO-a	Od I 2025	ODO	SPI Opština		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 6.2						0	0	0	0	0	0

Mera 6.3	Unapređenje svesti zajednice za inkluziju u ranom i predškolskom obrazovanju										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
6.3.1	Organizacija kampanja podizanja svesti o značaju obrazovanja u ranom detinjstvu, uključujući marginalizovane grupe	Od I 2025	ODO	Škole Donatori	4 kampanje godišnje x 500 Eur	2000	2000	2000	0	0	6000
6.3.2	Povećana saradnja sa nevladinim organizacijama radi povećanja inkluzije dece iz marginalizovanih grupa i integracije repatriirana	Od I 2025	ODO	Donatori Škole NVO		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 6.3						2000	2000	2000	0	0	6000
Mera 6.4	Povećana saradnja sa privatnim ustanovama za rano obrazovanje										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
6.4.1	Organizacija zajedničkih aktivnosti javnih JI sa PURO	Od IX 2025	ODO	PURO SPI		0	0	0	0	0	0
6.4.2	Redovni sastanci sa PURO-om i izveštavanje ODO	Od IX 2025	ODO	PURO SPI		0	0	0	0	0	0
6.4.3	Identifikacija i određivanje sredstava konkretizacije za rano obrazovanje	Od I 2025	ODO	PURO		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 6.4						0	0	0	0	0	0

Cilj 6 Ukupno: 0 0 0 0 0 0

Cilj 7: Bolja povezanost stručnog obrazovanja sa tržištem rada

Mera 7.1	Promocija mogućnosti upisa u stručne obrazovne profile										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
7.1.1	Izrada planova za promociju profila	III-V	ODO	Stručne škole		0	0	0	0	0	0
7.1.2	Javna organizacija događaja „Dani otvorenih vrata“.	III-V	ODO	Stručne škole		0	0	0	0	0	0
7.1.3	Unapređenje web stranica stručnih škola kao i stranica na društvenim mrežama	Od V 2025	Stručne škole	ODO Donatori	2 škole x 5000 Eur godišnje	10000	10000	10000	0	0	30000
7.1.4	Izrada i distribucija kreativnih informativnih materijala u srednjim nižim školama	Od V 2025	Stručne škole	ODO Donatori	2 škole x 2000 Eur godišnje	4000	4000	4000	0	0	12000
Pod-zbir 7.1						14000	14000	14000	0	0	42000
Mera 7.2	Pregled profila i kvota za upis u stručno obrazovanje										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO

7.2.1	Analiza tržišta rada	Od III 2025	ODO	Stručne škole Donatori	Obaveza istraživanja x 3000 Eur	3000	3000	3000	0	0	9000
7.2.2	Organizacija konsultacija sa organizacijama i udruženjima poslodavaca	Od III 2025	ODO	Stručne škole Donatori		0	0	0	0	0	0
7.2.3	Izrada plana strukture profila srednjeg stručnog obrazovanja	Od III 2025	ODO	Stručne škole MONTI		0	0	0	0	0	0
7.2.4	Određivanje kvota za profile	Od III 2025	ODO	Stručne škole Opština MONTI		0	0	0	0	0	0
7.2.5	Pružanje profesionalnog okvira za nove profile uključujući resistematizaciju	Od IKS 2025	ODO	Stručne škole Opština		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 7.2						0	0	0	0	0	0
Mera 7.3	Organizacija orijentacije i karijernog savetovanja u školama										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
7.3.1	Participativno sponzorstvo nastavnika za završetak 5. nivoa za karijerno savetovanje u školama	Od III 2025	ODO	Donatori	50 osoba x 450 Eur	7500	7500	7500	0	0	22500
7.3.2	Organizacija obuka za nastavnike o karijernoj orijentaciji	Od III 2025	ODO			0	0	0	0	0	0

7.3.3	Zapošljavanje karijernih savetnika u školama	Od IX 2025	ODO			0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 7.3						7500	7500	7500	0	0	22500
Mera 7.4	Izgradnja veza sa poslovnom zajednicom za profesionalnu praksu										
Kod	Aktivnost	Period implementacije	Odgovornost	Podržavajuća institucija/organizacija	Opis troškova	B U D Ž E T (EVRO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	UKUPNO
7.4.1	Zaključivanje ugovora sa udruženjima poslodavaca za obavljanje stručne prakse	Od III 2025	Stručne škole	ODO		0	0	0	0	0	0
7.4.2	Identifikacija biznisa i njihovih mogućnosti za prijem učenika različitih profila na praksu	Od I 2025	Stručne škole	ODO		0	0	0	0	0	0
7.4.3	Uspostavljanje kontakata sa privrednim društvima koja posluju na teritoriji opštine	Od I 2025	Stručne škole	ODO		0	0	0	0	0	0
7.4.4	Potpisivanje memoranduma o razumevanju / saradnji sa preduzećima	Od III 2025	Stručne škole	ODO		0	0	0	0	0	0
7.4.5	Određivanje studenata za stručnu praksu u privrednim društvima	Od III 2025	Stručne škole	ODO		0	0	0	0	0	0
Pod-zbir 7.4						0	0	0	0	0	0

Cilj 7 ukupno:	0	0	0	0	0	0
-----------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

5. Okvir za evaluaciju učinka

Ovaj plan je osnovni dokument za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja u opštini Prizren u periodu 2025-2027. Operativnu odgovornost za sprovođenje Plana ima Opštinska direkcija (uprava) za obrazovanje, koja može delegirati dužnosti obrazovnim ustanovama opštine, kao i da koordiniše poslove sa drugim odeljenjima Opštine. U međuvremenu, nadzor nad sprovođenjem vrši Skupština opštine preko Komisije za obrazovanje, koja najmanje jednom godišnje razmatra izveštaje ODO o sprovođenju Plana.

Okvir za evaluaciju učinka definiše indikatore na osnovu kojih će se evaluirati napredak za svaki od sedam ciljeva razvojnog plana i kao takav sadrži trenutno stanje indikatora i ciljeve koje treba postići tokom perioda implementacije Plana. Ovaj okvir je predstavljen u nastavku, u obliku sedam tabela, po jedna za svaki strateški cilj.

SC1. Kvalitetno upravljanje, rukovođenje i menadžiranje u svim vaspitno obrazovnim ustanovama opštine		
Pokazatelj(indikator)	Trenutna situacija	Target (Cilj)
Broj obučenih ŠUO	12	60
Broj prosvetnih radnika obučenih za obrazovno rukovodstvo	268	400

SC 2. Školsko okruženje pogodno za razvoj procesa učenja i vannastavnih aktivnosti		
Pokazatelj	Trenutna situacija	Target
Škole koje imaju sale za fizičko vaspitanje	32%	60%

SC 3. Značajno poboljšanje nastave i učenja u školama		
Pokazatelj	Trenutna situacija	Target
Prosek opšteg uspeha (1-9)	3.54	3.8
Prosek ocena iz matematike (6-9)	2.85	3.5

SC 4. Kontinuirana izgradnja kapaciteta za kvalitetnu nastavu		
Pokazatelj	Trenutna situacija	Target
Procenat nastavnika koji učestvuju u programima stručnog usavršavanja	79%	99%

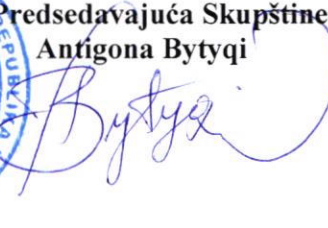
SC 5. Kontinuirano unapređenje kvaliteta nastave i učenja u školama		
Pokazatelj	Trenutna situacija	Target
Odnos računar učenik	1:47	1:25

Broj pametnih tabli u školama	117	300
Procenat škola opremljenih kabinetima za naučne predmete	38%	70%
Procenat škola sa lokalnim mrežama za obrazovne svrhe i pristup Internetu	28%	80%
Procenat škola opremljenih sredstvima za fizičko vaspitanje	32%	90% do 2027
Procenat škola (nivo osnovnog obrazovanja) koje imaju pakete alata za konkretizaciju	30%	90% do 2027

SC 6. Kvalitetna i efikasna saradnja između učesnika u ranom obrazovanju		
Pokazatelj	Trenutna situacija	Target
Broj licenciranih privatnih ustanova predškolskog vaspitanja i obrazovanja	10 institucija	20 institucija
Javno-privatna partnerstva za IEH	0	2

SC 7. Bolja povezanost stručnog obrazovanja sa tržištem rada		
Pokazatelj	Trenutna situacija	Target
Novi profili u skladu sa tržištem rada	0	4

Službena napomena: Ovaj dokument je odobren na sjednici Skupštine opštine održanoj 13.11.2024.

Predsedavajuća Skupštine
Antigona Bytyqi

Prilog: Učesnici u procesu planiranja

1 Adelina Beqiri Minci	29 Mehdi Krasniqi
2 Afërdita Çollaku	30 Milazim Avdylaj
3 Akif Gash	31 Milazim Pajaziti
4 Alban Bislimaj	32 Mimoza Duraj
5 Alberita Krasniqi	33 Mirela Zajmi
6 Alen Azari	34 Muhamet Ramadani
7 Alija Bilibani	35 Munir Elezi
8 Arben Shala	36 Myvedete Gavazaj
9 Asim Karadollami	37 Nadije Ajazaj
10 Behare Kryeziu	38 Nexhat Maçkaj
11 Bekim Nerjovaj	39 Nezir Osmani
12 Besnik Berisha	40 Renis Jusufi
13 Edis Aljilji	41 Reshit Kushaj
14 Ekrem Bajraktari	42 Sadije Osaj
15 Ferdi Kovaç	43 Sali Ademaj
16 Fidan Axhillari	44 Shqipe Kurti
17 Fisnik Berisha	45 Shqipe Tabaku
18 Florim Gashi	46 Shqiptar Thaçi
19 Hamëz Destani	47 Valmira Morina
20 Hanife Shorra	48 Veton Sylhasi
21 Haxhere Gavazaj	49 Vezire Berisha
22 Hilmi Rexha	50 Vezire Kastrati
23 Hyrije Hoti	51 Vlora Karavidaj
24 Idriz Kryeziu	52 Vloran Cenaj
25 Isuf Kurtaj	53 Zenel Ahmetaj
26 Luljeta Veselaj Gutaj	54 Zihnie Gurmani
27 Lulzim Drini	55 Zijad Kuliqi
28 Lumnije Rakaj	

Republika e Kosovës
Republika Kosova- Kosova Cumhuriyeti

Komuna e Prizrenit
Opština Prizren – Prizren Belediyesi

Belediye Meclisi
No. 001/011 – 151393
Tarih: 13 Kasım 2024

03/L-040 sayılı Yerel Öz Yönetim Kanun'un 12. Maddesi, 1, 2, fıkrası, d) noktası, 17. Maddesi ve 15 Ekim 2008 tarihli ve 01/011-5643 sayılı Prizren Belediye Tüzüğü'nün 20. Maddesi, 27. Maddesi, 1. Fıkrası gereğince önerinin görüşülmesi ardından Prizren Belediye Meclisi 13 Kasım 2024 tarihinde düzenlediği toplantıda aşağıda yer alanları onayladı:

2025 – 2027 BELEDİYE EĞİTİMİN KALKINMA PLANININ ONAYLANMASI İÇİN KARAR

Madde 1

İşbu karar ile, 2025-2027 dönemine ilişkin Belediye Eğitimin Kalkınma Planı onaylanmıştır.

Madde 2

2025-2027 dönemine ilişkin Belediye Eğitimin Kalkınma Planı söz konusu kararın ayrılmaz parçası olacaktır.

Madde 3

Kararın uygulanması için: Belediye Başkanı, Eğitim ve Bilim Müdürlüğü, Müdürler ve plana dahil edilen diğer sektörler ilgilenecektir.

Madde 4

Söz konusu karar, 03/L-040 sayılı Yerel Öz Yönetim Kanun'un 81. Maddesine uygun olarak denetleme yetkisine iletdikten sonra yürürlüğe girer ve Belediyenin resmi web sayfasında resmi dillerde ilan edilecektir.

Meclis Başkanı
Antigona Bytyqi

Republika e Kosovës
Republika Kosova- Kosova Cumhuriyeti

Komuna e Prizrenit
Opština Prizren – Prizren Belediyesi

2025-2027 EĞİTİM GELİŞTİRME PLANI

Prizren, 2024

İÇİNDEKİLER

Uygulama İçeriği	3
1. Giriş.....	4
2. Arka plan.....	6
3. Stratejik yaklaşım.....	26
3.1. Vizyonu ve görevi.....	26
3.2. Stratejik hedefler ve tutumlar.....	27
3.3. Risk analizi.....	37
4. Uygulama planı ve bütçe	38
5. Performans değerlendirme sınırlaması	Error! Bookmark not defined.

Kısaltmalar

DKA	Eğitim Belediye Müdürlüğü
IPEH	Erken Eğitim için Özel Kurumu
IPK	Kosova Pedagojik Enstitüsü
KKK	Kosova Müfredat Çerçevesi
MAShT	Milli Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı
OJQ	Sivil Toplum Kuruluşu
OS	Stratejik Hedefler
PSAK	Kosova Eğitim Planı Stratejik Planı
SBAShK	Kosova Eğitim ve Bilim Toplu Sendikası
SIA	Eğitim Sektör Denetimi
SWOT	Başarılar, Zayıflıklar, Olanaklar ve Riskler
ZhPM	Eğitimcilerin Mesleki Gelişimi

Uygulama İçeriği

Prizren Belediyesi 2025-2027 Eğitim Gelişim Planı, Belediye Eğitim Müdürlüğü personeli, okul müdürleri, öğretmenler, veli topluluğu ve sivil toplum kuruluşlarının ortak çalışmasının ürünüdür. Bu belediye kalkınma planı, iyi yapılandırılmış bir süreç yoluyla ve ilgili tüm tarafların geniş katılımıyla, Prizren Belediyesi'nde eğitimin geliştirilmesine yönelik gerçek ihtiyaçlara ve ayrıca Kosova Eğitim Stratejik Planına dayanarak hazırlanmıştır. 2022-2026, Kosova Cumhuriyeti Hükümeti tarafından onaylandı.

Prizren Belediyesi Eğitim Geliştirme Planı yedi tematik alana odaklanmıştır: 1) Belediyenin tüm eğitim kurumlarında kaliteli yönetim, liderlik ve yönetim; 2) Öğrenme sürecinin ve ders dışı etkinliklerin geliştirilmesine uygun okul ortamı; 3) Okullarda öğretme ve öğrenme kalitesinin önemli ölçüde iyileştirilmesi; 4) Kaliteli öğretim için kapasitenin sürekli geliştirilmesi; 5) Okullarda öğretme ve öğrenme kalitesinin sürekli iyileştirilmesi; 6) Erken eğitim paydaşları arasında kaliteli ve verimli işbirliği; ve 7) Mesleki eğitimin işgücü piyasasıyla daha iyi bağlantısının yanı sıra planlama amaçlı toplanan veriler. İlk beş tematik alan beş kalite alanıyla örtüşürken, son iki alan Prizren eğitim camiası tarafından öncelik verilmesi gereken özel önem taşıyan alanlar olarak seçilmiştir. Aşağıda Eğitim Kalkınma Planı'nın 2025-2027 dönemine ilişkin vizyon ve misyonu oluşturulmuştur.

Vizyon: Yaşam boyu öğrenme alışkanlıklarıyla hazırlanmış, aktif vatandaşlık yetkinlikleri ve değerleri ile donatılmış, sürdürülebilir ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmaya katkıda bulunan vatandaşlar.

Misyon: Kaliteli yönetim ve hazırlıklı öğretmenlerle, çocukların kaliteli eğitim ve öğretimini sağlayan yaratıcı ortamlar ve koşullarla kapsamlı ve hesap verebilir bir eğitim sistemi.

Eğitim Kalkınma Planının her ilgi alanı için bir tane olmak üzere yedi stratejik hedefi vardır:

- OS1. Belediyenin tüm eğitim kurumlarında kaliteli yönetim, liderlik ve yönetim
- OS2. Öğrenme sürecinin ve ders dışı etkinliklerin geliştirilmesine uygun okul ortamı
- OS3. Okullarda öğretme ve öğrenmede önemli iyileşme
- OS4. Kaliteli öğretim için sürekli kapasite geliştirme
- OS5. Okullarda eğitim ve öğretimin kalitesinin sürekli iyileştirilmesi
- OS6. Erken eğitim paydaşları arasında kaliteli ve verimli işbirliği
- OS7. Mesleki eğitimin işgücü piyasasıyla daha iyi bağlantısı

Her stratejik hedef için, bu hedefe ulaşmayı sağlayacak önlemler toplam 34 puan olarak belirlenmiştir. Stratejik Planın uygulanmasına yönelik algılanan risklere yönelik önleyici tedbirleri belirleyen bir risk analizi de sunulmuştur.

Eylem planı ve bütçe, 2025'ten 2027'ye kadar Eğitim Kalkınma Planı'nın uygulama döneminin tamamı için hazırlanmıştır. Planın uygulanması için ihtiyaç duyulan fonların olağan işletme giderleri hariç değeri 5.472 Avro'dur. 800 Plan, Kalkınma Planının uygulanmasına yönelik masrafların bir kısmının Belediyenin kendi kaynaklarından karşılanması, bir kısmının ise Kosova Bütçesi veya bağışçılardan karşılanması yönündedir.

Belge, kalkınma planının yedi hedefinin her biri için ilerlemenin değerlendirileceği göstergeleri tanımlayan ve bu nedenle Planın uygulama döneminde ulaşılması gereken hedefleri içeren performans ve mevcut göstergelerin durumu değerlendirme çerçevesi ile son bulmaktadır.

1. Giriş

Prizren Belediyesi 2025-2027 Eğitimini Geliştirme Planı, merkezi düzeyde bir dizi önemli yasal ve stratejik belgenin onaylanmasının ardından hazırlandı: Erken Eğitim Yasası, Üniversite Öncesi Yasası Kosova Cumhuriyeti'nde Eğitim, Belediyelerde Eğitim Yasası, Kosova'da Eğitim Stratejik Planı 2022-2026, Üniversite Öncesi Eğitimde Kalite Güvencesi Stratejisi, Roman ve Aşkali Topluluğunun Kosova toplumuna dahil edilmesine yönelik Strateji 2022-2026 vb. Planın geliştirilmesi de eğitim sisteminin ilerlemesine yönelik belediye girişimlerinin devamı olarak gerçekleştirildi. 2012-2016 Prizren DKA Planı ve 2012-2015 Öğretmen Mesleki Gelişim Planı ve yakın zamanda 2017-2021 DKA Eylem Planı'nın uygulama dönemi yeni sona ermişti, bu nedenle bu planın taslağının hazırlanması bir ihtiyaç ve aynı zamanda bir fırsattı. Eğitim sektöründeki faaliyetlerin planlanmasında çalışmaların sürekliliğini sağlamak. Önceki planlama sırasında kazanılan deneyim, Prizren Belediyesi'ni bu belediyede eğitimin geliştirilmesine yönelik 5 yıllık plan hazırlamaya yönlendirdi.

Plan, Prizren Belediyesi'ndeki üniversite öncesi eğitim sisteminin 2025-2027 döneminde merkezi düzeydeki eğitim politikalarını bu sektörün gelişme öncelikleriyle koordine edecek gelişim yönlerini belirlemek amacıyla hazırlandı. belediye düzeyinde. Bu planın merkezi düzeydeki politikalarla uyumlu hale getirilmesi ve belediye çıkarlarının yansıtılması amacıyla eğitim alanına ilgi duyan tüm yapıların geniş katılımıyla bir planlama süreci organize edilerek plan taslağı hazırlandı. DKA ve MASHT yetkilileri, sivil toplum temsilcileri ve ebeveynler topluluğu, Prizren Belediyesi'nde eğitimin geliştirilmesine ilişkin tüm ilgili tarafların fikir birliğini yansıtan bu planın hazırlanmasına aktif olarak katkıda bulundular.

Planlama süreci, Prizren DKA'sı tarafından kurulan Planlama Grubu tarafından yönetildi ve sağlanan danışmanlar tarafından desteklendi. İlgili tarafların geniş katılımı ve sürekli istişarelerle karakterize edilen süreç, dört ana aşamada geliştirildi:

Birinci aşama: Planlama sürecinin organizasyonu ve veri toplama

Bu hazırlık aşamasında, planın hazırlanmasında kapsamlı ve profesyonel bir sürecin sağlanması amacıyla çeşitli faaliyetler gerçekleştirildi. Başlangıçta DKA, planlama sürecinin sorunsuz ilerlemesinden sorumlu olacak DKA yetkilileri ve okul müdürlerinden oluşan çekirdek bir grup atadı. Düzenlenen çalıştaylarda bu gruba planlama süreci ve gerçekleştirme aşamaları hakkında bilgi verildi. Bu çalıştaylarda çekirdek grup, eğitim sektörü için, öncelikli merkezi düzey girişimlerin ve bu sektördeki belediye ihtiyaçlarının uyumlaştırılmasını sağlayacak kapsamlı bir plan taslağı hazırlamaya karar verdi. Daha sonra grup durum analizi alanlarını belirledi ve planlama için gerekli bilgilerin sağlanmasına yönelik kaynakları belirledi. Analiz alanları, Belediye Eğitim Kalkınma Planı taslağının hazırlanmasına ilişkin 23/2016 İdari Talimatına göre seçilmiş olup, önümüzdeki yıllarda ele alınması düşünülen iki alan daha eklenmiştir. Planın hazırlanması sırasında belediye içindeki çeşitli çıkar gruplarının temsilini sağlamak amacıyla DKA, planın hazırlanması için DKA, EBTB yetkilileri ve parçası olan siyasi oluşumların temsilcilerinden oluşan bir çalışma grubu atadı. Prizren Belediye Meclisi, sivil toplum temsilcileri, SBASHK, Ebeveyn Konseyi vb. Çekirdek grup, çalışma grubuyla birlikte eğitimin geliştirilmesine yönelik planın sonuçlandırılmasına yardımcı olacak planlama ekibini oluşturur.

İkinci aşama: Eğitim sektöründeki durumun analizi

Düzenlenen çalıştaylarda durum analizi yapılacak alanlar, bunların açıklamaları ve hazırlık aşamasında toplanan bilgiler sunuldu. Toplanan veriler ve katılımcıların SWOT analizi sırasındaki katkıları, Prizren belediyesindeki üniversite öncesi eğitimin durumunun kapsamlı ve eleştirel bir analizini mümkün kıldı. Böyle bir analiz, bu belediyeyi karakterize eden başarı ve zayıflıkların yanı sıra, böyle bir sürece eşlik edebilecek risklere karşı dikkatli olunarak gelecekte daha başarılı kalkınma için belirlenen fırsatların altını çizdi. Tüm katılımcılar, planlamanın öğrencilerin üniversite öncesi eğitime katılımı ve dahil edilmesi, okulların

yönetimi ve liderliği, öğretmenlerin mesleki gelişimi, yeni müfredatın uygulanması, öğrenme sürecinde kalite güvencesi, erken eğitim ve mesleki eğitim.

Üçüncü aşama: Sonuçların ve eylem planının belirlenmesi

Eğitim sektöründeki durumun analizi, DKA'nın 2025-2027 dönemindeki öncelikli çalışma alanlarının belirlenmesini sağladı. Çalıştaylarda Prizren Belediyesi'nde üniversite öncesi eğitimin geliştirilmesine yönelik planın genel amacı ve amacı, sonuçlar, bunlara ulaşmak için yapılan faaliyetler ve ilerlemeyi ölçmeye yönelik göstergeler tanımlandı. Çalıştay sonunda risk faktörleri analiz edildi ve bunların önlenmesine yönelik tedbirler belirlendi. Planda, faaliyetlerin uygulanmasının ve göstergelere ulaşılmasının etkin bir şekilde izlenmesini sağlamak amacıyla performans değerlendirmesinin çerçevesi de tablo halinde sunulmaktadır. Daha sonra faaliyetlerin yıllara göre uygulanmasının belirlendiği bir eylem planı hazırlandı ve belediyenin bütçe kapasiteleri de dikkate alınarak planın uygulanması için gerekli bütçenin ön tahmini yapıldı. kendisiyle işbirliği yapan kalkınma ortaklarından kaynak sağlama olanakları olarak.

Dördüncü aşama: Eğitimin geliştirilmesine yönelik planın hazırlanması

Planlama sürecinde hazırlanan belgelere dayanarak Eğitim Geliştirme Planı taslağı hazırlandı ve DKA Planlama Grubu tarafından incelendikten sonra nihai taslak şeklini aldı.

2. Arka Plan

2.1. Prizren Belediyesi'nde Eğitim

Durum Analizi

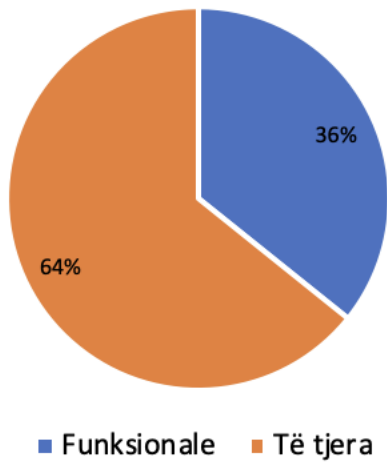
Prizren Belediyesi'nde Eğitim Hedeflerin Altyapısı

Prizren belediyesinde okullara giden öğrenci sayısı 26355 olup, 65'i kırsal kesimde ve 22'si kentsel alanda olmak üzere 87 okula dağıtılmıştır.

Okul tesislerinin toplam alanı 140.750.911, fonksiyonel okul alanı ise 50.337,53'tür. Grafik 1 okul alanlarının yalnızca %36'sının işlevsel veya sınıf alanı olduğunu göstermektedir.

Grafik1. Okul tesislerinin toplam alanı

Sipërfaqja e objekteve shkollore

Veriler, Prizren belediyesindeki okulların yalnızca %25'inin veya 21 okulun tam dolaplarla donatıldığını göstermektedir (kırsal alanlarda 12 ve kentsel alanlarda 9).

En fazla okul yüzde 55 ile açık hava spor sahasına sahipken, okulların sadece yüzde 36'sında alet ve ekipmanlarla donatılmış beden eğitimi salonu bulunuyor.

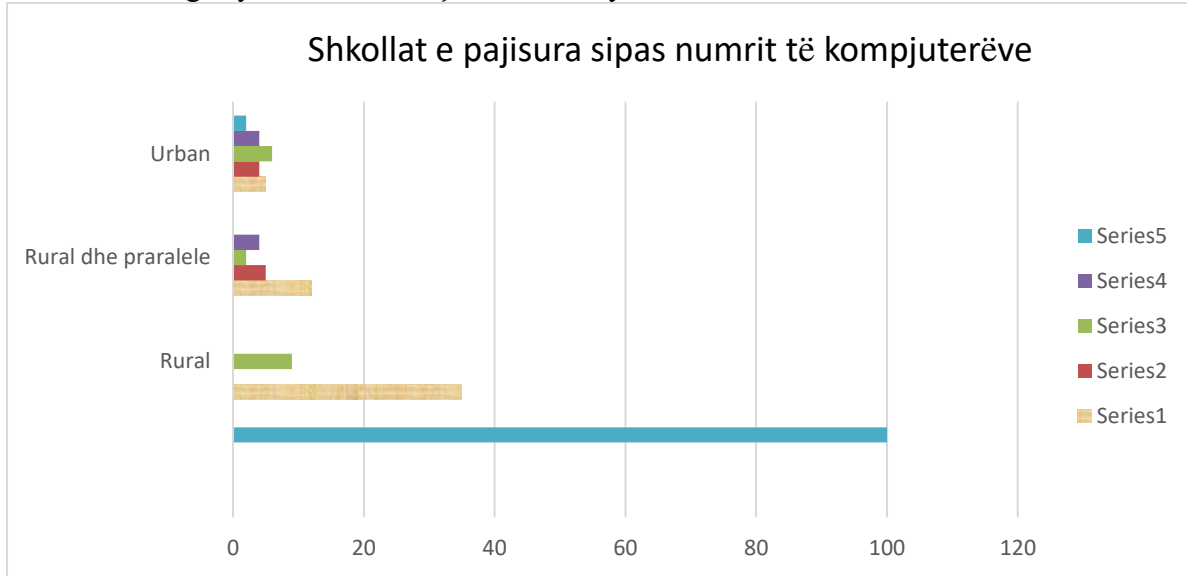
87 okulun 15'i müzik eğitimi araçlarıyla donatılmış olup, bu okulların %67'si kırsal kesimde bulunmaktadır.

DKA Prizren'in verilerine göre Prizren belediyesindeki toplam 87 okuldan %87'si bilgisayarlarla, %35'i ise tabletlerle donatılmıştır. Aşağıdaki Grafik 2'de bilgisayarların kırsal, kırsal, paralel ve kentsel alanlara göre dağılımı verilmektedir.

Prizren belediyesinde 100'den fazla bilgisayarı olan sadece iki okul bulunurken, okulların %60'ında 0-9 arası bilgisayar bulunmaktadır.

Bilgisayar donanımının kırsal ve kentsel alanlar arasındaki dağılımı, kırsal/kentsel okul oranına göre orantılı olarak yapılmaktadır. Bilgisayarı olan okulların %67'si kırsal okullara aittir.

Grafiku 2. Bilgisayar ile donanmış okulların sayısı

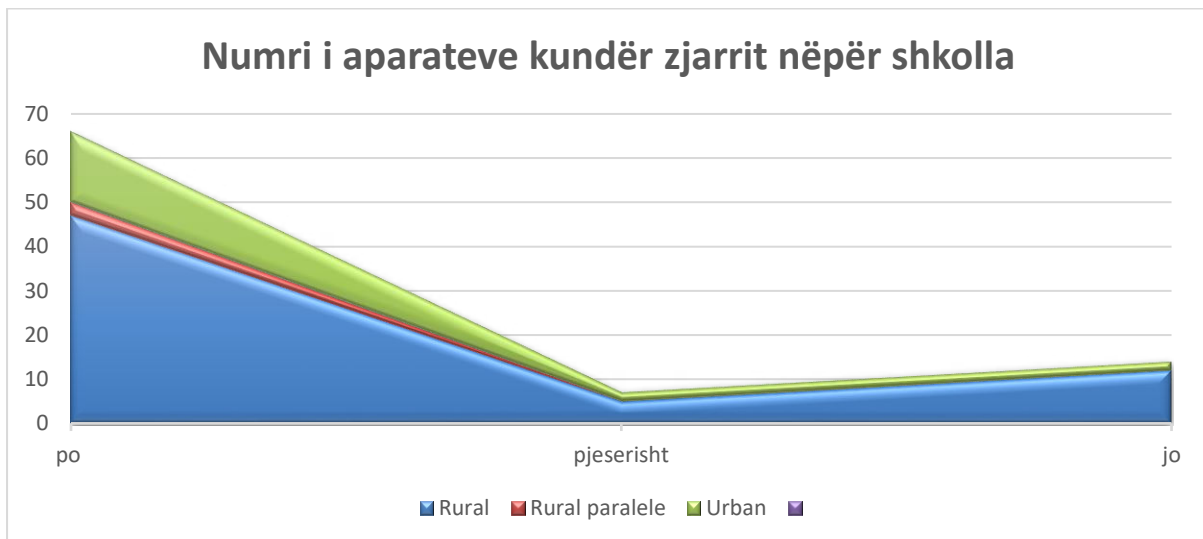

Prizren belediyesinde toplam 12 eğitimli KDSH bulunmaktadır; bunların 8'i kırsal kesimde, 4'ü ise kentsel alanlarda eğitimli KDSH'dir.

Prizren Belediyesi'nin Eğitim Hedeflerin Güvenirliği

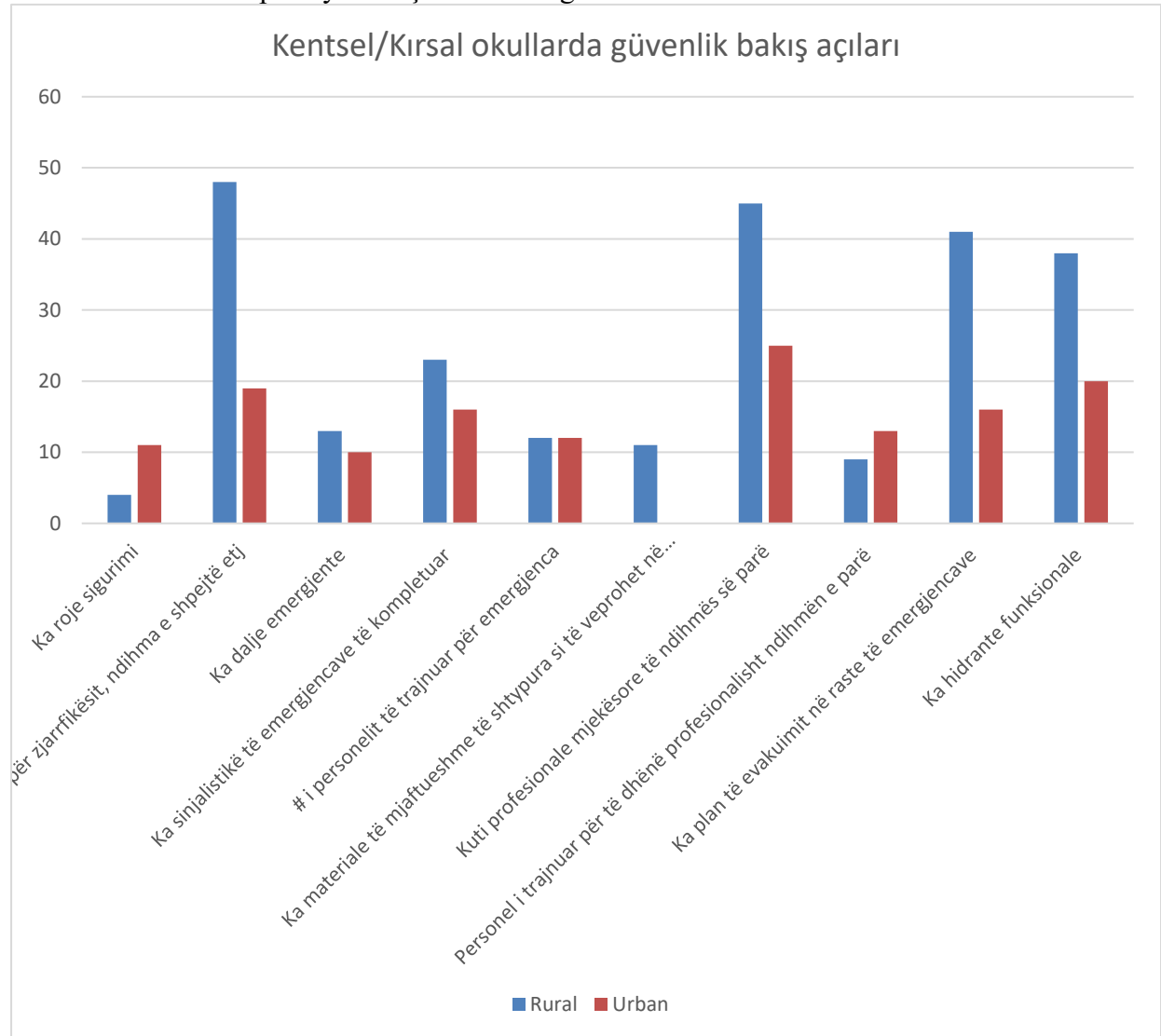
Güvenlik verilerine göre 67 okul veya okulların %77'sinin ağır güvenlik ve acil durum makinelerine erişimi var. Bu, 22.232 öğrenciyi daha güvenli hale getiriyor. Bu okullar çoğunlukla kırsal bölgelerde (%76) bulunmaktadır. Prizren belediyesindeki okulların yüksekliği 2 ila 4 kat arasında değişirken, okul binalarının %47'si 2 katlıdır.

Grafik 3. Okullarda yangın söndürücü aparatların sayısı

Bu grafik, 66 okulda yangın söndürücü bulunduğunu, 11 okulda ise yangın söndürücünün bulunmadığını gösteriyor.

Grafik 4. Güvenlik operasyonelleştirmelerine göre kent/kır okulları

Prizren belediyesi, Kosova Cumhuriyeti'nin güneybatısında 640 km²'lik bir alanda (Kosova topraklarının %5,94'ü) yer alır ve 220.776 nüfusa sahip 76 yerleşim yerinden oluşur. Prizren Belediyesi'nin özelliklerinden biri de çok etnik gruptan oluşan karakteridir; burada Arnavutlar, Boşnaklar, Türkler, Goranlar, Romanlar, Aşkali ve Mısırlılar gibi farklı topluluklar bir arada yaşamaktadır. Bu özellik okul öncesi eğitimden yükseköğretime kadar eğitimin her kademesine yansımaktadır. Seviyelere göre eğitim kurumlarının sayısı ve eğitim seviyelerine göre çocuk, öğrenci ve öğrenci sayıları tablo 1'de verilmiştir. Prizren Belediyesi'nde kamu kurumlarının yanı sıra üniversite öncesi ve daha yüksek düzeyde bazı özel kurumlar da bulunmaktadır. Kısmi verilerin bulunduğu eğitim düzeyi.

Tablo 1. 2023-2024 öğretim yılı için Prizren Belediyesi kamu kurumlarındaki öğrenci sayısı

Erken Eğitim Seviyesi		İlkokul seviyesi					Ortaokul seviyesi				Lise eğitim seviyesi		
Okul öncesi	İlkokul	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
172	1571	2066	2003	2022	2144	2053	2190	2035	2057	2092	1329	1342	1275

Toplam

Erken eğitim düzeyinde	1743
İlkokul düzeyinde	10288
Ortaokul düzeyinde	8374
Lise düzeyinde	3946
Tüm düzeyler için	24351

Tablo 2. 2023-2024 topluluklara göre öğrencilerin sayısı

Uyruk	Erken eğitim düzeyi		İlkokul düzeyi					Ortaokul düzeyi				Lise düzeyi		
	Okulöncesi	İlköğretim	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Arnavut	136	1312	1732	1710	1743	1810	1740	1860	1731	1698	1774	1107	1120	1123
Boşnak	7	90	134	125	110	144	143	146	159	169	129	102	113	89
Türk	11	105	123	96	103	116	88	112	85	118	132	120	109	63
Roman, Ashkali, Mısırlı	1	47	77	72	66	74	82	72	60	72	57	7	17	10

Tablo 3. Eğitimde çalışanların altyapısı

No.	Kadrolar	Arnavut		Boşnak		Türk		Roman, a-Ashkali, Mısırlı		Toplam		Toplam
		E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	
1	Eğitimci	1	67		9		6		3	1	85	86
2	Öğretmen (I -V)	101	397	52	22	1	32	1	1	155	452	607
3	Öğretmen (VI-IX)	361	334	80	30	15	21			456	385	841
4	Eğitimci (X-XII)	162	112	19	13	11	13			192	138	330
5	Müdür	34	18	6	1					40	19	59
6	Müdür yardımcısı	3	2			3				6	2	8
7	Sekreter	11	10							11	10	21
8	Psikolog	1	7							1	7	8
9	Pedagog	5	2							5	2	7
10	Kütüphaneci	5	6							5	6	11
11	Destek personeli	193	21	22	11	5	5	13	19	233	56	289
	Toplam	877	976	179	86	35	77	14	23	1105	1162	2267

Prizren Belediyesi Eğitim Müdürlüğü tarafından sağlanan verilerin analizinden, bu belediyedeki eğitime yönelik çeşitli raporların incelenmesinden, bazı okulların ziyaretinden elde edilen bilgilerden ve ayrıca eğitim sırasında gerçekleştirilen istişarelerden elde edilen bilgiler çalışma toplantılarında, Prizren belediyesindeki sistem eğitiminin birçok önemli alanda önemli ilerleme kaydettiği, ancak aynı zamanda sürdürülebilir çözümler gerektiren büyük zorluklarla da karşı karşıya olduğu gözlemleniyor.

- Liderlik ve yönetim,
- Kültür ve Çevre,
- Öğretmek ve öğrenmek,
- Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi ve
- Öğrenci performansı.
- Erken eğitim
- Profesyonel eğitim

Bu alanların her biri, mevcut durumun net ve dengeli bir resmini oluşturmaya yardımcı olan başarıların, zayıf yönlerin, fırsatların ve risklerin bir analizini içerir.

Liderlik ve Yönetim, okulların liderlik yapılarında mevcut durumun yanı sıra belediyenin okullarda etkili bir liderlik sağlamak için karşılaştığı zorlukları analiz eder. Kalite koordinatörlerinin kurulması ve Öğrenci ve Veli Konseyinin işlevsel hale getirilmesi, toplumun karar alma sürecine şeffaflığını ve katılımını artırdı. Okul bütçesinin merkezileştirilmesi, fonların daha iyi yönetilmesine ve eğitim kalitesinin artmasına katkıda bulunmuştur. Öte yandan, kurumlar arası yetki çatışması ve DKA için net bir organogramın olmayışı, karar almada belirsizlik ve gecikmeler yaratmayı da içeriyor. Bağışların ve sübvansiyonların yetersiz şekilde alınması, daha fazla iyileştirme için sınırlı fırsatlara sahiptir.

Kültür ve Çevre, öğrenciler için daha güvenli ve daha kontrollü bir ortam yaratan okulların DKA ve toplum polisi ile işbirliğini ele almaktadır. Kültürel çeşitliliğe saygı ve toplulukların okul faaliyetlerine katılımı, saygı ve uyum içinde bir arada yaşama atmosferinin oluşmasına katkıda bulunmuştur. Öğrencilerin Okuldan Ayrılmasını ve Kayıt Olmamasını Önleme ve Müdahale Ekibinin (EPRBM) çalışması, okuldan ayrılmaların önlenmesine yardımcı olmuştur. Zayıf yönleri arasında okul öncesi kurumlar için merkezi bir mutfağın bulunmaması ve okullarda fiziksel güvenlik politikalarının bulunmaması yer almaktadır. Okul tesislerinin etrafındaki yetersiz aydınlatma güvenlik sorunları yaratır ve ders dışı etkinlikler azdır.

Öğretme ve Öğrenim, öğrenci çeşitliliğine saygı gösterme ve esnek yöntemler kullanma konusunda gelişmeler gördü. En iyi öğrencileri seçmek ve ödüllendirmek onların çabalarını ve başarılarını motive etmiştir. Ancak ağ kesintileri ve internet eksikliği, entegre öğrenmenin geliştirilmesinde ve teknolojinin kullanılmasında zorluklar yaratmıştır. Bütünleşik öğretim ve yeterlilik geliştirme kavramında öğrenme süreci zorlukla gelişir. Eğitim sürecinde veli işbirliğinin olmayışı ve değerlendirme araçlarının tam olarak uygulanmaması çözüm gerektiren zayıf yönlerdir.

Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi, eğitimlerin çeşitliliği ve tüm öğretmenlerin bu eğitimlere dahil edilmesi olanağı sayesinde ilerleme kaydetmiştir. ECDL ve BT eğitimi almış öğretmenlerin teknolojik becerileri ve öğretim sürecinde teknoloji kullanımı arttı. Müfredatın uygulanmasına yönelik belediye ekibinin işleyişi, eğitim reformlarının etkili bir şekilde uygulanmasına yardımcı olmuştur. Temel zorluk, belirli alanlarda yeterli eğitimin olmayışı ve

öğretmenlerin STK eğitimlerine yönelik ihmaldir. Bu zorlukların üstesinden gelmek için pratik iş anlaşmaları yapmak ve ek eğitimlere katılmak için çok sayıda fırsat bulunmaktadır.

Özetle, Prizren belediyesinde eğitim sisteminin tüm alanlarında çok sayıda önemli başarı elde edilmiş olsa da, mevcut zayıflıkların ele alınması ve iyileştirme fırsatlarından yararlanılması zorunludur. Tüm öğrenciler ve öğretmenler için adil, kapsayıcı ve kaliteli bir eğitim sistemi sağlamak amacıyla belirlenen risklerin dikkatli bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir.

Liderlik ve Yönetim

Prizren belediyesindeki okulların liderliği ve yönetimi, yeni anaokullarının inşası ve okullara kalite koordinatörlerinin yerleştirilmesi de dahil olmak üzere birçok alanda önemli gelişmeler göstermiştir. Bu çabalar öğrenciler ve eğitim personeli için daha güvenli ve daha organize bir ortam yaratılmasına yardımcı olmuştur. Öğrenci ve Veli Konseyinin belediye düzeyinde işlevselleştirilmesi, ebeveynlerin ve öğrencilerin karar alma sürecine katılımını geliştirerek şeffaflığı ve hesap verebilirliği artırdı. Bu başarılar, daha adil ve eşitlikçi bir eğitim sistemi oluşturmak, tüm tarafların sesinin duyulmasını ve dikkate alınmasını sağlamak için gereklidir.

Ancak belediyede eğitim yönetiminin etkinliğini etkileyen bazı zayıflıklar bulunmaktadır. Kurumlar arası yetki çatışması, karar alma süreçlerinde kafa karışıklığı ve gecikmeler yaratarak sistemin genel verimliliğini olumsuz yönde etkilemiştir. Belediye Milli Eğitim Müdürlüğü'nün (DKA) net bir organizasyon şemasının bulunmaması, insan ve idari kaynakların yönetiminde belirsizlik ve verimsizliğe yol açmıştır. Ayrıca, personel alımına ilişkin yasal altyapının sınırlı olması, nitelikli personel sıkıntısına yol açarak kaliteli eğitim verme olanağını sınırlamaktadır.

- **Ana zorluklar:**
- Kurumlar arası yetki çatışması
- Çalışan alımına ilişkin sınırlı/eksik hukuki altyapı
- Bağışlardan/sübvansiyonlardan yetersiz faydalanma
- Toplumla (bağışçı - iş dünyası, ajanslar vb.) yeterli etkileşimin olmaması.
- DKA organogramının olmaması (yeniden düzenleme)
- Eğitim çalışanlarına yaptırım yoluyla tazminat ödenmesi DKA'da mali krize neden oldu)
- Belediyede 0'dan 3'e kadar olan seviyeler için yetersiz mesleki kapasite

Prizren Belediyesi'ndeki eğitim kurumlarının liderleri, akredite kurumlarda eğitim liderliği konusunda eğitim programlarını tamamladılar. Prizren belediyesindeki okulların yönetimi ve liderliği için 268 eğitim çalışanı eğitiliyor. Verilen eğitimlere rağmen kurumların etkili liderliği ve yönetimi hâlâ zorlu bir süreç olmaya devam ediyor. Yönetim ve liderlik konusundaki özel ihtiyaçları karşılamak amacıyla okul liderlerinin daha fazla mesleki gelişimi hayati önem taşımaktadır. Okul müdürlerinin performansını iç ve dış değerlendirme gibi süreçlerle gözlemlemek, müdürlere geri bildirimde bulunmak, DKA'nın şu anda yaptığı en iyi uygulamadır ancak gelecekte de sürekli olması gereken bir uygulamadır. Okulların Yönetim Konseylerinin etkin işleyişinin daha da güçlendirilmesi gerekmektedir çünkü Yönetim Konseylerinin belirlenen görev ve sorumlulukları yerine getiremediği okullar bulunmaktadır. Okul organları işlemezse yönetim ve liderlik tatmin edici sonuçlara sahip olamaz.

Öte yandan, bağış ve yardımlardan yeterince yararlanılamaması, eğitimde daha fazla iyileştirme olanağını sınırlamaktadır. Okulların proje yazma ve ek finansman sağlama

konusunda yeterli kapasiteye sahip olmaması, gelişim ve yeniliği engellemektedir. Bu durum, bağışçılar, işletmeler ve kuruluşlar da dahil olmak üzere toplumla işbirliği eksikliği nedeniyle daha da kötüleşiyor ve bu da eğitim koşullarının iyileştirilmesi için gereken desteğin sınırlanmasına neden oluyor. Ayrıca, eğitim çalışanlarına yaptırım yoluyla tazminat ödenmesi DKA'da mali krize yol açarak gerekli iyileştirmelere yatırım yapma olanağını sınılandı.

Tablo 4. 2023 yılı yükseköğretim için bütçe

Kaynak	Maaşlar ve Yevmiyeler	Mallar ve hizmetler	Belediye harcamaları	Subvansiyonlar ve transferler	Sermaye harcamaları	Toplam
Devlet hibeleri	16.276.763.43	1.846.731	230.000	N/A	1.702.000	20.055.494
Kişisel gelirler	70.000	455.500		N/A	384.495	909.995
Toplam	16.346.763	1.847.186.5	230.000	N/A	2.086.495	20.965.489

Bu zorluklara rağmen belediyede eğitim yönetiminin iyileştirilmesine yönelik birçok fırsat bulunmaktadır. Belediye bünyesinde kariyer rehberliği ve danışmanlığına yönelik kapasite geliştirme, öğrencilerin gelecekteki eğitim ve mesleki yollarını seçmelerine yardımcı olabilir. Kamu kurumlarında ikili öğrenmeyi de içeren mesleki uygulamaların geliştirilmesi, öğrencilerin pratik hazırlıklarını artırabilir ve onları işgücü piyasasında daha rekabetçi hale getirebilir. Eğitim kurumlarındaki yönetim organlarının işleyişinde iyi yönetişimin oluşturulması şeffaflığı ve verimliliği artırabilirken, yerel ve uluslararası STK'larla işbirliği fırsatlarından yararlanmak eğitime ek kaynak ve uzmanlık getirebilir.

Tüm eğitim hizmetlerinin dijitalleştirilmesi, verimliliği ve eğitime erişimi artırabilir, eğitim hizmetlerinin yönetimini ve sunumunu iyileştirebilir. Özel ihtiyaçları olan çocuklara yönelik asistan ve destek öğretmenlerinin sayısının artırılması, bu öğrencilerin katılımını ve başarısını artırarak tüm öğrencilerin eğitime eşit erişimini sağlayabilir.

Ancak dikkate alınması gereken bazı riskler vardır. Roman, Aşkali ve Mısırlı toplulukların katılıma ilgi göstermemesi eğitimde dışlanmaya ve eşitsizliğe yol açabilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın okul ağ oluşturma/birleştirme konusundaki yetersiz politikaları belirsizlik yaratabilir ve eğitimin kalitesini olumsuz etkileyebilir. Çelişkili ve tutarsız eğitim yasaları, eğitim politikalarının uygulanmasında kafa karışıklığı ve zorluk yaratabilir.

Eğitim topluluğunun yetersiz dijital becerileri, teknolojinin öğretme ve öğrenmede etkili kullanımını sınırlayabilir. Dijital cihaz ve araçların öğrenciler ve öğretmenler tarafından kötüye kullanılması disiplin sorunları yaratabilir ve öğretimin etkinliğini azaltabilir. Yapay zekanın öğrenciler tarafından uygunsuz amaçlarla kullanılması etik ve disiplin sorunları yaratabilir.

Ayrıca, ebeveynlerin çocuklarını kendi okul bölgelerine kaydettirmemesi, bazı okullarda eşitsizlik ve aşırı kalabalık oluşmasına neden olan hizmet alanı uygulamasının kötüye kullanılması da mümkündür. Eğitim, karar vericiler tarafından bir öncelik olarak görülüyor, bu da finansmanı ve gerekli iyileştirmelere gösterilen ilgiyi sınırlıyor. Çözülmemiş okul mülkiyeti anlaşmazlıkları, okul altyapısının geliştirilmesini ve iyileştirilmesini engelleyebilir. DKA'daki eğitim görevlilerinin sayısının yetersiz olması, okulları etkili bir şekilde destekleme ve izleme yeteneğini sınırlayabilir; bütçe kaynaklarının eksikliği ise eğitimdeki yatırım ve iyileştirme fırsatlarını sınırlayabilir.

Özetle, Prizren belediyesinde eğitimin liderliği ve yönetimi alanında pek çok önemli başarı elde edilmiş olsa da, mevcut zayıflıkların ele alınması ve iyileştirme fırsatlarından yararlanılması zorunludur. Tüm öğrencilere adil, kapsayıcı ve kaliteli bir eğitim sistemi sağlamak için belirlenen risklerin dikkatli bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir.

Kültür ve Çevre

Prizren Belediyesi okullarındaki kültür ve çevre, sağlıklı ve verimli bir eğitim ortamı yaratmanın temel unsurlarıdır. En büyük başarılarından biri okulların Belediye Milli Eğitim Müdürlüğü (DKA) ve toplum polisleriyle işbirliği yaparak öğrenciler için daha güvenli ve daha kontrollü bir ortam yaratılmasıdır. Kültürel çeşitliliğe saygı ve tüm toplulukların okul faaliyetlerine dahil edilmesi, saygı ve uyum içinde bir arada yaşama atmosferinin yaratılmasına katkıda bulunmuştur. Bu çabalar sürdürülebilir ve kapsayıcı bir kültürün teşvik edilmesi açısından önemli olmuştur.

Öğrenci Okulu Bırakma ve Kayıt Dışını Önleme ve Müdahale Ekibi'nin (EPRBM)

çalışması, hiçbir çocuğun eğitim sisteminin dışında kalmamasını sağlayarak okulu bırakmanın önlenmesine ve risk altındaki öğrencilerin dahil edilmesine yardımcı oldu. Sınıf öğretmenlerinin öğrencilerle işbirliği ve toplumla iyi işbirliği, öğrencilere yönelik destek ve rehberliği artırmış, akademik performanslarını ve davranışlarını geliştirmiştir. Yeni anaokullarının inşası ve kamuya ait anaokulları için alanların genişletilmesi, erken yaşlardan itibaren eğitimin kalitesini artırarak erken eğitim için yeni fırsatlar yaratmıştır.

Ancak okullarda kültür ve çevrenin kalitesini etkileyen zayıflıklar hala mevcuttur. Okul öncesi kurumlarda merkezi bir mutfağın bulunmaması, çocuklara sağlıklı ve düzenli yemek sunma olanaklarını sınırlamıştır. Okullarda fiziki güvenliğin sağlanması, çeşitli olay ve risklere yer bırakılmasına yönelik bir politika bulunmamaktadır. Okulların altyapısının anaokulu yapımına uygun olmaması, küçük çocuklar için uygun olmayan koşullar yaratıyor. Okul tesislerinin etrafındaki hatalı aydınlatma, özellikle günün karanlık saatlerinde güvenlik sorunları yarattı.

Kültür ve çevre alanında ders dışı etkinliklerin az olması öğrencilerin çok yönlü gelişim fırsatlarını sınırlamaktadır. Okullarda sağlık personelinin bulunmaması, hızlı ve uzmanlaşmış sağlık hizmetlerinin sağlanmasında zorluklar yaratmıştır. Okulların yakınındaki sokaklarda yatay bariyerlerin bulunmaması, çocukların hareketleri sırasında güvenlikleri açısından risk oluşturmıştır. Ders dışı etkinlikleri geliştirecek alanların eksikliği, öğrencilerin yeteneklerini geliştirme ve katılım fırsatlarını sınırladı. Dolapların bakımının yapılmaması eğitim ve öğretimin kalitesini etkiledi.

Ana zorluklar:

- Okullarda fiziki güvenliğin sağlanmasına yönelik bir politika bulunmamaktadır.
- Bahçe yapımına yönelik altyapının standartlara uygun olmaması
- Ders dışı etkinlikleri geliştirmek için alanların eksikliği
- Projeler yoluyla öğrenme eksikliği
- Okullarda olumsuz olayların varlığı

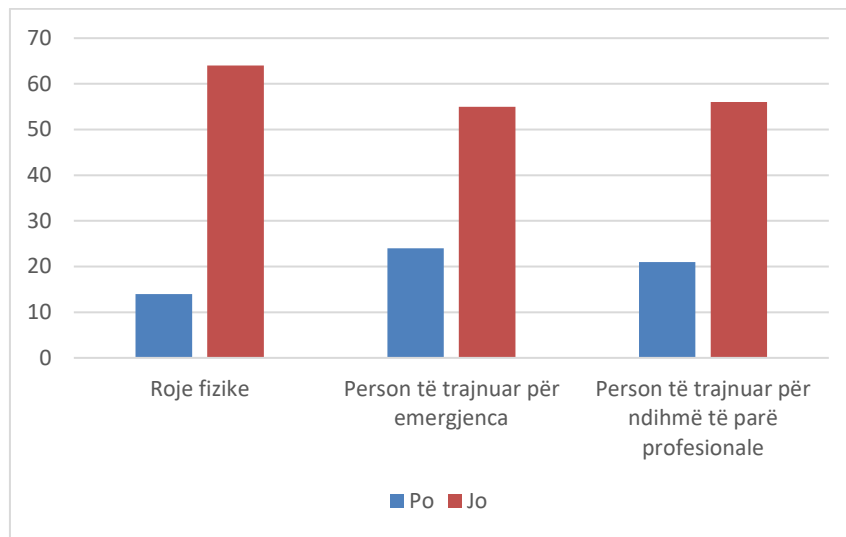
Tablo 5. Güvenlik önlemlerine sahip olan okul sayısı.

Güvenlik Değerlendirmesi		
Güvenlik önlemlerine sahip olan okul sayısı aşağıdaki gibidir:	Po	Jo
Fiziki Güvenlik	14	64
Acil durumlar için eğitim almış kişiler	24	55
Profesyonel ilk yardımı vermek için eğitim almış kişiler	21	56

Bu zorluklara rağmen okullardaki kültürü ve ortamı geliştirmek için birçok fırsat vardır. Ekolojik olanlar gibi çeşitli okul gruplarının ve kulüplerinin işleyişi, öğrenci katılımını

artırabilir ve çevre ve sürdürülebilirlik eğitimini teşvik edebilir. Yeşil alanların yaratılması okul ortamını iyileştirebilir ve öğrenme ve oyun için konforlu alanlar sağlayabilir. Sıcak, samimi, temiz ve güvenli bir ortam sağlamak öğrencinin refahını ve performansını artırabilir.

Okullarda fiziki güvenliğin sağlanması güvenliği artırabilir ve çeşitli olayların önüne geçebilir. Okul topluluğuyla işbirliği yapmak ve okulların fiziksel altyapısının iyileştirilmesi, öğrencilerin öğrenmesi ve çok yönlü gelişimi için daha iyi koşullar yaratabilir. Okullarda spor sahalarının inşası ve kantinlerin işletilmesi, sağlıklı bir yaşam tarzını teşvik edebilir ve öğrencilerin katılımını artırabilir. Okul tesisleri içinde ve dışında davranış farkındalığı faaliyetleri ve doğrudan yatırımlar düzenlemek, okul yaşamının atmosferini ve kalitesini iyileştirebilir.

Grafik 5. Güvenlik önlemlerine sahip olan okul sayısı.

Ancak dikkate alınması gereken bazı riskler vardır. Dil engelleri, eğitim paydaşları arasındaki işbirliği düzeyini azaltarak iletişim ve katılımı zorluklar yaratmaktadır. Okulların yakınındaki binaların yetersiz olması ve zorbalık ve oyun alanları gibi olumsuz olayların varlığı, öğrenciler için güvensiz ve istikrarsız bir ortam yaratmaktadır. Okulların yakınındaki sokaklarda sinyalizasyon eksikliği ve çocukların oyun alanlarındaki fiziksel güvensizlikleri acil çözüm gerektiren ciddi sorunlardır. Topluluğun işbirliğine karşı direnci ve ebeveyn konseylerinin uygulamadaki işlevsizliği, eğitimi geliştirmek için gereken katılımı ve desteği sınırlayan zorluklardır.

Özetle, Prizren belediyesindeki okulların kültürü ve ortamı konusunda pek çok önemli başarı elde edilse de, mevcut zayıflıkların ele alınması ve iyileştirme fırsatlarından yararlanılması zorunludur. Tüm öğrencilere güvenli, kapsayıcı ve yüksek kaliteli bir eğitim ortamı sağlamak için belirlenen riskler dikkatle yönetilmelidir.

Eğitim ve Öğretim

Öğretme ve öğrenme Prizren belediyesindeki eğitim sisteminin başarısı için temel unsurlardır. Öğretim ofislerinin gelişimi ve bilgisayar teknolojisinin ağlarla entegrasyonu, kaynaklara ve bilgiye erişimi artırarak öğretme ve öğrenmenin kalitesini artırmıştır. Müfredatın okullarda uygulanmasına yönelik profesyonel destek mekanizmalarının oluşturulması, eğitim reformlarının etkili bir şekilde uygulanmasına yardımcı olmuş, öğretmenlerin en iyi pedagojik uygulamaları uygulamak için gerekli destek ve rehberliğe sahip olmalarını sağlamıştır.

Ana zorluklar:

- Okullarda, okul temelli müfredat planlama sürecinde veli işbirliği mekanizmasının eksikliği
- Diğer okullarla işbirliği yapılmaması
- Değerlendirme araçlarının idari talimatlara göre uygulanmaması
- Doğal malzemeler için dolap eksikliği
- İnternet eksikliği ve

Okullar öğrencilerin çeşitliliğine saygı duyar ve onların ihtiyaçlarına yanıt veren, kapsayıcılık ve eşitliği sağlayan esnek yöntemler kullanır. En iyi öğrencileri seçmek ve ödüllendirmek, öğrenci çabasını ve başarısını motive ederek bir takdir ve ilerleme kültürü yaratmıştır. Öğretmenlerin Maarif Müfettişliği tarafından izlenmesi, standartların karşılanması ve öğretim kalitesinin sürekli iyileştirilmesini sağlamıştır. Etkinlikler kapsamında derslerin düzenlenmesi ve DKA ile yapılan işbirliği, öğretim sürecinin ve öğretmenlerin mesleki gelişiminin iyileştirilmesine yardımcı olmuştur. Özel ihtiyaçları olan öğrencilerin öğrenme sürecine dahil edilmesi, herkes için kapsamlı ve eşit bir eğitim sağlanmasını sağlamıştır.

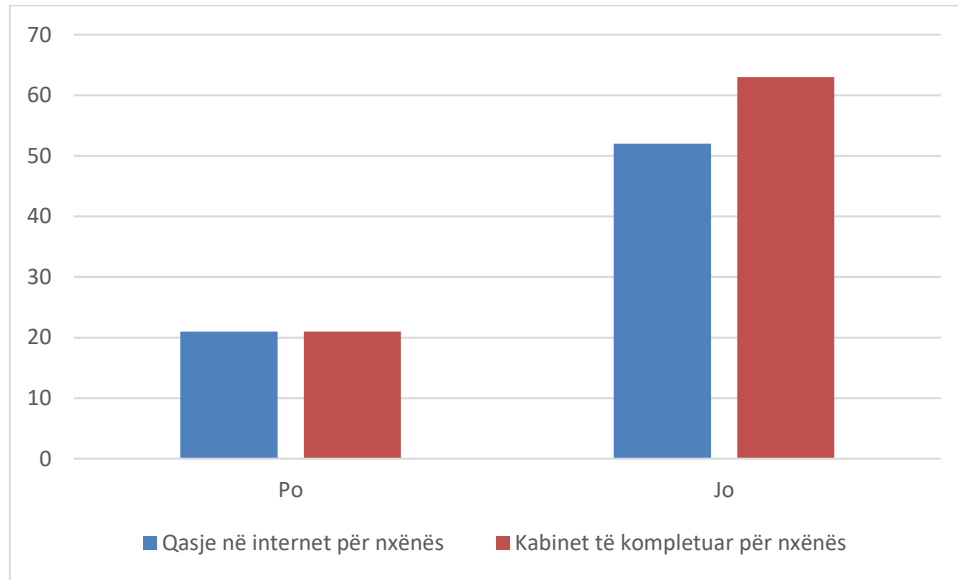
Tablo 6. 2023 – 2024 öğretim yılında Prizren Belediyesi’nde topluluklara göre öğrenci sayısı.

Düzeyler	Arnavut	Boşnak	Türk	Roman, Ashkali, Mısırlı
Erken Eğitim Düzeyinin Toplamı	1448	97	116	48
İlkokul düzeyinin toplamı	8735	656	526	371
Ortaokul düzeyinin toplamı	7063	603	447	261
Lise düzeyinin toplamı	3350	304	292	34

Tablo 7. 2023-2024 yılı Prizren belediyesindeki topluluklara göre özel ihtiyaçları olan öğrenci sayısı.

2023-2024 yılı PIA ile çalışan öğrenci sayısı														
Uyruk	Okul öncesi düzeyi		İlkokul düzeyi					Ortaokul düzeyi				Lise düzeyi		
	Eğitimönce si	okulönce esi	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Arnavut	2	8	9	7	16	14	6	15	18	9	13	4	7	5
Boşnak	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0
Türk	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Roman, Ashkali, Mısırlı	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ancak hâlâ öğretme ve öğrenmenin kalitesini etkileyen zayıflıklar var. Ağ kesintileri ve internet eksikliği, bütünsel öğrenmenin geliştirilmesinde ve teknolojinin öğrenme sürecinde kullanılmasında zorluklar yaratmıştır. Öğrenme süreci bütünsel öğretim kavramının zorluğuyla birlikte ve yeterliliklerin geliştirilmesine dayalı olarak gelişir. Okul temelli müfredatın planlanması ve uygulanması sürecinde veli işbirliğinin olmayışı, eğitim reformlarının etkinliğini etkilemiştir. Değerlendirme araçlarının tam olarak uygulanmaması ve doğal derslere yönelik dolapların bulunmaması, öğretmenler ve öğrenciler için zorluklar yaratmıştır.

Grafik 6. İnternete erişimi olan veya öğrenciler için eksiksiz bir kabine sahip olan okulların sayısı.

Bu arada, düşük başarılı öğrencilere yönelik desteğin olmayışı ve en iyi ve en başarılı öğrencilere yönelik ek etkinliklerin bulunmaması, ilerleme ve çok yönlü gelişim için sınırlı fırsatlara sahiptir. Ayrıca okul ve veliler arasında etkili işbirliğini sağlayacak mekanizmaların bulunmaması, ebeveynlerin eğitim sürecine katılımında bir boşluk yaratmıştır.

Tüm okullar büyük ölçüde işe yarayan profesyonel varlıklar yaratmıştır. Mesleki varlıkların işleyişine ilişkin zorluk, az sayıda eğitim çalışanının bulunduğu okullarda ortaya çıkmaktadır. Mesleki faaliyetler yeterince belgelenmemiştir: öğretim programlarının planlanması ve uygulanması, öğrencilerin sürekli değerlendirilmesi, sonuçların okulun gelişim planına göre belgelenmesi amacıyla öğrenci değerlendirme araçlarının belirlenmesi.

Tablo 8. Kamu kurumlarında öğretmen-öğrenci oranı.

Düzeyi	Prizren Belediyesi	Kosova Cumhuriyeti
Okulöncesi	13.2	10.0
İlkokul	21.5	16.8
Ortaokul	12.9	13.3
Lise	12	12.3

Bu zorluklara rağmen, öğretme ve öğrenmeyi geliştirmek için birçok fırsat vardır. Okulları ve öğrencileri tablet ve dizüstü bilgisayarlarla donatmak, teknolojiye erişimi artırabilir ve öğretme ve öğrenmenin kalitesini artırabilir. Daha az başarılı öğrenciler için ek etkinlikler ve daha iyi öğrenciler için ek etkinlikler düzenlemek, performansın artmasına ve yeteneklerin

geliştirilmesine yardımcı olabilir. Katılıma yönelik eğitimsel ve mesleki altyapının oluşturulması, tüm öğrenciler için kapsayıcı ve eşitlikçi bir eğitim sağlayabilir.

Tablo 9. MASHTI tarafından lisanslanan ve kalkınma ajansları tarafından finanse edilen Öğrenim Merkezlerinden hizmet alan öğrenci sayısı 2023-2024.

Eğitim merkezleri	Çocuk sayısı		
	Roman, Aşkali, Mısırlı Toplulukları	Arnavut	Dİğer (varsa)
Mati Logoreci, Prizren	33	11	N/A
Lekë Dukagjini, Prizren	18	30	N/A
Pirana, İki Şehit	27	05	N/A
Toplam	78	46	

Dersin gerçekleştirilmesinde teknolojinin kullanılması öğretimin katılımını ve etkililiğini artırabilir. Belediye düzeyinde bilgi yarışmalarının ve bilgi sınavlarının düzenlenmesi öğrencilerin eğitim faaliyetlerine motivasyonunu ve katılımını artırabilir. Hazırlık sınıflarındaki gruplardaki çocuk sayısının uyumlu hale getirilmesi ve özel etkinliklerin geliştirilmesi yoluyla yeni yeteneklerin keşfedilmesi, öğrencilerin tüm potansiyellerinin belirlenmesine ve geliştirilmesine yardımcı olabilir.

Ancak dikkate alınması gereken bazı riskler vardır. Telefon kullanımı ve ders kitaplarının yeterlilik sonuçlarına ulaşma konusundaki tutarsızlığı, öğretmenler ve öğrenciler için zorluklar yaratmıştır. Okul temelli müfredat planlama sürecinde az sayıda ebeveynin yer alması ve öğrencilerin farklı alanlardaki yeteneklerinin veya potansiyellerinin dikkate alınmaması, eğitim reformlarının etkinliğini sınırlayan zorluklardır. Öğretmenlerin üstün yetenekli öğrencileri belirleme ve onlarla çalışma konusundaki bilgi eksikliği, öğrencilerin ilerleme ve gelişiminin duraklamasına yol açmıştır.

Özetle, Prizren belediyesine bağlı okullarda eğitim ve öğretimde pek çok önemli başarı elde edilse de, mevcut zayıflıkların ele alınması ve iyileştirme fırsatlarından yararlanılması zorunludur. Tüm öğrencilere adil, kapsayıcı ve kaliteli bir eğitim sistemi sağlamak için belirlenen risklerin dikkatli bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir.

Eğitimcilerin Mesleki Gelişimi

Öğretmenlerin mesleki gelişimi Prizren belediyesindeki eğitimin kalitesinin artırılmasında önemli bir bileşendir. Eğitimlerin çeşitliliği ve tüm öğretmenlerin bu eğitimlere katılma imkanının olması en önemli başarılarından biridir. ECDL ve IT alanlarında eğitim alan öğretmenlerin teknolojik becerileri ve öğretim sürecinde teknoloji kullanımları artmıştır. Müfredatın uygulanmasına yönelik belediye ekibinin işleyişi, eğitim reformlarının etkili bir şekilde uygulanmasına yardımcı olmuştur. Öğretmenlerin mesleki gelişimi için veri tabanının oluşturulması, öğretmenlerin ihtiyaçları ve ilerlemeleri hakkında net bir genel bakış sağlamıştır.

588 sınıf öğretmeni daha kaliteli öğretim için en az bir eğitim alırken, 828 branş öğretmeni ise alanlarında en az iki veya daha fazla eğitim aldı.

Çıraklık eğitimi vermek için yurtdışındaki işletmelerle işbirliği yapmak, uygulamalı deneyim ve mesleki gelişim için fırsatlar yaratmıştır. Müfredatın uygulanmasına yönelik eğitimler ve hukuk dersi alan öğrencilerin mesleki uygulamalarına yönelik devlet idaresi, belediye ve mahkemelerle anlaşmaların imzalanması, öğrencilerin iş piyasasına hazırlanmasına yardımcı oldu. Proje ve eğitimlerin anahtarı, karşılıklı öğretmen-müdür işbirliği ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin eğitim müfettişleri ve okul müdürleri tarafından izlenerek belirlenmesi, öğretmenlerin sürekli ve niteliksel gelişimini sağlamıştır. Yeni müfredatın uygulanmasına yönelik eğitimin başarıyla tamamlanması, mesleki gelişim için bireysel planın hazırlanması ve okullarda meslektaş danışmanlığı, öğretme ve öğrenme kalitesinin artmasına yardımcı olmuştur.

Ana zorluklar:

- Belirli alanlarda yeterli eğitim eksikliği
- Öğretmenlerin STK eğitimlerine yönelik ihmali
- ZhPM'de mesleki varlıkların yeterli düzeyde işbirliği yapılmaması
- Okula dayalı eğitim eksikliği
- Edinilen bilginin pratikte uygulanmaması

Ancak öğretmenlerin mesleki gelişimini engelleyen bazı eksiklikler bulunmaktadır. Belirli alanlarda yeterli eğitimin olmayışı, öğretmenlerin eğitim standartlarını karşılamasında zorluklar yaratmıştır. Öğretmenlerin STK eğitimlerine yönelik ihmali ve öğretmenlerin mesleki gelişiminde mesleki faaliyetler arasındaki yetersiz işbirliği, eğitimlerin ve mesleki gelişimin etkinliğini sınırlamıştır. Okul temelli eğitimin olmayışı ve edinilen bilgilerin pratikte uygulanmaması, öğretimin kalitesini olumsuz yönde etkilemiştir. Öğretim tekniklerinin kullanımındaki karışıklık ve öğrencilerin öğrenmeye adanmamaları, ebeveynlerin çocuklarının başarısını takip etme konusundaki yetersizlikleri çözüm gerektiren zorluklardır.

Bu zorluklara rağmen öğretmenlerin mesleki gelişimini geliştirmek için birçok fırsat bulunmaktadır. Sağlık kurumlarıyla pratik çalışma düzenlemelerinin birleştirilmesi ve öğretme ve öğrenmede ek eğitim, öğretmenlerin becerilerini ve hazırlıklarını geliştirebilir. Öğretmenlerin mesleki gelişimi için belediyedeki profesyonel kaynakların tahsis edilmesi ve tüm öğretmenlerin MKLSh eğitimine (okuryazarlıkta eleştirel düşünme) dahil edilmesi, öğretimin kalitesinin artırılmasına yardımcı olabilir. Mesleki eğitimde mesleki çalışmalara yönelik atölye ve dolapların inşası ve yeni öğretmenlerin zamanında kabulü, öğretmenlerin mesleki gelişimi için fırsatlar yaratabilir. Yurt dışındaki okullarla yöntemsel uygulamaların paylaşılması ve mesleki uygulamanın gerçekleştirilmesi için yetkili kurumlarla Mutabakat Zaptı garantisi verilmesi öğretmenlerin deneyim ve becerilerini artırabilir. Öğretmenlerin ihtiyaçlarının belirlenmesi ve yıllık mesleki gelişim planının hazırlanması, gerekli eğitimin planlanması ve uygulanmasına yardımcı olabilir.

Ancak dikkate alınması gereken bazı riskler vardır. Öğretmen performansının değerlendirilmesi için insan kapasitesinin eksikliği ve okul alanının eksikliği, öğretmenlerin mesleki gelişimini sınırlayan zorluklardır. Öğretmenlerin teknoloji kullanımına ilgisizliği ve pratik çalışmaların gösterilmesi için materyal eksikliği, çözüm gerektiren sorunlardır. Özel sektör ve işletmelerle işbirliğinin olmayışı ve uygun kurumlarda uygulama yapılmaması, öğrenci ve öğretmenlerin deneyimlerini ve mesleki gelişimlerini sınırlayan zorluklardır.

Özetle, Prizren belediyesinde öğretmenlerin mesleki gelişiminde pek çok önemli başarı elde edilirken, mevcut zayıflıkların ele alınması ve iyileştirme fırsatlarından yararlanılması

zorunludur. Tüm öğretmen ve öğrenciler için adil, kapsayıcı ve kaliteli bir eğitim sisteminin sağlanması amacıyla belirlenen risklerin dikkatli bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir.

Kalite Güvencesi

Prizren belediyesindeki öğrencilerin performansı, eğitim sisteminin başarısının önemli bir göstergesidir ve öğrencilerin akademik ve kişisel gelişimini etkileyen bir dizi faktörü içerir. Öğretmenler ve öğrenciler arasında sürekli iletişim ve işbirliği yoluyla kurulan güçlü ilişki, iyi bir sınıf atmosferi ve sağlıklı kişilerarası ilişkiler yaratmıştır. Öğrenciler arasında ve öğretmen gözetiminde yapılan bilgi alışverişi etkileşimi artırmış ve öğrenme sürecini geliştirmiştir.

Temel başarılarından biri, öğrencilerin XXI. yüzyılın zorluklarına hazırlanmalarını sağlamak amacıyla yeterliliklerin ustalığına dayalı olarak müfredata göre entegre öğretimin uygulanmasıdır. Öğrenci Konseyi faaliyetlerini desteklemek ve matematik ve fizik olimpiyatları gibi okul ve belediye yarışmaları düzenlemek, öğrencileri motive etmiş ve akademik mükemmelliği teşvik etmiştir. Uluslararası yarışmalara katılım ve IA'nın belediyenin KKK antrenör ekibiyle RNK'ye verdiği destek, öğrencilerin becerilerini daha geniş bir bağlamda göstermeleri ve uluslararası deneyim kazanmaları için fırsatlar yarattı.

• Ana zorluklar:

- Eğitim personelinin geçici katılımına yönelik yöntemlerin belirlenmesi
- Dijital dönüşüm trendlerine uygun olarak eğitimde hizmetlerin ve kalitenin iyileştirilmesi için dijital teknolojinin kullanılması
- Derslerin öğretiminde yetersiz öğretim teknikleri
- Öğretim tekniklerinin kullanılmaması
- Öğrencilerin öğrenmeye ve ebeveynlerin çocukların başarısını izleme konusunda düşük bağlılığı

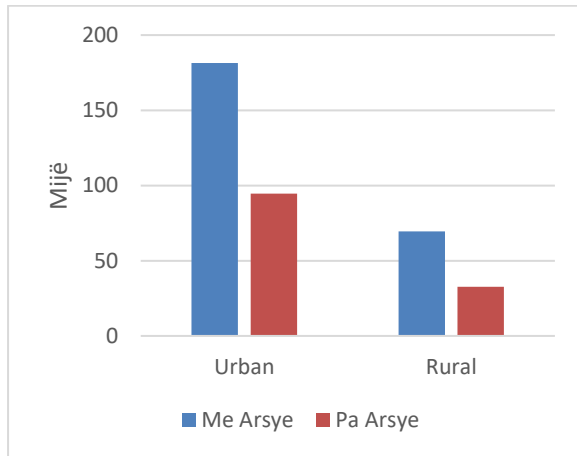
Ancak yine de öğrenci performansını etkileyen zayıf noktalar bulunmaktadır. DKA ile belediye kaynaklı farklı departmanlar arasındaki yetki uyumu zayıftır ve hissedarlar (çıkar tarafları) ile ortaklığın/işbirliğinin artırılması gerekmektedir. Kapasite geliştirme ve bağışçılardan ve işletmelerden fon çekme/çekme mekanizmalarının oluşturulması, iyileştirilmesi gereken bir alandır. Ayrıca, eğitim personelinin geçici katılımına yönelik yöntemlerin tanımlanması ve organizasyon şemasının tasarlanması ve operasyonel hale getirilmesi, devam eden zorluklardır. Eğitimde hizmet ve kaliteyi artırmak amacıyla dijital teknolojinin kullanımı hâlâ sınırlı olup, bazı alanlarda yeterli eğitim eksikliği bulunmaktadır.

Öğretmenlerin STK'lar tarafından verilen eğitimlere yönelik ihmalleri ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerinde mesleki faaliyetler arasında yeterli işbirliğinin sağlanamaması, öğretimin kalitesini etkileyen zorluklardır. Okul temelli eğitimin olmayışı ve edinilen bilgilerin pratikte uygulanamaması çözüm gerektiren zayıf yönlerdir. Derslerin gerçekleştirilmesine yönelik öğretim tekniklerinin uyarlanamaması ve öğretim tekniklerinin düzensiz kullanılması öğretimin etkililiğini etkileyen zorluklardır.

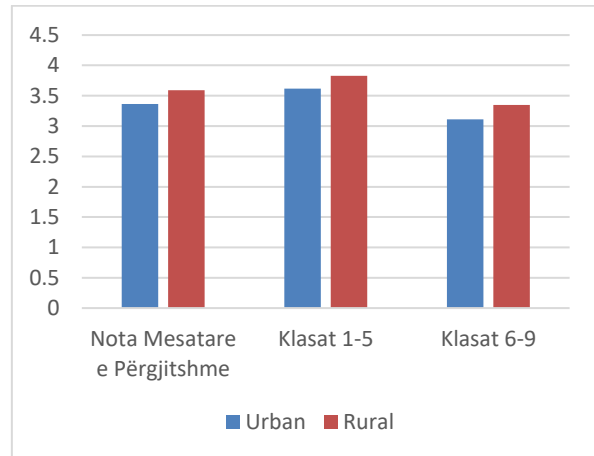
Tablo 10. Okulun bulunduğu yere ve sınıf düzeyine göre eğitim kalitesi göstergeleri.

Eğitim Kalitesi			
	Kentsel	Kırsal	Ortak
Genel Ortalama Notu	3.365	3.59	3.53
1-5 sınıflar	3.62	3.83	3.77
6-9 sınıflar	3.11	3.35	3.29
Matematikte ortalama notu	2.87	2.85	2.86
Toplam Devamsızlık Sayısı	275.881	102.226	378.107
Nedenli	181.343	69.587	250.930
Nedensiz	94.538	32.639	127.177
Öğrenci Başına Ortalama Devamsızlık	7.5	6.5	14
Nedenli	10	9	10
Nedensiz	5	4	5

Bu zorluklara rağmen öğrenci performansını artırmak için birçok fırsat vardır. Öğrenciler sınıfta, okulda ve toplumda sosyal ve sivil sorumluluklarını yerine getirerek güçlü bir sorumluluk duygusu ve sivil katılım geliştirmeye yardımcı olurlar. Öğrencilerin müfredat alanları için tanımlanan çıktılara hakim olma konusundaki başarısı ve ilerlemesi, Ulusal Müfredat Çerçevesi (NCF) tarafından belirlenen beklentileri karşılamaktadır. Okullarda ve belediyelerde öğrencilerin daha fazla katılımını sağlayacak etkinlikler düzenlemek ve onları ders dışı etkinliklere dahil etmek, onların genel becerilerini geliştirmeye ve daha kapsayıcı ve eşit bir eğitimi teşvik etmeye yardımcı olabilir.

Grafik 7. Sebebe Göre Devamsızlık Sayısı

Grafik 8. Sınıflara Göre Ortalama Notu

Öğrencilerin bireysel eğilimlerini belirlemek ve onları en çok ilgilendikleri yerlere dahil etmek, potansiyellerinin tamamını geliştirmelerine yardımcı olabilir. Öğrenciler ve öğretmenler, çağdaş öğretme ve öğrenme yöntemlerinin kullanımında becerikli ve yetenekli olma fırsatına sahip olmalıdır. BT alanlarındaki okullarda modern teknolojinin uygulanması ve belediye ekibinin KKK'nın uygulanmasına yönelik başarılı çalışması, öğretme ve öğrenme kalitesinin artırılmasına yardımcı olabilir. Belediye Öğretmen Mesleki Gelişimi (PED) veri tabanının oluşturulması ve uygulanması, mesleki gelişim ihtiyaçları ve ilerlemeye ilişkin net bir veri tabanı sağlayabilir.

Ancak dikkate alınması gereken bazı riskler vardır. Yeterlilik sonuçlarının gerçekleştirilmesinde telefon kullanımı ve ders kitaplarının tutarsızlığı eğitimin kalitesini

etkileyen zorluklardır. Okul temelli müfredat planlama sürecinde az sayıda ebeveynin yer alması ve öğrencilerin farklı alanlardaki yeteneklerinin veya potansiyellerinin dikkate alınmaması, eğitim reformlarının etkinliğini sınırlayan zorluklardır. Öğretmenlerin yetenekli öğrencileri belirleme ve onlarla çalışma konusundaki bilgi eksikliği, öğrencilerin ilerlemesinin ve gelişiminin durgunluğuna yol açmıştır.

Özetle, Prizren belediyesinde öğrenci performansında pek çok önemli başarı elde edilirken, mevcut zayıflıkların ele alınması ve iyileştirme fırsatlarından yararlanılması zorunludur. Tüm öğrencilere adil, kapsayıcı ve kaliteli bir eğitim sistemi sağlamak için belirlenen risklerin dikkatli bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir.

Erken Eğitim

Prizren Belediyesi'ndeki erken eğitim sistemi önemli ilerlemeler kaydederek birçok önemli alanda başarı gösterdi ancak aynı zamanda sürdürülebilir çözümler gerektiren önemli zorluklarla da karşı karşıya. Güçlü yönlerden biri, kamu-özel sektör ortaklıkları ve okul öncesi eğitim kurumları da dahil olmak üzere ana paydaşlar arasındaki kaliteli ve verimli işbirliğidir. Kamusal alanların belirlenmesi ve işletmecilere yönelik tekliflerin oluşturulması yoluyla yeni kurumların açılmasının teşvik edilmesi, eğitim kapasitelerinin genişletilmesine yönelik önemli bir adım olmuştur. Ayrıca EBTB/SED'in okul öncesi eğitim kurumlarının (IPEP) ruhsatlandırılması konusunda kararlılığı ve lisanslama sürecinin kolaylaştırılması bu kurumlardaki standartları ve güvenliğini artırmıştır. IPEP'lerin raporlama ve hesap verebilirlik mekanizmaları, sağlanan hizmetlerin kalitesi üzerinde sürekli bir yönetim ve kontrol sağlar.

Ana zorluklar:

- Uygun kamusal alanların eksikliği
- Karmaşık ve bürokratik lisanslama süreci
- Dışlanmış grupların yetersiz katılımı
- Yeterli fon eksikliği
- Topluluk direnişi
- Bürokratik süreçlerin yavaşlığı

Dışlanmış grupları da kapsayacak şekilde erken çocukluk eğitiminin önemine ilişkin bilinçlendirme kampanyalarının düzenlenmesi bir diğer önemli güçtür. Bu kampanyalar, bu grupların farkındalığını ve katılımını artırmayı, okulu bırakmayı önlemeyi ve ülkelerine geri dönenlerin entegrasyonuna yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Dışlanmış gruplardan çocukların kapsanmasını artırmak için sivil toplum kuruluşlarıyla (STK'lar) işbirliği yapmak kapsayıcı ve eşitlikçi bir eğitime doğru atılmış olumlu bir adımdır. Özel erken eğitim kurumlarıyla ortak faaliyetler düzenleyerek ve düzenli toplantılar düzenleyerek işbirliği yapmak, eğitim hizmetlerinin kalitesini artırmakta ve iyi deneyimlerin paylaşılmasına yardımcı olmaktadır.

Ana zayıflıklardan biri erken eğitim kurumları için uygun kamusal alanların bulunmamasıdır. Bu alanların belirlenmesi ve uyarlanması zaman ve kaynak gerektirir ve bu da eğitim kapasitelerinin hızlı bir şekilde genişlemesini engelleyebilmektedir. Yeni kurumlara yönelik lisanslama süreci karmaşık ve bürokratik olup, bu süreci hızlandırmak ve tüm kurumların gerekli standartları karşılamasını sağlamak açısından zorluklar yaratmaktadır. Ötekileştirilmiş grupların eğitim sistemine yeterince dahil edilememesi, istenilen sonuçlara ulaşmak için süreklilik ve koordineli çaba gerektiren bir sorun olmaya devam etmektedir.

Tablo 11. Kamu ve özel okul öncesi kurumlarının sayısı ve özel ihtiyaçları olan çocuklar da dahil olmak üzere okul öncesi eğitime devam eden çocuk sayısı.

Okul öncesi kurumlar	Sayısı	Çocuk sayısı			Özel ihtiyacı olan çocuk sayısı		
		E	K	Toplam	E	K	Toplam
Kamu	1563	807	749	1556	6	1	7
Özel	238	121	116	237	1	0	1
Toplam	1801	928	865	1793	7	1	8

Erken eğitimin iyileştirilmesi için birçok fırsat vardır. Kamu-özel sektör ortaklıklarının genişletilmesi, daha fazla erken eğitim kurumu oluşturabilir ve mevcut kapasiteyi artırarak tüm çocukların eğitime erişimini iyileştirebilir. Yeni kurumlar için lisanslama sürecinin iyileştirilmesi erken eğitimde kaliteyi ve güvenliğini artırabilir. Erken eğitimin önemi hakkındaki farkındalık kampanyaları toplumun katılımını geliştirebilir ve eğitim programlarına verilen desteği artırabilir. Medya, sivil toplum kuruluşları ve dini kurumlarla işbirliği, bilginin yayılmasına ve erken eğitime değer veren ve destekleyen yeni bir kültür yaratılmasına yardımcı olabilir.

Ancak dikkate alınması gereken bazı tehditler var. Erken eğitim kurumlarının genişletilmesi ve iyileştirilmesini destekleyecek yeterli fonun bulunmaması ana tehditlerden biridir. İstikrarlı mali destek olmadan, planlanan girişimlerin çoğu uygulanmadan kalabilir. Bazı durumlarda, toplulukta yeni değişikliklerin hayata geçirilmesi veya dışlanmış grupların mevcut kurumlara kabul edilmesi konusunda direnç ortaya çıkabilir, bu da kapsayıcı ve eşitlikçi eğitim çabalarını engelleyebilir. Ruhsatlandırma ve yeni kurumların açılmasına ilişkin bürokratik süreçlerin karmaşıklığı ve yavaşlığı, erken eğitimin ilerlemesine ciddi bir engel oluşturabilir. Bu sorunu çözmek için idari süreçlerde bu süreçleri kolaylaştıracak ve hızlandıracak bir reform yapılması gerekmektedir.

Özetle, Prizren belediyesindeki erken eğitim, kamu-özel ortaklıklarından yararlanılması ve toplum bilincinin artırılması yoluyla iyileştirme ve genişleme açısından büyük bir potansiyele sahiptir. Ancak tüm çocuklara adil, kapsayıcı ve kaliteli bir eğitim sistemi sağlamak için mevcut zayıflıkların ele alınması ve risklerin yönetilmesi zorunludur. Bürokratik süreçlerin iyileştirilmesi, sürdürülebilir mali desteğin sağlanması ve toplum bilincinin artırılmasına yönelik koordineli bir çaba, Prizren belediyesinde erken eğitim hedeflerine ulaşılmasına yardımcı olacaktır.

Mesleki Eğitim

Prizren belediyesindeki mesleki eğitim, işgücü piyasasıyla daha iyi bağlantı kurulması ve farklı profillerde kayıt fırsatlarının iyileştirilmesi de dahil olmak üzere önemli ilerleme göstermiştir. Bu profilleri tanıtmaya yönelik planlar tasarlamak, "Açık Günler" gibi kamuya açık etkinlikler düzenlemek ve meslek okullarının web sitelerini ve sosyal ağlarını tanıtmak, farkındalığın ve öğrenci kayıtlarının artmasına yardımcı olmuştur. Bu önlemler yalnızca mesleki programların görünürlüğünü arttırmakla kalmaz, aynı zamanda öğrencilerin iş piyasasının ihtiyaçlarına uygun kariyerlere yönlendirilmesine de yardımcı olur.

Bir diğ er önemli husus, iřgücü piyasası analizi ve iřveren kuruluřları ve dernekleriyle yapılan iřtiřareler yoluyla saėlanan mesleki eėitime kayıt için profillerin ve kontenjanların gözden ge irilmesi dir. Profil yapısına iliřkin planların hazırlanması ve kayıt kontenjanlarının belirlenmesi, öėrencilerin en çok talep edilen mesleklere yönlendirilmesine yardımcı olur. Yeniden yapılanma yoluyla yeni profiller için profesyonel çerçevenin saėlanması, öėretimin kalitesini ve pazar ihtiyaçlarıyla uyumluluėunu garanti eder.

Okullarda kariyer rehberliėi ve danıřmanlıėının organizasyonu Prizren'deki mesleki eėitim sisteminin bir diğ er önemli gücüdür. Öėretmenlerin uzmanlık eėitimi almalarına sponsor olmak ve kariyer danıřmanlarını iře almak, öėrencilere kariyer seçimlerinde rehberlik etmeye yardımcı olur ve eėitim süreci boyunca sürekli destek ve rehberlik saėlar.

Mesleki eėitimin önemli bir unsuru, mesleki uygulama için iř dünyası ile güçlü baėlantılar kurmaktır. Iřveren dernekleriyle anlařmalar yapmak,  ıracak kabul etmeye istekli iřletmelerin belirlenmesi ve iřletmelerle mutabakat zaptı imzalanması,  ıracılara pratik fırsatlar saėlayan önemli adımlardır. Bu pratik deneyimler becerilerini geliřtirir ve onları mezuniyetten sonra iř piyasasına daha hazır hale getirir.

Ancak mesleki eėitimin kalitesini etkileyen bazı eksiklikler bulunmaktadır. Mesleki eėitimi desteklemek için gereken altyapı ve kaynakların eksikliėi büyük bir sorun olmaya devam etmektedir. Meslek okulları, kaliteli  ėretim saėlamak ve iřgücü piyasasının taleplerini karřılamak için sıklıkla güncellenmiř ekipman ve materyallere ihtiyaç duyar. Yetersiz toplum katılımı ve özel sektörle yakın iřbirliėinin olmaması, mesleki uygulama fırsatlarını ve öėrencilerin pratik becerilerinin geliřimini sınırlayabilir. Diėer bir zayıf nokta ise öėretmenlere yönelik sürekli ve uzmanlařmıř eėitimin olmayıřıdır; bu durum, öėretimin kalitesini ve öėrencilerin iř piyasasına hazırlanmasını olumsuz yönde etkileyebilir.

Ancak mesleki eėitimin geliřtirilmesi için büyük fırsatlar bulunmaktadır. Iřletmelerle ortaklıkların geniřletilmesi ve mesleki eėitim profillerinin ve kariyer rehberliėinin desteklenmesine yönelik süreçlerin iyileřtirilmesi farkındalıėı artırabilir ve genç öėrencileri çekebilir. Kamuya açık etkinliklerin düzenlenmesi, yaratıcı bilgilendirici materyallerin geliřtirilmesi ve meslek yüksekokullarının web sitelerinin ve sosyal aėlarının geliřtirilmesi, bu programlara kayıt ve ilginin artmasına katkıda bulunacaktır. Meslek yüksekokullarının altyapısına ve kaynaklarına yapılan yatırımlar, öėretimin kalitesinin artırılması ve öėrencilerin iřgücü piyasasına hazırlanması açısından hayati öneme sahiptir. Modern ekipman ve  ėretim materyallerinin saėlanması, öėrencileri mesleki zorluklara daha iyi hazırlamaya yardımcı olacaktır.

Ancak dikkate alınması gereken bazı tehditler var. Temel tehditlerden biri mesleki eėitimin geniřletilmesi ve iyileřtirilmesini destekleyecek sürdürülebilir mali desteėin bulunmamasıdır. Yeterli fon olmadıėında, planlanan giriřim ve projelerin çoėu uygulanmadan kalabilir ve bu da mesleki eėitimin geliřimini sınırlayabilir. Mesleki eėitim sisteminde önerilen deėiřiklik ve iyileřtirmelere karřı direnç toplumdandır, öėretmenlerden veya mevcut kurumlardan gelebilir ve bu alandaki ilerlemeyi ve yeniliėi engelleyebilir. Iřg c  piyasasındaki beklenmeyen deėiřiklikler, mesleki eėitim programlarının uyarlanması konusunda zorluklar yaratabilir ve bu programların güncel ve talep edilebilir kalmasını saėlamak için hızlı ve esnek bir müdahale gerektirebilir.

Özetle, Prizren Belediyesi'ndeki mesleki eėitim, iř piyasasıyla daha iyi baėlantı kurma, yeni profillerin teřvik edilmesi ve iř dünyası ile güçlü baėlantılar kurma yoluyla iyileřtirme ve

gelişme açısından büyük bir potansiyele sahiptir. İşgücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılayan ve öğrencileri başarılı kariyerlere hazırlayan adil, kapsayıcı ve kaliteli bir mesleki eğitim sistemi sağlamak için mevcut zayıflıkların ele alınması ve tehditlerin yönetilmesi esastır.

3. Stratejik Yaklaşım

3.1. Vizyonu ve misyonu

Vizyon, yaşadığımız çevrede yani Prizren Belediyesinde görmek istediğimiz durumun bir yansımasıdır. Öyle ki vizyon sadece eğitim sistemini değil, eğitim sisteminin etkilemesi istenen durumu ifade etmektedir. Eğitim gelişim planı vizyonunu formüle etmenin başlangıç noktası, Prizren Belediyesi tarafından hazırlanan ve Belediyenin yaşamın tüm alanlarındaki gelişim yönünü belirleyen bir belge olan "Prizren Belediyesi Gelişim Planı 2013-2015" idi. . Bu kalkınma planı, eğitim kalkınma planı gibi sektörel stratejiler için bir şemsiyeyi temsil etmektedir, dolayısıyla misyonu, sektörel stratejilerin her birinin vizyonunun hazırlanmasında temel olarak alınmaktadır. Ayrıca belediyede eğitimin gelişim yönünün belirlenmesine yönelik stratejik belgeyi sunan "Milli Eğitim Müdürlüğü Kalkınma Planı 2014-2016" da vizyonun oluşturulmasında yol gösterici olarak alınmıştır. Önceki planların ve stratejik hedeflerinin tanımının devamı olarak Prizren Belediyesi Eğitim Kalkınma Planının 2025-2027 vizyonu belirlendi.

Vizyonu: Sürdürülebilir ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmaya katkıda bulunan, aktif vatandaşlık yetkinlikleri ve değerleri ile donatılmış, yaşam boyu öğrenme alışkanlıklarıyla hazırlanmış vatandaşlar.

İnsan kaynaklarının geliştirilmesi, refahın artırılması ve yaşam koşullarının iyileştirilmesinin anahtarıdır; eğitim ise insan kaynaklarının geliştirilmesinin anahtarıdır. Bu nedenle Prizren Belediyesi, vizyonun gerçekleştirilmesine katkıda bulunan eğitim sisteminin geliştirilmesi ile ilgili olarak Kalkınma Planının misyonunda özetlenen yükümlülükleri üstlenmektedir.

Misyonu: Kaliteli yönetim ve hazırlıklı öğretmenlerle, çocukların kaliteli eğitim ve öğretimini sağlayan yaratıcı ortamlar ve koşullarla kapsamlı ve hesap verebilir bir eğitim sistemi.

Belediye, üniversite öncesi düzeyde eğitimin sağlanmasından sorumludur, bu nedenle şeffaf ve hesap verebilir mekanizmaların oluşturulması yoluyla bir kalite yönetim sistemi kurmayı taahhüt eder. Öğretmenlerin mesleki açıdan hazırlanmasının kaliteyi artırmanın ön koşulu olduğunu dikkate alan belediye, eğitim alanındaki en son gelişmelere uygun olarak öğretmenlerin mesleki kapasitelerinin geliştirilmesine odaklanacak. Altyapı müdahaleleriyle ortamın hazırlanması çocukların kaliteli eğitimi için koşullar yaratır.

Misyon beyanı - "kapsamlı ve hesap verebilir eğitim sistemi" - hem kalite yönetimi bileşenini hem de kapsayıcılık bileşenini içerir. Yani belediye, belediyeye bağlı olduğu ölçüde kalite yönetiminin sorumluluğunu üstleniyor. Bu arada, bazen belediyenin kontrolü dışındaki sosyo-ekonomik koşullara bağlı olmasına rağmen kapsayıcılık sorumluluğu belediyeye aittir.

3.2. Stratejik hedefler ve önlemler

2025-2027 Eğitim Kalkınma Planı'nın aşağıdaki tabloda sunulduğu üzere her analiz alanı için bir tane olmak üzere yedi stratejik hedefi bulunmaktadır.

Tablo 12. Alanlar ve stratejik hedefler

Alanlar	Stratejik Hedefler
1. Okulların yönetimi ve idaresi	OS1. Belediyenin tüm eğitim kurumlarında kaliteli yönetim, liderlik ve yönetim
2. Okulun Kültürü ve Çevresi	OS2. Öğrenme sürecinin ve ders dışı etkinliklerin geliştirilmesine uygun okul ortamı
3. Eğitim ve Öğretim	OS3. Okullarda eğitim ve öğretimin kalitesinde önemli iyileşme
4. Eğitimcileri Mesleki Gelişimi	OS4. Kaliteli öğretim için sürekli kapasite geliştirme
5. Kalite Güvenirliği	OS5. Okullarda eğitim ve öğretimin kalitesinin sürekli iyileştirilmesi
6. Erken eğitim	OS6. Erken eğitim paydaşları arasında kaliteli ve verimli işbirliği
7. Mesleki eğitimArsimi profesyonel	OS7. Mesleki eğitimin işgücü piyasasıyla daha iyi bağlantısı

Stratejik hedeflerin her biri, onlara ulaşmak için üstlenilmesi gereken gerekli faaliyetleri sunan önlemlere bölünmüştür. Aşağıda ayrıntılı olarak açıklanan toplam 29 farklı önlem bulunmaktadır.

3.2.1. Yönetim ve okulların idaresi

Stratejik Hedef 1. Belediyenin tüm eğitim kurumlarında kaliteli yönetim, liderlik ve yönetim

Belediyenin eğitim kurumlarında yönetim, liderlik ve kalite yönetimi, tüm öğrencilere yüksek ve sürdürülebilir bir eğitim sağlamak için temel unsurlardır. Bu süreç, öğretmenlerden, velilerden, öğrencilerden ve yerel topluluktan temsilcilerin yer aldığı okul yönetim konseylerinin işlevsel hale getirilmesi ve güçlendirilmesiyle başlar. Bu konseyler, şeffaflık ve geniş katılım sağlayarak karar alma ve gözetimde önemli bir rol oynamaktadır. Eğitimin kalitesini artırmak için liderlik ve yöneticilik kapasitelerinin artırılması gerekmektedir. Bu, müdürlerin ve okul yönetimi personelinin sürekli eğitimiyle, onları etkili bir şekilde yönetmek ve yönetmek için gereken bilgi ve becerilerle donatmak yoluyla gerçekleştirilir. Belediye Milli Eğitim Müdürlüğü'nde (DKA) eğitimin etkin yönetimi için güçlü bir yapılanma da şarttır. Bu, rol ve sorumlulukların açıkça tanımlanmasını, standart prosedürlerin oluşturulmasını ve eğitim politikalarının etkili bir şekilde uygulanması için gerekli kaynakların sağlanmasını içerir. Okul liderlik yapılarının değerlendirilmesi ve teşvik edilmesine yönelik mekanizmalar oluşturmak, okul liderlerini motive etmek ve desteklemek için önemli bir adımdır. Bu mekanizmalar arasında performans değerlendirme sistemlerinin geliştirilmesi, düzenli ve objektif geri bildirim sağlanması ve kariyer gelişimi, mali ödüller ve kamuoyu tarafından tanınma gibi teşviklerin sağlanması yer almaktadır. Belediyedeki okul ağının gözden geçirilmesi ve rasyonelleştirilmesi, kaynakların verimli kullanımını sağlamanın ve eğitim kalitesini artırmanın bir diğer önemli unsurudur. Bu, her okulun öğrencilere kaliteli ve sürdürülebilir bir eğitim sunabilmesini sağlamak için okul sayısını, coğrafi dağılımlarını ve kapasitelerini analiz etmeyi içerir. Sonuç olarak, belediyenin eğitim kurumlarında yönetim, liderlik ve kalite yönetimi, toplumun katılımını, kapasite geliştirmeyi, etkili yapılar oluşturmayı ve değerlendirme ve teşvik için sürdürülebilir mekanizmalar oluşturmayı içeren entegre ve koordineli bir yaklaşımı gerektirir. Bu çabalar, her okulun en iyi şekilde çalışmasını ve tüm öğrencilere kaliteli eğitim sunmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Önlemler

Okul Yönetim Konseylerinin İşlevselleştirilmesi ve Güçlendirilmesi

Okullarda iyi yönetimin ve etkili yönetimin sağlanması için yönetim konseylerinin işlevsel hale getirilmesi ve güçlendirilmesi esastır. Bu konseyler öğretmenlerden, velilerden, öğrencilerden ve yerel topluluktan temsilciler içermeli ve böylece adil karar verme ve denetim için geniş bir temel sağlamalıdır.

Liderlik ve Yönetim Kapasitelerinin Artırılması

Eğitimin kalitesini artırmak, liderlik ve yönetim kapasitelerinin geliştirilmesini gerektirir. Bu, müdürlere ve okul yönetim personeline yönelik sürekli eğitim yoluyla, onları etkili bir şekilde yönetmek ve yönetmek için gereken bilgi ve becerilerle donatmak yoluyla başarılabılır.

DKA'da Eđitimin Etkin Yönetimine Yönelik Yapının İnşaatı

Belediye Milli Eđitim Müdürlüğü'nde (DKA) eđitimin etkin yönetimi için güçlü bir yapının oluşturulması vazgeçilmezdir. Bu, rol ve sorumlulukların açıkça tanımlanmasını, standart prosedürlerin oluşturulmasını ve eđitim politikalarının etkili bir şekilde uygulanması için gerekli kaynakların sağlanmasını içerir.

Okul Liderlik Yapılarının Deđerlendirilmesi ve Teşvik Mekanizmalarının Oluşturulması

Okul liderlerini motive etmek ve desteklemek için deđerlendirme ve teşvik mekanizmalarının oluşturulması gerekmektedir. Bu, düzenli ve objektif geri bildirimleri içeren performans deđerlendirme sistemlerinin geliştirilmesini ve kariyer gelişimi, mali ödüller ve kamuoyu tarafından tanınma gibi teşviklerin sağlanmasını içerir.

Belediyedeki Okul Ağının Gözden Geçirilmesi ve Rasyonelleştirilmesi

Okul ağının gözden geçirilmesi ve rasyonelleştirilmesi, kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak ve eđitim kalitesini artırmak için önemli bir adımdır. Bu süreç, her okulun öğrencilere kaliteli ve sürdürülebilir bir eđitim sunabilmesini sağlamak için okul sayısını, cođrafî dağılımlarını ve kapasitelerini analiz etmeyi içerir.

Belediyenin eđitim-öđretim kurumları bu yönleri ele alarak, eđitimin genel kalitesini ve öğrencilerin gelişimini olumlu yönde etkileyecek kaliteli bir yönetişim, liderlik ve yönetim anlayışına ulaşabilirler.

3.2.2. Kültür ve okulun çevresi

Stratejik Hedef 2. Öğrenme sürecinin ve ders dışı etkinliklerin geliştirilmesine uygun okul ortamı

Öğrenme sürecinin ve ders dışı etkinliklerin geliştirilmesine uygun bir okul ortamı oluşturmak, öğrencilere kaliteli bir eđitim ve zengin bir deneyim sağlamak için esastır. Bu ortam, öğrencilerin sadece öğrenmeyi deđil aynı zamanda fiziksel ve duygusal gelişimlerini de destekleyen, gerekli altyapıyla donatılmış, güvenli, bakımlı bir ortam anlamına gelir. Okul kültürü ve çevresi, bir okulu karakterize eden atmosferi, deđerleri, normları ve dinamikleri içerir. Bu, öğrenciler, akademik ve idari personel arasındaki davranış ve ilişkiler, okulda kullanılan uygulama ve ritüeller gibi okul yaşamının tüm yönlerini içerir. Okul kültürü, bireylerin okulda nasıl hissettiğini, düşündüğünü ve nasıl davrandığını tanımlar. Bu, saygı, öğrenmeye bağlılık, kabul edilen çeşitlilik ve işbirliği gibi ortak deđerleri içerebilir. Okul kültürü aynı zamanda öğrencilerin ve okul personelinin motivasyon düzeyini, güvenlik algısını ve eğitime bağlılıklarını da etkileyebilir. Okul ortamı, okul ortamının fiziksel ve algılanan yönlerini içerir. Bu, fiziksel altyapıyı (sınıflar, koridorlar, spor alanları gibi), güvenlik koşullarını, kullanılan teknolojileri ve öğrenme ve diđer faaliyetlere yönelik alanların organizasyonunu içerir. Okul ortamı aynı zamanda çevrenin duygusal ve sosyal yönlerini de içerir; öğrenciler ve personel arasındaki ilişkileri ve bu ilişkilerin okulun genel yönü üzerindeki etkisini birbirine bağlar. Okul kültürü ve ortamı, okuldaki yaşamı ve deneyimi şekillendiren, öğrencilerin ve okul personelinin motivasyonunu, akademik başarısını ve okul dışındaki hayata hazırlığını etkileyen iki önemli kavramdır.

Önlemler

Okullarda Güvenlik Durumunun Analizi ve En Öncelikli İhtiyaçların Karşılanmasına Yönelik Tedbirlerin Alınması

Öncelikle okullardaki güvenlik durumunun analizi ilk ve en önemli adımdır. Bu, potansiyel risklerin değerlendirilmesini ve acil müdahale gerektiren sorunlu alanların belirlenmesini içerir. Bu konular belirlendikten sonra fiziksel güvenliğin artırılması, izleme sistemlerinin kurulması ve acil durum tahliyesi için yeterli koşulların sağlanması gibi en öncelikli ihtiyaçların karşılanmasına yönelik önlemler alınmalıdır.

Zemin ve Beden Eğitimi Salonları İnşaatı

Beden eğitimi sahaları ve salonlarının inşası da bir diğer önemli bileşendir.

Uygun bir okul ortamı oluşturmak için. Beden eğitimine ayrılan alanlar sadece öğrenciler için sağlıklı bir yaşam tarzını teşvik etmekle kalmıyor, aynı zamanda onların fiziksel ve duygusal gelişimlerini de destekliyor. Spor sahalarına ve beden eğitimi salonlarına yatırım yapmak her okul için bir öncelik olmalı, öğrencilerin spor ve eğlence faaliyetleri için kaliteli altyapıya erişimleri sağlanmalıdır.

Okulların Teknik Bakım Planının Hazırlanması

Okul binalarının her zaman iyi durumda ve güvenli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için teknik bakım planının yapılması gerekmektedir. Bu plan düzenli denetimleri, gerekli onarımları ve periyodik altyapı iyileştirmelerini içermelidir. Düzenli teknik bakım, okulların kesintisiz çalışmasını ve binaların her zaman temiz, güvenli ve öğrenme süreci ve ders dışı etkinlikler için uygun olmasını sağlar.

Özetle, öğrenme sürecinin ve ders dışı etkinliklerin geliştirilmesine uygun bir okul ortamının oluşturulması, güvenliğin artırılması, beden eğitimi için gerekli altyapının oluşturulması ve okulların düzenli teknik bakımını içeren kapsamlı bir yaklaşımı gerektirmektedir. Bu önlemler öğrenciler için güvenli, sağlıklı ve motive bir ortam sağlayacak, böylece akademik başarılarını ve tam kişisel gelişimlerini destekleyecektir.

3.2.3. Eğitim ve Öğretim

Stratejik Hedef 3. Okullarda eğitim ve öğretimin kalitesinin önemli ölçüde iyileştirilmesi

Okullarda öğretme ve öğrenmenin kalitesini artırmak, tüm öğrencilere kaliteli ve uygun bir eğitim sağlamak için temel bir hedeftir. Buna yenilikçi öğretim yöntemlerinin kullanılması, okul altyapısının iyileştirilmesi ve öğretmenlerin ve akademik personelin kapasitelerinin geliştirilmesi de dahildir.

Öğretimin kalitesini artırmanın önemli bir parçası, öğrencilerin öğrenmeye aktif katılımını teşvik eden farklı öğretim yöntemlerinin kullanılmasıdır. Buna, öğrenmenin erişimini ve etkinliğini artırmak için bilgi ve iletişim teknolojisinin (BİT) kullanımı da dahildir. Ayrıca grup tartışmaları, araştırmaya dayalı projeler ve uygulamalı atölye çalışmaları gibi aktif öğrenme yöntemlerinin kullanılması öğrencinin ilgisinin ve motivasyonunun artmasına yardımcı olur.

Öğrenim kalitesini artırmak için öğretmen hazırlama ve eğitimine sürekli olarak odaklanmak önemlidir. Öğretmenlerin yeni öğretim yöntemleri ve modern teknolojinin kullanımı

konusunda sürekli mesleki eğitimi ve gelişimi, onların öğrenme ve etkili bir dersi sürdürme becerilerinin geliştirilmesine katkıda bulunur.

Ayrıca okul altyapısının iyileştirilmesi de bir önceliktir. Okulun iyi fiziksel ve teknolojik koşulları, öğrenme ve yeni öğrenme yolları için uygun bir ortam sağlar. Bu, öğrencilerin ihtiyaçlarını güvenli ve özel bir öğrenme ortamında karşılamak için sınıfların, kütüphanelerin, laboratuvarların ve spor alanlarının modernleştirilmesini içerir.

Sonuç olarak, öğretme ve öğrenmenin kalitesini artırmak, öğretmenlerden idari personele, öğrencilere ve velilere kadar tüm okul katılımcılarının ortak kararlılığını gerektirir. Başarılı bir şekilde uygulandığı takdirde bu iyileştirme, öğrencileri hayatın zorluklarına ve topluma katkılarına hazırlayan kaliteli bir eğitim hedefinin gerçekleştirilmesine yardımcı olacaktır.

Önlemler

"Birlikte öğrenme topluluğu" modelinin güçlendirilmesi

Bu kavram, öğrenme sürecini geliştirmek için öğretmenlerin, öğrencilerin, velilerin ve diğer okul personelinin işbirliği yaptığı bir ortam yaratmayı içerir. Bu strateji, aralarında işbirliğini ve etkili iletişimi teşvik ederek öğrenci katılımının artmasına ve akademik performanslarının iyileştirilmesine yardımcı olur.

Okulları BİT araçları ve yerel ağlarla donatmak:

Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT), öğretme ve öğrenmeyi geliştirmek için büyük fırsatlar sunmaktadır. Okulların bilgisayar, tablet ve internet erişimi gibi modern BİT ekipmanlarıyla donatılması, öğrencilerin yeni öğrenme kaynaklarına erişimini artırmaya ve teknolojiyi kullanma becerilerini geliştirmeye yardımcı olur.

Okullara temel somutlaştırma araçlarının sağlanması (0-5):

Eğitici oyunlar, sanat materyalleri ve okumaya yönelik kitaplar gibi temel somutlaştırma araçları, çocukların erken yaştaki gelişimi için zengin ve teşvik edici bir ortam sağlar. Bu araçlar çocukların motor becerilerini, dil becerilerini ve yaratıcılığını geliştirmeye yardımcı olur.

Okulların çeşitli laboratuvarlarla donatılması:

Bilim, teknoloji, mühendislik, matematik ve diğer bilim laboratuvarları, öğrencilerin teorik bilgilerini pratikte deneyip uygulamaları için pratik bir ortam sağlar. Okulların en son teknolojiyle donatılmış bakımlı laboratuvarlarla donatılması, öğrenciler için zengin ve motive edici bir öğrenme deneyimi sağlar.

Öğretme ve öğrenmenin kalitesini artırmaya yönelik bu ortak çabalar, okullardaki öğrencilerin başarılı akademik ve kişisel gelişimleri için teşvik edici ve hazırlıklı bir ortam yaratmayı amaçlamaktadır.

3.2.4. Eğitimcilerin Mesleki Gelişimi

Stratejik Hedef 4. Kaliteli öğretim için kapasitenin sürekli geliştirilmesi

Kaliteli öğretim için sürekli kapasite geliştirme, öğrencilere kaliteli ve uygun bir eğitim sağlamak için öğretmenlerin ve okul personelinin becerilerini ve performansını geliştirmeyi amaçlayan önemli ve kalıcı bir süreçtir. Bu süreç, tüm okul personelinin öğretme ve mesleki becerilerini geliştiren çeşitli yönleri ve stratejileri içerir.

Başlangıç olarak, öğretmen kapasitesinin geliştirilmesi için eğitim ve mesleki gelişim şarttır. Bu, yenilikçi öğretim yöntemleri, bilgi ve iletişim teknolojisinin (BİT) kullanımının yanı sıra sınıf yönetimine yönelik stratejiler ve özel ihtiyaçları olan öğrencileri desteklemeye ilişkin periyodik eğitimleri içerir. Sürekli eğitim, yeterliliklerin gelişimini teşvik eder ve öğretmenlerin yeni zorluklarla yüzleşmeye ve ileri öğretim yöntemlerini kullanmaya hazırlıklı olmalarını sağlar.

Ayrıca iyi uygulamaların paylaşımı ve öğretmenler ile okullar arasındaki işbirliği de bir diğer önemli husustur. Deneyimleri ve etkili öğretim stratejilerini paylaşarak öğretmenler birbirlerinden öğrenme ve okul toplumunda ortak bir öğrenme kültürü geliştirme fırsatına sahip olurlar. Buna atölye çalışmaları, profesyonel toplantılar ve bilgi ve yeni fikirlerin paylaşılacağı platformların düzenlenmesi de dahildir.

Kaliteli öğretim için kapasite oluşturmaya yardımcı olan diğer bir unsur, öğretimin değerlendirilmesi ve gözden geçirilmesidir. Öğretmen ve öğrenci performansının düzenli olarak değerlendirilmesine yönelik mekanizmaların oluşturulması, iyileştirilmesi gereken alanların belirlenmesine ve kullanılan müfredat ve yöntemlerin revizyonu yoluyla öğretme ve öğrenme kalitesini artırmak için uygun stratejilerin kullanılmasına yardımcı olur.

Kaliteli öğretim için sürekli kapasite geliştirme, yenilik ve sürekli iyileştirme yoluyla tüm öğrencilere kaliteli ve uygun bir eğitim sağlamak amacıyla eğitim, işbirliği ve değerlendirme mekanizmalarının kullanımını içeren dinamik ve devam eden bir süreçtir.

Önlemler

Öğretmenlerin eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi

Öncelikle öğretmenlerin eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi önemlidir. Bu süreç, eğitimin uygun olmasını sağlar ve yeni öğretim becerilerinin geliştirilmesi, bilgi ve iletişim teknolojisinin (BİT) kullanımı ve sınıf yönetimi dahil olmak üzere öğretmenlerin somut ihtiyaçlarına hitap eder.

Belediye ve okul düzeyinde eğitimlerin düzenlenmesi

Belediye ve okul temelli eğitimlerin düzenlenmesi, öğretmenlere tanıdık ve uygun bir ortamda becerilerini geliştirme fırsatları sağlar. Bu aynı zamanda farklı öğretmenler arasında işbirliğini ve deneyim alışverişini de teşvik eder.

Meslektaşlar arasında izlemeyi ve deneyim alışverişini teşvik etmek

Deneyim alışverişi ve öğretim uygulamalarının sürekli izlenmesi, öğretimin kalitesinin artırılmasına yardımcı olur. Bu, bilgi ve başarılı stratejilerin paylaşılmasına yönelik çalışma grupları, profesyonel toplantılar ve platformlar aracılığıyla yapılabilir.

Didaktik Merkezin kurulması ve mesleki gelişim merkezinin desteklenmesi

Didaktik merkezler öğretmenlerin becerilerini sürekli olarak geliştirmek için araçlar ve kaynaklar sağlar. Eğitim, bilimsel araştırma ve güncellenmiş müfredatın geliştirilmesi yoluyla didaktik merkezler, öğretmenlerin mesleki gelişimini ve okullardaki öğretim kalitesinin iyileştirilmesini destekler.

Öğretmenlerin Mesleki Gelişimini finanse etmek için etkili mekanizmaların oluşturulması

Öğretmenlerin mesleki gelişimine yönelik güvenli ve sürdürülebilir finansman, programların ve eğitimlerin sürekli olmasını ve okulların ve öğretmenlerin ihtiyaçlarına uygun olmasını sağlar.

Okul müdürlerinin, çağdaş metodolojilerin uygulanması konusunda öğretmenlerin sürekli izlenmesi konusundaki kararlılığı

Okul müdürleri, okuldaki öğretimin kalitesinin sağlanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Öğretmenlerin öğretim uygulamalarını sürekli izlemeli ve en yeni ve en iyi öğretim metodolojilerinin kullanımını teşvik etmelidirler.

Öğretmen performans değerlendirmesi için okul kapasitelerinin arttırılması

Yöneticilerin, profesyonel ortakların ve öğretmenlerin öğretmen performansını değerlendirme becerilerini geliştirmek, öğretim sürecinde şeffaflığı ve hesap verebilirliği artırır.

Başarılı öğretmenleri teşvik etmek için işlevsel mekanizmalar oluşturmak

Başarılı öğretmenlerin maddi ve maddi olmayan teşviklerle teşvik edilmesi ve ödüllendirilmesi, onların motivasyonunu ve öğretme ve öğrenmenin kalitesini artırma konusundaki kararlılıklarını teşvik eder.

3.2.5. Kalitenin Güvenirliği

Stratejik Hedef 5. Okullarda eğitim ve öğretimin kalitesinin sürekli iyileştirilmesi

Okullarda öğretme ve öğrenme kalitesinin sürekli iyileştirilmesi, tüm eğitim aktörlerinin sürekli kararlılığını ve tam bağlılığını gerektiren bir süreçtir. Bu süreç, öğrencilere en etkili ve uygun öğrenme ortamını sağlamak, onları geleceğe hazırlamak, becerilerini uygun ve yenilikçi bir şekilde geliştirmek için çok çeşitli eylem ve stratejileri içerir. Öğretimin kalitesini artırmanın önemli bir yönü öğretmenlerin sürekli eğitimi ve mesleki gelişimidir. Düzenli ve uygun eğitim yoluyla öğretmenler öğretme becerilerini geliştirir, en son yöntemleri öğrenir ve öğretme ve öğrenmeyi geliştirmek için bilgi ve iletişim teknolojilerini (BİT) kullanır. Bu eğitimlerin okul ve belediye düzeyinde koordine edilmesi, bireylerin ve genel olarak okulun ihtiyaçlarının etkin bir şekilde karşılanmasını sağlar. Ayrıca bir diğer önemli unsur da gerekli altyapı ve okul donanımının sağlanmasıdır. Bu, modern BİT tesislerinin, iyi donanımlı laboratuvarların ve beden eğitimi konusu için gerekli ekipmanın sağlanmasını da içermektedir. İyi bir okul altyapısı, öğretmenlerin ve öğrencilerin bilim ve teknolojinin öğrenimini ve araştırılmasını etkili bir şekilde gerçekleştirmek için yeterli kaynaklara sahip olmasını sağlar.

Öte yandan öğretimin kalitesini sağlamak için okul ve belediye düzeyinde kalite değerlendirme ve izleme mekanizmalarının oluşturulması önemlidir. Bu, öğretmen ve öğrenci performansının düzenli olarak değerlendirilmesini ve öğretim yöntem ve uygulamalarını iyileştirmek için geri bildirimin kullanılmasını içerir. Bu mekanizmalar aracılığıyla okullar standartları yükseltebilir ve öğretimin kalitesinin yüksek ve tüm öğrenciler için uygun olmasını sağlayabilir. Öğretimin kalitesini artırmaya adanmış bir ortam yaratmak için okuldaki profesyonel aktörlerin güçlendirilmesi ve profesyonel düzeyde işbirliklerinin teşvik edilmesi önemlidir. Okul müdürleri ve kalite koordinatörleri, bu çabalara öncülük etme ve destekleme, her girişim ve gelişmenin kaliteli bir eğitim için ihtiyaçlar ve ortak hedefler doğrultusunda olmasını sağlama konusunda önemli bir role sahiptir.

Önlemler

Okul bazlı kalite koordinatörlerinin desteği

Kalite koordinatörleri yerel düzeyde öğretimin kalitesinin izlenmesinde ve geliştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Öğretmen eğitimi ve desteği yoluyla öğretim uygulamalarını iyileştirme ve kalite standartlarını uygulamaya yönelik çabaları koordine ederler.

Okul altyapısının inşası, yenilenmesi, genişletilmesi ve bakımı için fon tahsisi

Okulların fiziksel altyapısını inşa etmek ve sürdürmek için finansal araçların sağlanması, güvenli ve elverişli bir öğrenme ortamı yaratmak açısından kritik öneme sahiptir. Buna yeni sınıflara, kütüphanelere, laboratuvarlara ve diğer öğrenme ortamlarına yapılan yatırımlar da dahildir.

Okullara bilgisayar, BİT altyapısı ve diğer gerekli araçların sağlanması

Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT), öğretme ve öğrenmeyi geliştirmek için birçok fırsat sunmaktadır. Okulların bilgisayarlar, internet erişimi ve BİT platformlarıyla donatılması, öğrencilerin modern ve etkili öğrenme kaynaklarına erişimini artırmaya yardımcı olur.

Beden eğitimi konusuna yönelik araç kitleri içeren okul ekipmanları

Spor aletleri ve çeşitli spor aletleri gibi beden eğitimine uygun araçlar öğrencilerin sağlıklı ve uygun fiziksel gelişimlerine katkı sağlar. Buna, öğrencilerin motor gelişimine ve genel sağlığına yardımcı olan fiziksel egzersizler ve spor oyunları için araçlar sağlanması da dahildir.

Okul ve belediye düzeyinde kalite güvencesi için mekanizmalar oluşturmak ve güçlendirmek

Kalite değerlendirme sistemlerinin uygulanması ve öğretmen ve öğrencilerin performanslarının izlenmesi, öğretimin kalitesinin yüksek düzeyde kalmasını sağlar. Bu, müfredatın düzenli olarak değerlendirilmesi ve revizyonunun yanı sıra öğretim yöntem ve stratejilerini geliştirmek için geri bildirimin kullanılmasını içerir.

Okullarda mesleki varlıkların güçlendirilmesi

Öğretmenlerin ve okul personelinin sürekli eğitimi ve mesleki gelişimi, onların beceri ve yeterliliklerinin artmasına katkıda bulunur. Bu, öğretmenlerin özel ihtiyaçlarına uygun eğitim programlarının geliştirilmesini ve yenilikçi ve etkili öğretim yöntemlerinin kullanımının desteklenmesini içerir.

3.2.6. Erken eğitim

Stratejik Hedef 6. Erken eğitim paydaşları arasında niteliksel ve verimli işbirliği

Erken eğitim paydaşları arasında kaliteli ve verimli bir işbirliği sağlamak için çocuklarımıza yönelik eğitim hizmetlerinin kalitesini ve verimliliğini artırmaya yönelik bir ortam yaratmak önemlidir.

Erken eğitim paydaşları arasındaki kaliteli ve verimli işbirliği, okul öncesi çağıdaki çocuklara güçlü ve uygun bir eğitim temeli sağlama çabalarının önemli bir parçasıdır. Bu koordineli ve kapsayıcı etkileşim, ortak eğitim hedeflerine ulaşmak ve çocuklarımıza yönelik eğitim hizmetlerinin kalitesini artırmak için birlikte çalışan birçok aktörü içerir. Kaliteli işbirliği, çabaların iyi bir şekilde koordine edilmesi ve eğitim faaliyetlerinin ortak planlanmasıyla başlar. Ebeveynler, öğretmenler, okul yöneticileri, yerel yetkililer ve özel sektör gibi kilit aktörler, eğitim teklifini iyileştirmeye yönelik ortak stratejiler ve planlar geliştirmek üzere açık diyaloglar yoluyla bir araya gelir. Etkin işbirliği, finansal kaynakların ve insan kaynaklarının akıllıca ve etkili bir şekilde kullanılmasını sağlar. Bu, altyapıya, teknolojik donanım, öğretmenlerin eğitimine ve eğitimsel gelişimi hızlandırmak ve öğrenme kalitesini artırmak için yenilikçi öğretim programlarının geliştirilmesine ortak yatırımı içermektedir. Ayrıca kaliteli işbirliği, ebeveynlerin ve yerel toplumun eğitim süreçlerine farkındalığını ve aktif katılımını teşvik eder. Bilgilendirici toplantılar, veli çalıştayları ve eğitimle ilgili karar alma süreçlerine katılım düzenleyerek çocuklara yönelik eğitim hizmetlerinin iyileştirilmesi için geniş destek ve topluluk katılımı sağlıyoruz.

Önlemler

Kamu-özel ortaklıkları yoluyla okul öncesi eğitim kurumlarının açılmasının teşvik edilmesi

Kamu-özel ortaklıkları, özel sektörü de dahil ederek okul öncesi eğitime erişimin genişletilmesi için önemli bir fırsat sunmaktadır. Bu, okul öncesi eğitim hizmetleri sağlayan özel kuruluşlara yönelik sübvansiyonları, vergi indirimlerini veya diğer destekleri içerebilir. Bu ortaklıkların işbirliği, okul öncesi kurumlardaki yerlerin kapasitesini ve kullanılabilirliğini artırabilir.

IPEH'in lisanslanması için MASHT/SIA ile işbirliği

Özel erken eğitim kurumlarının lisanslanması ve düzenlenmesi konusunda kamu eğitim yetkilileriyle yakın işbirliği, asgari eğitim standartlarının karşılanmasını ve bunlara uyulmasını sağlar. Buna güvenlik kurallarının uygulanması, çevre koşulları ve çocuklara yönelik müfredatın kalitesi de dahildir.

Erken ve okul öncesi eğitime katılım konusunda toplumsal farkındalık

Ebeveynlerin ve toplumun okul öncesi eğitimin önemi konusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi, çocukların gelişiminin bu kritik aşamasına katılımın ve desteğin artmasına yardımcı olur. Bu tür faaliyetler arasında bilgilendirme toplantıları, bilinçlendirme kampanyaları ve ebeveynlerin çocuklarının eğitim sürecine aktif katılımı yer alabilir.

Özel erken eğitim kurumlarıyla artan işbirliği

Özel erken eğitim kurumlarıyla işbirliğinin arttırılması, erişimi iyileştirir ve çocuklara yönelik eğitim tekliflerini çeşitlendirir. Bu, her düzeyde öğretimin kalitesini ve verimliliğini artırmak için iyi uygulamaların paylaşılmasını, öğretmen eğitimini ve öğretim etkinliklerinin koordinasyonunu içerebilir.

3.2.6. Mesleki Eğitim

Stratejik Hedef 7. Mesleki eğitimin işgücü piyasasıyla daha iyi bağlantısı

Mesleki eğitim ile işgücü piyasası arasında iyi bir bağlantı, mesleki programların ve eğitimin günümüz iş dünyasında gerekli olan bilgi ve becerileri sağlamasını sağlamanın kritik bir yönüdür. Mesleki eğitim kurumları, mevcut ve gelecekteki işgücü piyasası ihtiyaçlarını belirlemek için sanayi ve özel sektörle sürekli istişarelerde bulunmalıdır. Bu, hızlı teknolojik gelişme alanlarının yanı sıra işverenlerin aradığı yeni beceri ve yeterliliklerin belirlenmesini de içerir. İşgücü piyasasının aktardığı bilgilere dayanarak, mesleki eğitim kurumlarının bu talepleri karşılayacak müfredat ve çalışma programlarını uyarlaması ve geliştirmesi gerekmektedir. Bu, uygun öğretim yöntemlerinin kullanılmasını, öğretmenlerin ve eğitmenlerin, kendi alanlarıyla ilgili ve güncel materyalleri öğretmek için gerekli bilgi ve becerilere sahip olmalarını sağlayacak şekilde eğitilmesini içerir. Endüstri ve çeşitli işveren kuruluşlarıyla yakın işbirliği, işe yerleştirmeleri, işyeri ziyaretlerini, işbirlikçi projeleri ve mezun olduktan sonra öğrenciler için güvenli istihdam fırsatlarını içerebilir. Bu, öğrencilere zengin bir pratik deneyim ve kalıcı bilgi sağlamanın yanı sıra, iş piyasasının gerektirdiği becerilerin geliştirilmesini de sağlar. Mesleki eğitim kurumları, aldıkları eğitimin verimliliğini değerlendirecek ve denetleyecek mekanizmalara sahip olmalıdır. Bu, eğitimin öğrencilerin kariyeri ve gelişimi üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinin yanı sıra, beceri uygunluğu ve işgücü piyasası beklentilerine ilişkin belirlenen hedeflere ulaşılmasına yardımcı olma başarısının değerlendirilmesini de içermektedir. Mesleki eğitim ile işgücü piyasası arasındaki iyi bir bağlantı, yalnızca öğrencilerin istihdam edilebilirliğini artırmakla kalmaz, aynı zamanda ekonominin rekabet gücünün artırılmasına ve işgücü piyasasının küresel gelişimine uyarlanmasına da katkıda bulunur. Bu işbirliği, eğitim ve iş sektörleri arasında güçlü bir işbirliği ağı oluşturarak öğrencilerin edindiği bilgi ve becerilerin çağın beklenti ve taleplerine uygun olmasını sağlayabilir.

Önlemler

İşgücü piyasası ihtiyaçlarının belirlenmesi

Mesleki eğitim kurumları, mevcut ve gelecekteki işgücü piyasası ihtiyaçlarını belirlemek için sanayi ve özel sektörle sürekli istişarelerde bulunmalıdır. Bu, hızlı teknolojik gelişme alanlarının yanı sıra işverenlerin aradığı yeni beceri ve yeterliliklerin belirlenmesini de içerir.

Müfredat ve çalışma programlarının uyarlanması

İşgücü piyasasının aktardığı bilgilere dayanarak, mesleki eğitim kurumlarının bu talepleri karşılayacak müfredat ve çalışma programlarını uyarlaması ve geliştirmesi gerekmektedir. Bu, uygun öğretim yöntemlerinin kullanılmasını, öğretmenlerin ve eğitmenlerin, kendi alanlarıyla ilgili ve güncel materyalleri öğretmek için gerekli bilgi ve becerilere sahip olmalarını sağlayacak şekilde eğitilmesini içerir.

Endüstrinin öğrenme sürecine aktif katılımı

Endüstri ve çeşitli işveren kuruluşlarıyla yakın işbirliği, işe yerleştirmeleri, işyeri ziyaretlerini, işbirlikçi projeleri ve mezun olduktan sonra öğrenciler için güvenli istihdam fırsatlarını içerebilir. Bu, öğrenciler için zengin bir pratik deneyim ve kalıcı bilgi sağlamaya yardımcı olmanın yanı sıra, iş piyasasının gerektirdiği becerilerin gelişimini de garanti eder.

Eğitim verimliliğinin izlenmesi ve değerlendirilmesi

Mesleki eğitim kurumları, aldıkları eğitimin verimliliğini değerlendirecek ve denetleyecek mekanizmalara sahip olmalıdır. Bu, eğitimin öğrencilerin kariyeri ve gelişimi üzerindeki etkisinin değerlendirilmesini ve ayrıca beceri yeterliliği ve işgücü piyasası beklentileri için belirlenen hedeflere ulaşılmasına yardımcı olma başarısının değerlendirilmesini içerir.

3.3. Risk Analizi

Risk analizi, stratejik planın uygulanmasını tehlikeye atabilecek beklenmeyen durumların önlenmesi amacıyla yapılır ve bir riskin ortaya çıkma ihtimalinin, riskin yaratabileceği etkinin değerlendirilmesinin yanı sıra önleyici veya önleyici tedbirlerin detaylandırılmasını içerir. riski en aza indirmek. Böyle bir analiz tablo 7'de sunulmaktadır.

Değerlendirmeler, riskin ortaya çıkma olasılığının üç düzeyini ("küçük", "orta" ve "büyük") ve böyle bir riskin yaratabileceği etkinin üç benzer düzeyini birbirinden ayıran stratejik hedeflere göre verilmektedir. kalkınma planının uygulanmasına ilişkin ("küçük", "orta", "büyük").

Tablodan, yeni müfredatın uygulanması için EBTB'nin desteğinin olmamasının özellikle önemli bir risk olduğu görülebilmektedir, çünkü bu tamamen yeni bir yaklaşımdır ve Kosova'da hakkında herhangi bir deneyim bulunmamaktadır. Ayrıca, satın alınan ekipmanın etkin bir şekilde kullanılamaması nedeniyle, BİT ekipmanının bakımının yetersiz olması, bu alanda yapılan yatırımları geçersiz kılma riski de bulunmaktadır.

Her durumda DKA, risk analizinin düzenli aralıklarla gözden geçirilmesini, uygun değişiklik ve eklemelerin yapılmasını sağlamalı, böylece risk mümkün olduğunca en aza indirilmelidir.

Tablo 13. Eğitim Kalkınma Planı için risk analizi

Risk	İhtimal 1- küçük 2- orta 3- büyük	Etkisi 1- küçük 2- orta 3- büyük	Önleyici önlemler
1.3. DKA'da eğitimin etkin yönetimine yönelik yapının inşaatı	2	3	• Yeni DKA yapısının gelişim sürecine belediye yetkililerinin katılımı
1.5. Belediyedeki okul ağının gözden geçirilmesi ve rasyonelleştirilmesi	1	3	• Okul ağının uygulanmasının başlangıcında belediye yönetiminin katılımı
2.1. Okullardaki güvenlik durumunun analizi ve en öncelikli ihtiyaçların karşılanmasına yönelik önlemlerin alınması	2	2	• Tıbbi acil durumların ve doğal nedenlerin yönetimi de dahil olmak üzere güvenliğin tüm yönlerinin dikkate alınması
3.2. Okulları BİT araçları ve yerel ağlarla donatmak	1	3	• BİT ekipmanına sınırlayıcı filtrelerin kurulumu
4.4. Didaktik Merkezin kurulması ve mesleki gelişim merkezinin ve	2	3	• Didaktik merkezin yerinin seçilmesi sürecine belediye yöneticilerinin ve diğer belediye yetkililerinin dahil edilmesi

ZhPM'nin organize edildiği okulların desteklenmesi			
4.5. ZhPM'nin finansmanı için etkili mekanizmaların oluşturulması	2	2	Mesleki gelişimin ortak finansmanı için öğretmenlere yönelik uygun bir politikanın geliştirilmesi
6.1. Kamu-özel ortaklıkları yoluyla okul öncesi eğitim kurumlarının açılmasının teşvik edilmesi			SED ve belediye yetkililerinin daha fazla katılımı

3. Uygulama Planı ve Bütçe

Eylem planı ve bütçe, Eğitim Kalkınma Planı'nın 2025 yılından başlayıp 2027 yılı sonuna kadar devam edeceği tüm uygulama dönemi için hazırlanmıştır. Hem eylem planı hem de bütçe yol gösterici niteliktedir ve başlamadan önce gözden geçirilmelidir. her mali yılın. Ayrıca her mali yılın başlangıcından önce o yıla ait ayrıntılı bir faaliyet planının hazırlanması gerekmektedir.

Kalkınma Planının gerçekleştirilmesine yönelik bazı harcamaların Belediyenin kendi kaynaklarından, diğerlerinin ise Kosova Bütçesinden veya bağışçılardan karşılanması gerekmektedir. Ancak yerel kaynaklardan karşılanacak harcamaların bir sonraki yıl Belediye bütçesine dahil edilmesi, bağışçı kaynaklarından karşılanması gereken harcamaların ise bağışçılara bildirilmesi gerekmektedir. Aşağıdaki tablo, Belediyenin Kalkınma Planının yedi stratejik hedefe göre gerçekleştirilmesi için ihtiyaç duyulan bütçeye ilişkin genel bir bakış sunmaktadır.

Tablo 14. Eğitim Kalkınma Planı bütçesinin özeti

Alan	Bütçe			
	2025	2026	2027	Totali
1. Belediyenin tüm eğitim kurumlarında kaliteli yönetim, liderlik ve yönetim	€46 500,00	€56 800,00	€72 800,00	€176 100,00
2. Öğrenme sürecinin ve ders dışı etkinliklerin geliştirilmesine uygun okul ortamı	€397 000,00	€391 000,00	€2 191 000,00	€2 979 000,00
3. Okullarda öğretme ve öğrenmede önemli iyileşme	€361 000,00	€375 000,00	€375 000,00	€1 111 000,00
4. Kaliteli öğretim için sürekli kapasite geliştirme	€211 000,00	€151 000,00	€151 000,00	€513 000,00
5. Okullarda eğitim ve öğretimin kalitesinin sürekli iyileştirilmesi	€180 000,00	€206 000,00	€237 200,00	€623 200,00

6. Erken eğitim paydaşları arasında kaliteli ve verimli işbirliği	€2 000,00	€2 000,00	€2 000,00	€6 000,00
7. Mesleki eğitimin işgücü piyasasıyla daha iyi bağlantısı	€21 500,00	€21 500,00	€21 500,00	€64 500,00
	€1 219 000	€1 203 300	€3 050 500	€5 472 800

Në vijim është dhënë plani i detajuar i aktiviteteve dhe vlerësimi i kostos buxhetore sipas objektivave dhe masave të planit zhvillimor të arsimit.

Hedef 1: Belediyenin tüm eğitim kurumlarında kaliteli yönetim, liderlik ve yönetim

Önlem 1.1 Okul yönetim konseylerinin işlevselleştirilmesi ve güçlendirilmesi											
Kodu	Aktivite	Uygulama süresi	Sorumluluk	Kurum/ destekleyici kuruluş	Maliyetin açıklaması	BÜTÇE (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
1.1.1	DKA tarafından temel kriterlerin belirlenmesi yoluyla belediyeyi temsil eden yönetim konseylerinin üyelerinin yenilenmesi	I – III 2025	DKA			0	0	0	0	0	0
1.1.2	Temel bütçeleme de dahil olmak üzere eğitimde yönetim (işlevler ve yeterlilikler) ve yönetişimin temelleri konusunda yönetim konseyleri için eğitim organizasyonu	Her yıl	Okul müdürleri	DKA	Toplam 150 eğitim alan x 300 Avro	15000	15000	15000	0	0	45000
1.1.3	Okullarda yönetim konseyi toplantılarının yapılmasına yönelik düzenli raporlama sisteminin oluşturulması	I – III 2025	Okul müdürleri	DKA		0	0	0	0	0	0
1.1.4	Finans ve bütçede hesap verebilirlik mekanizmasının oluşturulması	I – III 2025	DKA			0	0	0	0	0	0
1.1.5	KDSH'lerin personeli için kılavuzlar hazırlandı	I – III 2025	DKA	Bağış yapanlar ve STK'lar	Danışman katılımı x 1200 Euro	2700	0	0	0	0	2700

					Kılavuzların yayınlanması 500 adet x 3 Avro = 1.500 Avro						
1.1.6	Danışman katılımı x 1200 Euro Kılavuzların yayınlanması 500 adet x 3 Avro = 1.500 Avro	Her yılın III, X	DKA	Bağış yapanlar ve STK'lar	Yılda 2 kampanya x kampanya başına 300 Euro	600	600	600	0	0	1800
1.1.7	KDSH'de ebeveynlerin belirlenmiş kriterlere göre seçilmesi (başarı, otorite, ağ, birden fazla dilin öğretildiği okullarda etnik köken, girişimcilik, katılım için ayrılan süre)	I – III 2025	DKA			0	0	0	0	0	0
1.1.8	KDSH'ler için kaynak tahsisi (alan ve BT)	I – III 2025	DKA	Bağış yapanlar ve STK'lar	Didaktik Merkez için 3.000 Euro'luk özel alan tavsiye edilir (bilgisayarlar, masalar vb.)	3000	0	0	0	0	3000
1.1.9	Okulların KDSH ağı	IX 2025'ten itibaren	Okullar	DKA		0	0	0	0	0	0
1.1.10	KDSH'nin okul toplantı ve etkinliklerine katılımının sağlanması	I 2025'ten itibaren	Okullar	DKA		0	0	0	0	0	0
Yarı-Toplamı 1.1						21300	15600	15600	0	0	52500
Önlem 1.2	Liderlik ve yönetim için kapasite geliştirme										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
1.2.1	Përzgjedhja e personelit arsimor për trajnime për udhëheqje në arsim	IV 2025'ten itibaren	Okullar	DKA		0	0	0	0	0	

1.2.2	Eğitim liderliğine yönelik eğitimlerin organizasyonu	IV 2025'ten itibaren	Okullar	DKA Bağış yapanlar	Üç grup x 30 kişi x kişi başı 100 Euro	3000	3000	3000	0	0	9000
1.2.3	Yönetimde hesap verebilirlik mekanizmasının oluşturulması	I 2025'ten itibaren	DKA			0	0	0	0	0	0
1.2.4	Okul müdürleriyle düzenli koordinasyon ve deneyim alışverişi toplantıları	I 2025'ten itibaren	DKA			0	0	0	0	0	0
1.2.5	Eğitimde yönetimi geliştiren eserlerin derlenmesi ve yayınlanması	IX 2025'ten itibaren	DKA	Bağış yapanlar	Yılda bir özet yayını x 3.000 Avro	3000	3000	3000	0	0	9000
1.2.6	Coğrafi olarak yakın okullar olması durumunda okulların ÜİYOK'lerinin sürekli güncellenmesi, ortak istişareler	I 2025'ten itibaren	Okullar	DKA		0	0	0	0	0	0
Yarı -Toplamı 1.2						6000	6000	6000	0	0	18000
Önlem 1.3	DKA'da eğitimin etkin yönetimine yönelik yapının inşaatı										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
1.3.1	Mevcut yapı ve organizasyon şemasının analizi	IX, X, XI 2024	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0

1.3.2	DKA'daki yönetim yapısının işlevsel incelemesi	IX, X, XI 2024	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
1.3.3	Görev dağılımının gözden geçirilmesi	IX, X, XI 2024	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
1.3.4	Eğitimdeki değişimlere ve okulların ihtiyaçlarına uygun organogramın yeni yapısının geliştirilmesi	XII 2024	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
1.3.5	Yeni yapının iş kataloğuna göre uyumlaştırılması	XII 2024	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
1.3.6	Organizasyon şemasının belediye meclisi tarafından onaylanması	XII 2024	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
1.3.7	Ek personel alımı	I 2025'ten itibaren	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
Yarı -Toplam 1.3						0	0	0	0	0	0
Önlem 1.4	Okul liderlik yapılarının değerlendirilmesi ve uyarılmasına yönelik mekanizmaların oluşturulması										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
1.4.1	Diğer okullara ziyaret organizasyonu	IV 2025'ten itibaren	Okullar	DKA	Bir ziyaret x 300 Avro x yılda 4 ziyaret	1200	1200	1200	0	0	0

1.4.2	Fonksiyonel yapılara yönelik kriterlerin/standartların oluşturulması	IV 2025'ten itibaren	DKA			0	0	0	0	0	0
1.4.3	En başarılı yapılara yıllık kamu ödülleri	IV 2025'ten itibaren	DKA	Okullar	Yılda bir halka açık etkinlik x 2000 Avro	2000	2000	2000	0	0	0 -
Yarı - Toplam 1.4						3200	3200	3200	0	0	9600
Önlem 1.5	Belediyedeki okul ağının gözden geçirilmesi ve rasyonelleştirilmesi										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Totali
1.5.1	Tüm okullardaki durumun analizi ve birleşik paralelliklerin çalıştığı ayrı paralellikler	IV 2025'ten itibaren	DKA	Belediye MASHTI		0	0	0	0	0	0
1.5.2	Demografik hareket eğilimini takip ederek sonraki en az üç nesil ve öğretmenler için olası çocuk sayısı hakkında ek bilgi sağlamak	IV 2025'ten itibaren	DKA	İdari Ofisi		0	0	0	0	0	0
1.5.3	Toplumdan başlayarak çıkar gruplarıyla tartışmaların başlatılması	IX 2025'ten itibaren	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
1.5.4	Öğrencilerin en yakın okula ulaşım organizasyonu	I 2026'dan itibaren	DKA	Belediye	2026'da 4 okul, 2027'de kademeli artışla 12 okula	16000	32000	48000	0	0	96000

					Bir okul x 4000 Avro x 12 okul						
1.5.5	Diğer okullardaki eğitim çalışanlarının sistemleştirilmesi	I 2026'dan itibaren	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	-
Yarı - Toplam 1.5						16000	32000	48000	0	0	96000

Hedefin Toplamı1:	46500	56800	72800	0	0	176100
--------------------------	--------------	--------------	--------------	----------	----------	---------------

Hedef 2: Öğrenme sürecinin ve ders dışı etkinliklerin geliştirilmesine uygun okul ortamı

Önlem 2.1 Okullardaki güvenlik durumunun analizi ve en öncelikli ihtiyaçların karşılanmasına yönelik tedbirlerin alınması											
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
2.1.1	DKA düzeyinde güvenlik ekibinin oluşturulması	I 2025'ten itibaren	DKA	Acil Durum Müdürlüğü		0	0	0	0	0	0
2.1.2	Okullardaki güvenlik durumunu analiz etmek ve önerilerde bulunmak	I 2025'ten itibaren	DKA	Acil Durum Müdürlüğü		0	0	0	0	0	0
2.1.3	Her okul için acil durum planlarının hazırlanması	III 2025'ten itibaren	DKA	Acil Durum Müdürlüğü		0	0	0	0	0	0
2.1.4	Okulların gerekli güvenlik ekipmanlarıyla (yangın söndürücü, ilk yardım vb.) güncellenmesi	III 2025'ten itibaren	DKA	Acil Durum Müdürlüğü	30 okul x 2000 Eur	2000 0	2000 0	20000	0	0	6000 0
2.1.5	Okullarda güvenlik kameralarının güncellenmesi ve kurulumu	III 2025'ten itibaren	Okullar	DKA	Yılda 20 okuldan x 1000 Avro	2000 0	2000 0	20000	0	0	6000 0
2.1.6	Okullarda şiddeti önleme ve müdahale ekiplerinin oluşturulması	III 2025'ten itibaren	Okullar	DKA		0	0	0	0	0	0
2.1.7	Şiddetin önlenmesi ve müdahale ekiplerine	III 2025'ten itibaren	Okullar	DKA	60 kişi x kişi başı yıllık 100 Euro	6000	6000	6000	0	0	6000

	yönelik eğitimlerin düzenlenmesi										
2.1.8	Tıbbi nitelikteki acil durumlara hızlı müdahale için okul ekiplerinin oluşturulması ve eğitimleri	IX 2025'ten itibaren	Okullar	DKA	30 kişilik 3 grup x 100 Euro	9000	9000	9000	0	0	6000
2.1.9	Okullarda acil durumlara yönelik protokollerin oluşturulması	IX 2025'ten itibaren	DKA	Okullar	Danışmanlık ve Acil Durum Müdürlüğünün katılımı	6000	0	0	0	0	6000
2.1.10	Okullara acil durum ekipmanı sağlanması	I 2026'dan itibaren	DKA	Belediye Bağış Yapanlar	60 okul tesisi x 1000 Euro	2000 0	2000 0	20000	0	0	6000 0
2.1.11	EPBR'nin Güçlendirilmesi (Öğrencilerin Okuldan Ayrılmasını ve Kayıt Olmamasını Önleme ve Müdahale Ekibi)	I 2025'ten itibaren	Okullar	DKA	EPBRM Eğitimi, 120 kişi x 50 Avro/yıl	6000	6000	6000	0	0	1800 0
Yarı - Toplam 2.1						8700 0	8100 0	81000	0	0	2490 00
Önlem 2.2	Zemin ve beden eğitimi salonlarının inşaatı										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
2.2.1	Spor sahası ve beden eğitimi salonuna ihtiyaç duyan okulların belirlenmesi	IX 2024'ten itibaren	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0

2.2.2	Spor alanları projelerinin hazırlanması	I 2025'ten itibaren	DKA	Belediye DKRS		0	0	0	0	0	0
2.2.3	Beden eğitimi salonları projelerinin hazırlanması	IV 2025'ten itibaren	DKA	Belediye DKRS							
2.2.4	Spor sahalarının inşaatı	VI 2025'ten itibaren	DKA	Belediye DKRS	Yılda 3 parselden x 20.000 Euro	6000 0	6000 0	60000	0	0	1800 00
2.2.5	Beden eğitimi salonları inşaatı	IX 2025'ten itibaren	DKA	Belediye DKRS Bağış Yapanlar	Yılda bir salondan x 250.000 Euro	2500 00	2500 00	250000	0	0	7500 00
2.2.6	Belediyeye ait tüm okulların kullanımına yönelik okul yüzme havuzu inşaatı	III 2027	DKA	Belediye Bağış Yapanlar				180000 0	0	0	1800 000
Yarı - Toplam 2.2						3100 00	3100 00	211000 0	0	0	2730 000
Önlem 2.3	Okulların teknik bakımına ilişkin plan taslağının hazırlanması										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destek leyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Topla m
2.3.1	Bakım planı için çalışma grubunun oluşturulması	I 2025'ten itibaren	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
2.3.2	Belediyedeki tüm okulların teknik durumunun analiz edilmesi	I 2025'ten itibaren	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0

2.3.3.	Okulun teknik bakım planı ve bütçe planının hazırlanması	IV 2025'ten itibaren	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
2.3.4	Önceliklerin belirlenmesi	IV 2025'ten itibaren	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
2.3.5	Finansman talebinde bulunmak	IV 2025'ten itibaren	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
Yarı - Toplam 2.3						0	0	0	0	0	0

Hedefin Toplamı 2:	3970	3910	391000	0	0	1179
	00	00				000

Hedef 3: Okullarda öğretme ve öğrenmenin önemli ölçüde iyileştirilmesi

Önlem 3.1	"Birlikte öğrenme topluluğu" modelinin güçlendirilmesi										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
3.1.1.	"Birlikte öğrenme topluluğu" modeliyle okul müdürlerine bilgilendirme	III 2025'ten itibaren	DKA			0	0	0	0	0	0
3.1.2	Belediye okulları tarafından "birlikte öğrenen toplulukların" oluşturulması	III 2025'ten itibaren	Okullar	DKA		0	0	0	0	0	0
2.1.3	"Birlikte öğrenme toplulukları"nın işleyişi	IV 2025'ten itibaren	Okullar	DKA		0	0	0	0	0	0

3.1.4	"Birlikte öğrenme topluluğu" faaliyet planının tasarlanması için eğitimlerin düzenlenmesi	IV 2025'ten itibaren	DKA	Okullar	120 kişi x 50 Eur	6000 0	0	0	0	0	0
3.1.5	"Birlikte öğrenme toplulukları"nın izlenmesi	IV 2025'ten itibaren	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0
Yarı - Toplam 3.1						6000	0	0	0	0	6000
Önlem 3.2	Okulları BİT araçları ve yerel ağlarla donatmak										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
3.2.1	Belediyenin tüm okullarına yerel geniş bant ağlarının kurulumu ve internetten gelen bilgileri yöneten yazılımların kurulumu	IX 2025'ten itibaren	DKA	Belediyeler ve Bağış Yapanlar	50 okul tesisi x 2000 Euro	2000 0	4000 0	4000 0	0	0	1000 00
3.2.2	Tüm okullara internet erişimi sağlanması	IX 2025'ten itibaren	DKA	Belediyeler ve Bağış Yapanlar	30 okul tesisi x 500 Euro	5000	5000	5000	0	0	1500 0
3.2.3	Okullara bilgisayar alımı	I 2025'ten itibaren	DKA	Belediyeler ve Bağış Yapanlar	Yıllık 200 x 500 Euro'dan üç yılda 600 bilgisayar	1000 00	1000 00	1000 00	0	0	3000 00
3.2.4	Okullara akıllı tahta alımı	I 2025'ten itibaren	DKA	Belediyeler ve Bağış Yapanlar	Üç yıl boyunca 180 masa, yıllık 60 x 1500 Euro'dan başlayan fiyatlarla	9000 0	9000 0	9000 0	0	0	2700 00
3.2.5	Tüm okullarda genç BİT teknisyenlerinden	I 2025'ten itibaren	Okullar	DKA		0	0	0	0	0	0

	oluşan kulüplerin oluşturulması										
Yarı - Toplamı 3.2						2150 00	2350 00	2350 00	0	0	6850 00
Önlem 3.3	Okullara temel somutlaştırma araçlarının sağlanması (0-5)										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
3.3.1	Okulların gereksinimleri inceleniyor	XI 2024'ten itibaren	DKA			0	0	0	0	0	0
3.3.2	Okulların somutlaştırma araçlarına yönelik ihtiyaçlarının belirlenmesi	XII 2024'ten itibaren	DKA			0	0	0	0	0	0
3.3.3	Okullar arasında somutlaştırma araçlarının paylaşımı	III 2025'ten itibaren	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
3.3.4	Somitlaştırma araçlarına yönelik talepte bulunma talimatının taslağının hazırlanması için çalışma grubunun oluşturulması	2025'ten itibaren III	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
3.3.5	Belirlenen önceliklere göre somutlaştırma araçlarının satın alınması	2025'ten itibaren III	DKA	Belediye	60 okul x 1 paket araç x 1000 Euro	2000 0	2000 0	2000 0	0	0	6000 0

Yarı - Toplamı 3.3						2000 0	2000 0	2000 0	0	0	6000 0
Önlem 3.4	Çeşitli laboratuvarlara sahip okul ekipmanları										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplamı
3.4.1	Okullarda laboratuvar temini ve güncellenmesine yönelik ihtiyaç analizi	III 2025'ten itibaren	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
3.4.2	Dolaplar ve laboratuvarlar içeren okul ekipmanlarının finansmanı	III 2025'ten itibaren	DKA	Belediye	30 okul x 12000 Eur	1200 00	1200 00	1200 00	0	0	3600 00
Yarı - Toplamı 3.4						1200 00	1200 00	1200 00	0	0	3600 00

Hedefin toplamı 3:	3610 00	3750 00	3750 00	0	0	1111 000
---------------------------	--------------------	--------------------	--------------------	----------	----------	---------------------

Hedef 4: Kaliteli öğretim için sürekli kapasite geliştirme

Önlem 4.1	Öğretmenlerin eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
4.1.1	ZhPM ihtiyaçlarının yeni yaklaşım ve metodolojilere göre	I 2025'ten itibaren	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0

	analizi için çalışma grubunun kurulması										
4.1.2	Eğitim ihtiyaçlarının analizi için metodolojinin tasarlanması	I 2025'ten itibaren	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0
4.1.3	İhtiyaç analizinin bireysel olarak ve her okul için yapılması	II 2025'ten itibaren	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0
4.1.4	Belediye düzeyinde ZhPM planlarının hazırlanması	IV 2025	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0
4.1.5	ZhPM bütçesinin her yıl %20 oranında kademeli olarak artırılması	VI 2025'ten itibaren	DKA	Belediye ve Bağış yapanlar	600 eğitimci x 300 Eur	6000 0	60000	6000 0	0	0	1800 00
4.1.6	Bireysel mesleki gelişim planlarının hazırlanması	I 2025'ten itibaren	Okullar	DKA		0	0	0	0	0	0
4.1.7	Okulun iç kapasitesi tarafından uygulanan mesleki gelişime yönelik okul planlarının tasarlanması	III 2025'ten itibaren	Okullar	DKA		0	0	0	0	0	0
Yarı - Toplam 4.1						6000 0	60000	6000 0	0	0	1800 00
Önlem 4.2	Belediye ve okul düzeyinde eğitimlerin düzenlenmesi										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
4.2.1	Mesleki gelişimden sorumlu DKA	IV 2025	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0

	düzeyinde bir yetkilinin atanması										
4.2.2.	Belediye ve okul düzeyinde eğitimlerin düzenlenmesi	IX 2025'ten itibaren	DKA	Okullar	Okullara katılım, 30 okul x 500 Avro	5000	5000	5000	0	0	15000
4.2.3	Okullar, okul temelli eğitim için DKA ile işbirliği yapıyor	IX 2025'ten itibaren	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0
4.2.4	Eğitimlerin MASHT eğitim kataloğuna uygun planlanması ve organizasyonu	IX 2025'ten itibaren	DKA	Bağış yapanlar	300 öğretmen x 300 Avro	30000	30000	30000	0	0	90000
Yarı-toplam 4.2						35000	35000	35000	0	0	105000
Önlem 4.3	Meslektaşlar arasında izlemeyi ve deneyim alışverişini teşvik etmek										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
4.3.1	Ayda en az bir kez okullarda ve mesleki faaliyetler arasında deneyim alışverişine yönelik düzenli toplantıların düzenlenmesi	III 2025'ten itibaren	Okullar	DKA		0	0	0	0	0	0
4.3.2	Deneyimler oluşturmak ve bunları diğer okullarla paylaşmak amacıyla öğretmenlerin ders saatlerinin	IV 2025'ten itibaren	Okullar	DKA		0	0	0	0	0	0

	öğretmenler tarafından izlenmesi										
4.3.3	Farklı konu alanlarındaki öğretmenlerin yıllık toplantı planının hazırlanması	IV 2025'ten itibaren	Okullar	DKA		0	0	0	0	0	0
Yarı - Toplam 4.3						0	0	0	0	0	0
Önlem 4.4	Didaktik Merkezin kurulması ve mesleki gelişim merkezinin ve ZhPM'nin organize edildiği okulların desteklenmesi										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
4.4.1	Merkezin kurulmasına ilişkin koordinasyon, irtibat, planlama ve kapasite geliştirme sorumlusunun görevlendirilmesi	I 2025	DKA			0	0	0	0	0	0
4.4.2	Didaktik Merkezin yerinin seçimi	I 2025	DKA			0	0	0	0	0	0
4.4.3	Merkezin gerekli araçlarla donatılması ve bakımı için mali kaynakların tahsisi	III 2025	DKA	Belediye	Gösterimi öğretmek için ekipman ve araçlar x 60000 Eur	60000	0	0	0	0	60000
4.4.4	Merkezin yönetimi için belediye düzeyinde kalite koordinatörünün yerleştirilmesi	II 2025	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
Yarı - toplamı 4.4						60000	0	0	0	0	60000

Önlem 4.5	ZhPM'nin finansmanı için etkili mekanizmaların oluşturulması										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
4.5.1	ZhPM'nin katılımı ile finanse edilmesine ilişkin düzenleme taslağının hazırlanması	IV 2025	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0
4.5.2	ZhPM için araçların planlanması	V 2025	DKA		Yıllık 100 öğretmenden x 150 Avro	15000	15000	15000	0	0	45000
4.5.3	MASHT, geliştirme ortakları ve ZhPM eğitimlerinin organizasyonu ile ilgili STK'lar ile artan işbirliği	III 2025'ten itibaren	DKA	Bağış yapanlar		0	0	0	0	0	0
Yarı - toplam 4.5						15000	15000	15000	0	0	45000
Önlem 4.6	Çağdaş metodolojilerin uygulanması konusunda öğretmenlerin müdürler tarafından sürekli izlenmesi										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
4.6.1	Yöneticilere yönelik izleme eğitimlerinin düzenlenmesi	IX 2025'ten itibaren	DKA	Okullar	60 kişi x 150 Euro yıllık	9000	9000	9000	0	0	27000
4.6.2	İzleme için standartlaştırılmış araçların güncellenmesi	X 2024'ten itibaren	DKA	MASHTI		0	0	0	0	0	0

4.6.3	Öğretmenlerin izlenmesine ilişkin DKA'ya düzenli raporlama	X 2024'ten itibaren	Okullar	DKA		0	0	0	0	0	0
4.6.4	Performans değerlendirmesinin düzenli organizasyonu	X 2024'ten itibaren	DKA	MASHTI		0	0	0	0	0	0
4.6.5	Düzeltilici ve destekleyici aksiyonların alınması	X 2024'ten itibaren	DKA	MASHTI		0	0	0	0	0	0
Yarı - toplam 4.6						9000	9000	9000	0	0	27000
Önlem 4.7	Öğretmen performansının değerlendirilmesi için okulun kapasitesinin (müdürler, meslektaşlar ve öğretmenler) artırılması										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
4.7.1	Performans değerlendirme eğitimlerinin düzenlenmesi	I 2025'ten itibaren	DKA	Okullar	60 kişi x 150 Euro yıllık	9000	9000	9000	0	0	27000
Yarı - toplam 4.7						9000	9000	9000	0	0	27000
Önlem 4.8	Başarılı öğretmenleri teşvik etmek için işlevsel mekanizmalar oluşturmak										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
4.8.1	Ülkede ve bölgede eğlence amaçlı ziyaretlerin organizasyonu	IX 2025'ten itibaren	DKA	Okullar	Yılda 12 kişiye x 1500 Euro	18000	18000	18000	0	0	54000

4.8.2	En başarılı öğretmenler için kriter ve standartların geliştirilmesi	IV 2025'ten itibaren	DKA	Bağış yapanlar		0	0	0	0	0	0
4.8.3	Konu alanlarında en başarılı öğretmenler için yıllık kamu ödülleri	IV 2025'ten itibaren	DKA	Bağış yapanlar	Yılda 10 ödül x 500 Euro	5000	5000	5000	0	0	15000
Yarı - toplam 4.8						23000	23000	23000	0	0	69000

Hedefin toplamı 4:	211000	151000	151000	0	0	513000
---------------------------	---------------	---------------	---------------	----------	----------	---------------

Hedef 5: Okullarda eğitim ve öğretimin kalitesinin sürekli iyileştirilmesi

Önlem 5.1	Okul bazlı kalite koordinatörlerinin desteği										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
5.1.1	Belediye düzeyinde kalite koordinatörü aracılığıyla kalite koordinatörleri arasında deneyim alışverişine yönelik mekanizmanın geliştirilmesi ve uygulanması	IX 2025'ten itibaren	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0
Yarı - toplam 5.1						0	0	0	0	0	0

Önle m 5.2	Okul altyapısının inşası, yenilenmesi, genişletilmesi ve bakımı için fon tahsisi										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülü k	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						202 5	2026	2027	2028	2029	Toplam
5.2.1	Okul altyapısındaki bakım müdahaleleri fonunun her yıl en az %20 oranında aşamalı olarak arttırılması	III 2025'ten itibaren	DKA	Okullar	İlk yılda 20 okul tesisi x 3.500 EUR x 3 yıla kadar yıllık %20	100 000	12000 0	144000	0	0	364000
Yarı – toplam 5.2						100 000	12000 0	144000	0	0	364000
Önle m 5.3	Okullara bilgisayar, BİT altyapısı ve diğer gerekli araçların sağlanması										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülü k	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						202 5	2026	2027	2028	2029	Toplam
5.3.1	Okulların ihtiyaçları ve MESTİ göstergelerine göre tedarik planının hazırlanması	I-III 2025	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0
5.3.2	Okulların bakımı ve bilgisayarlarla donatılması için fonun yılda en az %20 oranında kademeli olarak artırılması	VI 2025'ten itibaren	DKA		30 okul x yıllık 1000 Avro x her yıl için %20	300 00	36000	43200	0	0	109200
Yarı – toplam 5.3						300 00	36000	43200	0	0	109200

Önlem 5.4 Beden eğitimi konusuna yönelik araç kitleri içeren okul ekipmanları											
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülüğü	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
5.4.1	Beden eğitiminin başarılı bir şekilde uygulanması için okulların ihtiyaçlarının analizi	III 2025'ten itibaren	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0
5.4.2	Beden eğitimi konusuna yönelik ekipman için fon sağlanması	V 2025'ten itibaren	DKA	Bağış yapanlar	20 okul x 15000	50000	50000	50000	0	0	150000
Yarı - Toplam 5.4						50000	50000	50000	0	0	150000
Önlem 5.5 Okul ve belediye düzeyinde kalite güvence mekanizmalarının oluşturulması ve güçlendirilmesi											
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülüğü	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
5.5.1	5.5.1 Belediye düzeyinde kalite koordinatörünün atanması/seçimi	I-III 2025	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
5.5.2	5.5.2 Belediye düzeyinde kalite koordinatörünün seçimi konusunda müdürler ve öğretmenler için bilgilendirme	I-III 2025	DKA			0	0	0	0	0	0

	kampanyalarının yürütülmesi										
5.5.3	EBTB ve diğer tarafların düzenlediği eğitimlere erişimin sağlanması	III 2025'ten itibaren	DKA	MASHTI Bağış yapanlar		0	0	0	0	0	0
5.5.4	Kalite koordinatörünün verdiği görevlerin Belediye düzeyinde yerine getirilmesinde destek sağlamak	III 2025'ten itibaren	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0
5.5.5	Okullardaki kalite koordinatörleri arasında mesleki gelişim ve ağ oluşturmanın organizasyonu	IV 2025'ten itibaren	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0
Nën-Totali 5.5						0	0	0	0	0	0

Önlem 5.6 Okullarda mesleki varlıkların güçlendirilmesi											
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
5.6.1	Okulun gelişim planının uygulanmasına yönelik mesleki faaliyetlerin okul müdürleri ile koordine edilmesi	I 2025'ten itibaren	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0
5.6.2	Öğretim yöntemlerinin tanıtılmasına yönelik mesleki faaliyetler çerçevesinde danışma oturumlarının düzenlenmesi	I 2025'ten itibaren	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0
5.6.3	Tüm okulların katılımıyla mesleki varlıkların ağ oluşturması	III 2025'ten itibaren	DKA	Okullar		0	0	0	0	0	0
Yarı - Toplamı 5.6						0	0	0	0	0	0

Hedef toplamı 5:	180 000	20600 0	237200	0	0	623200
------------------	------------	------------	--------	---	---	--------

Objektivi 6: Bashkëpunim cilësor dhe efikas në mes të hisedarëve të edukimit të hershëm

Önle m 6.1	Kamu-özel ortaklıkları yoluyla okul öncesi eğitim kurumlarının açılmasının teşvik edilmesi										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülü k	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
6.1.1	IPEP için kamusal alanların belirlenmesi	I-VI	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
6.1.2	IPEH için teklifin geliştirilmesi ve operatörlere fırsatlar sağlanması	VI 2025’ten itibaren	DKA	Belediye		0	0	0	0	0	0
Yarı - toplam 6.1						0	0	0	0	0	0
Önle m 6.2	IPEH'in lisanslanması için MASHT/SIA ile işbirliği										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülü k	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
6.2.1	IPEH'nin belirlenmesi ve lisanslanmasının kolaylaştırılması / aracılık edilmesi	I 2025’ten itibaren	DKA	SIA Belediye		0	0	0	0	0	0
6.2.2	IPEH'den raporlama ve hesap verme mekanizması talebi	I 2025’ten itibaren	DKA	SIA Belediye		0	0	0	0	0	0
Yarı toplam 6.2						0	0	0	0	0	0

Önle m 6.3	Erken ve okul öncesi eğitime katılım konusunda toplumsal farkındalık										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülü k	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						202 5	2026	2027	2028	2029	Toplam
6.3.1	Dışlanmış gruplar da dahil olmak üzere erken çocukluk eğitiminin önemine ilişkin bilinçlendirme kampanyalarının düzenlenmesi	I 2025'ten itibaren	DKA	Okullar, Bağış yapanlar	Yılda 4 kampanya x 500 Euro	200 0	2000	2000	0	0	6000
6.3.2	Dışlanmış gruplardan çocukların katılımını ve ülkesine geri dönenlerin entegrasyonunu artırmak için STK'larla artan işbirliği	I 2025'ten itibaren	DKA	Okullar, Bağış yapanlar, STK'lar		0	0	0	0	0	0
Yarı – toplam 6.3						200 0	2000	2000	0	0	6000
Önle m 6.4	Özel erken eğitim kurumlarıyla artan işbirliği										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülü k	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						202 5	2026	2027	2028	2029	Toplam
6.4.1	Kamu fikri mülkiyetinin IPEH ile ortak faaliyetlerinin organizasyonu	IX 2025'ten itibaren	DKA	IPEH SIA		0	0	0	0	0	0
6.4.2	IPEH ile düzenli toplantılar ve DKA'ya raporlama	IX 2025'ten itibaren	DKA	IPEH SIA		0	0	0	0	0	0

6.4.3	Erken eğitime yönelik somutlaştırma araçlarının belirlenmesi ve belirlenmesi	I 2025'ten itibaren	DKA	IEH		0	0	0	0	0	0
Yarı - toplam 6.4						0	0	0	0	0	0

Hedef toplamı 6: 0 0 0 0 0 0

Hedef 7: Mesleki eğitimin işgücü piyasasıyla daha iyi bağlantısı

Önlem 7.1	Mesleki eğitim profillerine kayıt fırsatlarının teşvik edilmesi										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
7.1.1	Profillerin tanıtımına yönelik planların tasarlanması	III-V	DKA	Meslek okulları		0	0	0	0	0	0
7.1.2	"Açık kapıların Günleri" etkinliklerinin kamu organizasyonu	III-V	DKA	Meslek okulları		0	0	0	0	0	0
7.1.3	Meslek okullarının web sayfalarının yanı sıra sosyal ağlardaki sayfaların da gelişmesi	V 2025'ten itibaren	Meslek okulları	DKA Bağış yapanlar	2 okul x yıllık 5000 Euro	10000	10000	10000	0	0	30000
7.1.4	Ortaokullarda yaratıcı bilgilendirici materyallerin geliştirilmesi ve dağıtımı	V 2025'ten itibaren	Meslek okulları	DKA Bağış yapanlar	2 okul x yıllık 5000 Euro	4000	4000	4000	0	0	12000
Yarı - toplam 7.1						14000	14000	14000	0	0	42000

Önem 7.2 Mesleki eğitime kayıt için profillerin ve kontenjanların gözden geçirilmesi											
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülük	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						2025	2026	2027	2028	2029	Toplam
7.2.1	İşgücü piyasası analizi	III 2025 'ten itibaren	DKA	Meslek okulları ve bağış yapanlar	Araştırma aktive edilmesi x 3000 Euro	3000	3000	3000	0	0	9000
7.2.2	İşveren örgütleri ve dernekleri ile istişarelerin organizasyonu	III 2025 'ten itibaren	DKA	Meslek okulları ve bağış yapanlar		0	0	0	0	0	0
7.2.3	Orta mesleki eğitim profillerinin yapısına ilişkin plan taslağının hazırlanması	III 2025 'ten itibaren	DKA	Meslek okulları ve bağış yapanlar		0	0	0	0	0	0
7.2.4	Profiller için kota ayarlama	III 2025 'ten itibaren	DKA	Meslek okulları Belediyeler MASHTI		0	0	0	0	0	0
7.2.5	Yeniden yerleşim de dahil olmak üzere yeni profiller için profesyonel çerçeve sağlanması	IX 2025 'ten itibaren	DKA	Meslek okulları Belediyeler		0	0	0	0	0	0
Yarı – toplam 7.2						0	0	0	0	0	0

Önle m 7.3	Okullarda oryantasyon ve kariyer danışmanlığı organizasyonu										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülü k	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						202 5	2026	2027	2028	2029	Toplam
7.3.1	Okullarda 5. seviye kariyer danışmanlığını tamamlamak için öğretmenlere katılımcı sponsorluk	III 2025'ten itibaren	DKA	Bağış yapanlar	50 kişi x 450 Eur	750 0	7500	7500	0	0	22500
7.3.2	Öğretmenlere yönelik Kariyer Odaklılık eğitimlerinin düzenlenmesi	III 2025'ten itibaren	DKA			0	0	0	0	0	0
7.3.3	Okullara kariyer danışmanı alımı	IX 2025'ten itibaren	DKA			0	0	0	0	0	0
Yarı - toplam 7.3						750 0	7500	7500	0	0	22500
Önle m 7.4	Mesleki uygulamaları yürütmek için iş dünyası ile bağlantılar kurmak										
Kodu	Aktivite	Uygulama süreci	Yükümlülü k	Kurum/Destekleyici kuruluşlar	Maliyetin açıklaması	B Ü T Ç E (EURO)					
						202 5	2026	2027	2028	2029	Toplam
7.4.1	Mesleki uygulamanın yerine getirilmesi için işveren birlikleriyle anlaşma yapılması	III 2025'ten itibaren	Meslek Okulları	DKA		0	0	0	0	0	0
7.4.2	İşletmelerin belirlenmesi ve uygulamada farklı profillerden öğrenci kabul etme fırsatları	I 2025'ten itibaren	Meslek Okulları	DKA		0	0	0	0	0	0

7.4.3	Belediyede faaliyet gösteren ticari kuruluşlarla bağlantıların kurulması	I 2025'ten itibaren	Meslek Okulları	DKA		0	0	0	0	0	0
7.4.4	İşletmelerle mutabakat zaptı/işbirliği imzalanması	III 2025'ten itibaren	Meslek Okulları	DKA		0	0	0	0	0	0
7.4.5	İşletmelerde mesleki uygulama için öğrencilerin atanması	III 2025'ten itibaren	Meslek Okulları	DKA		0	0	0	0	0	0
Yarı - Toplamı 7.4						0	0	0	0	0	0

Hedefin Toplamı 7: 0 0 0 0 0 0

5. Performans değerlendirme çerçevesi

Bu plan, 2025-2027 döneminde Prizren Belediyesi'nde üniversite öncesi eğitimin geliştirilmesine yönelik temel belgedir. Planın uygulanmasına ilişkin operasyonel sorumluluk, görevleri Belediyenin eğitim kurumlarına devredebilen ve ayrıca Belediyenin diğer birimleri ile görevleri koordine edebilen Belediye Eğitim Müdürlüğüne aittir. Bu arada uygulamanın denetimi Belediye Meclisi tarafından, yılda en az bir kez DKA'nın Planın uygulanmasına ilişkin raporlarını inceleyen Eğitim Komisyonu aracılığıyla yapılmaktadır.

Performans değerlendirme çerçevesi, kalkınma planının yedi hedefinin her biri için ilerlemenin değerlendirileceği göstergeleri tanımlar ve bu nedenle göstergelerin mevcut durumunu ve Planın uygulama döneminde ulaşılması gereken hedefleri içerir. . Bu çerçeve, her stratejik hedef için bir tane olmak üzere yedi tablo halinde aşağıda sunulmaktadır.

OS1. Belediyenin tüm eğitim kurumlarında kaliteli yönetim, liderlik ve yönetim		
Gösterge	Güncel durum	Hedef
Eğitilen KDSH sayısı	12	60
Eğitimsel liderlik için eğitilmiş eğitim çalışanı sayısı	268	400

OS2. Mjedisji shkollor i përshtatshëm për zhvillimin e procesit mësimor dhe aktiviteteve jashtë mësimore		
Gösterge	Güncel durum	Hedef
Beden eğitimi salonu olan okullar	32%	60%

OS3. Okullarda öğretme ve öğrenmede önemli iyileşme		
Gösterge	Güncel durum	Hedef
Ortalama genel puan (1-9)	3.54	3.8
Matematik Genel Not Ortalaması (6-9)	2.85	3.5

OS4. Kaliteli öğretim için sürekli kapasite geliştirme		
Gösterge	Güncel durum	Hedef
Mesleki gelişim programlarına katılan öğretmenlerin yüzdesi	79%	99%

OS5. Okullarda eğitim ve öğretimin kalitesinin sürekli iyileştirilmesi		
Gösterge	Güncel durum	Hedef
Öğrenci bilgisayar raporu	1:47	1:25
Okullardaki akıllı tahta sayısı	117	300

Bilimsel konu dolaplarıyla donatılmış okulların yüzdesi	38%	70%
Eğitim amaçlı yerel alan ağlarına ve İnternet erişimine sahip okulların yüzdesi	28%	80%
Beden eğitimi araçlarıyla donatılmış okulların yüzdesi	32%	2027'ye kadar %90
Somutlaştırma araç paketlerine sahip okulların (ilköğretim düzeyi) yüzdesi	30%	2027'ye kadar %90

OS6. Erken eğitim paydaşları arasında kaliteli ve verimli işbirliği		
Gösterge	Güncel durum	Hedef
Lisanslı özel okul öncesi eğitim kurumu sayısı	10 Kurum	20 Kurum
IEH için kamu özel ortaklıkları	0	2

OS7. Mesleki eğitimin işgücü piyasasıyla daha iyi bağlantısı		
Gösterge	Güncel durum	Hedef
İşgücü piyasasıyla uyumlu yeni profiller	0	4

Resmi not: Bu belge, Belediye Meclisinin 13 Kasım 2024 tarihinde yapılan toplantısında onaylanmıştır

Meclis Başkanı
Antigona Bytyqi

EK: Planlama sürecine katılanlar

1 Adelina Beqiri Minci	29 Mehdi Krasniqi
2 Afërdita Çollaku	30 Milazim Avdylaj
3 Akif Gash	31 Milazim Pajaziti
4 Alban Bislimaj	32 Mimoza Duraj
5 Alberita Krasniqi	33 Mirela Zajmi
6 Alen Azari	34 Muhamet Ramadani
7 Alija Bilibani	35 Munir Elezi
8 Arben Shala	36 Myvedete Gavazaj
9 Asim Karadollami	37 Nadije Ajazaj
10 Behare Kryeziu	38 Nexhat Maçkaj
11 Bekim Nerjovaj	39 Nezir osmani
12 Besnik Berisha	40 Renis Jusufi
13 Edis Aljilji	41 Reshit Kushaj
14 Ekrem Bajraktari	42 Sadije Osaj
15 Ferdi Kovaç	43 Sali Ademaj
16 Fidan Axhillari	44 Shqipe Kurti
17 Fisnik Berisha	45 Shqipe Tabaku
18 Florim Gashi	46 Shqiptar Thaçi
19 Hamëz Destani	47 Valmira Morina
20 Hanife Shorra	48 Veton Sylhasi
21 Haxhere Gavazaj	49 Vezire Berisha
22 Hilmi Rexha	50 Vezire Kastrati
23 Hyrije Hoti	51 Vlora Karavidaj
24 Idriz Kryeziu	52 Vloran Cenaj
25 Isuf Kurtaj	53 Zenel Ahmetaj
26 Luljeta Veselaj Gutaj	54 Zihnie Gurmani
27 Lulzim Drini	55 Zijad Kuliqi
28 Lumnije Rakaj	

SQARIM:

Vendimi Nr.001/011-151393 për miratimin e Planit Zhvillimor Komunal të Arsimit 2025-2027, miratuar nga Kuvendi i Komunës së Prizrenit me datë 13 nëntor 2024 dhe dërguar në MAPL më 19.11. 2024, deri më datën 30.12.2024, nuk kemi pranuar konfirmim nëse vendimi është në përputhje me legjislacionin në fuqi ose jo.

Andaj, duke u bazuar në dispozitat e Ligjit Nr. 03/L-040, për Vetëqeverisje Lokale, Rregullores (QRK) nr.10/2019 për Shqyrtimin Administrativ të akteve të komunave dhe Rregullores (QRK) Nr. 06/2021 për ndryshimin dhe plotësimin e Rregullores (QRK) 10/2019 për shqyrtimin administrativ të akteve të komunave, për shkak të nevojës për zbatimin e vendimit dhe pas kalimit të afateve ligjore për shqyrtimin e ligjshmërisë nga ana e Ministrisë përgjegjëse, bëhet publikimi i vendimit Nr.001/011-151393 për miratimin e Planit Zhvillimor Komunal të Arsimit 2025-2027.

Datë: 31.12.2024

